Iva Andrić

PORUKE

roman u mejlovima

2015

Posvećujem mojoj majci.

Svaka sličnost sa stvarnim ljudima

i događajima je poželjna.

Tema	**ORA Kragujevac?**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Sreda, Oktobar 31, 2012 22:17
Primalac	vladimirm@eps.rs

Možda sam na krivoj adresi. Ako je tako zanemarite ovu poruku.

Evo o čemu se radi: Nekada sam poznavala jednog Vladimira iz Knina, a upoznala sam ga na ORA[1] Kragujevac 1982. Želeo je da studira elektrotehniku i bio (izvinjavam se zbog ovoga) možda malo preozbiljan za svoje godine. Često sam razmišljala šta je sa njim „kroz sve bure u danima ratnim“. Ja, nažalost, nisam bila tako ozbiljna, pa sam naše prijateljstvo pokvarila, zbog čega mi je bilo krivo. Adresu sam našla na „svemoćnom“ internetu ukucavši ime i prezime. Volela bih da znam da li sam se obratila pravoj osobi. Mislim da bih se bolje osećala kad bih znala da je sve u redu i da sve ovo što se događalo (mislim pre svega na rat) nije bilo tragično u tvom životu.

Volela bih da mi odgovoriš. U svakom slučaju mnogo pozdrava i sve najbolje :))

[1] ORA je skraćenica za: Omladinska radna akcija. Omladinske radne akcije su se organizovale u bivšoj socijalističkoj državi Jugoslaviji (skraćeno: SFRJ) od Drugog svetskog rata do 90-ih godina prošlog veka i bile su veoma popularne. Omladinci su na ORA izgrađivali infrastrukturu i objekte, a u slobodno vreme bavili se kulturnim i sportskim aktivnostima. Mogli su pohađati razne kurseve. Na ORA se išlo dobrovoljno, uglavnom radi druženja, ali i zbog sakupljanja „političkih poena“. Služile su i za širenje ideologije socijalizma i bratstva i jedinstva među narodima bivše Jugoslavije.

Tema	**RE: RE: ORA KRAGUJEVAC?**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Cetvrtak, Novembar 1, 2012 15:53
Primalac	vladimirm@eps.rs

Vladimire, drago mi je što si se javio.

Zar već ima 30 godina? Nikad nisam volela da brojim. U pravu si, ja sam *devojka iz Subotice*, ili sam to nekad bila. A sada sam, posle mnogo lutanja, iz Sarajeva. Samo sam promenila ime i prezime. Sa svojim starim imenom sam uvek ratovala i osećala sam da mi ne odgovara. (Verovatno zato jer sam u suštini kukavica.)

Svi smo mnogo prevalili preko leđa i mnogo se promenili. Ne mogu reći da sam baš zadovoljna svime i ne bih ponovila mnoge stvari kad bih mogla da se vratim i ispravim svoje greške, ali šta je tu je. Trudim se da radim bolje u budućnosti i ne žalim se. Sada mi se čini da je ono vreme (od pre 30 godina i ranije) bilo kao u bajci. Ali svetski moćnici su nam zavideli, nisu dali da se u jednoj zemlji tako lepo živi. Tada smo bili previše mladi i nismo znali šta možemo, a posle je bilo kasno. Neki moji prijatelji su radili na novootvorenom univerzitetu u Kninu[2] za vreme rata, ali se ja nikad nisam usudila da pitam. Moji rođaci su imali vikendicu u tom kraju pa sam mislila da ću jednom otići tamo, ali eto „ponekad sudbina surovo sudi“[3]. Mnogi

[2] Za vreme građanskog rata na prostoru bivše jugoslovenske republike Hrvatske Srbi su formirali državu koja nije bila međunarodno priznata, a nosila je naziv Republika Srpska Krajina (skraćeno: RSK). Glavni grad ove države bio je Knin. Tokom postojanja RSK (od 1991. do 1995. god.) u Kninu je bio otvoren univerzitet koji je nosio naziv Univerzitet „Nikola Tesla“.

[3] Stih iz pesme popularnog beogradskog rok sastava „Riblja čorba“.

moji prijatelji su stradali u toj velikoj gluposti od rata[4], moji rođaci u Bosni i Hrvatskoj... Šta reći? Zar možemo biti isti?

Hvala ti za ono *simpatična i draga*, mada se to teško može odnositi na mene, čak i u ono *vreme iz bajke*. Morala sam mnogo da se borim (imala sam ukleto ime, zar ne?), život me lomio, gledala sam meni drage ljude kako se gube, trudila sam se da nekako držim glavu iznad površine...

Ah, da, nikako da kažem nešto konkretno. Ja nisam dipl. ing. elektrotehnike, ja sam umetnik (tačnije: akademski slikar). Nekad sam želela da drugima predstavim svet onako kako ga ja vidim. Sad više nisam sigurna da to želim. Nismo stigli ni da se bolje upoznamo. A opet, oboje smo nekako preživeli. Da li si dobar inženjer? Pretpostavljam da jesi. Ja nisam dobar umetnik. Nisam čak ni umetnik, radim u školi.

I da ne zaboravim: sada se zovem Alma Sejdić. Sa ovom osobom sam u mnogo boljim odnosima. Ukucaj u neki pretraživač, možda stekneš predstavu o tome šta radim. Ja mrzim kompjutere i nikad ne ostavljam svoje podatke na internetu (ovo je izuzetak), ali ponešto promakne, ono nad čim nemam kontrolu.

I piši... Želim sve da znam.

---

[4] Misli se na ratne sukobe na teritoriji bivše Jugoslavije u periodu od 1991. do 2001. god. koji su doveli do cepanja SFRJ i stvaranja manjih država na etničkim osnovama. Najžešći sukobi bili su na teritoriji Hrvatske, Bosne i Kosova.

Tema	**Pitanje**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Ponedeljak, Novembar 5, 2012 20:05
Primalac	vladimirm@eps.rs

Da li sam rekla nešto pogrešno? Pretpostavljam da si dobio moj odgovor na tvoju poruku. Pomislila sam da želiš da razgovaramo. Da li sam pogrešno shvatila? Da li se to istorija ponavlja? Ili je samo nesporazum? Šta se događa?

Tema	**RE: RE: Pitanje**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Utorak, Novembar 6, 2012 14:22
Primalac	vladimirm@eps.rs

Izvini ti, uvek sam htela sve i odmah. Javi se kad budeš mogao.

Tema	**Dok čekam da saznam više o tebi**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Cetvrtak, Novembar 8, 2012 22:08
Primalac	vladimirm@eps.rs
Dodati fajlovi	pictures1.jpg 368K TPhoto_00073.jpg 26K TPhoto_00074.jpg 25K

Ovo sam ja nekad i sad. Poslednje dve slike su napravljene danas web kamerom. Da li bi me prepoznao da smo se sreli na ulici?

Nekada davno imala sam jednu tvoju sliku, ali je više nemam. Nikada nisam ni pomislila da ćemo jednoga dana biti u bilo kakvom kontaktu. Možda je to samo slučajnost. Svako od nas ima svoj život, a ovo je samo trenutni dodir dva sveta koji će se opet udaljiti. Pa ipak, nisam mogla da se ne setim… Moj prvi „pravi“ poljubac bio je sa tobom… Možda nećeš razumeti, ali molim te nemoj mi zameriti. Nisam ja tako neozbiljna kao što se čini, samo su okolnosti takve. Ne želim da ti bude neprijatno.

Ostaj mi zdravo :)

Tema ...

Pošiljalac zlatnajabuka@edu.co.ba

Datum Cetvrtak, Novembar 15, 2012 9:58

Primalac vladimirm@eps.rs

Čega se sećaš, Vladimire, kad prolaziš kroz Kragujevac? Svoje udarničke značke[5]? Ja, polu-bosanka, još uvek verujem da si zaista u takvoj gužvi da ne možeš da napišeš par rečenica. Ne nudim ti romansu. Bili smo deca, bilo je davno... Ovo je samo prilika da malo izađeš iz uobičajenog dosadnog života u neki drugi svet makar na kratko. Shvati me kao uslužni kompjuterski program. Možeš mi reći šta god hoćeš, svađaj se sa mnom, izvređaj me, ali me nemoj ignorisati.

[5] Najviše priznanje koje je jedan učesnik radne akcije (akcijaš) mogao da dobije. Akcijaši koji su se posebno isticali po vrednoći i radu i svojim pozitivnim primerom uticali na druge dobijali su na kraju radne akcije udarničku značku i tako postajali udarnici. Udarnici su kasnije primani u Savez komunista (skraćeno: SK), što im je otvaralo put za izgradnju političke karijere u ondašnjoj državi.

Tema	**Molim te nemoj prestati da čitaš**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Nedelja, Novembar 18, 2012 21:22
Primalac	vladimirm@eps.rs

Mediji su puni vesti iz Haga[6]. Mora da ti je teško. Nisi mi napisao kako si stigao od Knina do Beograda, a ne želim da pravim pretpostavke. Sigurno ti nije bilo lako. Ne smem ni da pitam šta je sa ostalima koje smo znali. Nadam se da ćeš mi jednog dana reći ono što misliš da treba da znam. Možda razumem tvoje ćutanje. I neću prestati da ti pišem. Mislim da ti je to potrebno, da nam je oboma potrebno. Izvini što sam bila sebična. Podsetiću te na sve čega se sećam. Molim te samo jedno: nemoj prestati da čitaš.

Negde sam pročitala divnu misao o sreći: *Sreća je nastavak događanja kojima se ne opiremo*. A kažu i da je izgubljeno samo ono čega smo se odrekli. Molim te nemoj me se odreći.

Javiću ti se ponovo. Sada moram da radim.

Ostaj mi zdravo.

[6] Misli se na osobađanje hrvatskih generala Ante Gotovine i Mladena Markača koji su prvostepenom presudom bili osuđeni na 24, odnosno 18 godina zatvora za zločine i progon srpskog stanovništva tokom vojne operacije “Oluja”. Tokom ove operacije koja je izvedena u avgustu 1995. god. skoro celokupno srpsko stanovništvo (oko 220 000 Srba) proterano je iz Kninske krajine. Haški tribunal, koji je ustanovljen da bi se sudilo pojedincima za zločine tokom građanskog rata na teritoriji biše Jugoslavije, drugostepenom presudom od 16. 11. 2012. god. oslobodio je hrvatske generale skoro svih tačaka optužnice koja ih je teretila za progone, deportacije, ubistva, zločine protiv čovečnosti, pljačku imovine i dr.

Tema	**RE: Sećanje**			
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba			
Datum	Cetvrtak, Novembar 22, 2012 1:49			
Primalac	vladimirm@eps.rs			
Dodati fajlovi	22.jpg	233K	23.jpg	195K
	25.jpg	256K		

Da budem iskrena, jesi malo dosadan, ali meni odgovara pa samo tako nastavi. Jer treba da zatvorim stranicu svog života na kojoj je tvoje ime, a kad si dosadan onda će to ići mnogo brže.

Šalu na stranu – da si razgovarao sa svojim obućarom bio bi emotivniji. Kad samo pomislim da sam zbog tebe odbijala sve one fine momke sa elektrotehnike. (A bilo je teško jer je moja cimerka studirala elektrotehniku i stalno je neko dolazio.) Verovatno sam bila jedina devojka u Beogradu koja nikad nije ušla u KST, a ti mi sad kažeš da si me zaboravio. I još si bio u mom gradu, a nisi me potražio. (Što li si bio tamo? Trebao ti je benzin?[7]) Ja verovatno tada više i nisam bila tamo, ali to ne menja činjenicu da nisi ni pokušao da me nađeš. A našao bi me lako, jer to je grad sa malo Srba, ili bi bar saznao gde sam. Tad sam još dobro izgledala i baš bih volela da smo se sreli.

Kad sam ti rekla da me potražiš na Mreži mislila sam da ćeš naći neke moje radove. Pitala sam se šta si to našao, jer ničeg takvog

[7] Za vreme ratova na prostorima bivše Jugoslavije Srbiji su od strane međunarodne zajednice uvedene sankcije, zbog čega je došlo do nestašice naftnih derivata, pa se u pograničnim mestima duž mađarske i rumunske granice pojavio jedan zanimljiv vid sive ekonomije: lokalno stanovništvo je u saradnji sa stanovništvom ovih susednih država „švercovalo“ (tj. preprodavalo) benzin i naftu. Građani iz unutrašnjosti masovno su dolazili u pogranična područja i odvozili benzin i naftu u burićima i kanisterima, neki za svoje potrebe, a neki su je dalje preprodavali. Granični prelaz Vatin kod Subotice je po švercu benzina bio posebno poznat.

o čemu pišeš nema. Uzmem da proverim, kad ono neko opet postavio onaj moj glupi intervju iz galerije kulturnog centra. I ti još kažeš da sam ista kao pre, a ja ni sad nisam takva. Morala sam da obučem neko glupo odelo, napravim još gluplju frizuru i pričam gluposti. Nije ni čudo što delujem izveštačeno, a glas mi zvuči katastrofalno. A ja sam ostala divlja kakva sam uvek i bila, ali ti to i ne znaš jer sam sa tobom bila neverovatno pitoma. (Ti si to napravio od mene, ali samo dok sam bila sa tobom. Zato se pitam otkud ti ideja da sam bila *umetnička duša*.)

Zar nisi ti bio taj od nas dvoje koji je pisao savršena pisma – dok si ih pisao? Šta ti se to dogodilo da si postao tako dosadan i bezličan? Ja te se takvog ne sećam. Moj Vladimir je bio savršen i nećeš ga sad ti, koga i ne poznajem, potcenjivati. Imali smo mi slične sklonosti, samo ti to ne znaš jer nismo o tome pričali. (Tj. ti si pričao, a ja nisam.) Bila sam genijalni matematičar, ali ti o tome pojma nemaš, a nije ni bilo važno. Otkuda umetnost? Nauka i Umetnost su jedno isto. (Šta je, ne sviđa ti se ova moja definicija?)

Oh, Vladimire, izvini, užasna sam, a to je zato što ne mogu da verujem da si me zaboravio, jer ja tebe nisam. I strašno si me razočarao ovim svojim formalnim pismom, gde čak i o ratu pišeš kao da je video-igrica. Kao da pišeš biografiju za konkurs za posao. I na kraju mi nisi rekao otkuda u Beogradu. Umeš ti to mnogo bolje. Bar si nekad umeo. (Objašnjavao si mi kondenzatore u pismu, sećaš li se?)

Nisi ti onaj Vladimir koji je drhtao dok smo se ljubili onih davnih dana u Kragujevcu. Nisi ni onaj kog sam ceo dan čekala dok sam pričala sa Goranom, a ti nikako da se pojaviš. (Ne sećaš se tog dana? Pa naravno, kad uopšte nisi došao.) Nisi ni onaj Vladimir koji je stajao na vratima mog autobusa dok je odlazio, a ja nisam imala snage da ustanem i da ti priđem, jer ne znam kako bih se posle vratila. (A već smo se bili pozdravili i to je bilo prilično teško. Bože, kako se voli sa četrnaest godina.) Posle me drugarica grdila, rekla mi da sam bezobrazna. Oh, Vladimire, nemaš pojma koliko mi je žao

zbog toga. Eto sad bar imam priliku da ti to kažem, ako ti nešto znači.

Čemu ja tebe mogu da podsetim sa te radne akcije? Ta radna akcija si za mene bio samo ti, a ti si nas zaboravio. Nikada više nisam otišla u Kragujevac. Zašto bih? Prava stvar bi bila otići tamo sa tobom, ovako mi je besmisleno. I da sam bila potpuno iskrena, u svojoj prvoj poruci bih, umesto: „Nekad sam poznavala jednog Vladimira iz Knina“, napisala: „Nekad sam volela jednog Vladimira iz Knina“. A poznavala ga nisam nikad. Umesto toga nazvala sam te prijateljem, a ti mene *simpatičnom i dragom devojkom*. Da si mi odmah odgovorio na moju drugu poruku verovatno bismo razmenili još nekoliko takvih licemernih poruka i na tome bi se sve završilo. Ali tvoj odgovor sam dugo čekala, postajala sam nervozna, i, malo po malo, neke stvari su počele da se vraćaju iz prošlosti i da izlaze na površinu. Kao da sam otvorila Pandorinu kutiju[8]...

Možda je besmisleno posle toliko godina, ali zašto si prestao da mi pišeš? I to baš kad sam ti napisala da te volim. Ah, da, zaboravio si moje prezime. Ali poštar bi me našao i bez prezimena. Izvini, opet sam užasna, ali molim te pokušaj da se setiš i reci mi.

Hoćeš li priču o sreći? Evo ti šaljem nekoliko mojih slika sa venčanja. Imala sam 22 godine, 1989. Nisam želela venčanicu, nisam želela burmu, bilo kakav nakit ni šminku, samo malo bezbojne grožđane masti na usnama. Kuma mi zakačila beli cvet na rever. Reci mi da li na mom licu vidiš sreću?

Nisam ni ja o tebi baš previše mislila. Nestao si iz mog života i tu se više ništa nije dalo učiniti. Ali kad je počeo rat u Kninu morala sam te se ponovo setiti. Znaš li da mi je tad prvi put palo na pamet da ne znam da li si Srbin ili Hrvat?

[8] Prema starogrčkoj mitologiji Pandora je otvorila kutiju iz koje su izašla sva zla. Videvši šta je uradila, uplašila se i zatvorila kutiju pre nego što je iz nje izašla nada, koja je trebalo da olakša podnošenje zla.

Reci mi, Vladimire, živi li u tebi još nešto od onog momka kog sam upoznala kad sam bila gost u vašoj brigadi i za kog sam mislila da je najbolji dečko na svetu, ili sam ja samo izmaštala jedan nestvaran lik i sačuvala ga u svom srcu kroz sve ove godine? Jer jedino tog momka mogu da podsetim na događaje iz prošlosti. Ostali ih ne bi razumeli pa bi bilo besmisleno.

A sledeći put ću ti ispričati zašto sam promenila ime. Nema nikakve misterije u tome. Starim imenom zovu me još samo rođaci kad me pozovu telefonom i sada ti, tako da s vremena na vreme živim život dve osobe. A napisaću ti i kako je uopšte došlo do toga da ti se javim. Priča je vredna romana, skoro koliko i ova naša. A sve je počelo kad sam u pretraživač ukucala svoje staro ime: Branka Tolčin...

I pošalji mi neku svoju sliku. Stalno te vidim onakvog kakav si bio nekad, a onda ne mogu da se oslobodim osećanja koja su tada postojala...

Tema	**Samo za tebe**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Cetvrtak, Novembar 22, 2012 12:08
Primalac	vladimirm@eps.rs

Dodati fajlovi

TPhoto_00022.jpg	17K	TPhoto_00023.jpg	18K
TPhoto_00024.jpg	18K	TPhoto_00025.jpg	18K
TPhoto_00026.jpg	17K	TPhoto_00027.jpg	17K
TPhoto_00028.jpg	17K	TPhoto_00029.jpg	17K
TPhoto_00030.jpg	17K	TPhoto_00031.jpg	18K
TPhoto_00032.jpg	18K	TPhoto_00033.jpg	18K
TPhoto_00034.jpg	18K	TPhoto_00035.jpg	17K
TPhoto_00036.jpg	17K	TPhoto_00037.jpg	17K
TPhoto_00038.jpg	17K	TPhoto_00040.jpg	17K
TPhoto_00041.jpg	18K	TPhoto_00042.jpg	18K
TPhoto_00043.jpg	18K	TPhoto_00044.jpg	18K
TPhoto_00045.jpg	17K	TPhoto_00046.jpg	17K
TPhoto_00047.jpg	18K	TPhoto_00048.jpg	18K
TPhoto_00049.jpg	18K	TPhoto_00050.jpg	18K
TPhoto_00051.jpg	18K	TPhoto_00052.jpg	18K
TPhoto_00053.jpg	18K	TPhoto_00054.jpg	18K
TPhoto_00055.jpg	18K	TPhoto_00056.jpg	18K
TPhoto_00057.jpg	18K	TPhoto_00058.jpg	18K
TPhoto_00059.jpg	18K	TPhoto_00060.jpg	17K

Evo ovo sam ja. Upravo sam napravila seriju fotosa samo za tebe. Ako ih pregledaš brzo dobićeš iluziju pokreta. Malo sam čupava, tek sam ustala, mrzelo me da se počešljam.

Sad moram u školu.

Pozdrav :)

Tema	**RE: RE: RE: Sećanje**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Cetvrtak, Novembar 22, 2012 22:09
Primalac	vladimirm@eps.rs

Pročitala sam, ali ne mogu sada ništa da ti odgovorim. Molim te, treba mi vremena.

Tema ...

Pošiljalac zlatnajabuka@edu.co.ba

Datum Petak, Novembar 23, 2012 8:14

Primalac vladimirm@eps.rs

Samo da se ispravim pre nego što pročitaš prvu poruku, da ne bi opet došlo do nesporazuma kao i pre toliko godina. Trenutno ne mogu da pišem jer sam pod utiskom onog što si mi napisao o Goranu. Da, želim da čujem tvoje odgovore na moja pitanja, i molim te nastavi da mi pišeš dok ja ne skupim snage, jer se sada ne osećam dobro.

Tema	**...**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Ponedeljak, Novembar 26, 2012 21:51
Primalac	vladimirm@eps.rs

Vladimire, dušo, šta mi to radiš? Pa možeš li ti bar na poruku odgovoriti? Stvarno, šta ti se to dogodilo i o čemu razmišljaš? Zar si zaista sve zaboravio? Goran mi je bio prijatelj, zar se toga ne sećaš? Pisao mi je skoro isto tako često kao i ti. I isto kad i ti je prestao. (Na to pitanje mi tek duguješ odgovor, jer on mi nikad ne bi prestao pisati.) Kako si mogao da mi tek tako napišeš to o njemu? Takvih sam se priča plašila sve ove godine i bila sam presrećna kad sam videla da si ti živ, pa makar bio i daleko. O Goranu nisam mogla ništa da nađem, mislila sam da ćeš mi ti reći, ali nisam smela da pitam. A ti mi vest o njegovoj smrti saopštavaš tek tako, kao da je on bio bilo ko. Čoveče, na toj radnoj akciji bio ti je najbolji prijatelj. Rekao je da će nam biti kum. (Dobro, bili smo deca, ti stalno pominješ te puste godine, kao da je najvažnije koliko je godina prošlo.) A ti me još pitaš da li sam mislila na tog Gorana. Da, mislila sam na TOG Gorana. Na Gorana koji mi je pisao da se nikad nećemo zaboraviti, a onda prestao da piše isto kad i ti. Šta si mu to rekao?

Da, pogrešio si pretpostavljajući da imam dečka, jer imala sam samo tebe. Zašto si tako mislio, ne znam. Znam da nisi imao razlog. Na tu temu ćemo se još vratiti, sada ne mogu da pišem o tome, jer ma koliko da me takva tvoja pretpostavka iznenadila (ovo je preblaga reč), vest o Goranovoj smrti je u drugi plan potisnula sve drugo. Još uvek ne želim to da prihvatim. Ne način na koji je umro, to mi nikako ne izlazi iz glave.

Ipak, najviše me izluđuje što sad opet ćutiš. Napisala sam ti čak dve poruke moleći te da nastaviš da mi pišeš. Ne mora biti predugo, napiši par rečenica, tek da znam da si još uvek tu i da me nećeš ponovo ostaviti. Bar ne dok ne razjasnimo ovo što me sve ove

godine mučilo, a iz tvoje priče čini se da je mučilo i tebe. Zar je tako teško razgovarati sa mnom? Trudila sam se da ti objasnim da ti ništa ne prebacujem, ali molim te da shvatiš da me jako boli kad ćutiš. Ne zaboravi da si davno pre zaćutao i ja sad zaista ne mogu da podnesem ponovno tvoje ćutanje.

Još uvek nisam u stanju da pišem razumno, još uvek su mi misli konfuzne. Ti si uvek bio stabilniji, kao što si i sada, i uvek sam te volela zbog toga. Zašto sad ćutiš? Potrebno mi je da mi nešto kažeš, bilo šta. Ne želim da se dopisujem sama sa sobom. Tražim potvrdu prijema da bih znala da li si moju poruku bar pročitao. Molim te napiši nešto. Prestani da budeš opterećen svačim, opusti se malo. Sve ćemo razjasniti, samo nam treba vremena. Ne moramo da mučimo jedno drugo. Pa voleli smo se nekad. Ili grešim?

A bila sam tako srećna u četvrtak pre podne, jer sam najzad smogla snage i postavila ti pitanje koje me toliko mučilo, iako još uvek nisam znala tvoj odgovor. Moralo je da bude kasno noću i morala sam da budem jako umorna pa da popuste sve moje odbrane, da bih mogla da priznam i samoj sebi da mi je do toga stalo i da mi je još uvek jako važno. A onda uveče, posle tvoje poruke, izgubila sam tlo pod nogama. Sve ono dotad sam nekako progutala, ali tad su mi pošle suze. I sutradan, kad sam ostala sama, mogu ponovo da plačem a da me niko ne pita zašto. Nekoliko sati plakanja... Kao da nešto može da se promeni.

Molim te napiši nešto. Ne mora biti pametno, samo piši. Pusti razum, imamo ga dovoljno u stvarnom svetu. Pokušaj da se setiš nečega. Ili piši o bilo čemu, o lepom vremenu... Molim te, potrebno mi je da te čujem. Još uvek mi nije dobro, i zbog Gorana i zbog onog što si mi napisao o nama. Ipak si uspeo da me šokiraš, ali bar pričamo bez maski.

Opet ću tražiti potvrdu prijema, da bar znam da si ovo pročitao. Nadam se da se ne ljutiš zbog toga. Ja se na tebe nikad neću naljutiti, niti ću ti ikad šta zameriti. Pa ti si moj savršeni dečko, sećaš se?

Uzgred, da li si mi možda u poslednjoj poruci poslao svoju sliku koju sam tražila? Pitam jer vidim da poruka sadrži *atach*, ali kad je otvorim nema fajla (čudno). Znaš šta – ako i jesi, nemoj je slati ponovo (zasad), jer želim još neko vreme da te se sećam onakvog kakav si bio pre. Bojim se da bih se od gospodina sredovečnog inženjera mogla uplašiti i možda se više ne bih usudila da ti pišem ovako kao sada. I nadam se da si dobio moje nove slike, jer ne želim da me vidiš kao onu tetu sa televizije. Možda se tebi sviđa ideja da sam sredovečna gospođa, ali ja nikad neću biti takva, i upravo sam takva kao na tim slikama. I bolje je da ti se to dopada, jer nemam nameru da budem drugačija. Da li si uspeo da ih skineš? Ima ih dosta, ali brzo se skidaju. A možda ti i nemaš vremena za takve besposlice?

Sutra očekujem tvoju poruku. Ako ne stigne jako ću se razočarati. A neki drugi put ću ti ispričati kako sam te našla i kako sam odlučila da ti se javim. O tome sada ne mogu, a nije ni tako važno. Mada jeste čudno. (Ponekad verujem u više sile.)

Tema	**Bez dobrog naslova**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Sreda, Novembar 28, 2012 1:40
Primalac	vladimirm@eps.rs
Dodati fajlovi	print screen.jpg 226K

Ja sam takvo neko čudo što ne ume ništa malo, pa kad krenem – krenem ludo, nestrpljivo, radoznalo[9]*...*

Ovo ja samo citiram Miku Antića, a ujedno je to i odgovor na tvoj zahtev da usporim. Ali ne brini, vrlo brzo će se sve ovo usporiti. Možda će ti onda biti i žao.

Oh, dragi moj, nemoj četiri sata pisati pismo. (Eto, sad sam počela i da ti tepam, kao da si mi đak u školi.) Naravno da je važno da završiš posao. Ta tvoja osobina da uvek sve odradiš na vreme i kako treba mi se uvek sviđala. Ja ću te uvek sačekati. Ali problem nastane kad se ne razumemo. Ti mi tek sad pišeš o gomili posla. Ranije si napisao o zaostalom poslu zbog bolovanja, ali nisi pominjao pola godine. Zašto se pri tom izvinjavaš? Ja želim da slušam o tvom poslu, i, uopšte, o bilo čemu o čemu ti želiš da pišeš. I sad mi se sviđa kako pišeš. (Priznaj da si na početku pisao novinarski članak.) Ja brzo kucam, treba mi 10-15 minuta da napišem dužu poruku. Ne moramo pisati poruke iste dužine i ne moraš pisati „maratonska“ pisma. Par rečenica je ponekad dovoljno. A kad poželiš i kad imaš vremena, piši opširnije. Moramo naučiti da se bolje razumemo. Ne moraš toliko paziti šta ćeš napisati. I ja ovlaš

[9] Iz „Nepovratne pesme“ Miroslava Antića.

proverim pravopis, ali se verovatno ipak nešto provuče. Nije ni važno da sve bude savršeno. Piši ono što želiš i sigurno će biti dobro.

Imaš li neku drugu adresu na koju bi ti više odgovaralo da ti šaljem poruke?

Da li su ti ove moje poruke preduge? Meni se čini da se sve to brzo čita. (Bar ja brzo čitam.) Ako jesu, napiši kako želiš da izgledaju i ja ću ih prilagoditi. Ja nemam zaostalog posla, ali trenutno sam u nekom stanju poluhibernacije, gde funkcionišem na minimumu, tako da ću ga uskoro i ja imati. Ali ja ću to brzo srediti kad se probudim.

Šta mi je stiglo uz tvoju poruku prošli put? Evo, šaljem ti štampan ekran, pa vidi sam, ako meni ne veruješ. Sramota, uvek sam ti govorila istinu, a ti sad misliš da te lažem za tog imaginarnog dečka. Ali videćemo već. Mada ne znam kakva je sad korist od toga što se ovako nadmudrujemo. Nekako mi se čini da smo oboje ispali budale. (Ali, naravno, godine – baš dobar izgovor.) Zar nisi ipak mogao da napišeš nešto? Nisi nam dao priliku ni da se posvađamo i raziđemo kao svaki normalan par. Išlo je leto, mogli smo se negde videti. Da smo se *normalno* posvađali možda bi moje buduće veze bile srećnije. Ovako je ispalo kao da želiš da me kazniš. I moram ti priznati da si u tome prilično uspeo. Ali ostavimo se sad toga. I da znaš da sam ja tebi uvek verovala. Verujem ti i sada, i to je prosto tako. Ja samo ne mogu da shvatim kako si doneo tako glup zaključak, a smatrala sam te pametnim momkom. Pitam se da nije tu malo i tvoj ego umešao prste. (Osobina koju kod tebe ne poznajem, ali svi ga imamo i obično smeta. Mene bar nikad nije usrećio.)

Volela bih da mi pošalješ slike. Znaš li da ja nemam nijednu sliku sa akcije? Napisala sam ti da više nemam onu jednu tvoju sliku sa akcije koju si mi bio poslao. Ako želiš, napisaću ti i šta se sa njom

dogodilo. Ako je imaš, pošalji mi je ponovo. (Sad ćeš se pitati koja je to slika. Ma pošalji sve što imaš, pa ću je već pronaći.)

I da, želeću jednog dana da vidim kako izgledaš. Ma kladim se da izgledaš super.

Jesam te uputila na internet, ali sam mislila da ćeš naći nešto ovakvo:

http://www.modernartgalery.rs/gal.php?idgal=117&j=s&page=20&idzap=523&m

Moj je rad br. 18 i biće u decembru na izložbi u Beogradu.

Da li sam vesela, neozbiljna i neposredna kao nekad? Ja sam i sada ista ona od nekad, samo je pitanje kakva sam bila. Da li vesela, neozbiljna i neposredna ili je to bio samo privid. Ti si uvek bio stabilan, pouzdan, realan – takvog te ja pamtim i takvog sam te volela. Znala sam da sam ja nestabilna, da letim i padam. Pored tebe sam se osećala potpunom, ti si mi davao sigurnost, bio si moj balans, moje sidro. Istovremeno sam prema tebi fizički osećala nešto izuzetno snažno, što mi se više nikad posle tebe nije vratilo tim intenzitetom. Plašila sam se da ćeš jednom shvatiti koliko smo različiti, da ću reći ili uraditi nešto glupo i da ćeš me zbog toga ostaviti. To se, izgleda, nekako i dogodilo.

I nisam mislila da si Goranu rekao da mi ne piše. Pomislila sam da si mu možda rekao da mi ti više ne pišeš, pa je i on odlučio da mi ne piše. Ipak je bio više tvoj prijatelj nego moj. Nije meni toliko stalo do njegovih pisama (mada su mi bila draga), ali sam očekivala da ću iz njegovog pisma saznati šta se to događa sa tobom. Ali ni ono nije stiglo. Moraš priznati da je suviše velika slučajnost. Tebi je dozvoljeno da izvlačiš nemoguće zaključke, a meni nije ni sasvim logične.

O, bože, zar nije trebalo da se podsetimo lepih stvari sa akcije? Hajde, tvoj sledeći zadatak je da me podsetiš na nešto lepo. Naravno, nije hitno, ali probaj da me podsetiš na nešto što sam ja možda zaboravila, a čega se ti sećaš, i neka bude lepo. Hajde da više pišemo o lepim stvarima.

I da znaš, nisam ti prebacivala za ono popodne kad se nisi pojavio i ja ga provela u razgovoru sa Goranom. (Tad sam ga i malo bolje upoznala. Dotad smo pričali samo formalno, zbog tebe). Ti si tad pravio zidne novine. Nismo se bili dogovorili da se nađemo, ja sam se samo nadala da ćeš se pojaviti. Ti si, umesto da lenčariš kao mi ostali, odabrao da radiš. Ali ja sam te takvog volela. I vaše zidne novine su bile savršene. Eto ti primer kako se loše razumemo oko jedne iste stvari. A ja sam tako, maštajući o tome kako ćeš se možda ipak pojaviti (Goran je tvrdio da nećeš), popodne bez tebe pretvorila u popodne sa tobom. I ne vidim zašto ti Goran ne bi rekao da se dopisuje sa mnom. Mora da si ti to zaboravio, kao i toliko toga drugog. A ja sam ti sigurno o tome pisala. Ne znam, na akciji ste mi delovali kao dobri prijatelji. Možda i ja imam neke svoje zablude.

Dosta je za danas, kasno je već. Pisaću ti sutra o porodici, ili šta već. Da, udala sam se za divnog čoveka, imam sina i ćerku kao i ti, venčala sam se 1989. kad i ti. Ima li još podudarnosti? Je li to dovoljno za sada? Jedino što mi je žao je što nemam desetoro dece.

I obećavam da ću ubuduće biti bolja. Ostaj mi zdravo!

Tema	**RE: RE: Bez dobrog naslova**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Cetvrtak, Novembar 29, 2012 2:15
Primalac	vladimirm@eps.rs

Ovo ti je dosad najbolja poruka, znala sam da ti to možeš.

Zašto se žališ na izgled? Da se nisi ugojio od tih poslovnih ručkova? I ja bi trebalo da se malo ugojim, ali nekako ne mogu. Suviše radim pa trošim mnogo energije. Nisam kao neki tamo inženjeri koji samo sede za kompjuterom i idu na poslovne ručkove.

Danas sam bila na nekom seminaru i, dok su pričali o uobičajenim dosadnim temama, napravila sam koncept šta sve treba da ti napišem. Nije to baš lako, jer treba i samoj sebi da definišem šta zapravo želim ovim dopisivanjem. Uz to sam uveče bila na jednoj izložbi, zadržala se u razgovoru sa nekim ljudima koje nisam dugo videla i vratila se dosta kasno. A onda i neki zaostali poslovi... Tvoju poruku sam tek sad pročitala. Baš si me iznenadio, naravno prijatno, što si uspeo da je napišeš. Ne volim da ostajem do kasno u noć, ali pošto imam *koncept* pokušaću ipak da ti na brzinu napišem ono što si želeo da čuješ.

Ne znam zašto hoćeš da slušaš o mojoj porodici. Ja baš ne umem da pričam o tome. Prepričaću ti deo telefonskog razgovora sa mojim kumom uoči Aranđelovdana, pa prosudi sam. (I moj kum slavi istu slavu kao i tvoj.)

Telefon zvoni.

„Da?“

„Šta je, kumo, danas nisi raspoložena?“ Nikad ne možeš da ga prevariš.

Ćutanje.

„Šta je, šta te muči?“
„Šta misliš?“
„Ljude obično muči ili ljubav ili novac. Šta je od toga?“
„Oboje.“
„Treba da budeš zahvalna. Udala si se za divnog momka kog si volela, imaš zlatnu decu, završila si fakultet, imaš karijeru. Baviš se umetnošću, a malo ljudi u svetu ima taj talenat...“
„E, ´ajd´ sad ponovi sve to još jednom, da snimim.“
„Što?“
„Zato što ne mogu više da podnesem da mi svi to ponavljate. Bolje je da snimim, pa da puštam sebi po ceo dan, da slučajno ne zaboravim. Šta vam je svima? Je l´ se ja nešto žalim?“
„A je l´ se ti nekom poveravaš?“
„A to je, hoćete da vam se poverim?“
„Znaš, meni neko kaže neke stvari, a onda ja osetim potrebu da i ja njemu kažem...“
„Misliš, navuku te?“
„A tebe ne?“
„Nikad. Ali, ako želiš, slobodno mi se poveri“...

Možda ti ovo zvuči grubo, ali moj kum i ja smo bliski i on me dosta dobro poznaje. On je jedan od retkih koga mogu pozvati u pola noći i uradiće sve što može za mene. Ako želiš da slušaš o mojoj porodici daću ti njegov telefon ili mejl i dobićeš bolje informacije nego što bih ti ja dala. On o mom braku zna više nego ja. Takođe će ti reći da sam veštica, ali će ipak uvek biti na mojoj strani, i znam da mu mogu poveriti bilo šta i biti sigurna u njega. I znam da bi on to

voleo, jer želi da mi pokaže koliko mogu na njega da se oslonim. Ali ja to nikad neću uraditi. Navikla sam da sama vodim brigu o sebi.

Uostalom, hajde reci iskreno: s obzirom na sve ovo što ti pišem, kome bih ja mogla da se poverim? Završila bih u „Lazi Lazareviću“[10].

A ja dobro znam šta ljudi misle pod *poveriti se*. Da li vara muža? Nemoguće je da nema nekog, nije ona svetica... Takvim sam ljudima ja okružena. Skoro mi kaže kolega, Crnogorac, jedan nametljivac o kom nemam dobro mišljenje: „Šta je to s tobom, Alma? Prolepšala si se.“ Kažem hladno: „Hvala“, ali on ne odustaje: „Mora da si našla švalera.“ „Da, virtuelnog“, odgovaram još hladnije, uzimam dnevnik i odlazim pre vremena na čas. Mrzim kad se ljudi tako ponašaju i stvarno nekad moraš biti grub da bi te ostavili na miru. Kladim se da me ovakvu ne poznaješ. Šta ćeš, život te svačemu nauči. (*I čime od svijeta da se braniš? Kao ruža? Sa dva smiješna trna? Ili snom?*[11]) Ljudi ne mogu da shvate da neko živi sasvim običan život, stalno traže neke atrakcije. Moj kum i ostali oko mene bi hteli da sam ista kao oni. (Ja znam za njegove avanture.) E, pa nisam. I nemam avanture kao oni. Moje su avanture drugačije. (U ovom trenutku ti si moja najveća *avantura*. Nažalost, u *Matriksu*[12]. I, nažalost, jedina.)

Ovo je zvučalo mračno, ali malo sam frustrirana. Ne volim svoje okruženje. Nikako se ovde nisam navikla, srce mi je ostalo sa druge strane Dunava.

---

[10] Klinika za psihijatrijske bolesti „Dr Laza Lazarević“ u Beogradu.

[11] Iz pesme „Sve će to, o, mila moja, prekriti ruzmarin, snjegovi i šaš“ sarajevske rok grupe „Bijelo dugme“, najpoznatijeg rok sastava bivše Jugoslavije.

[12] Popularni naučnofantastični film iz tri dela u kom ljudi ne žive stvarno, nego su priključeni na *matrix* preko koga im se virtuelni svet prikazuje kao stvarni.

Ali ako zaista želiš da čuješ o mom pravom životu, rado ću ti pisati o tome.

Evo ipak o mojoj porodici još ponešto:

Ponosna sam na svoju decu. Moj sin je u Beogradu, na četvrtoj godini informatike. Potpuno je samostalan, veoma ozbiljan i odgovoran, čisti godinu u junu sa visokim prosekom, i već sad radi za jednu američku kompaniju i dobro zarađuje. I sve je to naučio od mene, ja sam njegov idol. Znam da mi nećeš verovati, ali tako je. Kad se rodio molila sam Boga da nema dara za umetnost. Zaista treba da budem zahvalna, ispunio mi je sve želje. (Jedino mi nije tebe vratio. Ali ja to od Njega nisam ni tražila).

Ćerka je znatno mlađa, ali već sad *zna* da će ići u srednju muzičku školu u Beogradu, a *studiraće klavir u Beču*. Ona mi malo zadaje muke. Čak traži da joj rodim sestru ili brata, jer, kaže, neće da bude sama, pošto je Senad otišao u Beograd i nema nameru da se vraća.

Eto, rekla sam ti sve što je vredno znati o mojoj porodici.

A sad ću ti reći kako sam odlučila da ti napišem poruku. Već dugo ti to obećavam. I tražio si da ti objasnim zašto sam promenila ime. Sad kad razmišljam o tome, čini mi se mogućim i taj razlog da sam želela da pobegnem od sebe, da budem neko drugi. Ti, izgleda, ne shvataš da ja imam kompleks iz naše veze i da sam sve ove godine pokušavala da ga nekako prevaziđem ili rešim. Umesto lepe uspomene na svoju prvu ljubav, u svom srcu sam nosila duboko potisnut bol zbog načina na koji sam ostavljena od momka kog sam volela i visoko cenila. To zaista nije ličilo na tebe onakvog kakvog sam te ja znala, i zaista mislim da je na tu tvoju odluku moralo uticati još nešto, neka tvoja osobina koju ja nisam poznavala. (Ljubomora,

možda ipak želja da me kazniš...) Ja znam da bih ja bila jako ljubomorna da sam takvo nešto pomislila za tebe. A kaznio si me više nego što misliš. Ako je tebi bilo teško (a kažeš da jeste), šta misliš kako je bilo meni? Ako je tebi bilo teško, treba da znaš da si to sam sebi napravio. Ali si se isto tako brzo i oporavio (preboleo, kako kažeš, tj. zaboravio) i nastavio dalje u svoje *idile*. A šta sam mogla ja? Potisnula sam to, živela s tim sve vreme, i nisam mogla da zaboravim. Jer, kao što si možda primetio, ja ne umem da zaboravljam. Mogu samo da prevazilazim. Ali ovo nisam mogla, jer nisam imala na osnovu čega.

Eto, dosad nisam tako razmišljala, ali sad mi se čini mogućim i taj razlog. Sam zaključi da li je previše intiman. Meni se čini da jeste, jer sam ga, izgleda, sakrila i od same sebe.

A što se tiče izbora imena:

Kad sam se udala i došla da živim u novu sredinu moje staro ime mi više nije odgovaralo. Volim jednostavnost, a to ime je jednostavno. Na turskom znači *jabuka*. Jabuka je čest motiv u našim bajkama, a ja sam ti, dragi moj, kao biće iz bajke. Otuda i moje ime na mejlu, *zlatna jabuka*. Prekasno sam pročitala pesmu Duška Trifunovića „Zlatna jabuka“. Onu što se završava rečima: *Živjele šarene laže!* Ime sam ipak zadržala. Da li zato što sam lenja da menjam, ili što i dalje želim da verujem u bajke – ne znam.

I najzad da ti ispričam šta se to dogodilo da sam odlučila da ti pošaljem poruku. Uvek se previše raspričam, a ti kažeš da lepše pišem pisma od tebe. Ja i dalje mislim da ti pišeš lepše, ja samo pišem više i konfuznije. Ali ne i kontradiktorno, kao što tvrdiš. Jesam napisala: *I piši... Želim sve da znam*, ali se nisam obavezala da ću sve što napišeš prihvatiti bez uzbuđenja. (Opet sam skrenula sa teme.

Džabe mi koncept, mogu ti reći da ga uopšte ne poštujem, po njemu je ova poruka odavno trebalo da bude završena.)

Kao što sam ti već napisala u jednoj od prethodnih poruka, sve je počelo kad sam u pretraživač ukucala svoje staro ime: Branka Tolčin. (Eto, sad znaš koje je moje prezime bilo.)

Dakle, ukucala sam svoje staro ime, i, zamisli, ono se pojavilo na ekranu! Neko je postavio spisak članova moje brigade[13] sa naše radne akcije i na njemu je bilo moje ime. Baš sam se iznenadila. Odavno se nisam setila radne akcije. Šta misliš, ko mi je sledeći pao na pamet? Malo sam oklevala. Šta ako se pojavi neki novinski članak... Ja sam tebi uvek želela samo dobro. Ispostavilo se da strepim bez razloga. Bilo je tako jednostavno, našla sam te na sajtu srpske inženjerske komore. Odmah sam znala da si to ti, ime i prezime su bili dovoljni. Ostali podaci su mi to potvrdili: datum i mesto rođenja, i sama činjenica da si elektroinženjer. Znači ostvario si životni san. Pa ti si srećan čovek, pomislila sam. Naravno, našla sam podatke i o tvojoj ženi i deci (mislim na njihova imena). Čini mi se da sin ide očevim stopama, mora da si ponosan. Posle toliko godina našla sam podatke o tebi i ti si bio u redu. Bar sam tu prazninu popunila. Naravno, tamo je bila i tvoja elektronska adresa, ali mi nije ni padalo na pamet da ti se javim. Prošlo je od tada više meseci, možda i cela godina. A zašto sam kasnije ipak odlučila da ti

[13] Omladinska radna brigada (skraćeno: ORB). Omladinci su na radne akcije odlazili organizovani u brigade – formacije slične vojnim, samo civilnog karaktera. Formirale su ih opštine svih bivših jugoslovenskih republika, a na rad su odlazile u razne delove zemlje, najčešće u drugu republiku (SORA – Savezna omladinska radna akcija). Brigada se sastojala od nekoliko četa. Brigadom je upravljao komandant, a četama komandiri. Na čelu brigade bio je Štab brigade koji su činili komandant, komandiri i razni referenti: za trasu, kulturu, informisanje, sanitet i dr.

napišem poruku – e, tome prethodi priča o jednom drugom paru koji se jednom glupo razišao. Evo te priče:

Ja nemam običaj da pretražujem internet, a nemam ni vremena za to. Ipak sam jednom, sad već ima tome oko dva meseca, nekako zalutala na Serbian Cafe. Na tom sajtu nisam bila više od deset godina. Privukla me neka tema i odlučila sam da je prokomentarišem. Za to sam morala da se registrujem i ostavila sam svoj mejl. Napisala sam nešto o jednom selu iz mog starog kraja, a sutradan sam na svom mejlu zatekla poruku. Neki mladić se raspitivao za jednu devojku iz tog sela. Nisam odmah shvatila šta želi, a nisam ni želela da se dopisujem sa nepoznatima, ali on je preklinjao da se javim. I ja sam se javila. Napisao mi je da su zajedno studirali, da su se zabavljali i da su se glupo razišli. Stalno je ponavljao da je njihov rastanak bio tako glup, da sam se na kraju i ja morala setiti jednog svog glupog rastanka. Rekao je da još uvek ne može da je zaboravi, da mu je najveći strah da će je jednog dana sresti na ulici sa burmom na ruci ili kako gura dete u kolicima. Čak mi je u jednoj poruci poslao i njenu sliku. Začudila me tolika emotivnost kod jednog muškarca. Pitao me je za savet, šta da radi. (Zamisli, mene je pitao za savet, kao da ja nešto znam.) Rekla sam mu da, ako je zaista voli, treba da je potraži, jer će se posle kajati ako sada ne bude uradio sve što može. A onda sam shvatila da drugima dajem savete, a da sama nisam u stanju da ih primenim. Da li pogađaš na šta mislim? Mislila sam na tvoj mejl i na priliku da saznam šta se to onda dogodilo.

Ipak, nisam se usudila da ti odmah pošaljem poruku. Sećala sam se tvog ćutanja od pre 30 godina i pitala sam se da li bih ponovo mogla kroz to da prolazim. A ako mi i odgovoriš, znala sam da ću ti kad-tad postaviti ovo pitanje oko koga se sad toliko vrtimo. Trebalo

mi je nekoliko dana da odlučim. Znala sam odmah da sam *na pravoj adresi*, a iz tvoje poslednje poruke zaključujem da si i ti znao ko ti šalje poruku. Što se nas tiče dalje znaš. A što se tiče tog mladića, čije čak ni ime još ne znam, raspitala sam se i saznala da se njegova bivša devojka, doduše, još nije udala, ali da ima ozbiljnu vezu i da živi sa tim momkom. Uveče sam mu poslala poruku (kao jednu dobru i jednu lošu vest, uz napomenu da još ima nade), a ujutro sam zatekla četiri njegove poruke, sve jedna očajnija od druge. Eto, on je trenutno u toj fazi. Šta će dalje biti, ne znam. Pomalo mi je neprijatno što sam upala u jednu ovakvu priču. Volela bih da ima srećan kraj, ali teško da će tako biti, bar za njega. Eto to je ta priča. Pa kako ti se čini?

Je li mi ovo najduža poruka dosad? Čini mi se da je već dugo pišem.

A sledeći put ću ti pisati o radnoj akciji, ono čega se ja sećam. Uh, baš sam umorna. Srećom, ne moram rano da ustanem. Kako tvoj posao napreduje? Ne sumnjam da ćeš sve završiti na vreme.

Pozdrav :)

Tema **Prvi deo**

Pošiljalac zlatnajabuka@edu.co.ba

Datum Petak, Novembar 30, 2012 3:23

Primalac vladimirm@eps.rs

Dragi moj,

Kako li izgledaš sa tim svojim silnim kilogramima, da mi je znati. Možda bi mi to zaista pomoglo da te prebolim (ono što pokušavam kroz ovo naše dopisivanje), a možda i ne bi. S druge strane, pišeš mi da ćeš ponovo početi da sviraš, što mi govori da se nisi mnogo promenio, tj. da nisi postao potpuni zarobljenik sadašnjeg udobnog života, a to mi baš ne pomaže mnogo da te izbacim iz svojih misli i svog srca.

Prošli put si pomenuo svog dedu koji je imao puno dece. I moji roditelji su bili iz porodica sa puno dece, a oni su imali samo mene. Koliko se sećam, ti imaš sestru. Trebalo je da se udam za nekog ko je o deci razmišljao na isti način kao ja. Ovako, svoj život smatram prilično promašenim, mada mi neki zavide jer misle da imam *sve*. Nemamo mi pojma šta neko drugi ima. (*Da l´ bi i ti u svom srcu plako, kao što se moje srce ledi?*[14])

Pitaš za Bijelo dugme. Neke njihove stvari su mi drage, nalazim se u njima, ali sam ja bila okrenuta nečem drugom, malo žešćem, naročito posle tebe. Tad mi je muzika mnogo pomogla. I mnogo mi je pomogla drugarica, koja je za mene učinila neverovatnu stvar. Kad je videla koliko patim, rekla je: „Ne brini, pisaću ti ja. Praviću ti i slati najlepša pisma.“ I skoro celu tu godinu dobijala sam prelepa šarena pisma, ponekad i po dva nedeljno. Zbunjeni poštar je pitao moju majku ko mi toliko piše. Trebalo nam je više vremena da odemo do pošte da pošaljemo pisma koja smo slale jedna drugoj,

[14] Iz pesme „Šta bi dao da si na mom mjestu“ nekad popularne sarajevske rok grupe „Bijelo dugme“.

nego da ih donesemo lično. Nemaš pojma koliko mi je to dopisivanje pomoglo. Divna moja drugarica, sada ima velikih problema i skoro svi su joj okrenuli leđa, ali ja sam uvek tu za nju, jer ne mogu da zaboravim šta je uradila za mene kad mi je bilo teško.

A moj kum... Nemaš ti takvog kuma. Niko ga nema. On je nešto vredno u mom životu. Znamo mi i da se posvađamo i da se strašno na mene naljuti, ali na kraju mi uvek nekako oprosti. Ne znam šta bih bez njega. Pa ipak, ne bih mogla da mu kažem za ovo naše dopisivanje. Ne zato što on to ne bi razumeo, nego zato što ne želim da on zna za to. A mogla bih, na primer, da mu kažem da imam ljubavnika (kad bih ga imala) i da sa njim pričam o tome.

Pričaš li ti nekom o našim pismima?

Hajde da probam da te podsetim nečega sa radne akcije. Neću to moći odjednom. Neka ovo bude prvi deo.

Evo čega se ja sećam:

Tog dana kad smo se prvi put sreli bila sam gost u vašoj brigadi. Kako sam tamo dospela to je posebna priča, ali nije mi vredelo da se bunim, moj komandant je bio neumoljiv. Poslao je sa mnom jednog momka čiji je zadatak bio da pazi na mene, tj. da me čuva, jer sam bila maloletna. To sam saznala tek mnogo godina kasnije od komandira moje čete, kog sam srela kad sam već bila student – dakle odrasla i punoletna. Saznala sam i mnogo šta drugo, i tek tad mi je bilo jasno da priče o radnim akcijama zaista imaju i drugu stranu, zbog koje je u mom kraju vladalo mišljenje da samo određena vrsta devojaka ide na radne akcije. Mene je majka pustila da idem jer je i ona bila akcijaš i udarnik[15] u posleratnoj Jugoslaviji. A starija sestra moje drugarice je prethodne godine bila na radnoj akciji, tako da sam se dobro informisala šta sve mogu da očekujem – bar se meni tako činilo. Uz to sam ubedila i neke iz mog razreda da pođu i oni, da ne budem usamljena. Ja sam na radnu akciju pošla iz radoznalosti, a mnogi su išli zbog političkih ambicija.

[15] Nosilac udarničke značke (vidi prim. 5).

U tvoju brigadu su me poslali već prvih dana, pa smo imali dovoljno vremena da na akciji budemo zajedno. Bio je to uzbudljiv dan i prilično smo se naradili. I svi su nešto pričali, samo si ti ćutao i bio ozbiljan, i onaj dečko iz moje brigade. (Nisam ga dobro poznavala.) Na kraju, kad smo završili posao i trebali da pođemo do autobusa da nas vrati u naselje, neki su mi ponudili da me voze u kolicima. Bio je to nekakav brigadirski običaj da momci voze devojke u kolicima. To mi se baš i nije dopadalo i taman sam htela da ih odbijem, kad si ti rekao da ćeš ti da me voziš. Iznenadio si me, nisam mislila da si me primetio. Sve vreme si radio pored mene i ćutao. (Tovarili smo neku zemlju u kolica, a drugi su je odvozili i sipali na neko drugo mesto.) Da sad ja tebi nešto pravo kažem, kako ti imaš običaj da kažeš: bilo mi je pomalo krivo što me ne primećuješ. Ali, naravno, ne bih ništa preduzela, da ti nisi nešto uradio. Što ti je ženska sujeta: nije mi bilo dovoljno što su se zainteresovali mnogi drugi, ja sam htela tebe. I zaista, zaista sam se iznenadila kad si rekao da ćeš ti da me voziš. Ne znam zašto, svi ostali su odmah odustali, kao da se to podrazumeva. A ja sam te poslušala kao kuče, i nastavila sam da te slušam sve vreme akcije, i uvek je bilo sve onako kako si ti želeo. Uvek si ti odlučivao, a ja sam sve prihvatala, kao da je to nešto najnormalnije. Ne sećam se da sam ikad poželela da uradim nešto drugačije od onog što si ti želeo. Nikada, ni pre ni posle, takav uticaj na mene niko nije imao.

I tako si me odvezao do autobusa u kolicima. Momci iz vaše brigade su odnekud nabrali jabuke i usput mi ih davali. Nakupila sam puna kolica jabuka koje sam posle delila po autobusu. Moji iz brigade kao da su me se odrekli. Rekli su mi da moram ceo taj dan da provedem sa vama i da idem na večeru sa vama. I tako smo mi proveli zajedno ceo dan. I uveče smo bili zajedno. Pitao si me da li imam dečka, a meni je bilo teško da odgovorim. Ako se toga sećaš (a verovatno ne, jer to je samo meni tada bilo važno) pokušaću sad da objasnim zašto sam oklevala. Tada je postojao neko koga sam znala od detinjstva, jedan dečak na koga sam bila upućena od prvog razreda osnovne škole, i trebalo je da dođe sa mnom na radnu akciju, ali se u poslednjem trenutku predomislio, pa je umesto njega došla

njegova sestra. I trebalo je tih dana da dođe sa roditeljima u posetu. Nikada se nismo zabavljali, ali je postojalo neko osećanje koje je moglo prerasti u nešto više, da se nisi pojavio ti. Eto, to je razlog zašto sam oklevala, mada se ti toga verovatno ne sećaš. Ali tad si me pitao, kad sam napokon rekla da nemam dečka, zašto mi je bilo tako teško da to izgovorim.

A bilo je, veruj mi. Ta nekakva dečja simpatija, tako bezazlena i bezbedna, dotad me štitila i bila za mene nekakvo utočište. Sada je preda mnom stajao nepoznati mladić prema kome su se budila neka nepoznata i potpuno drugačija osećanja. Bila sam tako mlada i tako nesigurna. Pitao si me možeš li ti da budeš moj dečko. Poljubio si me... prvi put. Dugo smo se ljubili te večeri i ostali smo dugo zajedno. Bila sam kao hipnotisana i sve mi je delovalo tako nestvarno. Ti si se sasvim dobro snalazio. Bila sam ti zahvalna što donosiš odluke jer ja nisam bila u stanju. Dodirnuo si mi grudi. Prvi put mi je neko dodirnuo grudi. Bio si nežan. Ja sam ti se potpuno prepustila. Ležali smo na travi, ali nisam osećala hladnoću. Bila sam svesna samo tvog prisustva i želela sam da se ta noć nikad ne završi. Mislim da je to bilo moje najlepše „ljubavno“ iskustvo. Sad kad se osvrnem sa ove distance, bilo je potpuno naivno. A taj osećaj koji sam tada sa tobom imala uvek sam posle tražila, ali izgleda da je zauvek iščezao. I svaki susret sa tobom završavao se tako, i uvek sam bila potpuno izgubljena.

Čudno, ali ja se ne sećam nijednog drugog našeg razgovora. Da li smo mi uopšte pričali ili smo se samo ljubili? Sećam se tih poljubaca, tvojih ruku oko moga tela, i neverovatno snažnog, skoro bolnog fizičkog osećaja. I sećam se poslednje noći koju smo proveli zajedno. Otišli smo u grad, bili smo u nekom parku i celu noć smo proveli napolju. Nije mi se spavalo, nisam bila umorna, i znala sam da ćemo, kad svane, svako otići na svoju stranu. I sećam se da su prali ulice kad smo se u zoru vraćali u naselje. Mene nisu puštali u grad, nikad mi nisu dali dozvolu. Ne znam kako, pustili su me tad sa tobom.

Neko je rekao da veruje da postoji univerzum u kom Hrist nije razapet. Možda postoji i univerzum u kom se nas dvoje nismo razišli. Da si ostao sa mnom možda se ne bi toliko ugojio. Ne bih ti dozvolila. Morao bi da potrošiš mnogo energije da izađeš na kraj sa mnom i ne bi imao nikakve šanse da se ugojiš. Sem toga, loša sam kuvarica, radije provodim vreme u krevetu nego u kuhinji.

Sledeće čega se sećam jesu autobusi i rastanak. Dugo smo se opraštali. Da, sećam se i da smo rekli da ćemo pisati jedno drugom. Onda sam ja ušla u autobus. Svi su već bili unutra i ja sam sela na prvo prazno sedište. A onda si se ti ponovo pojavio na vratima. Želela sam da te zagrlim i da te više nikad ne pustim ali nisam mogla da ustanem i da ti priđem jer sam znala da ću te opet morati pustiti i da ćemo svejedno morati otići. Okrenula sam glavu na drugu stranu da mi ne vidiš suze, a kad sam se ponovo okrenula tebe više nije bilo. I više te nikad nisam videla. Da mi je tad to neko rekao mislim da bih umrla. Ima jedno verovanje koje kaže: *Nikad ne gledaj za onim koji odlazi, jer ti se nikada neće vratiti*. Nisam gledala za tobom ali se ti svejedno nisi vratio. Bar ne dosad.

Posle mi je prišla drugarica, rekla mi da se nisam lepo ponela, izgrdila me, a ja sam samo ćutala. Šta ona zna. I nisam plakala. Na to sam bila jako ponosna. Možda bih sad mogla malo da plačem. Evo pevaju na radiju: *U mojim snovima živiš... Ljubav nije za nas*... Nisam ja baš normalna, zar ne?

U pravu si, stvarno smo mnogo ubrzali ovo dopisivanje. Ovaj tempo podsećanja za mene je prejak, mogao bi me potpuno izbaciti iz ravnoteže. Predlažem da napravimo pauzu od nedelju dana. Moju sledeću poruku očekuj u sledeći ponedeljak.

Tema	**RE: RE: Prvi deo**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Ponedeljak, Decembar 3, 2012 0:40
Primalac	vladimirm@eps.rs

Jedino u gornjem redu vidim nekog ko bi mogao biti Goran. Niko od ostalih mi ne liči na njega.

Tebe sam, naravno, odmah svuda prepoznala.

Da, mislila sam na taj ponedeljak. Ali ne želim da te razočaram, pa ću ti ipak napisati nešto. Ne očekuj previše, jer sam trenutno zarobljena u nekoj međudimenziji. Za tebe zna jedna moja sestra i nekoliko mojih drugarica iz Subotice. Sa sestrom sam se juče čula, ali joj nisam ništa rekla. Mislim da bi to za nju bio šok i ne verujem da bi odobrila ovo što radim. Čula sam se i sa jednom drugaricom, onom što mi je pisala pisma. Njoj i da sam nešto rekla ne bi doprlo do nje, jer je već duže vreme u svom svetu i ne može dobro da se skoncentriše na realnost (blago rečeno). Ipak, ja je rado slušam. Priča nepovezano, ali se rado prisetimo detinjstva i mnogih nama dragih stvari. (Tu je još *kod kuće*.)

Hvala ti za slike. Da, to je ta fotografija koju sam nekad imala. Nisam verovala da ću je ikada više videti. Hvala ti što si mi je vratio. Kad budem mogla da pišem o tome napisaću ti šta se desilo sa njom i sa tvojim pismima.

Sviđa mi se slika iz vojske. Pitala sam se kako si izgledao kao vojnik, ko ti je došao na zakletvu...

Je li ovo slika iz neke studentske sobe? Ne sviđa mi se što si na njoj tužan. Pogledaj akcijaške slike. Gde ti je nestao onaj sjaj u očima? A slika sa plaže... Vlado, izgledaš kao da hoćeš da izgrdiš decu što su šutnula loptu. U pravu si, teško mi je da prepoznam onog momka od nekad. I nije to samo zbog kilograma. Kao da je nestalo one životne radosti. Deluješ autoritativno, mislim da bih se pred

tobom osećala kao ružno pače. Sad me je sramota onih svojih neozbiljnih slika. Ti se čak ne bi ni slikao web kamerom. (Mislila sam da nije toliko važan kvalitet koliko poruka, ali ako hoćeš kvalitet, dobićeš ga – imam prijatelje koji su vrhunski fotografi, potrajaće, ali ćeš dobiti vrhunske fotke.)

Sem Gorana, nisam posebno poznavala nikog iz tvoje brigade. Prepoznajem onog momka sa smešnom kosom. Imao je neki nadimak, a ja sam ga pogrešno zvala Srećko. (On se zbog toga ljutio).

Da, sad se setih: upoznala sam i tvog komandanta. On je došao kod mene jer je, kako je rekao, *želeo da upozna devojku zbog koje mu pola brigade nije došlo na večeru*. Zar on nije bio na trasi toga dana?

I neki stariji čovek (bar mi se tad tako činilo) pričao je sa mnom. Neko mi je rekao da je on komandantov brat. Učinilo mi se da je fin. Rekao mi je da si „dobar momak". Očigledno su svi već sve znali. Možda bi on mogao biti onaj u sredini slike.

A sad malo o mom prošlom pismu. Pisala sam ga onom mršavom momku od pre 30 godina. (Kad već toliko insistiraš na godinama.) I ja sam se iznenadila kako sam se usudila da ti napišem sve to, kad sam sutradan ponovo pročitala poruku. Da sam znala kako izgledaš možda se ne bih usudila da ti tako pišem, jer mi se sad čini kao da sam pisala strancu. Šalim se za ovo poslednje, ali zar ne misliš da posle toliko godina treba da budemo iskreni?

Jesmo li mi stranci? Jesmo li se samo fizički promenili ili smo zaista drugačiji? I može li tih dvadeset i nešto dana na radnoj akciji uticati toliko da premosti barijeru od tri decenije? Jer ja i sad osećam ono isto prema tebi što sam osećala tada. Osećanja koja sam nekad imala, potisnuta svih ovih godina, sada su ponovo isto toliko jaka kao pre. Prosto ne znam kako da ih se rešim, da ih ignorišem, nekako prevaziđem. Ovo ne može biti, jer se mi i ne znamo. Mi smo sada neko sasvim drugi. A ni tada se nismo dobro poznavali, samo smo se zaljubili. Zbunjena sam, ne znam kako se ovo leči. Znam

samo da si mi ti stalno u glavi i da ne mogu ništa pametno da uradim. Danas sam bila u galeriji na nekom događanju, i direktor, moj prijatelj, me izveo iz mase da me pita je li sve u redu. Jer, kaže, izgledam kao da ću svakog trenutka da se rasplačem. Morala sam da ga ubeđujem da mi nije ništa, da su kod kuće svi dobro... Kad sam odlazila pita me je l´ dolazim sutra, a ja kažem: „Ako ne isečem vene...“ Ja i moj glupi humor. Jedva sam ga ubedila da sam se samo šalila. Pitam se kako sam izgledala kad je tako reagovao. Kod kuće niko ništa ne primećuje.

Stvarno ne znam šta da radim, jer ovo je za mene jako teško. Kažeš da si emotivan, pišeš mi o svojim suzama. Ja ne mogu da te utešim, vidiš šta se sa mnom dešava. A ako i ti prolaziš kroz nešto slično, onda neka nam je bog u pomoći. Bar bi jedno od nas dvoje trebalo da bude pametno. Na mene u tom pogledu ne računaj, ja pametna nisam. Ti si uvek bio realan i trezven, očekujem da takav budeš i sada. Molim te nemoj zapostavljati svoj posao. Znaš dobro da smo i na akciji nalazili vremena da se viđamo, iako smo oboje imali svoje poslove. Uostalom, lakše je kad se nešto radi.

Pomoglo bi mi kad bih se razočarala u tebe, ali ti nikako da me razočaraš. Naprotiv, uvek me iznova iznenađuješ. Prestao si da mi pišeš, a čuvao si moja pisma sve ove godine. Zašto? Ne shvatam zašto si svojoj porodici rekao za mene. Zar možeš da živiš od sećanja? Ja ne mogu. Za mene ili nešto postoji ili ne postoji.

Kažeš da ti tako nisam pisala ni pre 30 godina. (Opet te godine. Hoćemo li ih jednom prevazići?) Tad sam bila samo devojčica i ko zna kakve sam sve gluposti pisala, kao da sam mogla jasno da definišem ono što mislim i osećam. Ali i tad sam ti napisala dosta toga, samo ti nisi umeo da čitaš. Ne znam koliko su trebala da budu velika slova VOLIM TE da ih uočiš. Umesto toga ti si u pozadini tražio nešto drugo, i, naravno, našao. Jer ljudi uvek nađu ono što traže. (Jesi li čuo za izreku: *Pazi šta želiš, jer bi ti se moglo ostvariti*.)

Možda sam i napisala nekad neku glupost, nisam bila savršena. A znam dobro kako sam umela (a i sada umem) da o jednostavnim stvarima pišem komplikovano. Ne mogu uvek biti pametna, ne mogu baš uvek na sve da mislim. I stalno sam strepela da ću u tim pismima reći nešto glupo, pa su na kraju neka moja pisma možda i ispadala glupa. I taj tvoj savršeni rukopis – prosto sam imala komplekse. I prvi put kad sam možda nešto i pogrešila ti si odlučio da me kazniš tako što mi više nikad nećeš pisati. Da li si uopšte svestan koliko sam te volela? Ne mogu da shvatim da si, znajući to, mogao da pomisliš da imam nekog drugog, ma šta da sam napisala. A ja sam i posle toga bila sama još skoro cele dve godine.

S druge strane, Goranu je bilo lako pisati. Nisam bila opterećena svim tim, šta god da napišem bilo je dobro. Nije imao savršen rukopis, pisao je na običnoj beloj hartiji, opširno, ponekad i po dva velika lista. Slao mi je stihove. Goran je bio romantičan i sanjar. (Jesi li znao to?) I bilo mu je potrebno da nekom piše. Ponekad bih i ja njemu poslala neki stih. Bili smo mnogo sličniji Goran i ja. Doživljavala sam ga kao brata koga nemam. Ali tebe sam volela. Ne pitaj me zašto, jer ne znam. Možda ljubav i postoji. Možda se to samo desi. Bog nam da taj dar, a onda mi odlučujemo šta ćemo sa njim. A naša ljubav je zapela već kod prve prepreke.

Vladimire, debeo ili mršav, nije mi važno. Još uvek te volim i ne znam šta ću sa tim glupim osećanjem. Kažu: ako ne boli to nije ljubav, i: ako ne prolazi to nije sreća. Ali baš me briga šta kažu, neću da boli i neću da prolazi. Shvataš li sad zašto ne mogu da ti pišem i zašto moram da napravim prekid? Svi ćemo umreti jednoga dana, kao Goran. Ali kako ćemo živeti do tada? I treba li se opirati osećanjima ili im se prepustiti? Kažu da se svakog trenutka svuda u svetu sprovodi Božja volja. Možda je ovo Božja volja, i ko smo mi da joj se suprotstavljamo? I zar je tako strašan greh voleti nekog u virtuelnom svetu?

Ti si, izgleda, zaista ljubav mog života. Slučaj je hteo da te sretnem kad sam bila premlada. Oboje smo bili. Šta smo mislili da ćemo postići ovim dopisivanjem? Da ćemo malo proćaskati? Da

ćemo biti prijatelji? Neko je davno rekao da gde je bilo ljubavi nema prijateljstva. Da smo bliže možda bismo mogli biti ljubavnici. Možda bi to nešto razrešilo.

U pravu si, na radnoj akciji je bila foto sekcija, ali nama nije bilo do fotografisanja. Ne žalim zbog toga. Šta imam od slika? To ti je isto kao sa Kragujevcom, samo da mi stvaraju veću tugu. Kao što su me i ove slike koje si mi poslao rastužile. Stalno ti treba neki materijalni trag, a šta je sa tragom u našim srcima? Znaš li koliko sam puta pomislila, kad sam bila sa nekim drugim, zašto to nisi ti? I zašto sa tobom nisam spavala, bar prvi put? Zašto to nismo mi uradili? Znam, bilo je prerano... Ali bih ipak volela da si to bio ti.

I stvarno ne mogu više da pišem. Razumećeš. Od tebe očekujem da mi pišeš u međuvremenu. Mnogo si mi zaostao sa tvojim odgovorima na moja davno postavljena pitanja. Očekujem i da mi daš svoje viđenje naše veze. Da li sam nešto propustila? Da li se ti sećaš nečeg drugog? Jesam li u nečemu bila u zabludi? Kako si se ti osećao kad si bio sa mnom? Jesi li me mrzeo zbog onog rastanka? Molim te piši mi svaki dan. Čitaću, ali ne očekuj da ti odgovorim. Odgovoriću ti na sve u ponedeljak. I misliću na tebe.

Šaljem ti broj mog mobilnog telefona. Možda će nekad biti od neke koristi.

Znaš da sam se pored tebe uvek osećala sigurnom i da sam ti slepo verovala. Oboje moramo uskladiti ovo naše dopisivanje sa stvarnim životom. Mislim na naše ostale obaveze, pre svega poslovne. Zato hoću da čujem od tebe da završavaš sve svoje poslove. Jer to je moj Vladimir kog volim.

Izvini što je ovo pismo tako nepovezano. U ovom trenutku bolje nisam mogla.

Smem li sada da napišem da te volim, a da opet zbog toga ne prestaneš da mi pišeš?

Tema	**...**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Ponedeljak, Decembar 3, 2012 22:53
Primalac	vladimirm@eps.rs

http://www.youtube.com/watch?v=f6F8LjprdqE

Tema ...

Pošiljalac zlatnajabuka@edu.co.ba

Datum Ponedeljak, Decembar 10, 2012 21:03

Primalac vladimirm@eps.rs

Hej, jesi li živ?

Tema	**RE: RE: ...**			
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba			
Datum	Sreda, Decembar 12, 2012 1:31			
Primalac	vladimirm@eps.rs			
Dodati fajlovi	Image 1.jpg	892K	Image 2.jpg	640K
	Photo 1.jpg	769K	Photo 2.jpg	766K
	Photo 3.jpg	117K		

Obradovala sam se ovom tvom pismu. Podsetio si me na dosta toga. Mislim da se sećam Nenada, ali kao kroz maglu. Svejedno ga ne bih prepoznala na slici, jer je okrenut i lice mu se ne vidi najbolje.

Nisi u pravu za Srećka, nije mi se nabacivao. Naprotiv, mislim da se nas dvoje nismo podnosili. Sećam se i tog krupnog momka, mada im imena nisam znala. Mene su bili naterali da odguram jedna kolica (optužili su nas da ih punimo previše) i mislim da mi je tad pomogao. Ne znam da li smo tog dana radili na nasipu ili nešto drugo. (Nikad i nisam znala šta tačno radimo.)

Lako je bilo vama, a zamisli kako je bilo meni. Nikoga ne znam, nikad nisam čula za Knin, nemam akcijaškog iskustva, imam premalo godina... U druge brigade uvek su slali najbolje, iskusne, udarnike... da osvetlaju obraz svoje brigade. Zoli je rizikovao sa mnom, ali je njegova želja da me kazni bila veća čak i od časti brigade. Često me je i posle kažnjavao, ali me više nikad nije poslao u drugu brigadu. A meni posle više nije ni bilo važno što me kažnjava, samo bih odradila šta se od mene traži. Eto, to ti govori i o stavu onih iz moje brigade o našoj vezi. Zoltan Aranjoš, komandant brigade, i Joca, komandir moje čete, nisu bili oduševljeni. A bila je tu i sestra moje dečje simpatije... Ali ja nisam ni tražila njihovo mišljenje. Čak sam na kraju i nekako namolila Jocu da mi da dozvolu za izlazak one poslednje večeri. On je davao dozvole za svoju četu,

ali je za mene uvek morao da pita Zolija, a ovaj mi to nikad nije odobrio. I tad je hteo da ga pita, ali se ipak nekako smilovao i dao mi dozvolu bez njegovog znanja. Mislim da si u stvari ti dobio tu dozvolu, jer me sa nekim drugim ne bi pustio. A o tebi se raspitao i prošao si „test“.

A tvoj komandant me je čak i preplašio kad se iznenada pojavio preda mnom. Bio je sa neka dva momka i ja u prvom trenutku nisam znala šta se događa. Mislim da je bio razočaran, jer je prokomentarisao da je očekivao da sam krupnija i da ne shvata „kako je neko tako sitan mogao toliko da izmori njegove momke“. Kasnije sam imala susret sa njegovim bratom. A ti mi sad kažeš da je i tebi pričao o meni. Stvarno ste bili zanimljiva brigada. Ja sam i u mojoj brigadi malo koga znala od ranije – samo one iz mog razreda i jednog starijeg momka kog sam tek na akciji bolje upoznala. Jocu sam upoznala nešto pre akcije, a Zolija sam znala površno od ranije, jer se zabavljao sa jednom mojom drugaricom znatno mlađom od njega.

Žao mi je što toliko ljudi više nije među živima, ali ti nikako da shvatiš da je Goran za mene bio posebno važan i da mi ni za kim sa cele radne akcije ne bi bilo toliko žao kao za njim. I slobodno mi možeš napisati šta god hoćeš o drugima, jer mi niko drugi (sem, naravno, tebe, što ne može ni da se uporedi) nije bio toliko važan. Ne mogu sad da ti pišem o Goranu. Pisaću ti o njemu drugi put i možda će ti biti jasnije.

I nisi dosadan. Zašto stalno tako govoriš? Volela bih da mi se češće javiš. Napiši, kao u prethodnoj poruci, samo par rečenica, da znam da si tu. Ne mora biti ništa posebno važno ni mudro. Samo se javi. Za to ti treba samo minut. Shvati da mi znači da te „čujem“. I nemoj biti opterećen ni pitanjima ni odgovorima. Piši o čemu hoćeš. Samo nešto napiši.

Slika iz vojske je čista klasika, stvarno je simpatična. A za ostale slike, što se ljutiš? Pa pogledaj ih sam. Žurka, kažeš? Evo kako se to radilo u Beogradu. Studentski dom „Karaburma“, tada elitni, a

sada najgori studentski dom u gradu. Ovo je najpristojnija slika, jer su na drugim skoro svi pijani, a ovde samo pola. (Ja sam, naravno, trezna.) Na drugoj slici je jedna Nova godina, a devojka u crvenoj haljini je tvoja zemljakinja iz Knina. Bila mi je najbolja drugarica, ali me i ona ostavila bez objašnjenja pre više godina.

E, a ostale slike, zaboravih da ih prokomentarišem. To sam se ja samo malo igrala, nadam se da se ne ljutiš. Hteo si *trag*, i eto, sad ga imaš. Imala sam čak i sličnu frizuru kao na radnoj akciji. Ma šalim se. Ovo je trebalo da bude šala, ali ako ti se ne dopada, reci, i neće više biti takvih šala.

Neobično mi je kad me zoveš starim imenom, kao da živim u prošlosti.

Kažeš da si veseo i optimista. To je lepo. Ja sam tužna, mada mnogi misle da sam vesela. Doduše, volim da mislim da sam optimista. Uvek sam mislila da si ozbiljan, a ti mi sad kažeš da nisi. Više ne znam šta da mislim. Ali umorna sam i kasno je, pa neću misliti ništa. Želela bih da ti napišem nešto lepo, ali izgleda da nije moj dan. Ništa zato, biće sutra.

Znam da sam obećala da ću ti napisati nastavak svojih sećanja, ali pošto si u gužvi ne želim da te dekoncentrišem. Hajde da to još malo odložimo, još uvek nisam raspoložena. Mnogo mi je toga prošlo kroz glavu za ovih nedelju i više. Setila sam se toliko sitnica i za vreme i nakon radne akcije, da se sad pitam kako sam sve to mogla da zaboravim. Kao što kažeš, ponekad je dovoljna mala kockica pa da se složi ceo mozaik.

Kad sam ti napisala da si nam uskratio priliku da se posvađamo kao svaki normalan par, nisam mislila na svađu i vređanja. Da smo se videli tog leta možda bismo već tad dosadili jedno drugom ili se jedno u drugo razočarali... i možda bi se razišli bez nekog velikog bola i tuge. Tada bih možda bila slobodna da volim i nekog drugog...

A možda bi se i dalje voleli. Možda bi naša ljubav dobila neke nove dimenzije... Mogli smo zajedno na fakultet. Da si došao u Beograd bio bi kolega moje cimerke i kad-tad bi svratio u moju sobu. Kad god bi mi cimerka rekla da je neki kolega pitao za mene uvek sam, i ne želeći da znam ko, odgovarala da me ne zanima. Ali zamisli da si se jednog dana ti pojavio na mojim vratima. E, to bi bila priča. Nažalost, takve stvari se događaju samo na filmu, a ovo je stvarni svet. Za sve što želiš ovde moraš dobro da se pomučiš. A ti si otišao u Zagreb. Baš si u svemu promašio... što se tiče nas. Ti si živeo svoje *idile*, a ja svoje *avanture*...

I sad, kad je pola života prošlo, šta sad? Ja sam opet na početku. I isto sam onako zbunjena i isto onako volim onog istog dečka, kao da od našeg rastanka nije prošao ni jedan jedini trenutak. I nije mi mnogo pomogao ovaj prekid u pisanju. Samo se pitam ima li ovo pisanje neku svrhu ako će se ponovo završiti patnjom i bolom. Volela bih da mogu da te zaglim. Da li bi osećanja bila ista? Ti si sad neko drugi. Ili nisi? Ko smo, Vladimire? Imamo li *mi* pravo da postojimo? Šta osećamo? Šta želimo? Možemo li *nas* uklopiti u sve ostalo u našim životima?

Zarobljena sam u tvom kompjuteru. Za mene imaš samo radno vreme. Znam, kad prođe petak više ne mogu očekivati vesti od tebe. Vikendi su rezervisani za druge. Nekako ti dođem kao *poslovna pratnja*. Kad sakupiš dovoljno sećanja za preostali deo života hoćeš li me ponovo ostaviti?

Ništa o tebi ne znam, sem da si sentimentalan, da plačeš kad ti pišem o prošlosti, o nama... Znaš li da sam ja za ovih nekoliko dana još smršala? Skoro da ništa ne jedem. Koliko ti zapravo kilograma imaš? Treba li da te se bojim? Šta radiš na tom poslu? Ne izvinjavaj se zbog posla, tvoj posao je svakako odgovorniji od mog. Ja mogu ponešto i da odložim, uvek se može nadoknaditi bez neke štete. Je li ti teško? Je li ti zanimljivo? Volela bih da mi više pišeš o poslu. Da li često ideš na poslovni put? Jesi li nekad bio u Sarajevu? Interesuju me sitnice. Zapravo, sve o tebi me interesuje. Samo mi ne

piši o svojim vezama, ne bih to podnela. Kako je tvoja žena mogla da sluša da joj pričaš o meni? Ja bih ti oči iskopala.

I, Vlado, dušo, probaj bar malo da mi pomogneš. Stalno si sa mnom, nikako ne mogu da te se oslobodim. Sa tobom zaspim i sa tobom se budim. Probudi me iz ovog sna, spusti me na zemlju. Samo na tebe mislim. Tamo u Kragujevcu... brzo sam se navikla na tebe... Naučila sam da ti uzvratim kad me ljubiš i dodiruješ... Volela sam da te grlim oko vrata i da te čvrsto stegnem... da ti zavučem ruke u kosu i privijem se uz tebe... Sećaš li se? Volela sam kad drhtiš dok me grliš... kad žmuriš dok me ljubiš... znoj na tvom licu i majici... Volela sam kad šetamo držeći se za ruke, onako sa isprepletenim prstima... Ponekad, bilo mi je dovoljno i kad smo samo zagrljeni, samo da si pored mene... Da li smo pričali? Zaista ne mogu da se setim. Pošto znam neke stvari o tebi, mora da jesmo. Ali kad? I o čemu li smo pričali? Sećaš li se ti ičega? Imaš li ijedno sećanje vezano za nas? Bila je duga ona ulica kojom smo se vraćali one poslednje noći, nemoguće je da nismo progovorili ni reč...

Da li smo bolje mogli da iskoristimo to vreme? Verovatno nismo... Ionako smo malo pričali, nismo se ni fotografisali... Nikada, nikada više nije moglo da bude isto. I nemoj mi reći da ti se to u životu ponovilo jer ti neću verovati. Zaista smo imali nešto posebno. I šta smo sa tim uradili? Zašto si me pustio da odem? I zašto si ti otišao? Dušo moja, šta sad ja da radim? Kako da te prevaziđem? Tražim li od tebe previše kad očekujem da budeš ozbiljan i realan i da razbiješ ovu čaroliju? Slobodno me ošamari. Reci mi da sam glupa, da sanjam... Bilo šta što bi me probudilo. Volela bih da si bliže... Želela bih da proverim da li su ova osećanja stvarna ili ja to samo umišljam. I uzalud pokušavam da skrenem misli i pišem o nečemu drugom... ja sam sada jednako pogubljena kao onda posle tvojih poljubaca... a nismo se ni dodirnuli... Da li su važni drugi ljudi oko nas? Možemo li izgraditi svoj svet unutar ovog? Ne želim nikoga da povredim, ali šta je sa nama? Ili mi ne postojimo? Reci mi da li je sve ovo samo u mojoj glavi, ljubavi moja...

S tobom ne mogu da ispoštujem ništa što isplaniram. I ne vredi mi da planiram. Zašto ti ovoliko pišem? Zato što, dok pišem, ja sam sa tobom. I ne tražim potvrdu prijema zato da bih znala da li si nešto pročitao, nego zato da bih znala da li si tu ili si negde otišao. Ako si tu to mi je dovoljno, čak i kad se ne javljaš, jer znam da imaš neki razlog. Samo želim da znam gde si. I drago mi je što se više ne svađamo. Jer možda to nisi primetio, ali na početku smo se svađali.

Sad moram da spavam. Ne zaboravi da želim da mi pišeš češće, makar i samo par rečenica. Stvarno sam umorna. Umorna sam danima. Ali mislim da će mi uskoro biti bolje pa te neću toliko gnjaviti svojim osećanjima. Sve ovo sam ispisala, a sad dolazim u iskušenje da sve obrišem... Neću, ipak ću poslati...

Tema	**RE: RE: RE: RE: ...**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Sreda, Decembar 12, 2012 23:39
Primalac	vladimirm@eps.rs

Reci mi da li je Nenad imao crnu kosu i plave oči, ili sam ga pomešala sa nekim drugim?

Žališ se na kilograme, a jedeš baklave. I još hoćeš staru liniju i kondiciju. E, pa ne može. To je tvoja kazna. Moja je da budem tužna i da ne umem da volim.

Uzalud mi šalješ nove slike, ja te i dalje vidim onakvog kakav si bio nekad. A ovog novog tebe ne poznajem. I stvarno bih se pored tebe osećala kao dete, jer ja i nisam baš skroz odrasla. Da i ne pominjem da još uvek imam akcijašku liniju (zavidi mi), a isto takvu i kondiciju. Ali tako ti je to kad razmišljaš (odnosno ne razmišljaš) o vremenu.

Vladimire, mi nikad nismo imali neki pravi intelektualni duel. Da li bi mi bio dostojan protivnik? *Koliko puta si ljubila stranca i bila kao ptica kraj čoveka koji ne leti do tvojih visina*[16]... Da li bi ti mogao da uzletiš do mojih visina? Zašto se nikad pre nisam to zapitala? Zamisli, naša veza je bila na čisto fizičkom nivou – da li je to moguće?

I stvarno bih htela da upoznam novog tebe. Da li bih u tebi prepoznala tragove onog nekadašnjeg dečka koga nikako ne mogu da zaboravim? I ako na taj način pokušavaš da me odvratiš od mojih osećanja, onda si na krivom putu. Još uvek te volim i ne mogu da verujem da si debeo i star. (Zar onaj moj Vlado?) Moraćeš da preduzmeš nešto da to promeniš. Za početak prestani toliko da pričaš

[16] Početak pesme „Mi nismo sami“ zagrebačke grupe „Film“. Pesma je bila popularna 80-ih godina prošlog veka.

o godinama. A onda prestani toliko da jedeš i idi malo u teretanu. To ne bi trebalo da ti bude teško – pa išao si na radne akcije. Uzgred, jesi li bio na još nekoj radnoj akciji posle naše? Ja nisam, pošto me prva, posle lepog početka, na kraju ipak razočarala. (Pogodi zašto.)

Nisi mi rekao kako ti se sviđaju slike. Ne zaboravi da ide vikend, moraš mi napisati nešto da mogu da preživim do sledeće sedmice.

Moji rođaci nisu prodali vikendicu. U stvari, to su moja braća od tetke, mamine najstarije sestre, koja je ostala u Bosni. Imala je pet sinova. I kao što si rekao kad si pisao o Srećku, što ti je sudbina: dvojica njenih sinova bili su za vreme rata u hrvatskoj vojsci i ratovali protiv svoje rođene braće. U tom ratu poginuo mi je jedan brat i jedan bratanac. I jedan moj brat od ujaka bio je mobilisan i poslat u te krajeve, ali, na sreću, vratio se živ i zdrav. Srela sam ga u Subotici dok je čekao da ih odvedu. Nisam ni znala, naletela sam slučajno, mobilisali ih iznenada. Bila sam zapanjena, nisam znala šta da mu kažem. Ali on se nije sekirao. Navikli su ovi moji da ratuju, to im je u krvi.

Izvini, pišem o nečemu o čemu ne želim ni da mislim, ali si me podsetio pričom o vikendici i slike su same krenule...

Kad ti već pišem o smrti, hoću da se setim još nekog, za kim me je srce bolelo možda i više nego za bratom i bratancem. To je moj drug Svele, bosanac iz okoline Zenice, momak kovrdžave kose i divnog osmeha, neverovatno plemenit. Jedini me je razumeo i u višim sferama, tamo gde ni moj kum nikad nije mogao da dopre. Studirali smo zajedno, mislio je da će se, kad završi fakultet, baviti slikarstvom. Za rođendan mi poklanjao ljubičice. Njegova devojka je bila ljubomorna zbog našeg druženja, stalno mi je nešto prebacivala, sve dok jednoj mojoj drugarici nije „pukao film“, pa joj je rekla da imam *ozbiljnog momka*, sa kojim se zabavljam *već godinu dana*.

Nekakva čudna igra sudbine htela je da sretnem Svela nekoliko dana pre nego što će poginuti. To je stvarno bilo čudno, jer je on već duže bio na ratištu u Bosni, a ja u Bačkoj, a sreli smo se u

Beogradu. Ne znam zašto, ali znam da mi to nije bila namera, svratila sam u malu galeriju ULUS-a. Stajala sam u polupraznoj galeriji i nisam znala zašto sam tamo. Odjednom sam se osetila glupo i pošla da izađem. Već sam otvarala vrata, kad me neko zgrabio tako snažno za ruku da sam se zamalo onesvestila. Bio je to Svele, sa istim onim divnim osmehom, ali neverovatno tužnim. Oboje nismo mogli da se načudimo kako smo se sreli. Putevi su nam se bili razišli kad sam se ja udala. (Ne samo sa njim, nego i sa većinom ljudi sa kojima sam se družila.) Otišli smo u „Kolarac“. Inflacija je bila ogromna, sve preskupo, ali ja sam bila iz Subotice, a bilo je vreme šverca benzina[17], pa mi tada novac nije bio problem kao danas. Od veselog momka kakvog sam znala, pretvorio se u tužnog. I tada se smeškao, kao i uvek, ali je osmeh bio neverovatno setan. Pričao mi je šta se događa. Pokazao mi je ožiljak od metka koji mu je okrznuo uvo. Rekao mi je da pije, da sa ocem svake noći popije punu flašu *ljute*[18]. (On koji nikad nije pio.) Brinuo se kako će sa tim izaći na kraj kad se rat završi. Oduševio se kao i ja što smo se sreli. Računali smo koliko je prošlo i šta smo sve radili. Setili smo se jednog rok koncerta, kad je odjednom nastala provala oblaka i poplavila ceo prolaz u Nušićevoj, gde smo se svi bili sklonili. Klizanja u Pioniru... Pitala sam ga za devojku. Kaže: „Udala se. Bio sam na svadbi. Dobro se udala, za nekog bankara...“ (*Šta smo ti krivi, sudbino, sestro*[19]...) Na kraju mi daje broj telefona. Kaže: „Najzad je u moje selo stigao telefon. Možemo da se čujemo.“ I tako se razilazimo.

Vraćam se kući, prošlo je nekoliko dana, hoću da ga pozovem ali mi se nekako ne da. I tako danima – stalno hoću da ga pozovem, ali ne mogu. A onda kod mene iz Beograda dolazi moja kuma Stela i kaže mi da je poginuo. Ne verujem. Istog časa uzimam telefon. Javlja

---

[17] Dok je u ostalim delovima Srbije 90-ih godina zbog inflacije vladala besparica i nemaština, na švercu benzina se u pograničnim područjima dobro zarađivalo. Autor verovatno misli na to.

[18] Izraz koji se upotrebljava za rakiju prepečenicu.

[19] Parafrazirani stihovi iz pesme „Uspori malo sudbino sestro“ poznatog pevača novokomponovane narodne muzike Džeja Ramadanovskog.

se njegova sestra. Predstavljam se i pitam mogu li da ga čujem. Odjednom sa druge strane muk... a onda pitanje: „Ko je to?“ I dalje ne verujem. Ponovo se predstavljam, a ona kaže: „Vi ne znate, moj brat je poginuo.“ Počinjem da vrištim. Pitam kako. Kaže: „Raznela ga granata, tu pred kućom, njega i oca...“ Vrištim na sav glas. Njegova sestra mene smiruje. Kaže: „Slobodno pozovite kad god hoćete.“ Ne mogu da prestanem da vrištim. Svi me gledaju, kuma, moji, neke komšije koje su tu bile...

Vlado, pričaš o osećanjima, a znaš li išta o tome? Ili znaš samo za svoju sebičnost – kad je tebi lepo i kad je tebi loše. Ne mislim ja da si ti loš, naprotiv. (Znaš dobro šta osećam prema tebi.) I ne želim da te ovim povredim ili uvredim. Ja bih želela da si najsrećniji na svetu i učinila bih sve što mogu da to i budeš. (Znaš koliko sam te slepo slušala. Da si bacio štap donela bih ti ga u zubima.) Ali osećanja... to je neka viša muzika... Na strunama mnogo osetljivijim od onih na gitari… Možda kao paukove niti... I ne znam zašto je Bog baš mene takvu stvorio da me *sve rane moga roda bole*[20]. Vidiš, meni ništa materijalno nije važno, ja bih bez razmišljanja sve dala da se neke stvari nisu dogodile.

Vlado, šta si mi to uradio sa tih nekoliko rečenica? Kakvo je ovo podsećanje? Bože, šta ja sve nosim u sebi. Izvini, znam da je ovo pismo krajnje sebično i molim te ne ljuti se na mene zbog toga. Prosto sam sve to morala nekom da kažem, a možda si ti taj neko ko će razumeti. Shvataš li da ljude oko mene uopšte nije briga za takve stvari? Kad nekog više nema oni samo žele da ga što pre zaborave. Možda je to u redu, i svakako je dobro, i ja bih volela da to mogu. Ali ne mogu. Meni ugine mače pa mi bude teško, a kamoli dragi ljudi kad odlaze. I šta misliš, jesam li plakala malopre?

Znaš, mogla sam biti bolja osoba. Nisam baš tako loša, ali mogla sam biti i bolja, to mi je tek sad jasno. U želji da bar nešto popravim, pre neki dan sam pozvala kuma da mu kažem koliko mi znači. Nije se iznenadio, samo se nasmejao. On je to znao. I tad mi je

[20] Iz pesme „Moja otadžbina“ Alekse Šantića.

rekao nešto što nisam razumela, a on nije hteo da mi objasni: „Ti si uvek imala neku energiju zbog koje su neki ljudi izvlačili pogrešan zaključak.“ Zvučalo mi je kao prekor.

Vlado, molim te ne ljuti se zbog ovog pisma. Obećavam ti da više neće biti tužnih stvari. Ali kad sam već započela ovu temu želim da se još jednom setimo Gorana i da se konačno oprostim sa njim. Sveću sam mu već odavno upalila, i upaliću ih još, ali to mi nije dovoljno. Evo, ipak ću te podsetiti nečega sa radne akcije. Mislim na ono popodne kad nisi bio sa nama, pa eto, taman da znaš šta se događalo. Vladimire, ja to popodne pamtim kao jedini dan bez tebe. Da li smo se zaista viđali svaki dan, ili se meni samo tako čini?

Prvo smo Goran i ja stajali u dvorištu dok nas nisu zabolele noge, a onda smo seli na prag onih velikih ulaznih vrata od zgrade gde su bile spavaonice. Sedeli smo u tim vratima do večeri. Goran je pričao, a ja sam uglavnom slušala. Bilo mi je smešno koliko je želeo da bude ozbiljan. Da li se on ikada smejao? Sad kad razmislim, ja ga se uopšte ne sećam nasmejanog. Za razliku od njega, ti si zaista bio ozbiljan, ali si imao i neku vedrinu, iskrice u očima, i čak neki neobičan smisao za humor kojeg kao da nisi ni bio svestan. (Ili jesi, samo si ga vešto koristio.)

A Goran, on se toliko trudio da bude ozbiljan, da mi je uvek izgledao stariji nego što je bio. Čak se i na toj radnoj akciji zabavljao sa starijom devojkom – onom crnom Radom „Sanitet“ iz Niša, koja je imala i „ozbiljnog“ momka Draga, za koga će se, kako mi je Goran rekao, i udati. (Kako je mogao da bude tako siguran u to?) Bili su mi čudni ti odnosi, ali to nije bila moja stvar. Uostalom, bilo je dosta takvih čudnih odnosa i u mojoj brigadi. Goran je smatrao da je to normalno. Možda je i bilo, samo sam ja bila previše konzervativna. I meni je predložio nešto što je zvučalo tako naivno da u prvom trenutku nisam ni razumela. Naravno, nikad ga nisam shvatila ozbiljno. Pomislila sam da i ti možda imaš tako slobodna shvatanja o vezama, pa sam se čak i naljutila na tebe. (Nisi ti bio ništa kriv, samo mi je bilo krivo pri pomisli da bi me sa nekim delio, jer ja tebe ne bih delila ni sa kim.)

Goran se sviđao mnogim devojkama na akciji. Znam to jer su tražile da ih upoznam sa njim, ali iz nekih razloga ni za jednu se nije zainteresovao. Ne znam zašto je bio sa tom Radom. Možda baš zato što je starija. Na slici koju si mi poslao izgleda baš mlad. Izgleda upravo onako kakav je i bio.

I dok smo mi tog popodneva sedeli i pričali iznenada je dotrčala ta njegova devojka Rada. Bila je sva uzbuđena, gurnula nam je po jednu čokoladnu bombonu u usta, a onda je Goranu nešto dugo šaputala na uvo. Bilo mi je neprijatno i želela sam da odem, ali mi on nije dao. On nije delio njeno uzbuđenje oko... – nisam znala šta je u pitanju. Kad je Rada najzad otišla, rekao je ravnodušno: „Primili su je u Savez komunista[21].“ Nekima je tada to bilo važno. Goranu i meni nije. Mi smo ti bili kao onaj bik Ferdinand[22] iz Diznijevog crtaća. (Jesi li ti gledao crtane filmove?)

Sve u svemu, bilo je to jedno prijatno popodne, iako ti nisi bio tu. Na neki način ipak si bio prisutan, jer sam stalno mislila na tebe, a i pričali smo o tebi. I tako smo Goran i ja počeli malo više da se družimo. Ne kažem da mi je posle toga postao jasan njegov pogled na svet, ali sam ga od tad videla drugačije. I rado sam pričala sa njim, jer sam znala da je samo jedno prilično izraslo dete. Ipak, nisam znala da će mi pisati. Kad mi je posle radne akcije poslao pismo odgovorila sam mu, i tako smo počeli da se dopisujemo. I tek tad smo se kroz ta pisma bolje upoznali. Rekao mi je da je ta naša radna akcija za njega bila veliko iskustvo. Rekao je da je i za tebe bila veliko iskustvo. Iako si ti već bio na jednoj radnoj akciji, ali da ti je tek ova pravo iskustvo – tako je rekao. Volela sam da mislim da je to zbog mene. Doduše, to je bilo Goranovo mišljenje, a da li si i ti mislio tako, ne znam. Tad ste mi vas dvojica delovali kao dobri

[21] Savez komunista (skraćeno: SK) bio je jedina partija u socijalističkoj Jugoslaviji. Iako se u državi propagirala ravnopravnost, članovi SK su imali značajne privilegije pri zapošljavanju i napredovanju, a za bilo koju upravljačku ili javnu funkciju bila je potrebna „politička podobnost“, tj. članstvo u SK.

[22] U jednom crtanom filmu Volta Diznija glavni junak je bik koji samo želi da mirno sedi u prirodi i miriše cveće.

prijatelji. Često sam vas viđala zajedno, pa sam zaključila (*a ne pretpostavila, a razlika je velika* – znaš li koga ovo citiram?) da ste bili najbolji prijatelji. Sad od tebe čujem da niste bili tako dobri kao što sam mislila. Ko zna kakve još zablude imam sa te radne akcije.

Svejedno, Goran je meni bio drag. On je bio samo dečak koji se pravio da je odrastao. Slao mi je pesme Dobriše Cesarića. Zamisli, Goran i Dobriša Cesarić. Da nije bilo tih pisama nikada ne bih znala koliko je bio osetljiv i koliko mu je bilo potrebno da ga neko prihvati i razume. Bio si mnogo zreliji od njega. Ipak, iako detinjast, bio mi je drag, i volela bih da znam zašto je prestao da piše. Ali, kao što si rekao, nikad nećemo saznati. Ne verujem da je bila slučajnost, i ne znam čime bih njega mogla razočarati. Ne kažem da ti ne govoriš istinu, samo mislim da je morao postojati neki razlog. Ja ipak mislim da je znao da mi ti više ne pišeš i da je smatrao da nije u redu da mi on i dalje piše.

Čudno mi je da niste nikad pričali o meni i mojim pismima, ako ste se družili. To nije stvar poveravanja. Jednostavno, ako bi moja drugarica pisala mom momku, to bi bilo u redu samo ako to od mene ne bi krila. A Goran nije imao razlog da to krije od tebe. Zaista ne shvatam vaše odnose. Ali to sada više nije važno. Trebalo bi to da zaboravimo.

I niko mi na toj radnoj akciji nije bio toliko drag kao Goran. I mislila sam da si to znao. Verovatno i jesi, nekada davno, ali si zaboravio. Naravno da si ti imao svoje posebno mesto u mom srcu, ali to je sasvim druga vrsta osećanja. Mi imamo samo jednu reč *volim* za sve: volim sladoled, volim leto, volim Gorana, volim Vladimira..., a značenja su potpuno različita. (Bosanci imaju još jednu reč: *sevdah*, i ona se ne da ni sa čim drugim pomešati.)

Pišem kao da je on živ, a njega više nema. Teško mi je bilo da prihvatim način na koji je umro, pogotovo što si mi to tako grubo saopštio. Čim sam pročitala: *Sad jedna tužna vest*, znala sam... I odmah su mi pošle suze... I nisam želela da čitam dalje... I dugo sam zurila u prazno... Da je bar umro od metka. Goran nije zaslužio takvu

smrt. Neko će reći da je smrt svejedno smrt, ali ja se ne slažem. Ne znam kakav je postao kasnije, ali mislim da nije mogao biti loš. Želim da ga se sećam onakvog kakvog ga ja pamtm. I kad mislim na Gorana čujem stihove „Besmrtne pesme“ Mike Antića: *Ako ti jave umro sam, evo šta će biti: hiljadu šarenih riba lepršaće mi kroz oko. I zemlja će me skriti. I korov će me skriti. A ja ću za to vreme leteti visoko, visoko... Zar misliš da moja ruka, koleno, ili glava može da bude sutra koren breze il´ trava?...*

Vidiš, o takvim stvarima smo Goran i ja pisali, tj. *filozofirali*. (Volela bih da sam to mogla i sa tobom, ali sam mislila da ćeš me smatrati neozbiljnom. Jesam li pogrešila?) Istina, nikad nismo stigli do ove pesme, ali eto, sad je došao trenutak i za nju. Samo što on više nije tu da je čuje. Šta misliš ima li tu istine, ili je to samo prazna igra reči?

I neka ovo bude jedno lepo sećanje na Gorana. Želim da ga tako vidim kao u ovoj pesmi. Neka to bude moj oproštaj sa njim. I ne sećam se tvoje gitare, budi siguran da je nikad nisi svirao kad si bio sa mnom. (Na akciji nisam čak ni znala da sviraš, tek si mi posle pisao o tome, ali sve do sad nisam znala da je bilo tako ozbiljno i da ti je toliko značilo.) Ali se sećam Goranove harmonike. (Ja ne volim harmoniku, samo kažem da se toga sećam. Volim, tj. volela sam akustičnu gitaru. Mnoge letnje večeri provela sam sa društvom uz gitaru u meni najdražem mestu na svetu.)

I svi smo mi nosili „brigadirke“[23], samo se Gorana sećam u prsluku od teksasa. I više ti o njemu neću pisati.

Ne zameri što te formalno ne pozdravljam na kraju, ali ti znaš...

---

[23] Članovi brigade (brigadiri) nosili su uniforme sivozelene boje, slične vojničkim. „Brigadirka“ je gornji deo uniforme, tj. brigadirska bluza. Na „brigadirku“ su se kačili amblemi, značke, priznanja i sl. Neki su i posle radne akcije nastavljali da nose „brigadirke“, jer su predstavljale nekakav statusni simbol.

Tema ...

Pošiljalac zlatnajabuka@edu.co.ba

Datum Utorak, Decembar 18, 2012 13:45

Primalac vladimirm@eps.rs

Jesi li se vratio s puta? Nedostajao si mi ovih dana.

Izvini što sam te prekinula u pisanju biografije. Nisam znala da je to ono što želiš. Ako to i dalje želiš napiši je, pročitaću.

Možda je vreme da i ja tebi napišem drugi deo svojih sećanja.

Pričala sam sa jednom mojom drugaricom o tebi. (Napisala sam *o tebi*, a ne o onom što se događa, tj. o našim pismima. Ovo moram da naglasim, jer voliš da izvlačiš zaključke iz nedovoljno činjenica.)

Tema	...
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Cetvrtak, Decembar 20, 2012 22:52
Primalac	vladimirm@eps.rs
Dodati fajlovi	Image 1.jpg 687K Ema 1.jpg 233K Ema 2.jpg 806K

Baš mnogo radiš. Žao mi je što ti taj posao ne pričinjava zadovoljstvo. Tako je uvek u ovo doba godine, svi smo u gužvi. Ja se trudim da ne učestvujem u toj ludnici više nego što moram i prilično mi uspeva. Drago mi je što si mi se javio, jer bih se opet pitala gde si. Eto vidiš da sve može da bude jednostavno. Ne znam da li uopšte smem da ti dam savet u vezi sa poslom. Ipak ću rizikovati. Evo kako ja to rešavam: kad moram da uradim neki posao ja ga zavolim i onda mi uopšte nije teško. Veruj mi, sa poslovima je lakše nego sa ljudima. Ako mi ne veruješ seti se mog gostovanja u vašoj brigadi. Da li sam ti rekla da me je moj komandant tamo poslao po kazni?

Ja danas imam vremena i sama sam, pa ću ti odgovoriti na onu tvoju poruku od pre, a ti pročitaj kad budeš mogao. A i bolje je da požurim jer ne znam koliko ću još moći da pišem, pošto me sve ovo jako iscrpljuje.

Zamisli, juče sam našla jednu razglednicu Knina! Nije od tebe, od moje drugarice je. Otvorila sam jednu knjigu, kad u njoj razglednica. Uopšte se ne sećam te razglednice, ni kad sam je dobila. Zamisli kakva slučajnost, i to baš sad. U stvari, ne znam da li je to na razglednici Knin ili neko drugo mesto. Pozadi je žig Knina. Šaljem ti *scan* pa mi reci ako ti je poznato, baš bih volela da znam. Zvala me mnogo puta da idem sa njom, želela je da upoznam njen rodni kraj, ali se ja nikad nisam odlučila. Nešto mi se nije dalo. Ona je kod mene dolazila, a ja sam njoj stalno obećavala...

Napisala sam ti da sam sa drugaricom pričala o tebi. „Pričala“ možda nije prava reč, jer se sa njom teško može zaista pričati. Ipak me iznenadila svojom lucidnošću u tom trenutku. Priča je tekla otprilike ovako:

Ja sam je slušala kao i mnogo puta do tada. Ne znam da li je moje ćutanje bilo drugačije, jer je ona iznenada rekla:

„Reci mi nešto. Željna sam normalnog razgovora.“

Nisam znala šta da joj kažem tako iznenada, pa sam i dalje ćutala, a ona je pitala:

„Šta je bilo?“
„Ma pusti, duhovi iz prošlosti“, nasmejala sam se, u želji da nekako skrenem priču.

Ali ona je insistirala:

„Iz Subotice?“
„Ma ne. Hajde da ne pričamo o tome.“ Stvarno teško mogu da lažem.
„Iz Beograda?“
„Ne.“
„Sa radne akcije?“

Zamisli, ona se setila! A ja posle više nikad nisam pričala o tebi i malo ko bi te se od mojih prijatelja sada setio. Ali ona mi je pisala ona pisma... Ćutala sam jer me stvarno zbunila.

„Je li živ?“ pitala je dalje.
„Jeste“, odgovarala sam kao pred islednikom.
„Oženjen?“
„Da.“
„U Sarajevu?“
„Ne. Ali hajde, molim te, da ne pričamo o tome, stvarno ne mogu da pričam...“

Mislim da je ovo uvažila jer je i ona zaćutala neko vreme, a onda mi je rekla:

„Ti nisi preležala velike boginje? Shvati to kao velike boginje.“

Čudno je da sam i ja upravo tako o tome razmišljala: kao da nisam imuna, jer blagovremeno nisam dobila vakcinu...

I još mi je rekla nešto što je, zapravo, bila istina: „Ti ne možeš da kažeš da nisi imala izbor.“

Kad sam se danas ponovo na kratko čula sa njom nije bila u stanju da razumno razgovara i sve je već bila zaboravila.

Eto, ako se to može nazvati razgovorom... Sam zaključi sa kim o tebi mogu da razgovaram. (Šalim se.)

A tu je i Adem, direktor kulturnog centra, koji me stalno ispituje. On, inače, mnogo psuje, ali ja to ne mogu da prepričam. (A bilo bi mnogo slikovitije kad bih mogla.) Prvo mu se nije dopalo što sam tužna, a sad mu se ne sviđa što sam „toliko srećna“. Ne znam na osnovu čega je to zaključio. „Idi u ..., ti si se zaljubila. Ti nisi normalna. A ja sam mislio da si jaka koliko i ja.“ Ovo poslednje je kompliment, za mene vrlo velik, jer je on stvarno jak.

Nisam ja baš srećna, ja sam samo zadovoljna što su neke stvari iz moje prošlosti došle na svoje mesto. Verovatno sam sada zbog toga drugačija. A Adema teško skrećem s teme kad nešto započne. Ipak ćutim. Nemam šta da mu kažem. Ne znam ni sebi šta da kažem...

Sećaš li se onog momka o kom sam ti pisala? On se zove Saša i javio mi je da odustaje od svoje želje da pronađe tu devojku, jer smatra da ona ima pravo na svoj izbor i da on ne treba da se meša. (Gde li sam to već čula?) Ali on ZNA da ona ima momka sa kojim živi, i oni oboje imaju po trideset godina. On ima i jednu dilemu: pita se šta će biti ako se oženi i stvori porodicu, a ona se onda pojavi u njegovom životu. Lično mislim da su male šanse za to. Nisu svi tako otkačeni kao ja.

Molim te nemoj da kukaš na vreme. Vreme je divno. Obožavam zimu. Obožavala sam i one prelepe dane pre snega. Ja volim svako vreme. I sam pogled kroz prozor me oduševljava. Svaki dan je prelep. Zar ne misliš i ti tako? Vreme je jedna od retkih

„stvari“ koja mi je uvek pričinjavala zadovoljstvo i uvek odgovarala mom raspoloženju. Slažem se, neke stvari su otežane (posao, na primer), ali takvo je godišnje doba. Nemoj da te sneg oneraspoloži. Prošle zime sam zamalo ostala zavejana na prilazu gradu prema Trebeviću[24], a sve vreme sam bila očarana snežnom belinom oko mene. Ne dozvoli da ti vreme pokvari raspoloženje, jer ono je upravo onakvo kakvo treba da bude. Ali da li smo mi onakvi kakvi treba da budemo?

Zar nisi mogao da uradiš nešto da ispuniš očevu želju? Put u Sarajevo, ili bilo gde drugde, nije tako komplikovano izvesti.

Nisam govorila o dijeti, nego o stilu života. Rekla bih da se tebi sviđa tako kako je. Ili kompenzuješ hranom nešto što ti se ne sviđa?

Verovatno si pogrešio sa sinom, ali ne zato da što više nauči, nego zato što si želeo da bude super student. (Ego, koji ti ne priznaješ.) Dozvoli mu da sam donese odluke. Verovatno mu je potrebno da ga neko u tome ohrabri, a ne da ga osuđuje. To je ipak njihov život i oni sami moraju lupati glavom o zid, ne možemo to mi za njih.

Mislim da sam znala Nenada, ali se ne mogu setiti ničega konkretno. Verovatno je nekada bio sa nama, mada, koliko se ja sećam, uglavnom su nas svi ostavljali da budemo sami, i tvoje i moje društvo, naročito uveče. Je li neka od devojaka sa one slike iz studentske sobe ta tvoja Marina?

Znaš li šta me fascinira kod tebe? To što pamtiš sve što ti napišem. Neverovatan si. Možda je Bog imao druge planove sa nama, možda je trebalo da sarađujemo na intelektualnom polju. A mi se, budale, zaljubili.

Šta kažeš, radio si u „Rotoru“? Ovo ti neću oprostiti. Znaš li da sam ja od rata u Kninu stalno mislila šta je sa tobom, a ti si bio tako blizu. Šta te to od tolike Srbije dovelo baš u moje krajeve? I

[24] Planina kod Sarajeva.

kako to da smo se godinama mimoilazili? I da me nikad nisi potražio? (*Il´ je već bilo? Trebao korak? Možda je sasvim do mene došla. Al´ ja u krčmu svratio gorak, a ona ne znajući – prošla.*[25] Ovo za krčmu odnosi se na mene, ne na tebe.)

I nisam ni mislila da si *švercao* benzin. Napisala sam: *Trebao ti je benzin?* (Tj. možda si došao da ga kupiš jer ti je trebao.) Ako ne veruješ da sam tako napisala, proveri, ovo pismo ti nije u *lijepoj njihovoj*. Ko zna šta još o tebi ne znam? Jesi li tada rekao svojima za devojku iz Subotice?

U to vreme ja sam bila na relaciji Sarajevo – Beograd – Subotica. A možda sam bila i u Novom Sadu. Tamo sam radila jedno vreme na likovnoj akademiji. (Eto, ni ti to za mene ne znaš.) Ne stojim najbolje sa godinama pa ne znam kad je šta bilo, a u tom periodu sam mnogo putovala. Znam da se u novembru 1991. rodio Senad u Subotici, pa sam taj period vremena i rat provela u mom rodnom kraju. Jasmina se rodila 2000. u Sarajevu.

A tvoje oči... Znaš, dušo, nešto mora i da se zaboravi, ne može se baš sve upamtiti. Goran je bio plav, ali je imao tamne oči, toga se sećam. Znam, rekla sam da neću više pisati o Goranu, ali znaš li da sam njemu više pisala o tome koliko te volim nego tebi? Volela bih da ti je to nekad rekao.

Šalim se za tvoje oči. Naravno da se sećam. Pa zar bih pamtila neke druge, a tvoje zaboravila? Nismo se baš uvek ljubili zatvorenih očiju... Samo, teško mi je da definišem boju. Da li se za takve oči kaže da su smeđe? Slične oči je imala i moja majka. Nešto između zelenog i braon... Vidiš, Vlado, ostao si mi nedefinisan...

Hajde, reci mi sa čim se ja to sada borim? Sa vetrenjačama? Ako hoćeš, zovi me i dalje starim imenom, ti i jesi iz tog nestvarnog vremena, iz sveta koji više ne postoji. (Otac je hteo da se zovem Zvezdana. To bi bilo savršeno ime za mene, ali se majci nije dopalo.) Šta si hteo da kažeš time da se borim i sad dok pričamo? Nemoj i ti,

[25] „Pesma za nas dvoje“, Miroslav Antić

kao moj kum, da mi izigravaš neku tajanstvenost. Ja ne gledam u pasulj i nikad ne pravim pretpostavke. Ako hoćeš da te razumem moraćeš da mi crtaš. Isto tako te nisam razumela ni kad si prestao da mi pišeš.

Ali znaj: ne borim se ja već odavno. Nemam za šta. Samo postojim zbog svoje dece i ono malo prijatelja kojima bi bilo žao kad me ne bi bilo. A meni je svejedno. Samo sam malo više nervozna jer „razgovaram“ sa tobom, a sama ta činjenica je za mene naučna fantastika. Ti si to malo pomešao. U petak je u Beogradu otvorena izložba na kojoj je i jedan moj rad. Trebalo je da dođem ali nije mi se išlo, mada su me neki prijatelji očekivali. Do prošle godine išla sam u Beograd skoro svakog meseca, a ove baš nijednom. Ni u Subotici nisam bila, iako me je moj stari profesor crtanja očekivao. I još mi je obećao da će mi pokloniti jednu svoju sliku. On je poznato ime u svetu umetnosti i meni kontakt sa njim mnogo znači, a pogotovo mi znači njegova podrška mom radu. A ove godine je odlučio da mi pokloni jedan svoj rad, on koji nikom čak i ne pokazuje svoje radove. A ja nisam ni otišla da ga uzmem. Eto vidiš koliko sam ja odustala od borbe.

Eh, dušo moja, kad smo već kod mog starog imena, znaš li koliko su me neki drugi posle tebe voleli? I to iz čista mira, ja nisam bila ništa kriva za to. Jedan od najboljih studenata PMF-a kleo se da će, ako bilo šta uradi u nauci, nazvati to mojim imenom. A ja sam bila takav skot da sam mu rekla da on nikad ništa u nauci neće uraditi. Ne brini, pišem ti o ovom jer ništa nije bilo, samo je zanimljivo. Kako me taj momak nervirao. Bukvalo je išao za mnom i ponavljao: „Volim te, volim te...“ Bilo me je sramota, nisam mogla da ga otkačim, džabe sam mu govorila: „Ne voliš me. I ne poznaješ me.“ Kad bih ti ispričala šta je sve radio, ne bi mi verovao. Celo moje društvo mu se smejalo, ja sam htela da crknem od muke koliko me blamirao, a njemu to ništa nije smetalo. I zamisli, dogodilo se nešto neverovatno – odjednom je počeo da kuka: „Jao, ti ćeš da se udaš.“ I recitovao mi Rajićevu pesmu „Na dan njenog venčanja“. Govorila sam mu da nemam nameru da se udajem, preklinjala ga da

me ostavi na miru... A onda sam se iznenada udala. Gospode, kako je on to mogao da zna, kad ni sama nisam znala? Možda sam se ogrešila o tog momka, možda me je na neki svoj način zaista i voleo.

Veče uoči venčanja sedela sam na klupi ispred drugog bloka u Studentskom gradu. Duvala je košava i nije bilo žive duše napolju. Moja prošlost mi je prolazila kroz glavu, ali ne u slikama, nego kroz neka teška osećanja. Plakala sam kao kiša. Nisam mogla da dišem. Želela sam da nestanem ili da se probudim kao malo dete u kući mojih roditelja, samo da prestane ta teskoba u mojim grudima zbog koje mi je srce pucalo. Plakala sam i plakala do kasno u noć, dok god je bilo suza u meni... Sutradan sam navukla osmeh na lice i nisam ga ceo dan skidala. Nemam pojma šta se događalo, ni šta su čitali, ni kud su me vodili, ni ručka se ne sećam... kao da sam bila drogirana. Bio je lep oktobarski dan 1989. godine. I za sve si ti bio kriv, ti koga sam davno zaboravila, koga se prethodne večeri nisam čak ni setila. I kakva ironija, da tebi sad sve ovo pišem, a niko o meni to ne zna, nikome nikad nisam ispričala. Tvoja zemljakinja, moja Marina, naterala me da stavim njenu ogrlicu od ohridskih bisera (jer sam morala imati nešto pozajmljeno), a moja divna kuma Stela dala mi buket cveća, a jedan beli cvetić mi zakačila na rever. I to je sve čega se sećam. Sećam se, zapravo, još nečega. Moja mala Ema, ćerka mog devera (imala je četiri godine i obožavala me), plakala je za vreme venčanja i niko je nije mogao utešiti. Zamalo je i mene rasplakala, ali sam ipak uspela da se uzdržim – možda i zato što sam sve suze isplakala prethodne noći.

A danima pre venčanja moj drug Riki me je ubeđivao da ne treba da se udajem. „Zašto?“, pitala sam. „Zar nije svejedno? Dugo smo već zajedno, ionako će sve biti isto.“ „Zar ne shvataš? Brakom ulaziš u javnost. Nikada više ništa neće biti isto.“ I bio je u pravu. Mnogo puta mi je bilo toliko teško da sam na kraju i odustala od života – svog sopstvenog, ne i od života drugih. Živeo je još samo robot u meni koji je sve nekako držao pod kontrolom. A za sve to vreme ljudi oko mene su me videli kao srećnu, čak su mi i zavideli.

Kao što iz ovog možeš da zaključiš (a ti voliš da donosiš zaključke), odavno sam odustala od borbe. *Stvari teku, ja se držim izvan njih*[26]... I nisam zbog toga počela da pijem, kao neki. Ili da previše jedem, kao neki drugi... Nisam čak počela ni kafu da pijem.

Meni su osećanja jako važna. Bez njih ja nisam živa. I od svih onih tužnih stvari koje sam ti ispričala najviše me boli naša veza, jer su to bila najjača osećanja koja sam ikada imala. Ne znam što mi Bog nije dao da te prevaziđem. Ne znam ni zašto to nikad od Njega nisam tražila. A znaš li šta sam tražila za prošlu Novu godinu? Molila sam da ponovo mogu da volim. Svaku želju koju sam poželela ispunio mi je i beskrajno sam zahvalna za to. Ali ovu želju nisam tako zamišljala. Nisam je, doduše, nikako ni zamišljala, samo sam poželela da ponovo volim. A On mi je samo oživeo stara osećanja prema tebi. (Sećaš se: *Pazi šta želiš, jer bi ti se moglo ostvariti*.) Ali ti više ne postojiš. Ne onakav kakvog te ja pamtim. I više nisi moj. Ja sam kao Tibulo[27], ljubim hladni kam...

A ti kažeš da jesi isti. Ali ja ne mogu da te prepoznam. Istina, bilo je trenutaka kad sam zaista osetila da se nisi promenio. Ali to su bili samo trenuci...

I ne brini za moja osećanja, ona su kao retardovani potencijali. Samo se pitam zašto me ta osećanja stalno upućuju na tebe kad je već sve prošlo. Ili nije? Molila sam te da mi napišeš da ti nije stalo, da me odvratiš od toga, jer ja ovo ne razumem i ne mogu sama da prekinem. Uzalud mi šalješ slike na kojima ne mogu da te prepoznam. Moj um slike ne gleda, a slike koje se vrte u mojoj glavi su drugačije. Treba mi nešto više od slika da bih prestala da te volim. Kad mi pišeš da plačeš to me još više vezuje za tebe. I uzalud započinjem formalno pismo i pokušavam da pišem o nekim običnim stvarima – uvek se na kraju vraćam na priču o nama. Ne pitaj me

[26] Iz pesme „Lepa protina kći“, Đorđa Balaševića.

[27] Albius Tibullus, latinski pesnik i pisac elegija. Srpski pesnik realizma Vojislav Ilić napisao je pesmu „Tibulo“ u kojoj ga predstvlja kao mladića opčinjenog Venerinim kipom („On ljubi hladni kam“).

zašto je tako, ja to ne znam – prosto je tako. Ali ti imaš moć da završiš ovu priču. Upotrebi je i nemoj da ti bude žao. Ne možeš me povrediti više nego što već jesi. A i da možeš.

Razmisli... Ili još bolje: ne razmišljaj, samo mi napiši šta ti osećaš i šta želiš. Prosto je: ili nešto osećaš ili ne osećaš ništa. Ništa nećeš da mi prokomentarišeš. Da li su stara osećanja sasvim nestala, ili šta? Ne brini, nećeš me povrediti šta god da mi kažeš. Lažem, možda i hoćeš, ali nema veze... Ako čekaš da ti prođe zbrka u glavi proći će i ono što osećaš. Ja ništa ne čekam, samo prihvatam stvari onako kako se događaju. Znam da je to naivno, ali ja sam takva. I nikad ništa nisam krila. Ako želiš od mene nešto da saznaš treba samo da pitaš. Ne umem da lažem. Umem samo ponekad da na malo čudan način kažem istinu. A i to samo onda kad mi je teško da o nečemu govorim. Napiši mi bar da li želiš da ti šaljem ova pisma ili je možda bolje da prestanem.

I tačno je, uglavnom pišem noću. Pa vidiš to po vremenu kad ti šaljem poruke. Zapravo, ja radim noću (svoje slike), ali mi nešto loše ide u poslednje vreme. Inače ne volim da radim noću, više volim da spavam, ali ponekad je baš noć pravo doba dana. A šta tebe sprečava da pišeš noću, ili u bilo koje drugo doba? Zar te stalno neko nadzire? Ne shvatam zašto moraš da mi pišeš samo u radno vreme. Zar ne možeš svoj mejl da otvoriš i sa nekog drugog računara? Ili nemaš svoj laptop? Stvarno si čudan. Zar na službenom putu nemaš računar? Ne kažem ja da treba stalno da mi pišeš, samo se čudim da si toliko ograničen u pisanju, ti koji si inženjer u 21. veku.

I ne moraš da juriš. („Čak se ponekad bojim ovog tempa života i pitam se čemu sve to i kuda ovaj svet ide, treba li nam sve to, a život tako brzo prolazi i uludo se troši." Ovo si ti napisao.) Ja sam ti „oaza u kojoj možeš napojiti svoje kamile i odmoriti se pod palmom", a da te niko ne uznemirava. Zar nije čudno što se ovako dopisujemo? Šta misliš, da li se ljudima često događa nešto ovakvo? Da li bi nas drugi osudili? Možda bi nam neki i zavideli. U ovom trenutku meni je ovo dopisivanje sa tobom vraćanje u život.

Znam da ti nisi isti kao pre, i da ni ja nisam ista kao pre, i da ništa više nije isto i nikad više neće biti isto. Misliš li da ćemo se ikada sresti u stvarnosti? Da budem iskrena, plašila bih se susreta sa tobom. Nikada tebi ne bih mogla da pričam većinu ovog što ovde mogu da napišem. Mislim da bih mucala, ili bih jednostavno pobegla. Ne mogu da te povežem sa onim momkom sa kojim sam se kao dete ljubila po Kragujevačkim parkovima. A opet, ne mogu da zamislim da taj moj divni dečko više ne postoji. Ne znam zašto smo mi, ljudska bića, tako ograničeni. I još više sebe ograničavamo sputavajući svoja osećanja. Ja znam samo da sam, kad god sam se suprotstavila svojim osećanjima i pokušala da budem pametna, napravila grešku. (Kao onda u autobusu.) A opet, kad god sam sledila svoja osećanja, ma kako to nerazumno bilo, otvarala su se preda mnom vrata na neverovatnim mestima, koja sama nikad ne bih našla da sam ih i hiljadu godina tražila. Tako sam naučila da verujem. I kad ne znam šta ću sutra, kažem sebi da će biti sve u redu, da treba samo da prespavam, jer je jutro mudrije od večeri. I sada, sa tobom, ja ne znam svrhu svega ovoga što radimo, ali i ne moram da je znam. Znam samo da mi je ovo potrebno. Pomislila sam da je i tebi potrebano. Ali ako grešim slobodno mi to reci.

I, molim te, hajde da ne pišemo formalne pozdrave na kraju. Je l´ važi? Mislim, ja ti kažem da sam tužna, a ti mi na kraju napišeš: *Ostaj srećna i vesela*.

Oh, Vladimire, možeš li da budeš onaj moj savršeni dečko od nekad, makar na tren? Jer toliko si mi potreban...

Tema	**Drugi deo**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Petak, Decembar 21, 2012 11:29
Primalac	vladimirm@eps.rs

Dodati fajlovi				
	Image (1).jpg	68K	Image (2).jpg	93K
	Image (3).jpg	335K	Image (4).jpg	124K
	Image (5).jpg	583K	Image (6).jpg	72K

Obećala sam ti drugi deo svojih sećanja. Ali prvo ću da prokomentarišem slike:

Prvo leto posle radne akcije nisam išla nigde, slike sa mora su tek od sledeće godine. Na njima su moje drugarice iz srednje škole. (Te zgodne devojke su one, a taj švrća pored njih sam ja.) Na crno-beloj slici je žurka u „Patrisu“, drugom po redu elitnom studentskom domu u to vreme. Slika u boji je iz legendarnog „Studenjaka“. Na njoj su uglavnom medicinari, i nisu pijani nego su pod narkoticima, i niko nije normalan, sem mene, naravno, a i to je diskutabilno. Zatim sam ja kao brucoš (baš sam smešna) sa sestrom mog kuma. I na kraju moj kum, iz mlađih dana, jer nemam neku skoriju njegovu sliku. Eto, tek da imaš neku predstavu kako je bilo posle tebe.

Drugi deo:

„… Sledeće čega se sećam jesu autobusi i rastanak. Dugo smo se opraštali. Da, sećam se i da smo rekli da ćemo pisati jedno drugom. Onda sam ja ušla u autobus. Svi su već bili unutra i ja sam sela na prvo prazno sedište. A onda si se ti ponovo pojavio na vratima. Želela sam da te zagrlim i da te više nikad ne pustim ali nisam mogla da ustanem i da ti priđem jer sam znala da ću te opet morati pustiti i da ćemo svejedno morati otići. Okrenula sam glavu

na drugu stranu da mi ne vidiš suze, a kad sam se ponovo okrenula tebe više nije bilo. I više te nikad nisam videla…“

Ovako sam završila svoje prethodno *pismo sećanja* i želim odavde da počnem drugi deo, jer je i to jedna od stvari koja me dugo opterećivala. Zapravo, to je jedino što me mučilo, pored pitanja zašto si prestao da mi pišeš, koje me mučilo još više.

Kad sam kasnije razmišljala o ovome nalazila sam za sebe razna opravdanja. Upravo smo se bili oprostili i jedva smo se odvojili jedno od drugog. Dok sam sedela u autobusu bilo mi je dovoljno teško, a kad sam te videla na vratima istog časa su mi pošle suze. Uvek su me učili da ne plačem. Nisam želela da vidiš da plačem, nisam želela da to iko vidi. To je ono za šta Laza Kostić kaže: *...utekoh mudro od sreće, lud*[28]... I tako sam ja mudro okrenula glavu da ne vidiš da plačem, kao da je to bilo važno... I upropastila sam naš poslednji zajednički trenutak.

Pokazala sam prvi znak nezrelosti u našoj vezi. Možda je to bio i prvi znak slabosti same veze, kad sam htela da budem jaka na račun osećanja. Često sam se posle pitala kako si se ti osećao posle ovakvog mog ponašanja. Nikad mi to nisi prebacio, a ja ti nikad o tome nisam pisala. Logično bi bilo da ti se već u prvom pismu izvinim i koliko-toliko objasnim razloge, ali, koliko se sećam, nisam to uradila. Ne zato što nisam želela, jer jesam. Jednostavno sam bila nezrela, bilo me je sramota i htela sam da se pretvaram da je nekako sve bilo u redu. Zašto me ti nikada nisi pitao o tome? Nemoguće je da si zaboravio. Možda si kasnije i zaboravio, ali tada si to morao pamtiti. Moja drugarica Zlata, iako samo godinu dana starija, bila je mnogo pametnija od mene. Ona je bila ta koja mi je posle prebacila za moje ponašanje. Možda je se sećaš: plava devojka duge kose,

[28] „Santa Maria della Salutte“, Laza Kostić

često smo bile zajedno. Ona je podržavala našu vezu. Bila je iskusnija od mene. Ona je ta sa kojom se moj komandant zabavljao godinu dana ranije, pa je bila privilegovana, a mene je stalno kažnjavao.

Eto i to moje glupo ponašanje tada opterećivalo me je i činilo da se osećam loše.

A to pitanje zašto si prestao da mi pišeš bilo je glavni razlog zašto sam želela ponovo da te čujem. I opet mi je bilo jako teško da te to pitam, iako sam sada odrasla žena, pa sam ga nekako promuvala kroz more nekih drugih manje-više nebitnih stvari koje sam napisala. Čak sam mislila da ga možda nećeš ni primetiti, nekako sam se tome i nadala, jer sam se čak i sad bojala odgovora. Ali jesi, primetio si ga, iako mi uglavnom ne odgovaraš na pitanja. Godinama sam se bojala da je odgovor da si prestao da me voliš, ali bih ga svejedno podnela, jer ja ipak biram da znam istinu, ma kakva da je. I takav odgovor bio bi za mene oslobađajući. U svakom slučaju više nego ovaj koji si mi dao. Tim odgovorom si me ponovo zarobio. I još si učinio da se osećam krivom.

Šta bih dala da mogu da se vratim u taj trenutak dok stojiš na vratima mog autobusa, da ti priđem i da te zagrlim. I baš bi me bilo briga za suze, neka mi se smeju, ni za šta me ne bi bilo briga. Samo bih te čvrsto stegnula u zagrljaj i ne znam kako bih te pustila...

Za šta mi žrtvujemo svoja osećanja? Ona su jedino što je u životu vredno. Ja sam umrla kad su umrla moja osećanja. „Samo su osećanja važna“, rekao mi je jednom neko do koga mi nije naročito stalo. Njega sam davno zaboravila, ali reči pamtim jer je bio u pravu. „Ovaj trenutak se nikad neće vratiti“, rekao mi je neko drugi jedne divne zimske noći kad su pucali drvo i kamen od hladnoće, a sve okolo bilo belo kao u bajci o ledenoj kraljici. (Mi nismo imali naše

zimske noći.) Naravno, trenutak se nikad nije vratio, niti mi je do njega bilo stalo. Ali stalo mi je bilo i jako mi je bio važan taj trenutak u autobusu.

Ti si bio jači jer si došao, a ja sam ispala kreten, pokazala sam se slabom, jer sam dozvolila da moj ego nadvlada moja osećanja. Verovatno sam i zaslužila da me ostaviš, nisam ti bila dorasla. Uvek si bio bolji od mene. Ja sam se večito oko nečeg lomila, zato sam ti rado i prepuštala da donosiš odluke, jer uvek sam imala iskrenu veru da ćeš uraditi najbolje. Prihvatila bih i sve što si isplanirao za to leto. Ali eto, ti si se predomislio... A meni si slomio srce. I sa svim tim lomovima u sebi, ipak sam te volela. Samo mi je trebalo malo vremena, jer sam bila jako rastrzana.

A moglo je biti drugačije da smo umeli da pričamo. Mogli smo razjasniti svoje zablude. Ali zaljubljeni retko to umeju. Ovako, za mene je to ispala jedna vrlo nesrećna veza. Za tebe, izgleda, nije. Ti si sačuvao svoje uspomene. A ja ne mogu da živim od uspomena. Mene uspomene bole, ne želim ih. Želim da zaboravim ono što je prošlo a nanosi mi bol.

Ali ja sam htela da te podsetim na radnu akciju.

Na samoj radnoj akciji događalo se mnogo toga, ali ne znam šta bi tebi bilo zanimljivo. Ono što smo imali zajedničko to i sam znaš, a pošto imam utisak da te zbunjujem kad pišem o nama trudiću se da ovog puta to preskočim, pa ću ti pisati o drugima. Ne znam koga si poznavao iz naše brigade. Mislim da si znao Anu Kovač i možda još neke iz Osjeka. Ne znam ništa o njima, razmenili smo razglednice posle radne akcije i nismo dalje bili u kontaktu. Pokušaću da dođem do nekih slika pa ću ti ih poslati ako ih nađem. Ja se na samoj radnoj akciji nijednom nisam slikala (pardon, fotografisala) i grešiš što misliš da volim da se slikam. I kad su na

kraju pravili grupnu fotografiju cele brigade za zajednički album, mene su morali da traže po naselju, jer ja sam na to bila potpuno zaboravila.

Nisam znala mnogo ljudi iz drugih brigada. (Nisi mi dao priliku da nekog bolje upoznam, sem onih tvojih, a i njih sam pozaboravljala.) Znala sam Džoa i Santosa, ona dva momka iz „Veljka“ koji su organizovali *ritual prizivanja kiše*. Sećaš li se toga? Bilo je stalno lepo vreme i mi smo svi polipsali od neprestanog rada, a kiša nikako da padne da se malo odmorimo. Onda je cela „Veljkova“ brigada učestvovala u tom ritualu. Namazali su se ratnim bojama, posedali u krug u onom našem velikom dvorištu, lupali u nekakve tarabuke i bubnjeve i pevali nešto kao: „oooo aaaa liiila riki-tiki-tumba...“ Da li ja sad samo želim da tako bude, ili je zaista posle pala kiša? Mislim da je kiša padala, ali ne odmah. Da li se ti sećaš?

Sećam se još jedne brigade, ali po nečemu lošem, pa ne znam da li o tome da ti pišem. Ipak, i to je sastavni deo sećanja, a ja sam imala još mnogo toga da naučim o životu. Crnogorska brigada „Sava Kovačević“. Već prvog dana na akciji upoznala sam jednog momka iz te brigade.

Meni moj komandant već prvog dana nije dao da idem na trasu sa ostalima, nego me je ostavio u naselju da spremam spavaonice. Znao je da me time ponižava i namerno je to uradio. Ja sam se zbog toga sa njim svađala, ali sam ipak morala da poslušam, i tada, i mnogo puta posle, jer se njegova reč bespogovorno poštovala. A kad su kasnije toga dana brigade bile postrojene i kad su se pred svima čitale ocene za spavaonice, samo je naša brigada dobila ocenu deset, što je izazvalo talas oduševljenja među mojima. (Tako sam ja uzvraćala Zoliju na njegova ponižavanja. Ono što on nije znao je da svaki posao koji mi je poveren uvek uradim najbolje moguće.)

Ne verujem da se ti sećaš tog prvog postrojavanja i čitanja ocena (prvih bodova), ali možda ćeš se i setiti da su u mojoj brigadi tada svi vrištali. A Zoli je iskoristio priliku da me izljubi. Malo sam skrenula sa teme, nisam odolela da se ne pohvalim kako sam svoj prvi poraz na akciji pretvorila u pobedu. Eh, da mi je kasnije to polazilo za rukom...

Tog momka iz Titograda upoznala sam dok smo svi mi koji smo ostali, onako zbunjeni, tražili po naselju čime ćemo da pospremimo te puste spavaonice. Zvao se Adnan, pa po imenu pretpostavljam da je bio Musliman. Izgledao mi je kao pristojan momak, a mučio je istu muku, pa smo zajedno našli neke kante i metle. Posle, kad je sve bilo završeno i sobe pregledane, dok smo čekali da se vi ostali vratite sa rada, sedeli smo u dvorištu i pričali. Pričao mi je o crnogorskom „kodeksu časti“, koji mi je odranije bio poznat, mada ne u tako drastičnom obliku. Za njega žena nije predstavljala ništa, majka i sestra su bile beznačajne, samo otac i brat su bili važni i u njih se kleo... i sve u tom stilu. Nisam se ni trudila da se sa njim raspravljam, samo sam prekraćivala vreme dok moja brigada ne dođe. To je bio prvi dan, a ja sam bila tako ponižena, kao Pepeljuga. Pa ipak, kad sam videla da moji dolaze bila sam toliko srećna da sam im potrčala u susret, i, onako u ushićenju, čak sam i zagrlila našeg komandanta kao da se nismo ni svađali.

Sutradan sam ponovo srela tog momka i on me je pozvao da mu pomognem da napravi nešto za zidne novine. Pošla sam sa njim u njihovu spavaonicu, u potkrovlju jedne sporedne zgrade udaljene od ostalih. Tamo nije bilo nikoga i mi smo jedno vreme crtali nešto na hameru i lepo nam je išlo. Onda sam pogledala kroz prozor i videla Atilu, jednog momka iz moje brigade. Pozvala sam ga i mahnula mu u znak pozdrava. Na moje iznenađenje reagovao je jako burno – viknuo mi je: „Šta ćeš ti tu? Evo dolazim.“ I dok sam ja zbunjeno

stajala na prozoru, otvorila su se vrata spavaonice i ušao je njihov komandant sa dvojicom svojih pratilaca. Rekao je: „Dovedite je ovamo“, i ona dvojica su me istog časa zgrabila i bukvalno odnela pred njega. (Evo i sad mi srce lupa kad se toga setim, a prošlo je sto godina.) Osećala sam strah i bes istovremeno, ali nisam mogla da se pomaknem. Prvo me odmerio pogledom od glave do pete, a onda me uhvatio rukom oko struka... i na sreću, hvala Gospodu, na vratima se pojavio Atila. Samo je rekao ljutito: „Dođi ovamo.“ Oni idioti su me odmah pustili i ja sam potrčala ka vratima. Niko ništa nije rekao. Onaj momak je sve vreme ćutao. Nije učestvovao u toj sceni, ali nije ni pokušao da mi pomogne. Sišla sam sa Atilom niz stepenice. Ćutala sam. Znala sam da sam zabrljala. Održao mi je lekciju. I zapretio mi je da više nikad ne smem tako da odem. Nije ni trebalo, više nikad to ne bih uradila. To je bio najružniji događaj te vrste u celom mom životu.

Mada sam neke lekcije upamtila i dalje sam kroz život išla prilično naivno. Ništa nisam mogla protiv toga. Verovatno primećuješ da sam i sad takva, prosto ne mogu da budem pametna za neke stvari. Ali zbog te naivnosti mi nije žao, jer mi se nekako čini da sam baš zbog nje bila pod nekom posebnom zaštitom nekoga ili nečega. Znam to, jer sam često izlazila iz nekih teških situacija na čudan, skoro magičan način. I kad mi je Joca nekoliko godina kasnije pričao da su na toj radnoj akciji na mene posebno pazili mnogo toga mi je bilo jasnije. I nisam čak ni Zoliju toliko zamerala zbog njegovog previše strogog odnosa prema meni.

Kako ti se sviđa ovo moje sećanje? Čudno je šta ja tebi sve pišem. Znaš li da ni ovo nikome nikad nisam ispričala? Samo Atila i ja smo znali za to. Ženama je mnogo teško u životu, Vladimire. Život nije nimalo naivan, zato ne razumem toliki tvoj optimizam kojim se hvališ.

Hajde da te podsetim malo i na moju brigadu. Onaj prvi dan na akciji imao je i svoj komičan epilog. Posle početnog oduševljenja zbog prvih najviših ocena, ovi moji su hteli da me linčuju, naročito momci. Šta misliš, zašto? Kad su ušli u spavaonicu i počeli da traže svoje stvari nigde ništa nisu mogli da nađu. Preda mnom se stvorio čitav red nezadovoljnih. Sa devojkama nije bilo toliko teško, lako sam im sve objasnila. Ali momci, njima sam morala sve sama da tražim i pokazujem, kao da sam im mama. Pošto sam morala sve da posklanjam (jer ništa nije smelo biti ni na krevetu, ni ispod jastuka, ni na podu), sve sam uredno složila u ormare. Ali nisam znala koji je čiji ormar, pa je nastala zbrka. Oni, onako umorni, nisu imali snage da traže, i baš ih je bilo briga da li je spavaonica uredna ili nije. Dosta sam vremena tada potrošila da im pronađem sve te pogubljene stvari. Meni ni ovo nije bilo teško, bili su mi simpatični onako izmučeni posle prvog dana rada. Usput su mi pričali kako je bilo i šta su radili. Na kraju su mi sve oprostili i opet je sve bilo lepo. Meni su svi oni bili simpatični i smešni, kao oni patuljci iz „Snežane“.

Dobri su bili momci iz moje brigade. Sa četvoricom njih sam se kasnije naročito dobro slagala. Miodrag, Atila, Ištvan i Karolj. Zvali smo ih *četiri musketara*. Stari akcijaši, svi se znali od ranije, udarnici[29], sjajni momci. Sa njima sam najviše volela da radim, mada nas je Zoli razdvajao kad god bi nas video zajedno. On je stalno bio na trasi i radio sa nama i nikad nije šetao okružen „telohraniteljima“ kao neki, to mu priznajem. Ali to što je prema meni bio tako strog ne mogu baš tako lako da mu oprostim. Taj naš odnos Pepeljuge i zle maćehe trajao je kroz čitavu radnu akciju. Ali već sam ti pisala o tome. A od kad me je po kazni poslao u tvoju brigadu mene više nije bilo briga za njegova kažnjavanja. Šta god da mi je rekao ja bih uradila i nisam se više raspravljala.

---

[29] (vidi prim. 15)

Jednom me je ostavio da dežuram noću. Naišla je kontrola i tako sam saznala da devojke ne mogu noću da dežuraju. Zbog toga su ga posle kritikovali iz štaba akcije, pa je meni bilo još gore. Kad bi se umorni vraćali sa trase svi nikakvi i kad niko nije imao snage da peva, terao je mene da pevam „U novembru četrdesettreće“. Nije ti ni do čega, usta suva, nemaš snage ni da ugineš, a kamoli da pevaš... I onda počneš jadno: „U nooo u nooovembru...“ A Zoli se dere: „Glasnije!“... Jednom niko nije hteo da nosi zastavu[30], jer su svi bili umorni i nikako nisu mogli da se dogovore ko će da je nosi, čak su se i svađali. Obično su je nosili momci, jer je bila preteška. A onda je Zoliju pala na pamet sjajna ideja. Šta misliš, ko je morao da je nosi? Tad sam saznala čemu služi onaj unutrašnji džep na brigadirci[31] – neko od starijih mi je pokazao kako da u njega stavim kraj one velike motke, da bi mi bilo lakše. A Zoli je sve vreme išao pored mene i opominjao me kad god bi se zastava malo iskrivila.

Jesi li ti znao sve ovo? Naravno da nisi, jer se ja nikad nisam žalila. A kad sam bila sa tobom ja sam ionako sve to zaboravljala i nije mi ni na kraj pameti padalo da te dragocene trenutke trošim na priče o tim glupostima. Sem toga, znala sam zašto Zoli to radi, ali to je neka druga priča.

Bio je još neko iz moje brigade sa kim sam se jako dobro slagala: dva momčića koji su nam nosili vodu, Tibor i Milan. Oni su bili najmlađi, imali su 11-12 godina, i bili su kao anđelčići, onako plavi. Zvali su me sestrom, a ja njih braćom. Tibi je bio mlađi i

---

[30] Svaka brigada imala je svoju zastavu sa svojim imenom i simbolima. Jedna zastava se podizala na jarbol prilikom jutarnjeg postrojavanja, a drugu je brigada nosila sa sobom. Razvijala se pri odlasku na trasu i pri povratku sa trase, sa ciljem da se pokaže snaga i radni elan brigade i podigne moral brigadirima.

[31] Brigadirska bluza (vidi prim. 23). Na prednjem delu sa unutrašnje strane imala je velik kosi džep.

slabiji, bilo mu je teško i često je plakao, a ja sam ga tešila. Njemu je bilo jako naporno, znali su oni naši mnogo vode da popiju, a on je jedva teglio kantu. Njega posle akcije više nisam videla, bio je iz jednog mađarskog sela i retko je dolazio u Suboticu. A Milana sam često viđala. Izrastao je u lepog momka, ali vremenom smo izgubili kontakt. Nekako smo se svi razišli.

Iz mog razreda na akciji su bile dve devojke i jedan momak. Sa njim nikad nisam bila u nekim dobrim odnosima. Večito se sa mnom nadmetao u svemu, a nije mogao da se nosi baš ni u čemu i to ga je ljutilo. I ovde se pokazao kao slabić i mislim da su ga vratili kući već posle nekoliko dana. Ne znam ni kako je ovde zalutao. (Ne valjda da bi se opet sa mnom nadmetao?) Mnogo bolje sam se slagala sa njegovim mlađim bratom koji je bio njegova sušta suprotnost.

A devojke su bile u redu. O Zlati sam ti već pisala. Ona je bila iz Bosne, došla je u Suboticu kod rođaka da završi školu. Družile smo se od drugog osnovne. Bila je dobra osoba i vrlo inteligentna. Ubrzo posle akcije vratila se u Bosnu i izgubile smo svaki kontakt. Volela bih da je ponovo vidim, bila mi je baš dobra drugarica. Druga devojka je došla umesto brata. Bila je prilično sitna, na početku joj je bilo teško, ali se posle snašla i nekako izdržala. Bila mi je jedna od najboljih drugarica još od prvog osnovne. I tu je bio problem u vezi sa tobom i sa našom vezom, jer njen brat je bio moja „velika“ ljubav. Pisala sam ti o toj svojoj dečjoj simpatiji koja se odjednom potpuno istopila kad sam srela tebe, i svih tih skoro deset godina koliko je to trajalo nestali su u trenutku. Ali to je tako bilo za mene, ne i za druge. A svo troje smo išli u isto odeljenje.

Ubrzo pošto smo se nas dvoje upoznali njeni roditelji su sa sinom došli u posetu. Nisam želela da se sa njima sretnem, ali su mi

moji nešto poslali pa sam morala da siđem u dvorište. Usiljeno sam pričala sa njegovim roditeljima i želela da što pre odem, ali su me oni svojim pitanjima zadržavali. Njega sam ignorisala. Nisam imala nikakvu obavezu prema njemu, ali mi je svejedno bilo neprijatno. Strepela sam da ćeš možda odnekud naići i ja onda ne bih znala šta da radim. Ti sve ovo nisi ni znao. Srećom, nisi se pojavio i ja sam sa olakšanjem pobegla odatle i nisam silazila sve do večeri.

Da si tada naišao, verovatno bih te već tad razočarala, jer se najverovatnije ne bih usudila ni da ti se javim, a kamoli da ti priđem. Ne zbog njega, jer me za njega i nije bilo briga, već zbog njegovih roditelja. Mi smo u to vreme bili takvi, i džabe ljubav i osećanja, pred jednim mrkim roditeljskim pogledom sve bi odmah padalo u vodu. Ne laskam sebi da bih ja bila drugačija i nešto posebno spremna da rušim društvene tabue[32]. Ali eto, tu je bar prošlo sve kako treba, iako kasnije nije. Vidiš, nemaš pojma šta sam sve još na akciji proživljavala zbog ljubavi. A ti si samo uživao...

Znaš, sviđala mi se tvoja brigada. Mislim da ste bili dosta jedinstveni. Samo mi se Goran činio drugačiji, kao da vam ne pripada. Dobro, nisam ja znala sve, ma nisam ni deset posto... Ali mi se čini da ste se, za razliku od drugih, držali nekih starih vrednosti, što je meni bilo blisko. Mislim da ste vi bili najmanja brigada. Jeste li? Nisam čula za radnu akciju „Grad mladosti“, ali ja i nisam bila neki poznavalac društvenih zbivanja. Žao mi je zbog tvog komandanta i prijatelja, to je zaista tužno. Ne sumnjam da su on i brat bili dobri ljudi, mada su me obojica na neki način onda malo iznenadili. A možda su oni samo brinuli za tebe. Možda su želeli da te zaštite, da te ne zavede ko zna kakva devojka...

---

[32] Tabu – reč poreklom iz polinežanskih jezika, gde je značila zabranu neke stvari (za jelo ili upotrebu) koja je bila posvećena bogovima. Danas se upotrebljava da označi nešto što je socijalno neprihvatljivo ili zabranjeno.

Je li vaš štab bio blizu našeg? Čini mi se da jeste, ali možda se i varam. Nerado sam dolazila u štab – samo kad sam morala. Jedan od prvih zadataka koji mi je Zoli dao bio je da napišem natpis za štab. Ne znam zašto to nije uradio naš kulturnjak, on je baš lepo pisao. Svejedno, i to sam uradila, i naš natpis je bio najlepši. Bio je crno-žut. (Ta kombinacija boja simbolično predstavlja našu bivšu domovinu Austrougarsku[33], ali misliš li da je to nekom palo na pamet?)

I u mojoj brigadi je bilo tragedija i tužnih priča, i to još davno pre ovih ratova. Bila su dva totalno blesava starija momka, Žarko i Zare. Možda ih se i sećaš. (Bilo bi lakše kad bih imala slike.) Zvali smo ih *David i Loza*. Mislim da nije bilo otkačenijih likova na akciji. Isto stari akcijaši, sretali se iznova svaki put na novoj akciji. Žarko je bio oženjen, a na toj radnoj akciji se zabavljao sa jednom Ilonkom iz Sente – nešto što meni nikad nije bilo jasno. Hajde njega i da razumem, ali nikako nisam mogla da shvatim zašto je ona sa njim. Njegova žena je dolazila u posetu i on ih je obe vodio u grad na večeru. Ilonka mi je pričala da je zvao *dušo* pred ženom i da to ovoj uopšte nije smetalo. (Biće da sam ja ipak bila mnogo zaostala.) A u tu Ilonku je bio ludo zaljubljen naš traser[34] Boro Stanić. Kasnije se njome i oženio. Ispunio mu se životni san, ali nije stigao u njemu da uživa, jer umro je od raka, vrlo mlad.

I Zare je prošao tragično. Nekoliko godina posle radne akcije oženio se i napokon smirio. Dobio je decu i sve je izgledalo idilično, a onda mu je berač kukuruza otkinuo ruku do ramena. (A ti se pitao

[33] Misli se na crno-žutu zastavu Habsburške monarhije, zbog koje su Austrougarsku zvali crno-žuta monarhija. Bačka je nekad, kao i cela Vojvodina, bila pod vlašću Austrougarske.

[34] Referent za trasu (radilište). Organizovao je rad na radilištu i bio odgovoran za realizaciju plana.

da li su naše berbe kukuruza tako romantične kao vaše berbe grožđa.) Viđala sam ga ponekad u Subotici. Nisam mu se javljala, jer izgledalo mi je kao da ne želi ni sa kim da priča, samo sam ga posmatrala sa strane i bilo mi ga je žao. Ubrzo je i on umro.

Bilo je još smrti, ali kasnije, pa smo se na njih već bili navikli. Shvataš li šta sam upravo napisala? Ja ne shvatam. Ali bojim se da je to istina.

Kad bih znala da si nekog poznavao pisala bih ti o njemu. Ovako, pišem ti samo o nekim zanimljivim likovima kojih ćeš se možda setiti. A kad smo kod zanimljivih likova, meni je od svih u našoj brigadi bio najdraži moj komandir čete Joca. Jovica Radin – Joca bio je *likčina na kvadrat*, kako to voli da kaže moja ćerka. Njega ćeš se sigurno setiti ako se samo malo potrudiš. Nije baš bio najveći u našoj brigadi – najveći je bio Baba Lajoš, jedan Mađar koji je zaista bio ogroman i, verujem, najveći na celoj akciji, ali lenština jedna neopevana. Ali i Joca je bio ogroman, a, za razliku od ovog Mađara, nije bio debeo, nego je izgledao sasvim pristojno. Zapravo, bio je zgodan momak. Ja mu nisam bila ni do ramena, a nisam bila baš tako niska. Ma setićeš ga se sigurno, mislim da ste se i upoznali. Bio je crn i imao je divan osmeh kad bi se nasmejao. Da imam sliku sigurno bi ga prepoznao.

E, taj Joca je bio moja „maskota[35]“. Prosto bi mi ulepšalo dan kad ga vidim, toliko je zračio nečim pozitivnim. Upoznala sam ga pred radnu akciju, kad smo imali sastanke oko dogovora i organizacije. On je meni prvi prišao i pitao me šta mi je Brane, moj brat od strica koji je radio sa njim. Od početka smo se lepo slagali, a on je sebe ispromovisao u mog zaštitnika. Rekao mi je da će zbog Braneta morati da posebno pazi na mene, *da se na toj radnoj akciji*

[35] Nešto što donosi sreću, najčešće neka figura ili lik.

ne zaljubim. Pomislila sam tada: „E, Joco, nemaš ti pojma. Ja ne mogu da se zaljubim, možeš u tom pogledu da budeš bezbrižan.“ Mislila sam, naravno, na dečaka zbog koga se ni do tada ni u koga nisam zaljubila. I tad sam uradila nešto što nikad pre, a ni kasnije u životu nisam: počela sam da se igram sa njim. Ja koja sam uvek bila uzdržana, a naročito prema nepoznatima, rekla sam mu nešto što nikad nikom nisam, nešto otprilike ovakvo: „Joco, ne brini, ja samo tebe volim. Ti si moja ljubav i nikad se neću zaljubiti u drugog.“

On je počeo dečjom šalom, ponižavajući me kao neku klinku, a ja sam mu bezobrazno uzvratila. Ništa mi nije rekao, samo se nasmejao onim svojim čarobnim osmehom. I posle, kad god bi se sretali, govorila sam mu umesto pozdrava: „Gde si, Joco, ljubavi moja.“ Tako bih u startu sprečavala sve primedbe koje je eventualno na mene imao. A on se uvek samo smeškao. Zvao me *divlja ruža*, a ja sam pitala: „Zašto divlja, Joco? Kako možeš da budeš tako surov? Ti si čovek kamenog srca. Zar ne vidiš koliko patim?...“ Bila sam neverovatno bezobrazna, ni sama ne znam otkud mi smelosti da se tako ponašam. Ali on mi nije zamerao i hvala mu za to. Stvarno je bio ljudina. Prestala sam sa tim kad sam tebe upoznala, jer mi se odjednom takvo ponašanje učinilo neumesnim i glupim, što i jeste bilo. Ali eto, dečja posla...

Ja nikad nikom nisam govorila reči kao što su: *srećo, ljubavi, dušo*... i šta se već sve govori. I zaista ne znam kako sam sa Jocom, jednim ozbiljnim momkom, ja, klinka, mogla tako da razgovaram. Ali nije se ljutio. Odbijao mi je to na dečje gluposti (valjda). I stvarno se uvek trudio da mi pomogne, mada je često bio nemoćan pred Zoltanom. I dao mi je poslednje večeri dozvolu za izlazak (najzad) ne pitajući Zolija.

Ja ni tebi koga sam volela nisam govorila *ljubavi*. Reči je lako izgovarati kad nemaju značenje i težinu. Primetila sam da ti sad ponekad napišem *dušo* ili *ljubavi*. Ne znam, nekako mi se to provuče. Možda je zbog godina, pa se raznežim... (Eto, jesi li zadovoljan, sad i ja pominjem godine.)

Jocu sam srela nekoliko godina posle akcije i nešto sam ti već napisala o tome. Sretala sam ga i ranije, ali na kratko, a tad smo baš seli da se lepo ispričamo, ovoga puta ravnopravno, jer ja više nisam bila klinka. Ispričao mi je svašta i ja sam se, onako naivna kakva sam, baš dobro iznenadila za neke stvari. Tad sam i saznala da sam imala „poseban tretman“, ali i da on nije bio baš ravnodušan na ono moje *ljubavi.* (Zamisli!) Bio je oženjen nekom sasvim običnom ženom, što me je iznenadilo, jer su njegove devojke uvek bile nešto posebno. I tu priču mi je ispričao: o jednoj svojoj velikoj ljubavi, pa mu je na kraju bilo svega dosta, i oženio se ženom sa kojom nema posebnih uzbuđenja, jer je hteo malo mira. Izgledao mi je zadovoljan. Ne znam da li je još uvek, ili je u međuvremenu poželeo malo uzbuđenja. Ako je ostao bar malo onakav kakvog ga ja poznajem, teško da je mogao dugo tako. A opet, možda i jeste.

Čudno je muško srce. Vi biste hteli sve, i uzbuđenje i stabilnost bračnog doma. Ti si imao jednu Branku, koja je, izgleda, uzalud promenila svoje ime, ali od svog karaktera nije mogla da pobegne. Trajalo je kratko i nisi imao priliku da osetiš baš mnogo toga. A da jesi, znao bi da bi ti sa njom život bio pun uzbuđenja, uvek bi ti se nešto događalo i nijednog trenutka ne bi imao mira. Pa znaš i sam kakav je bio onaj jedan dan na trasi u tvojoj brigadi. Takav je ceo moj život. I tako bi ti sa mnom garantovano ostao mršav kakav si bio nekad. Takav život verovatno i nije bio za tebe. Ti si bio previše fin. Doduše, ja sam sa tobom bila drugačija, ti si nekako uspeo da me ukrotiš. Ali ja sam stalno strepela od same sebe,

stalno sam se bojala da ti neću biti dovoljno dobra. Nekako je tako i bilo, na kraju nisi bio mnome zadovoljan. Možda sve ima svoje razloge zašto se upravo tako desilo. Tebi je trebala jedna Marina[36], koja će ti pružiti miran, opušten život, sa kojom ćeš biti bezbrižan i moći lepo da se ugojiš u toploj bračnoj luci. Šta da ti kažem? Sam sebe mnogo bolje poznaješ. Reci mi da li sam u pravu.

Opet sam počela sa pričom o nama, pa hajde da je nastavim. Mislila sam da ovo ostavim za drugi put, ali možda tada ne budem raspoložena za pisanje kao sada. Napisaću ti o tome kako sam otišla iz Kragujevca i šta se dalje događalo – tj. o onom „nefizičkom" delu naše veze. A možda ti napišem i o tvojim pismima i slici... Ne, nisam ih bacila... Ako ti je mnogo da čitaš odjednom, ostavi za neki drugi put. Evo, počni odavde:

Treći deo:

Eto mene, sedim u autobusu koji treba da me iz Kragujevca vrati kući posle radne akcije. Upravo smo se rastali, vrlo tužno. Dok čekam da autobus krene čujem kako drugi viču: „Pošao je autobus ... brigade. Evo sada polazi autobus (ne znam više koje) brigade..." Nisam čula ime vaše brigade i mislim: „Hoćemo li već jednom krenuti? Hoću da odem što pre... Pre vas." Molim Boga da što pre pođemo... I krećemo... Pre vas... Autobus odlazi i mi odlazimo zauvek. Nema više ničeg.

U mojoj brigadi niko nije bio tužniji. Neko vreme sam sedela sama, nisu me dirali, pustili su me da odbolujem. To mi je odgovaralo, ali nije trajalo dugo. Počeli su da dolaze i da me ispituju,

[36] Ovde u značenju: luka, dok za jahte i manje brodove.

a meni nije bilo do razgovora. Posle sam se pravila da spavam, ne bi li me ostavili na miru. Ali teško je bilo zaspati. Da si bio tu da naslonim glavu na tvoje rame... Možda je trebalo da te povedem sa sobom. (Znaš li da je jedan moj rođak doveo devojku sa radne akcije? I bila je maloletna. Doduše, bila je starija od mene, imala je 17 godina. Za to je stvarno trebalo hrabrosti, ali ostali su ceo život zajedno. Oni ne znaju moju priču, a ja sam se često pitala da li bi bilo tako da su i oni otišli različitim autobusima svako na svoju stranu.)

O čemu si ti razmišljao dok ste se vraćali? Da li si mislio na mene ili je kod vas bilo toliko veselo da si me odmah zaboravio? Nedostaju mi tvoja sećanja. Zašto nećeš sa mnom da ih podeliš? Koliko ću još da čekam? Dok potpuno sve ne zaboraviš? Čega se bojiš? A ja sebe smatrala kukavicom...

Ne znam da li sam spavala tada u autobusu ili nisam, u svakom slučaju imala sam neki košmar. Evo još nešto što o meni ne znaš: mrzela sam autobuse. Uvek mi je u autobusu bilo loše i to mi je sve još više komplikovalo. Oko mene su svi pričali, pevali... Trudila sam se da razmišljam. Želela sam da dođem kući, poželela sam se roditelja i društva. Znala sam da će se već ujutro moje drugarice „nacrtati“ kod mene da čuju novosti. Kad se vratiš sa radne akcije ti si „faca[37]“ u celom gradu. S jedne strane sam se radovala što ću ih videti, a sa druge sam razmišljala šta da im kažem. Želela sam da im pričam o tebi. To bi svakako bio najzanimljiviji deo i ono što bi njih najviše interesovalo, ali... Znala sam da ne mogu da te sakrijem, nisam to ni želela... Odlučila sam da im sve ispričam. Ionako će svi saznati od one moje dve drugarice... I odlučila sam da se malo opustim. Pomislila sam da ipak nije sve tako strašno. Drugima oko mene je bilo dobro. Ma biće sve u redu...

[37] U žargonu: neko ko je popularan (engl. „face“, lice).

Kad smo napokon stigli bila je noć. Na Paliću nam je bio priređen nekakav svečani doček. Valjda je brigada dobila i neka priznanja, držao se nekakav govor. Bila je i svečana večera, iznenađenje sa lovačkim specijalitetima – srneći paprikaš i tako to... Sećam se da nisam mogla da jedem. I sad vidim taj tanjir pred sobom. Prebiram kašikom po tanjiru, ali ne vredi... Pored mene sedi moja drugarica Vanja i ubeđuje me da jedem. I sad je čujem gde kaže: „Probaj. Meso je lepo, mlado...“ „Jadna srna“, mislila sam. „I sad ja treba da je jedem.“ Kao dete viđala sam krda srna i jelena po atarima[38]. A nije mi bilo ni do čega. Šta li će ona ispričati bratu, pitala sam se. Ma baš me briga, bilo mi je drago što ništa nisam imala sa njim i sada ne moram da se objašnjavam. Samo sam se molila da mi ne pravi probleme, jer je umeo da bude nezgodan kad mu nešto nije po volji.

I opet su se svi dugo opraštali i to je potrajalo do kasno u noć. Kad smo napokon krenuli kućama bilo je prilično kasno. Moji su već bili zaspali, nisu ni znali kad ćemo se tačno vratiti. (Nije bilo mobilnih telefona kao sada.) Jedva sam čekala da najzad legnem u svoj krevet. Malo sam odspavala, a ujutro – eto ti društva... Sa njima sam zaboravila na sve probleme i nekako mi se činilo da će sve biti u redu i da je život lep. Ponovo sam bila ona stara. Naravno da sam im pričala o tebi. Zapravo sam samo o tebi i pričala. I tada mi se činilo da sam najsrećnija na svetu i da je sve moguće i da će tih godinu dana do sledeće radne akcije proleteti za čas... Onako oduševljena izdelila sam im majice, ambleme... Čak sam i brigadirku nekom dala, sad se ne sećam kome – neko je hteo da se pravi važan, a meni to nije trebalo, nisam ni nameravala u njoj da se šetkam. Posle me i zbog

[38] Atar – u Vojvodini: područje oko naseljenog mesta pod nadležnošću opštine ili mesne zajednice.

toga Zoli grdio, jer nisam imala šta da obučem kad su organizovali razna okupljanja na koja su nas pozivali.

A ja sam čekala tvoje pismo. I odjednom mi se činilo da nisam bila ni tako loša i da onaj naš rastanak i nije bio tako strašan. Jednostavno sam imala neku nadu da će sve ubuduće biti bolje. I sve se to dogodilo zato što sam odlučila da prihvatim da ti postojiš u mom životu i da to neću ni od koga da krijem. (Dobro, hoću od roditelja, od njih je sve moralo da se krije.)

Kada razmišljam o nama stalno mislim na to vreme koliko je trajala radna akcija, a zaboravljam onaj mnogo duži period posle, kada se nismo viđali, nego smo samo pisali jedno drugom. Tako posmatrano, to je bila jedna od najdužih mojih veza. I u pravu si, nije bila samo fizička. Nije ni mogla da bude. Možda je daljina učinila svoje... Mada ne verujem, jer leto je bilo pred nama, najteži deo puta do ponovnog susreta smo već prešli, ostao je bio još samo korak... A da smo se tada ponovo videli, da smo još jednom bili zajedno, bez obzira da li bi ostali zajedno ili se razišli, ceo moj život bi bio drugačiji.

Ne znam ko je kome prvi pisao, a nije ni važno. Važno je bilo da mi pišeš, da si dobro i da se i dalje volimo. Tvoja pisma nikom nisam čitala, to je bilo nešto samo moje. Morala sam da presrećem poštara, da pismo ne bi odneo mojoj kući. Počela je i škola, što je meni bila prilična muka, jer sam strepela od susreta sa mojom bivšom simpatijom. Izbegavala sam ga koliko sam mogla, ali išli smo u isti razred... Vidiš, ja sam i dalje bila na mukama za koje ti nisi ni znao. Da sam bila zrelija možda bih ti o svemu tome i pisala. Ali ja, sa tom pameću, nisam ni želela da ti to znaš. I eto, sad kad sve to više ništa ne znači, mogu i o tome da ti pišem. Ti si me optužio da imam dečka, a ja sam prolazila kroz pakao zbog naše veze. Ništa ti

nisi znao, dragi moj. Ali ja sam ceo život takva, uvek se trudim da sve druge poštedim, a sebe žrtvujem. Isto sam to uradila i za svoju porodicu. Ja i onako nisam imala sopstveni život. Ali skrećem s teme. Možda je vreme da znaš koliko sam ja uživala u svojoj vezi sa *drugim dečkom*.

Izgledalo je da je sve u redu, nije me maltretirao više nego obično. Jer svoju naklonost on je pokazivao tako što me je gađao nečim na časovima, čupao za kosu, zavrtao mi ruku i sličnim dečjim forama, samo je sada bio mnogo grublji. Kad smo bili mali stalno smo se zajedno igrali, i tad bi se tukli, jurili oko stabala, valjali po lišću i glupirali na sve moguće načine, samo me on tada puštao da ga pobedim. Uvek sam zbog njega imala dugu kosu, jer je on to voleo. Pred odlazak na radnu akciju odsekla sam je. Već to ga je iznerviralo. A po povratku sa radne akcije više nisam bila raspoložena za njegove glupe dečje šale. Ja sam odrastala, on još nije. Naši putevi su se razilazili. Zapravo, već smo se bili razišli, samo je trebalo da on to shvati. I da sam tada bila zaista zrela i pametna pokušala bih to da mu objasnim, ma koliko da je detinjast. Ali ja nisam bila pametna i mislila sam da će sve proći ako dovoljno dugo trpim. Čak sam i osećala nekakvu krivicu, kao da sam mu bila nešto dužna, zbog svih tih dečjih uspomena. Nekako mi se činilo da nisam slobodna da te volim koliko bih mogla sve dok taj glupi dečak ne nestane iz mog života.

Uporedo sa svim ovim pisala sam ti pisma i bila srećna kad mi pišeš. Kao da sam bila dvojna ličnost. Prosto mi se u školu nije išlo i jedva sam čekala sledeću godinu, kad više neće ići sa mnom u školu jer sam odlazila u drugi grad. Ipak, bilo mi je drago što ti ništa od svega ovoga ne znaš. Meseci su prolazili. Stalno sam mislila na tebe i to mi je davalo snagu da izdržim. Činilo mi se da su sva maltretiranja sitnica naspram onog što osećam. I uprkos svemu, ja

sam bila srećna, jer sam znala da me voli najbolji dečko na svetu. A vreme je prolazilo, što me posebno činilo srećnom. I već sam bila pomislila da će se sve nekako srediti i malo sam se opustila. Ali nije mi se dalo da baš sve prođe glatko. Zanimljivo, dečko me maltretirao, zavrtao mi ruku do bola, prisiljavao me da kleknem pred njim na kolena, ali mi nikad nije rekao šta zapravo hoće od mene. A onda je jednom prešao sve granice i ja više nisam mogla da izdržim. Preturao mi je po knjigama i našao jedno tvoje pismo. Napravio mi je scenu pred celim razredom. E tad sam pukla. Svašta sam mu rekla. I pitala sam se zašto sam to sve trpela. Jeste bilo mučno, ali mi je sve to predstavljalo i veliko olakšanje. Nije on zaista bio loš, samo je bio sirov i nije umeo da pokaže svoja osećanja na drugačiji način. Poznavala sam ga ja dobro, na neki način smo bili slični – ni ja nisam baš dobro umela da pokažem osećanja. Od njega sam naučila da pocrvenim, i to mi je i danas ostalo: crvenim kad mi je neprijatno, iako sam odrasla. Ne branim ga, ali tako je bilo. Jednostavno ga nisam volela. Volela sam tebe od prvog trenutka kad sam te srela. I pitala sam se gde mi je bila pamet. Kao da su mi spali okovi. Bože, koliko sam te volela, i želela sam da ti to kažem. I mislim da sam ti to tada prvi put i napisala. I nisam očekivala ono što će se dogoditi. Ko bi rekao da će se sve to okrenuti naopako. Ti mi više nikad nisi napisao ni reč...

I eto, tu je kraj naše veze. Završila se upravo kad sam mislila da treba da počne na nekom višem, zrelijem nivou. I kad sam te volela do ludila. Zašto si baš tad odlučio da me ostaviš? Kakva čudna igra sudbine.

Da, pravili smo planove za leto. I mogao si da ideš sa nama, tj. sa mojom brigadom, i to je bila baš dobra ideja. Znaš da bih ja prihvatila svaki tvoj predlog. Eh, glupane. (Izvini, morala sam to da ti kažem.) Moja brigada jeste bila mešovita, a i da nije. Mene su

posle zvali, ali ja nisam želela da idem. Razlog znaš, a nove ljubavi niti sam očekivala niti želela. Doduše, učestvovala sam u nekim njihovim manjim aktivnostima, samo da se vidim sa prijateljima i sa onima sa strane što su dolazili. Bilo je neko logorovanje, pa onda marš u *Kuću cveća*... Ali ni na jednu radnu akciju na kojoj nisi ti više ne bih otišla. Ionako nisam bila neki akcijaš. Došla sam u Kragujevac iz radoznalosti i tamo upoznala jednog dečka koji mi je slomio srce. Zašto bih želela da sve to ponavljam?

Mnogo si pogrešio, Vlado, a mene je to baš skupo stajalo. I da ironija bude veća, na svakom koraku mi se neko udvarao. Ne znam zašto, jer nisam ja bila ništa posebno. Posebnom me činila samo tvoja ljubav, dok je postojala.

Moje srce su osvojili mnogi posle tebe, ali na kratko. To je bila moja igra zavaravanja da preživim. Ali moju dušu nije osvojio niko, pa ni ti. Jer kad sam ti je ponudila nisi je hteo. Kad kažem *osvojili mnogi* mislim na male, sitne, prolazne avanture, a ne na neke orgije za koje ja nikad nisam bila sposobna.

I eto, nisam ti ovo mogla napisati iskrenije nego što jesam. I nikad nikome nisam ispričala celu priču o nama. Sada baš sve znaš. Ako je i ostalo par sitnica o našoj vezi, one verovatno i nisu važne. Jedino što ne znaš je šta je bilo sa tvojim pismima i kakav je bio moj život od tog trenutka. Zapravo, u tom trenutku to i nije bio život. A oko mene se neprestano nešto događalo. Sudbina se sa mnom igrala i neko „odozgo“ se baš lepo zabavljao.

Ali o tome drugi put. Dugujem ti još samo taj deo. Kad to završim više neću imati o čemu da pišem. Moći ćeš da odahneš.

Tema	**Mozda sam malo zakasnila s ovim...**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Subota, Decembar 22, 2012 16:23
Primalac	vladimirm@eps.rs

Ona tvoja poruka u kojoj mi pišeš da si emotivan, da su ti suze u očima... Nisam ti o tome pisala... Želela sam da je ignorišem... Nisam znala kako da ti odgovorim... Ali sada želim da znaš da je to što si napisao jako uticalo na mene. Ne umem da objasnim kako jer nemam reči za to. Tih nekoliko rečenica koje si napisao vrednije su od svega što sam napisala ja. Jer ja sam samo pisala o događajima, možda i prilično dobro, a ti si pisao o osećanjima, možda i sasvim obično, ali onako kako ja nikad neću umeti. Uvek mi je bilo teško da ih izrazim. I u pravu si, kontradiktorna sam. Pišem ti o onom što osećam, a istovremeno pokušavam od toga da pobegnem i da sve nekako sakrijem pod tepih.

Kad sam pročitala ono što si mi napisao nisam znala šta da mislim. Nestalo mi je daha i srce mi se steglo. Nisam znala da će ono što sam napisala tako uticati na tebe. A plakala sam dok sam ti pisala. I plakala sam i posle, dok sam čitala tvoju poruku. I Adem me takvu video, kad sam izašla da malo razbistrim misli i da se sredim.

Zašto ti sad ovo pišem? Moj kum je imao udes. Dok ovo pišem leži u bolnici u komi, aparati ga održavaju u životu. Potpuno sam izgubljena. Telefon neprestano zvoni...

Ovo me ponovo vraća na pitanje šta je u životu zaista vredno. A to sigurno nije moja snaga da se suprotstavim svojim osećanjima.

Mnogo sam ti toga napisala, a samo je malo od toga zaista važno. Nemoj se osećati obaveznim da mi na bilo šta odgovoriš. I ništa mi ne duguješ. (To se samo tako kaže: *duguješ mi*.) Uradi samo ono što želiš. A ja imam još puno toga da naučim.

Tema ....

Pošiljalac zlatnajabuka@edu.co.ba

Datum Utorak, Januar 15, 2013 10:40

Primalac vladimirm@eps.rs

Dugo nemam nikakvih vesti od tebe. Nadam se da je to samo zato što si zauzet ili si negde otišao. Mada, to me uvek plaši... Ali ne želim da brinem. Nadam se da je sve u redu.

Da li si možda dobio ono moje famozno poslednje pismo iz *lijepe njihove* i saznao šta u njemu piše? Jako bih volela da znam. Ne znam na koji način si mislio da ga dobiješ. Ne bih volela da se negde usput izgubi pa da nikad ne saznamo šta sam ti u njemu napisala.

Meni je nova godina loše počela. Ne znam da li si pročitao poruku koju sam ti poslala. Takve stvari me teraju da se osećam krivom što više ne cenim život.

Zatrpala sam te porukama. Malo sam zloupotrebila to što si u gužvi. Ne znam da li si stigao sve da pročitaš, a još manje znam kakva je tvoja reakcija na sve to. Možda si se i ti u mene razočarao. Nadam se da nisi.

Nedostajale su mi tvoje poruke sve ovo vreme, ostavio si me bez ijedne rečenice. Svaki put kad sam proveravala poštu bila sam razočarana. Nadam se da imaš dobar razlog za to.

Tema	**Poslednji deo**			
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba			
Datum	Ponedeljak, Januar 21, 2013 10:45			
Primalac	vladimirm@eps.rs			
Dodati fajlovi	1.jpg	374K	2.jpg	293K
	3.jpg	121K	4.jpg	222K
	5.jpg	189K	6.jpg	337K
	7.JPG	764K	8.JPG	146K
	9.jpg			

Ne javljaš mi se već dugo. Ali dobro, možda ti treba vremena. Ponašaću se kao da je sve u redu.

Jesam požurila i mnogo toga ti napisala, ali kao da sam znala da će se neke stvari izdogađati i da posle više neću biti u stanju da pišem. Možda je sve to za tebe previše, ali nije toliko komplikovano kao elektronika.

Znam da sam ti obećala da ću ti poslati savršene fotografije, ali trenutno nisam raspoložena za fotografisanje. Sigurno ću ti ih poslati, samo u ovom trenutku ne znam kad. Ove su daleko od savršenog, a šaljem ti ih samo zato što još uvek ne znaš kako sad izgledam. (Ako izuzmemo one slike web kamerom, što je nešto moje sasvim lično i nije merilo moje slike u javnosti.) Na slikama sam sa novom frizurom. To je svima najviše smetalo, ta moja ogromna kosa koja bi me celu progutala. A ja sam tako volela iza nje da se sakrijem...

Na jednoj slici možeš da nas uporediš. I ja sam se dosta promenila, ali nešto je možda ipak ostalo. Ja tebe nikad ne bih prepoznala, i da ne znaš toliko o meni, o nama, teško bi mi bilo da poverujem da si to zaista ti. Moje sećanje na tebe sa radne akcije je savršeno dobro, ni sebe se tako dobro ne sećam. Sećam se i majice

koju si imao kad smo se prvi put sreli. Bila je plava, možda plavosiva. (Imam problem sa bojama, onda možeš zamisliti kakav sam slikar.) A poslednje noći oboje smo imali crvene majice. Mislim da su to bile majice akcije. Sećam se i tvog glasa, neke tvoje reči i sad mogu da čujem. Ali ne verujem da bih ti glas prepoznala. Bio si premlad, glas ti se morao promeniti.

Vlado, tvoj izgled me nikad neće razočarati. Sviđa mi se kako izgledaš, samo si mi drugačiji od onog kakvog te pamtim. U ljudima obično ostane nešto po čemu možeš da ih prepoznaš. I moj kum je ličio na sebe od pre, iako se poslednjih godina bio ugojio. Zvao me pre udesa da mi kaže da je ostario i da više nije isti. Bio je tvoje godište, samo je par nedelja razlika između vas. Zapravo imam puno njegovih slika. Mislila sam da ih nemam, skoro sam ih našla na jednom disku. Možda ti neku i pošaljem, da možeš da ga uporediš sa svojim kumom. Možda i jesu bili slični.

Moja slika u gradu je drugačija. Napravljena je kad sam saznala da je umro. Napisala sam ti nešto o tome dok je još bio u komi, ali ne znam da li si pročitao. Tad sam izašla u grad, trebalo mi je društvo ljudi da ne razmišljam o tome. Možda sam zato tako bleda. Sahranjen je na dan otvaranja moje izložbe.

Sledeća slika je sa otvaranja moje izložbe. Imala sam samostalnu izložbu, ali se nisi javljao pa to i ne znaš. Nisam bila raspoložena za to, ali me Adem ubedio da ne odustanem. Trebalo je da otvaranje bude u nedelju, uoči srpske Nove godine. I bilo je, ali je prethodno bila kumova sahrana.

A ljudi su me te večeri prijatno iznenadili. Nisam znala da me toliko cene, tj. moj rad. Ali nisam bila raspoložena za davanje intervjua televiziji. Rekli su da će doći ponovo, na zatvaranje. I došli su. Bila sam iscrpljena i izgledala sam očajno, ali su mi prijatelji pomogli. Nadam da će ovaj intervju biti bolji od onog što si ga video na internetu. Bar je atmosfera bila opuštenija.

A poslednja slika... O njoj ću kasnije.

A sad o nečemu drugom. I opet se slažem sa tobom, lakše se piše kad nema nekog posebnog reda.

Sigurna sam da ti se nešto od onog što sam napisala u prethodnim porukama nije dopalo, samo ne znam šta. Ne volim da nagađam, ali možda je vreme da počnem, pošto mi ti verovatno nećeš reći. Ne verujem da je to što nisam uspela da definišem boju tvojih očiju. Mislim da sam ih sasvim dobro opisala, a to što ne poznajem dobro boje ne možeš mi baš toliko zameriti. Možda si me ti video drugačije, pa sad imaš drugu sliku o meni. Mogla sam da te lažem da sam bila zlatna i da je sve idealno. Ma nisam mogla, onako je kako je, ne mogu ništa da izmišljam. Uostalom, nije ni tako loše. Možda sam bila svašta, ali nisam bila kurva – ono što mi je onaj dečak, Vanjin brat, rekao kad je među mojim knjigama našao tvoje pismo.

Možda ti se nije svidela priča o tom dečaku. Tražio si moje mišljenje i ja sam ti ga dala, ali ti se nije dopalo. Čak si tvrdio da sam zaboravila jer je bilo davno. Ponoviću još jednom: nisam imala dečka, on mi nije bio dečko, nije mi bio ništa, a još manje je postojao neko drugi. I nemoj mi reći da sam ja to zaboravila. Zar ne vidiš šta sve pamtim, a takvo što da zaboravim. A možda i nisam u pravu, možda ti to uopšte ne smeta. Kako da znam kad ćutiš?

Hajde da probamo ovako: ja ću ti reći šta se meni nije dopalo, a onda ti pokušaj da mi kažeš šta se tebi ne sviđa. Sećaš li se kad sam tražila od tebe da se setiš nečeg lepog sa akcije? Ti si mi tad pisao o koncertu Zdravka Čolića kojim si bio oduševljen. Očekivao si da i ja podelim sa tobom to oduševljenje, ali nisam. Nisam bila obožavalac takve vrste muzike, ali to nije bio razlog. Evo šta jeste: bili smo zajedno na tom koncertu. I bili smo zajedno posle koncerta, sami. I imali smo jedno od onih za mene nezaboravnih večeri, a ti se toga nisi ni setio. Eto, htela sam da ti to ne pominjem. Volela bih da i ti budeš dovoljno iskren i kažeš mi šta ti smeta, zbog čega menjaš raspoloženja i šta želiš da uradim. I volela bih da mi malo više veruješ. Shvati da nikad ne bih uradila nešto što ti se ne sviđa, ali moraš mi reći šta je to.

Ne poznajem te, a želela bih da te upoznam. Nismo stigli da se bolje upoznamo. A i da jesmo, mnogo toga se moglo promeniti. Zašto imam osećaj da ti nije sve tako sjajno? Možda grešim, ali imam takav utisak. Ne moraš mi na ovo odgovoriti, kao što ne moraš i ni na šta drugo. Bila sam iskrena kad sam ti rekla da ne verujem da možemo biti prijatelji. Bio si moja prva ljubav, ali i mnogo više od toga. Jedino tebe nisam prebolela, jedino se sa tobom priča nije završila. Činila sam srećnima sve oko sebe, samo ja sam bila nesrećna.

Pokušavali su moji prijatelji i meni da pomognu, ali nije vredelo. Stalno sam nosila neku setu u sebi. I imala sam problem sa momcima. Jedni su želeli mene da promene, što nije dolazilo u obzir i veza bi se završavala pre nego što bi i počela. I nisu mi ostajali prijatelj. Drugi su me prihvatali takvu kakva sam, ali nisu prihvatali kraj. I ni oni mi nisu ostajali prijatelji. I svi su mene krivili.

Da, ona moja nekadašnja osećanja prema tebi još uvek postoje. Još uvek si poslednja osoba na koju pomislim pre nego što zaspim i prva na koju pomislim kad se ujutro probudim. Molila sam te da mi pomogneš da nekako ovo razrešim. Ako si zaista tako srećan onda ti ja nisam potrebna. Ako je tako trebalo bi to da mi kažeš. Ja bih volela da ti ovo što pišem bar nešto znači, da ti ja bar nešto značim... Ne mislim da to mora voditi nečemu lošem. Pa mi se i ne znamo, samo pišemo jedno drugom. I zaista sam htela da ti čujem glas. Zar je to tako strašno? Istina, ne znam šta bih ti rekla, ali zar je to važno? I mislim da naše porodice sa ovim nemaju nikakve veze. Nikad niko i ne mora da zna bilo šta. Za njih će i dalje sve biti isto. Možemo li nešto da uradimo za sebe? Ili si se razočarao u mene? Ja se u tebe nikad neću razočarati. Ali ne znam šta da radim. Ti malo, malo, pa zaćutiš. Ne znam u čemu je problem. Nisam znala ni pre 30 godina. Tad se ni ja tebi više nisam javljala iako me to mučilo godinama. Ne verujem ni da bi vredelo, mada je činjenica da nisam ni pokušala. Ali sad ne želim da napravim istu grešku. Ili bi trebalo da sačekam još 30 godina?

Juče sam ti napisala poslednji deo svojih sećanja. Nije mi se pisalo i dugo mi je trebalo da to nekako napišem. Nije bilo kao pre, kad sam pisala u jednom dahu. Razlog je možda i taj što mi se ne javljaš, pa ne znam ni kome pišem ni zašto. Ali eto, napisala sam nekako i to. Možda će ti se ovo još manje dopasti nego ono pre. Ali i nisam pisala da ti se dopadne, pisala sam kako jeste. Volela bih da shvatiš i da me ne osuđuješ. Ali opet, o tome ti odlučuješ. Možda bi mi bilo pametnije da sam pisala o nekim divnim stvarima koje bi ti se sviđale, ali meni je stalo da znaš istinu o meni i da me prihvatiš takvu kakva sam, ako možeš. I eto, napisala sam sve i sad više nemam o čemu da ti pišem. Moje sledeće poruke biće mnogo kraće. Naravno, ako ih bude, tj. ako ih budeš želeo.

Nadam se da ćeš sada ti pisati meni. Želeo si da mi napišeš svoju biografiju. Mnogo toga o tebi ne znam. Veruj mi, sve što napišeš biće savršeno.

Evo tog poslednjeg dela:

Ne znam koliko sam u stanju da pišem. Pokušaću, mada više to ne mogu kao nekad. Mnogo su me ovi poslednji događaji promenili. I to što se ne javljaš, pa ne znam šta da mislim.

Obećala sam da ću ti napisati kako je bilo posle i šta je bilo sa tvojim pismima. Pokušaću da pišem informativno i da isključim emocije. Dakle, prestao si da mi pišeš, možda je bio mart ili maj, u vremenu se slabo snalazim. A mene je prestalo bilo šta da interesuje i nije mi se učilo.

To što sam upisala srednju školu bilo je sve što sam tog leta uradila, a i to uz krajnji napor, jer me baš ništa nije interesovalo. Skoro celo leto provela sam u svojoj sobi slušajući muziku i čitajući knjige. Sad slušam „limunadice“ koje si ti nekad svirao (ovo samo pretpostavljam na osnovu onog što si mi pisao, nemoj odmah da se uvrediš), ali tada sam slušala samo „teške“ stvari (Deep Purple,

Black Subbath, Led Zeppelin[39]...) i imala simpatije za novi „hipi“ pokret[40]. Ako ti kažem da još uvek imam svih pet ploča sa Vudstoka[41] možda će ti moj tadašnji muzički ukus biti jasniji. I moj stil odevanja je bio takav. Mala isečena slika koju ti šaljem je jedina sačuvana moja slika iz tog perioda, a i ona je jedva preživela moje „veliko spremanje“. Tako sam izgledala tog leta i još neko vreme posle. Na slici pozadi, dok je još bila cela, bila je napisana pesma *Yesterday*[42]. Nekako sam kroz sve to provukla i svoje voljene Bitlse[43]. Ne znam da li si to znao, tj. da li sam ti o tome tada pisala, ali Bitlsi su bili i ostali „broj jedan“ u mom životu. Njih nikako nisam mogla da ostavim, kao što ni tebe nisam mogla da zaboravim. *Yesterday* je i pre bila *moja* pesma, sad sam je samo malo izmenila. U mojoj verziji bilo je: *Why he had to go, I don't no, he wouldn't say. I said something wrong, now I long for yestreday*[44]... Tad sam pokušavala da nekako ponovo nađem sebe, da prebolim, kako ti to kažeš, ali išlo je teško. Tog leta društvo me teškom mukom izvlačilo iz kuće. Jednom su uspeli da me ubede da odem sa njima na Palić da tamo provedemo dan i tada je napravljena ova fotografija.

---

[39] Legendarne britanske rok grupe.

[40] Hipi pokret je nastao u SAD 60-ih godina prošlog veka. Hipici su propagirali slobodu i ljubav umesto rata. Najviše traga pokret je ostavio u muzici. Muzički stil iz ovog perioda ponovo je postao aktuelan 80-ih godina, a neki uticaji se osećaju i danas.

[41] Vrhunac hipi pokreta bio je rok festival u Vudstoku 1969. god. Misli se na muzičke ploče sa tog festivala. Iako je bilo mnogo više muzičkog materijala, sa Vudstoka je zvanično izdato samo pet LP ploča.

[42] „Juče“ (engl.), čuvena pesma legendarne liverpulske grupe „Bitlsi“.

[43] Popularne liverpulske „bube“, muzička grupa koja je najviše uticala na muziku 20. veka.

[44] „Zašto je morao da ode, ne znam, nije hteo da kaže. Rekla sam nešto pogrešno, i sad produžavam juče“... U originalnoj engleskoj verziji umesto: „he“ (on) stoji: „she“ (ona).

Moram da priznam da nisam baš sve izgubila. Još uvek sam imala dobre prijatelje. Zbog njih sam se zaista trudila da budem kao nekad, ali mi to nije bilo dovoljno i nisam uspela. Nikada više nisam bila ista. Govorili su mi da nisi vredan da zbog tebe patim, a ja sam znala da jesi. I dalje sam te volela iako to više nije imalo nikakvog smisla. I nije mi bilo svejedno kad bi neko pokušavajući da me uteši govorio loše o tebi. Pominjali su i žutu boju tvojih pisama... Ipak te oni nisu znali, a ja sam želela da sačuvam bar neke normalne uspomene. Ni u tome nisam uspela. Ništa normalno nisam mogla da nađem, nisam videla nikakvu logiku.

Muzika, knjige, pisma moje drugarice, povremeni izlasci sa društvom koje je bilo veselo i nije marilo za moju tugu... Sve to mi je pomoglo da nekako preguram taj za mene težak period. Leto je nekako prolazilo, ali na jedvite jade. Videla sam se i sa mojima sa akcije, išli smo na neki marš, ali to mi nije mnogo pomoglo. Mislim da mi je čak i odmoglo, jer su me neki pitali za tebe. Ipak, nekako sam preživela, ali više nisam bila ista. Nisam se osećala vrednom i više nisam mogla da volim, bila sam hladna kao led. Neki to možda zovu odrastanje, ali ja mislim da nije, jer znam da mi nije pomoglo da odrastem. Naprotiv, u tome me sprečavalo. Čini mi se da ni sad nisam dovoljno odrasla, možda baš zahvaljujući svemu ovome.

Nisam ja živela u svojim snovima, jer snova nisam ni imala. Preda mnom je bila samo praznina. Da li si ikada pomislio kako će meni biti kad tako odjednom prestaneš da mi pišeš? Da li si mislio o tome šta ću ja misliti i kako ću se osećati? Nisi mi ništa dao što bi mi pomoglo da nastavim dalje. Kao da si me odsekao od stvarnosti. Bila sam potpuno nezainteresovana, bilo mi je svejedno šta se događa i sa mnom i oko mene. Ali nisam plakala. Nisam ja plačljivica kao što ti misliš. Retko plačem. Ako izuzmemo ovo sada, nisam plakala godinama. Samo sam bila jako tužna i osećala sam se loše.

Takva sam pošla i u novu školu. Nisam bila raspoložena ni za učenje ni za druženje, iako sam upoznala mnogo novih ljudi. Sve moje drugarice su imale „ozbiljne“ momke, samo ja sam bila sama. I svi su se trudili da mi nađu *nekog*. Međutim, nisam bila zainteresovana, i nisam želela da se neko na takav način meša u moj život. Ali izgleda da se ja tu nisam mnogo pitala. Jer moj život je na emotivnom polju počeo da se komplikuje. Vladimire, dragi moj, mene su nevolje tek čekale. Nisam ni bila svesna koliko će period koji sledi biti težak u mom emotivnom životu, kao da sam ukleta. A sve je počelo jako brzo i događaji su se samo nizali jedan za drugim.

Te jeseni sam dobila šamar zbog ljubavi. Jedan momak je želeo da me kazni zato što neću da budem sa njim. Vidiš, on nije smatrao da imam pravo na slobodan izbor. (Pitam se kakvo ćeš mišljenje imati o mom kraju, sigurno ćeš misliti da smo svi mi divljaci.)

Ali to nije bilo sve. Još me lošeg čekalo do kraja te nesrećne godine. A ti mi bio poželeo srećnu Novu, poslao mi čestitku... Možda mi se baš zato sve to i događalo.

Taj šamar bio je sitnica u poređenju sa onim što mi se dogodilo sa jednim drugim momkom. Bilo je još za mene neprijatnih stvari, ali je ova zasenila sve druge. Tog prvog momka sam jedva poznavala. Sa ovim drugim stvar je bila drugačija. Sa njim sam se u početku družila i stvarno sam želela da budemo prijatelji, ali je ispalo drugačije. Ne znam kako je i odakle to poteklo, ali počelo je da se priča o nama. Otišlo se dotle da su počele priče i o venčanju, čak i moji rođaci su me pitali da li je tačno da se udajem, što je bilo van pameti. Ljudi koje nisam ni poznavala zaustavljali su me na ulici da mi čestitaju, jer je taj momak bio sin jednog našeg lokalnog bogataša. Bilo mi je jako neprijatno jer se i situacija sa njim zakomplikovala.

Nisam mogla da mu objasnim zašto sam sama. Šta sam mogla da mu kažem? Da još nisam prebolela nekog tamo na kraj sveta ko mi se više i ne javlja? Ko zna, možda sam tad i pogrešila. Šta sam ja umišljala, ko sam? Ma lupam. Iako bih mnogo toga promenila da mogu, moju odluku u ovom slučaju sigurno ne bih.

A taj momak mi je pokvario i novogodišnje slavlje. Ispalo je da sam ja kriva što je on nesrećan i da se zbog mene napio prvi put u životu. U ovo su svi poverovali, jer je bio sportista i nikad nije pio. A te novogodišnje večeri je pao sneg i počelo je tako lepo da sam skoro zaboravila na sve ružno što mi se događalo i poverovala da će mi sledeća godina biti bolja. A desilo se samo to da sam otišla pre kraja zabave, sama i očajna. A taj momak je u životu bio nesrećan, što sa mnom nema nikakve veze, i na kraju je završio tragično, a mene ponekad muči osećaj krivice što se nisam više potrudila da mu neke stvari objasnim. Ne znam da li bi to nešto promenilo, jer je on bio prepotentan i nisam sigurna da li bi me poslušao. Ko zna, možda i bi. Kao što ti kažeš, nikad nećemo saznati.

Što mi se sve to događalo, zaista ne znam. A tako mi Bog pomogao, prstom nisam mrdnula da bilo šta od toga zaslužim. Ništa nisam uradila da me svi toliko „vole". Nikoga nisam ni pokušala da zavedem. Bila sam tužna, ćutljiva, nezainteresovana za bilo šta. Čak sam se očajno i oblačila. Osećala sam se kao da me neko ismeva. Sigurna sam da me zaista voleo nije niko, svi su oni mislili samo na sebe. Vladimire, u to vreme bila sam jako nesrećna devojka. Nikako nisam mogla da shvatim na kakav sam to slepi kolosek zalutala. I stvarno mi nije išlo u glavu šta sa mnom nije u redu i zašto mi se sve to događa. Ne samo da si prestao da mi pišeš... Bilo je kao da si me prokleo.

I eto, takva je meni bila prva godina posle tebe. Bila je to, bar što se emocija tiče, najgora godina u mom životu. Bilo je kasnije i težih godina, ali nikada se nisam osećala toliko loše kao tada.

Sledeće godine sam se malo pribrala. To je bila godina u kojoj sam se oporavljala. Ali još nisam mogla da te zaboravim. Bila sam na moru. Novih ljubavi nije bilo, ali ja i nisam žurila. Izbegavala sam bliske kontakte i nisam prihvatala udvaranja (ili, kako ti kažeš, nabacivanja, mada se meni taj izraz ne dopada). Bilo mi je lepo tako kako je. A kad sam se na jesen vratila u školu, to je bila druga priča. Odlučila sam da nikad više neću biti nesrećna. Takođe sam odlučila i da se nikad neću zabavljati ni sa kim iz mog grada.

Kad bi sad od mene neko tražio da se setim ko je bio prvi posle tebe ne bi mi uspelo. Sećam se imena i lica, ali bez pomoći hipnoze ne bih mogla hronološki da ih poređam. Bilo je kao kad pijanac ispija još jednu čašu... Ne brini, dušo, sve su to bili fini momci, i svi su me voleli, a i ja njih. Bar sam se trudila koliko sam mogla, mada ne mogu da kažem da mi je baš uspevalo. Imali su samo jednu manu: nisu mogli da me zadrže dovoljno dugo. I svakog sam upoređivala sa tobom. I niko mi nije bio dovoljno dobar. (Ako ti ovo što sad pišem smeta treba da znaš da si i ti za to bio kriv, jer ja sam morala da nastavim da živim, a to je bio jedini način da bar na kratko ne mislim na tebe.)

Bila sam otvorena, komunikativna, vesela, imala sam dobro društvo, dobro sam se zabavljala... U stvari, tako su me videli drugi. Ja sama bila sam zatvorena i usamljena. Meni su se svi poveravali – ja nikom. Zašto bih? Ionako me niko ne bi razumeo. Tih godina upoznala sam čudan Marfijev zakon koji još niko nije pomenuo, a mislim da su ga mnogi iskusili: *Što manje voliš više te vole*.

Ipak, na kraju četvrte godine upoznala sam nekog ko je bio poseban. Bilo je to moje poslednje leto pred odlazak u Beograd. Ti si tad već studirao. A ja sam avgust provodila u meni najdražem mestu na svetu, u maminom selu, gde sam imala mnogo rođaka i mnogo dobrih prijatelja. Da su okolnosti bile drugačije mislim da bih sa tim momkom mogla da budem srećna jer je zaista bio divan. Podsećao me na tebe. Upoznali smo se na basketu i nastavili da se viđamo uveče. Obično bi se našli u diskoteci i pričali bi satima. Studirao je u Novom Sadu. Posle mnogo vremena sa nekim sam mogla da se opustim. Čak sam počela i iskreno da se smejem, jer je umeo da me zabavi i oraspoloži. Ali nešto mi je smetalo da budem bliska sa njim i stalno sam ga držala na distanci. Kad god bi pokušao da mi se približi ja bih nešto izmišljala. Moje drugarice su želele da znaju šta se događa, ali nije se događalo ništa. Mi smo samo šetali i pričali i ponekad se držali za ruke. (Onako kao mi nekad...) Meni je to odgovaralo. Bila sam sita avanturica.

A taj momak me neodoljivo podsećao na tebe. Ali nije bio ti. Želela sam da budem u njegovom društvu, bilo mi je lepo sa njim, ali nisam osećala onu bliskost kakvu sam osećala prema tebi. On kao da je osećao da nešto nije u redu i nije me pritiskao. I zaista, zaista sam želela da ga volim. Ali nisam mogla. Šetala sam sa njim tog avgusta kao onog avgusta u Kragujevcu sa tobom, ali nije bilo one magije u vazduhu i nisam mogla da ga zagrlim kao tebe nekad...

Najzad moja poslednja noć u tom mestu. Sutra se vraćam kući, a onda za nekoliko dana odlazim u Beograd. Pitala sam se šta će se dogoditi, da li će ova poslednja noć nešto promeniti. Isto smo pričali, šetali, držali se za ruke... Samo je bilo možda malo tužnije nego obično. Šetali smo duže nego obično, nikog više nije bilo na ulicama. (Sećaš se kad smo se poslednje noći vraćali iz grada pred zoru? Nikoga nije bilo, samo oni što peru ulice...) Na kraju me

dopratio do kuće mog ujaka. Malo smo stajali bez reči, onda se sagnuo, poljubio me u kosu (prvi put) i rekao: „Idi odavde. Za tebe je svet. Ja bih u Beogradu možda i zalutao.“ Bilo mi je žao. Skoro da sam te mrzela. Zašto nisam mogla da budem sa njim, a želela sam to? I zašto je gubio vreme sa mnom?

I tako se tog leta završila i ova moja priča – priča koja me ponovo vratila tebi. Ovaj momak ti je na neki način bio neverovatno sličan. Možda je bio i najbolji momak kog sam ikada upoznala. Ali nisam mogla da ga volim, jer sam već volela nekog drugog. Srela sam ga kasnije još jednom u nekim posebnim okolnostima, i tad mi je ponovo pokazao koliko je divan i poseban. I od svih drugih ja se samo njega sećam, jer sam od njega mnogo naučila. Naučio me je da ljudi nisu igračke i da se ne mogu igrati tuđim osećanjima.

Ponovo sam razmišljala o tebi. I suviše si uticaja imao na moj život. Dok god si postojao u mom srcu nije bilo mesta za drugog. A ja sam samo želela običan život. Nisam želela spektakle, nisam želela da me vole, čak više nisam želela ni da postanem veliki umetnik, što mi je nekad bio san. Sa ovim sam momkom mogla biti srećna.

Vlado, mnogo si dugo imao uticaja na mene. I kad sam se tog leta vratila svojoj kući ti si mi ponovo bio u mislima. On me vratio tebi – mojoj nezavršenoj priči. Ali ti više nisi postojao u mom životu. Morala sam nešto da uradim sa tobom jer tako više nije išlo. Morala sam zauvek da te zaboravim, da više ne postojiš. Ostavio si me, ništa me više za tebe nije vezivalo. Pitala sam se zašto nisam mogla da te zaboravim, zašto si se mešao u svaku moju vezu, ti koji si odlučio da nisam dovoljno dobra za tebe. Zašto me nisi pustio da budem srećna, kad me već nisi želeo. I morala sam nešto da preduzmem. Morala sam da prihvatim da si ti zaista prošlost.

Epilog svega je da sam odlučila da uništim tvoja pisma. Još sam ih bila čuvala. Ne znam zašto, ali nekako nisam mogla da se odvojim od njih. Ona su mi bila jedini dokaz da si uopšte postojao. Ako njih više ne bude neće biti ni tebe, neće biti više nikakve veze između nas i ti za mene više nećeš postojati. Tad sam mislila da si ti moja pisma već odavno bacio, nisam mogla znati da ih čuvaš, a ne bih ni mogla da shvatim zašto, jer si ti prekinuo našu vezu. Mislila sam da si me odavno zaboravio, da je za tebe sve bila samo dečja igra, i nisam mogla da shvatim zašto i ja tebe ne mogu da zaboravim. „Odrasla sam, dosta je bilo dečjih gluposti“, govorila sam sebi. „On me zaboravio. Ko zna s kim je sad srećan. Vreme je da krenem dalje. Vreme je da i ja njega zaboravim.“ Ali nisam jednostavno bacila tvoja pisma. Smatrala sam da ona zaslužuju bolji tretman.

Napravila sam lomaču ispred kuće. I sad se svega sećam, kao da sada gledam tu sliku. Da bih nekako opravdala to što radim iznela sam sve što sam dotad čuvala, sva pisma, slike, spomenare... Vatra je plamtela. Sve moje uspomene stajale su pored... I tako je počelo moje „veliko spremanje“.

Prvo su u plamenu nestale neke sitnice koje sam godinama sakupljala, i školske pohvalnice i diplome. Onda spomenari[45] – svi, sem nekoliko slučajno zaturenih iscepanih listova koje sam kasnije pronašla i sačuvala. Zatim gomila razglednica i čestitki – sem tvoje novogodišnje čestitke i razglednice tvog Knina. (Sad sam se setila i toga: prvi si mi poslao tu razglednicu.) Onda i gomila slika. Zatim je došao red na pisma. Prvo ona manje važna, neka slučajno zalutala i potpuno nevažna pisma na koja možda nikad nije ni odgovoreno. Pa pisma od drugova u vojsci kojima je bio običaj pisati. Zatim pisma

[45] Posebne sveske ili albumi u koje su upisivane poruke i stihovi za uspomenu. Nekad su bili popularni među mladima.

od mojih dragih drugarica sa raznih strana... (Među njima i ona koja su mi zamenila tvoja kad si prestao da mi pišeš...)

Tvoja pisma su poslednja izgorela. Pre tvojih u plamenu su nestala Goranova pisma. Na neki način i ona su mi bila veza sa tobom. Bilo mi je žao Goranovih pisama, ali ni izdaleka toliko kao tvojih. On mi je pisao stihove. Čudiš se što mi je bio toliko drag, a jedino sam sa njim delila ljubav prema stihovima. Niko iz mog društva ih nije voleo. Ni ti nisi pokazivao nikakvo interesovanje za njih. Stihove mi je u pismima kasnije, kad sam već bila student, slala još samo jedna drugarica iz srednje škole.

Goran je bio sa nama i onda kad smo se rastajali poslednjeg dana u Kragujevcu. Možda je ružno da to sad kažem, ali tad mi je to smetalo. Želela sam da budemo sami.

Tvoja pisma su bila žuta, skoro sva. (Bilo je samo jedno crveno.) Zaista, zašto žuta hartija? O tome nikad nisam posebno razmišljala. Mislila sam da možda imaš neku zalihu žutih pisama. Drugi su mi govorili da je to boja ljubomore, ali to je glupost, ti nisi bio takav. Molim te reci mi da nisi.

Pre nego što bi ga progutao plamen izvadila bih svako pismo iz koverta. Nisam ih ponovo čitala, jer nisam želela da znam za ono što ne postoji. I morala sam da budem jaka, nisam smela da se predomislim... Prvo bih bacila u vatru koverat, a onda i ispisanu hartiju. Gledala sam kako vatra guta moju ljubav. Tvoja pisma su nestajala jedno za drugim. Nekad sam ih znala skoro napamet. U jednom pišeš o berbi grožđa… Ja sam pomenula da je kod nas u toku berba kukuruza, a ti si napisao da je to verovatno kao kod vas berba grožđa, pa si je onda opisao. I sad se nasmejem kad se setim toga… Dušo, ja sam znala kakve su berbe grožđa u Dalmaciji, ali ti nisi znao kakve su berbe kukuruza u Vojvodini. Nikome nisam čitala tvoja

pisma, ali ovo sam morala da pomenem drugaricama i slatko smo se nasmejale. Jer berba kukuruza je mukotrpan posao i niko joj se nikad nije radovao. I bilo mi je drago što si napisao nešto tako glupo, bio si mi draži kad nisi bio tako savršen. U takvim trenucima znala sam da te beskrajno volim...

Nisi mnogo pisao o osećanjima. Jednom si napisao da sav drhtiš kad me se setiš, zato sam ti to napisala u jednoj od poruka, onoj kad se najzad usuđujem da te pitam zašto si prestao da mi pišeš. To pismo je poslednje izgorelo...

I tako je gomila žutih pisama nestala u plamenu… i čestitka za Novu godinu... i razglednica Knina… Na kraju je plamen progutao i tvoju sliku… onako kao kad se prinosi žrtva na oltar... I sad mogu da vidim kako je ližu plameni jezici. Prvo gore ivice i savijaju se uglovi… još uvek mogu da vidim tvoj lik… a onda odjednom plane cela i sve nestaje… Trudila sam se da ništa ne osećam. Mislila sam da je to kraj. Nisam tada mogla ni pomisliti da ćeš mi je jednog dana ponovo vratiti i da ću je opet videti.

Moja lomača dogoreva… Stojim pored nje bez ikakvih osećanja… Obećavam sebi da je cela moja prošlost izbrisana, da počinjem iz početka i da više neće biti avantura. Kao u lošem romanu… Znam, bila sam glupa. Ali tada sam mislila da sam uradila nešto jako važno i da će stvari od sada biti drugačije. A to što sam uradila zahtevalo je od mene veliku snagu. Nisam sebi smela da dozvolim da kasnije zbog toga zažalim. Postavila sam sebi neke osnovne ciljeve i prihvatila sam život bez osećanja. A tebe sam potpuno izbrisala iz svog svesnog sećanja i više o tebi nikome nisam rekla ni reči. Ubrzo sam otišla u Beograd. I tu se završava moje sećanje na tebe. Dalje više nemamo ništa zajedničko. Sve do sada...

Treba li sad da kažem da mi je žao? Dobro, žao mi je, ali šta sad mogu? I šta sam tad mogla da uradim? Nadam se da ćeš razumeti. Tad nisam znala ništa o tebi i samo sam pokušavala da rešim jedan svoj problem. Način je bio glup, ali ja nisam znala bolji.

Kad sam se zaljubila u tebe i kad si me ostavio nestale su moje školske ambicije ali sam srednju školu nekako završila, uglavnom samo na talenat. Akademija je bila nešto drugo. Ipak, završila sam i to, mada vrlo teško i dosta kasno. Ali ovim te neću gnjaviti. Tačno je da bi se od priča sa fakulteta (svačijih, pa i mojih) mogao napraviti podeblji roman, ali bi ipak bio prilično dosadan, s obzirom da su sve te priče svima već dobro poznate. (Ispiti, anegdote, zabave, ljubavi... ili obrnuto.) A ono što se tada događalo i nije bitno u našoj priči. Ionako su posle mog odlaska iz Beograda svi moji veliki planovi pali u vodu, a meni je ostalo samo da se borim da preživim. I to nema nikakve veze sa mojim imenom.

Nemoj pogrešno da shvatiš. On jeste dobar čovek. Svi za njega to kažu. Moja drugarica, tvoja zemljakinja, ga je obožavala. Mislim da je i prestala da se druži sa mnom jer je smatrala da mu nisam dovoljno dobra žena. Mi smo samo jako različiti. Ja sam uvek volela ljude, navikla sam na druženje, na veliki krug ljudi oko sebe, na razna događanja... Svega toga je nestalo, moj svet je postao skučen i sva ona tuga koju sam nosila u sebi ponovo je došla do izražaja.

To ti je moj odgovor na tvoje pitanje da li sam našla životnog saputnika. Izgleda da ti pod tim podrazumevaš bračnog partnera. Moje shvatanje o tome je drugačije. Ja putujem sama. Nije da to volim, ali retko mi se kad neko na tom putovanju pridruži. Jer moji su putevi nedostupni većini „običnih“ ljudi. Ponekad neko od mojih

prijatelja pređe sa mnom deo puta. A što se tiče ljubavi, ona je za mene još uvek iluzija.

Ti si se zakopao u godine i stalno o njima misliš. Opterećen si svojim izgledom, ne znam što ti je to toliko važno. Za mene si i dalje onaj moj Vlado kog sam obožavala. Da, mnogo si se promenio, ali ja ne znam da li je to dobro ili loše. Ne može se o nekome suditi na osnovu fotografije, bar ja ne mogu. (Ja, na primer, laskam sebi da bolje izgledam uživo.) Znala sam te kad si bio drugačiji i verovatno to utiče na moj sud o tebi. (Mislim na to što ne mogu da te prepoznam.) Ali ni ja nisam ista. Nisam ni bleda senka one devojke od nekad. Pri tom ne mislim samo na fizički izgled, više mislim na svoje želje i snove i svoju spremnost da uradim neke „lude“ stvari. Meša Selimović je napisao da je ukopavanje pravi izraz starosti. A ja sam se ukopala. Glupi smo jer upravo sada možemo da uradimo sve ono što smo nekad želeli, a ne usuđujemo se. Kao sasvim mladi nismo mogli, bili smo svačim ograničeni, a sada ograničavamo sami sebe.

I ti i ja volimo da kažemo da smo onda u Kragujevcu bili deca. Valjda time želimo da opravdamo neke svoje postupke. Ali mi tada nismo bili deca. Deca smo bili Ivan i ja, jer mi smo radili ono što rade deca. A ti i ja nismo bili deca. To je već tada bilo nešto drugo.

Volela bih da mi pomogneš. Ne moraš da me voliš, to se nikome ne može narediti. Ne kažem ni da ja tebe volim. Ne poznajem te da bih te mogla voleti kao nekad onog Vladimira kog sam znala. Samo kažem da ona ista osećanja prema onom momku od nekad postoje i sad. Zašto, ne znam. Možda zato što tada nisu stigla da se ugase. Možda je sada vreme da se to dogodi. Samo ne znam kako. Možda, kad bih znala da onaj momak više ne postoji... A to

nema nikakve veze sa tvojim izgledom. Vlado, ne mogu se razočarati u tvoj izgled. Ti ćeš meni uvek izgledati super. Ali mogu se razočarati u mnoge druge stvari...

A ne znam ni da li ta osećanja treba da se ugase. Mislim da to zavisi od tebe. Seti se kako si se osećao posle čitanja prvog dela mojih sećanja. Da li si tada poverovao svojim osećanjima? A znaš li šta sam uradila ja? Ja sam se posle čitanja tvog odgovora uplašila. Ono što sam ti posle napisala trebalo je da skrene i tvoje i moje misli u drugom pravcu. Uplašila sam se prave priče o nama i prestala sam tako da ti pišem. Uplašila sam se kad si napisao da nestrpljivo očekuješ nastavak i već sam tad odlučila da pravog nastavka neće ni biti.

Strah me je od svih tih osećanja i kuda nas mogu odvesti. A opet, ona su jedini pokretač u mom životu. Zaista ne znam šta da radim, Vladimire. Kad razmišljam o tome kakve bi bile reakcije drugih na sve ovo osećam se glupo. Ali ja tako želim da te volim. Treba li da razmišljam o drugima? Morala bih da te čujem, da te vidim i dodirnem da bih znala šta je zaista istina. U ovom trenutku ja sam potpuno u onom vremenu kad iščekujem tvoje pismo i beskrajno te volim. Možeš li ti da na trenutak zanemariš sve drugo i skoncentrišeš se samo na osećanja? Želiš li da nastavim da ti pišem o nama, kao u onom prvom pismu? Pročitaj ga ponovo pa mi reci da li ti još uvek nešto znači. Jer ja više ne želim da ti pišem o ljudima i događajima, želim da ti pišem o nama. I ako i dalje budeš želeo da ti pišem biće to uglavnom o nama, i možda sasvim drugačije.

Tema	**RE: Izgubljen u prostoru i vremenu**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Petak, Januar 25, 2013 1:47
Primalac	vladimirm@eps.rs

Vladimire, mnogo sam glupa.

I, evo, već dva dana pokušavam da ti napišem poruku, ali mi ne uspeva, sve što napišem obrišem. Ništa mi nije jasno od onog što si napisao. Verovala sam da nemaš vremena i verovala sam da je sve u redu, kao što si tvrdio. Jeste bilo glupo, ali ti si tako rekao i ja sam ti verovala. Pisao si mi da si nas odavno preboleo, da si srećan i zadovoljan svojim životom. Možda mi nije bilo drago da čujem taj prvi deo, ali sam to prihvatila. I uvek sam mislila da si stabilan, da stojiš čvrsto na zemlji, za razliku od mene. (To je ono što sam kod tebe volela.) Ako ti je smetalo ono što sam pisala, zašto si dozvolio da ti napišem sve to? Zašto me nisi zaustavio? Juče sam počela da ti pišem poruku kojom sam htela da završim sve ovo i bilo mi je krivo što sam ti se uopšte javljala, jer ja ne želim da si ti u haosu. A onda sam se predomislila i nisam je poslala. Odlučila sam da ipak malo sačekam, jer uvek žurim i pravim greške i nikad ništa da naučim. Ali ako ti želiš da prekinemo ovo dopisivanje ja ću to prihvatiti. Ceo dan sam o tome razmišljala. Zašto si ćutao, zašto mi nikad ne kažeš šta se događa? Lepo sam ti napisala da meni sve moraš da crtaš da bih razumela, ne umem da čitam između redova. Ja sam kriva što sam bila toliko glupa da tebi pričam o svojim osećanjima. Bilo bi bolje da sam pričala bilo kome drugom. (Psihijatru, na primer.) To je nedostatak pisama, nikad ne znaš kakvu će reakciju izazvati. Zato ja više volim direktan razgovor, tu odmah možeš sve da razjasniš.

Ne znam šta znači to da si izgubljen u prostoru i vremenu. Jesam li ja kriva za to? Želim da mislim da je to zbog posla i obaveza, jer se bojim da pomislim bilo šta drugo. Dobro, u vremenu

se gubi koliko hoćeš, ali na prostor se malo skoncentriši. I, molim te, pazi kako prelaziš ulicu.

Nisam ti želela ništa loše. Ne znam kako si me razumeo. Nikad te ni za šta nisam krivila. To što sam ja bila razočarana, to je samo moja stvar. Ti nisi ni morao da mi pišeš (onda), niti si morao bilo šta da objašnjavaš. To je bila samo stvar tvoje slobodne volje. Nisam se čak nikad ni ljutila zbog toga, ne bih ni imala pravo da se ljutim. Sve što sam ikad osećala su razočaranje i tuga, ali to su bila samo moja osećanja i ti za to nisi bio odgovoran. Nisi ti kriv što ja nisam umela da se izborim sa tim. Eto, nadam se da sam ti bar malo olakšala. Ne želim da osećaš krivicu, ako je to problem. Jednostavno, mogao si doneti svoje odluke kakve god da su. Možda sam se mogla naljutiti kad si mi napisao razlog, jer me to stvarno iznenadilo, ali si mi u istoj poruci napisao za Gorana pa sam bila previše zbunjena da bih mogla da se skoncentrišem na to. Dva šoka u isto vreme posle toliko godina bila su i za mene previše. Tek tada su moja potisnuta osećanja odjednom počela da izlaze na površinu i suze su same počele da teku, više nisam mogla da ih zaustavim. Da sam sve to otplakala pre 30 godina možda bi sve ostalo za mnom. Ali tad to nisam mogla.

Da li su moja osećanja kriva što se ti tako osećaš? Da li ti smeta što ti pišem o njima? Nisam ih planirala, ona su tu i ja tu ništa ne mogu. Nisi ti kriv za to.

Tražiš od mene malo vremena. Što se mene tiče, imaš sve vreme ovog sveta. I ne moraš mi odgovarati na pitanja. To verovatno ne bi ni mogao. Neka pitanja su ionako hipotetička, a neka sam postavila sama sebi. Nemoj se opterećivati odgovorima. Pravi odgovori ne postoje. Postoje samo prava pitanja. A neka koja sam postavila možda i jesu prava. Kažeš da ne znaš šta ćeš, pošto si planirao da napišeš dugačko pismo. Nemoj planirati. Nije ovo projekat da moraš da planiraš. Ja jesam jednom, doduše, pokušala da napravim koncept, ali sam još dok sam pisala odustala i planiranje mi ništa nije pomoglo. Ne moraš planirati ništa posebno. Zar nisi sam

rekao da je lakše kad se piše bez nekog reda? (Čisto sumnjam da će ovo moje pismo imati neki red. Ali valjda će imati neki smisao.)

To moje poslednje pismo, misliš li da je ono najvažnije u celoj priči, da će ti dati neki odgovor i u nečemu ti pomoći? Nadam se da ćeš ga naći. Kako to da ne znaš šta u njemu piše? Ja ti to mogu reći i bez čitanja. Ne piše da imam dečka i da ne želim da mi pišeš. U to sam potpuno sigurna. Piše da te volim. I u to sam potpuno sigurna. I dugo godina sam mislila da je to i bio problem, da je to ono pogrešno što sam napisala. Jesi tada pogrešio u svom tumačenju onog što sam napisala. A da li si pogrešio i u odluci da mi se više ne javljaš, to znaš samo ti. Ali doneo si svoju odluku i sad ne treba o njoj da razmišljaš. I ja sam posle toga donela svoju odluku, koja je možda isto tako bila pogrešna.

Ne verujem da je u pitanju bila samo jedna greška, verovatno ih je bilo više. Da mi i Goran nije prestao pisati verovatno bih ti poslala još jedno pismo misleći da moje pismo nisi ni dobio. Pošto je i on istog časa prestao da piše bilo mi je jasno (bar sam ja to tako protumačila) da ti više ne želiš kontakt sa mnom i odustala sam od tog drugog pisma. Imala sam i ja svoj ponos (divne li reči). Možda je to sa Goranom i bila nekakva slučajnost koja se vešto uklopila u nezgodno vreme. Kao što vidiš, jedna stvar se na drugu nadoveže kad treba nešto da se dogodi onako kako to neko „odozgo" isplanira. Ali sve ovo je prošlost i tu više ništa ne može da se promeni.

Mislim da je važnije pitanje šta sada. Zašto smo sada tu gde smo? (Sad ćeš opet pomisliti da treba da mi odgovoriš na pitanje.) Kad sam rekla da ti ne mogu biti prijatelj, nisam rekla da to ne želim. Mislila sam na to da bi mi bilo jako teško da tako gledam na tebe, s obzirom na ono što smo bili i koliko mi je to značilo. Možda bi mogli da pokušamo, ali ne verujem da bi mi uspelo, možda ni tebi ne bi. Kad sam rekla da ti ne mogu biti prijatelj mislila sam da će se ovo jednog dana, pre ili kasnije, završiti, kad se dovoljno ispričamo. Nisam mislila da će biti ovako. Sve što sam ja želela jeste da saznam zašto si prestao da mi pišeš. Ne znam kako su se sva ta osećanja odjednom vratila. Ostala sam te željna, Vlado. To je i sada jače od

mene i ne mogu sa tim da izađem na kraj. Kako mogu da ti budem prijatelj?

Vladimire, ja nikad ništa nisam uradila za sebe i smatrala sam da to tako treba. Uostalom, ništa nisam ni želela. Sad bar neću pobeći kao što umem. I ti imaš jednako pravo da doneseš svoju odluku, ravnopravni smo u ovome. Ali nadam se da to neće potrajati previše dugo jer ću poludeti. (Tad ću bar biti dostojan partner za razgovor mojoj drugarici.) Ma šalim se, neću poludeti. (Bar se nadam.) Ali će mi biti jako teško da dugo čekam, a da mi se ti ne javljaš. Možeš li bar ponekad nešto da mi napišeš, ili da mi pošalješ neku sliku?

Ne želiš da me čuješ telefonom. Skajp ne smem ni da pomenem. (A možda bi mogli da kuckamo poruke preko Skajpa? Ma šalim se.) Svaki dan pričam sa mnogo ljudi i niko se ne boji moga glasa ni najmanje. Jednom sam na času pokušala da viknem, ne bih li privolela decu da obrate malo više pažnje na ono što govorim, ali je i dalje svako radio šta je hteo, niko se nije uplašio, samo je jedan učenik rekao: „Profesorko, trebalo bi da predajete muzičko." Eto, ni deca me se ne plaše, a jedan gospodin inženjer, koji je za mene autoritet, plaši se mog glasa. (Ili mog ćutanja.) Šta bi bilo kad bih poželela da te vidim? Ne brini, ovo je samo šala, ni ja sama nisam spremna ni za šta od ovoga (još?). Meni je do šala...

Ne znam šta si mislio pod onim čekanjem. Da li da čekam proleće (tj. dok i ako pročitaš ono pismo) da bi mi se ponovo javio? Kao što sam rekla, imaš vremena koliko god hoćeš. I ja ništa ne očekujem od tebe. I ništa mi nisi dužan. I ništa nisam zaslužila. (Čime bih?) Jedino o čemu treba da razmišljaš jeste ono što ti želiš. Ja bih volela da mi se češće javljaš, makar i kraćim porukama. Ne moraš ni napisati to dugačko pismo, sem ako to želiš. Molim te opusti se malo. Šta je to sa nama? Znaš li kakve sve afere ljudi imaju, pa ih je baš briga, a mi pravimo problem oko običnog dopisivanja. Zapravo stvari i jesu jednostavne, samo ih mi komplikujemo. Ako ne želiš više da ti pišem, reci mi to. Ako želiš i to bi trebalo da mi kažeš. Molim te počni već jednom da govoriš. Ne treba da mi odgovaraš na pitanja. Sigurna sam da i ti imaš puno toga da kažeš, nezavisno od

mojih pitanja. O bilo čemu, o lepom vremenu... Šta god. Biću srećna ako pričaš sa mnom o bilo čemu. Ne budi toliko sebičan. Kad bi znao koliko se razočaram svaki put kad o tebi ne znam ništa napisao bi mi ponešto svaki dan. Rekla sam šta bih ja volela, ali ne mogu te naterati... Uradi onako kako ti želiš.

I srećan ti rođendan. (Moj je istog datuma, samo dva meseca kasnije, zato se sećam.)

Baš sam umorna. Ne volim ovo doba noći, ali si me ti naterao da mnogo razmišljam pa sam se opet zadržala do kasno. Znaš li da te ponekad sanjam, onako neodređeno... Oh, Vlado...

Tema	**RE: RE: RE: Izgubljen u prostoru i vremenu**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Sreda, Januar 30, 2013 11:51
Primalac	vladimirm@eps.rs
Dodati fajlovi	katalog1.jpg 677K katalog2.jpg 720K

Vladimire, da možeš da mi čitaš misli odavno bi dobio moju poruku. Kad misli treba da pretočim u reči, to ide malo teže.

Volim tvoju stabilnost. Male oscilacije su u redu. Ja nisam baš taj tip oscilatora. Moje oscilovanje je malo netipično, ali se ipak držim nekog kursa. I još uvek oscilujem sopstvenom energijom,

Nisam ti ja, Vlado, ni izdaleka rekla sve. Samo sam ti napisala gomilu činjenica koju bih, da smo u Americi, rekla svom psihijatru. A tebi bih pisala samo o lepim stvarima. Ovako, ispada da ničeg lepog u mom životu nije ni bilo. A jeste. Samo nije vezano za ono osećanje do kog je meni najviše stalo, pa je zato svaki moj lep trenutak bio donekle umanjen mojom tugom. Čak i ono što smo mi imali ja sam posle tumačila kao loše, zbog mnogih senki koje su pale. A nije bilo. Bilo je divno. I ti si bio divan. Takav si i sada. Onda je samo jedan mali delić nedostajao da sve bude savršeno. Najradije bih ti i sad prepustila da donosiš odluke kad bih bila sigurna da još imaš tu sposobnost.

Ne želiš da razgovaraš sa mnom, a ne znaš da se najvažnije ne može napisati. Da, nisam ja za to spremna. Nisam bila spremna ni za onaj tvoj prvi poljubac, onako iznenada, ali ti to nije smetalo. Nikada nećemo biti spremni. Stvari se ne dešavaju onda kad smo mi spremni, prosto se dese. Ili uhvatiš trenutak ili ga propustiš.

A šta bih ti rekla kad bismo razgovarali? Verovatno ono što je trebalo da ti kažem još davno...

P. S. Volela bih da mi kažeš svoje mišljenje o mojim radovima u katalogu, a naročito o tekstu.

Tema ...

Pošiljalac zlatnajabuka@edu.co.ba

Datum Petak, Februar 1, 2013 9:05

Primalac vladimirm@eps.rs

Vladimire, ovih dana sam loše raspoložena... Ne baš loše, ali ponekad me uhvati neki osećaj malodušnosti i beskorisnosti. Nije mi se dugo to događalo, ali sve ove ružne stvari koje su se desile u vreme kad bi trebalo da slavimo... Potpuno sam iscrpljena. Volela bih da mogu da uzmem odmor i odem negde gde bih bila sama. Jer u ovakvim trenucima ja samo želim samoću. Ne želim čak ni tebi da pišem, onda znaš koliko je sati.

Ta moja potreba za samoćom potiče iz onog vremena posle tebe, kao i moja tuga. Pre toga se nikada nisam osamljivala, niti sam ikada bila tužna. (Samo onda kad smo se rastajali.) A posle je to postao moj način za rešavanje problema i moja nasušna potreba. Čak i kad je sve savršeno, meni je potrebno bar malo samoće. Zato volim kad za vikend svi moji nekud odu i uopšte ih ne zadržavam. Ja ne moram da idem nigde. Dovoljno mi je da mogu da ostanem malo duže u krevetu, da se malo opustim, da „meditiram“, ili da pozovem telefonom neke meni drage ljude. Nemam ja nikakvih tajni o kojima bih pričala sa njima, ali ipak volim da sam sama, jer ne želim da mi se neko meša u razgovor ili da stalno nekom prepričavam ko je šta rekao. Zato te razumem kad kažeš da ne možeš da pišeš od kuće.

Ali zar ti nikad nisi sam? Ako nikad nisi sam kod kuće, ideš li bar negde sam? Ja ne bih mogla tako da živim, verovatno bih dobila nervni slom. A što se tiče pisanja, ja nemam problem da pišem i kad mi se neko mota oko glave. Moj laptop niko ne dira. Oni imaju svoj računar, a ono što ja pišem nikog i ne interesuje. Doduše, kad bi znali šta pišem možda bi ih i interesovalo, ali niko i ne sluti. Navikli su da ja nemam svoj život pa i ne misle da bih mogla nešto da radim.

Slažem se sa tobom da je bolje da niko ništa ne zna, jer ne verujem da bismo dobili podršku za ovo.

Pre nekoliko godina moj muž se setio da pita da li ga volim. Šta misliš šta sam mu rekla? Rekla sam ti da ne umem da lažem, ni tebe ni druge. Zamisli, iznenadio se. I rekla sam mu da ne treba da brine, jer se ne viđam ni sa kim, tj. ne spavam ni sa kim, što je njemu jako važno, čak važnije i od činjenice da ne spavam ni sa njim. Njemu nije toliko važan kvalitet našeg braka, koliko mu je važno da mu sačuvam „čast", i sve dok je to u redu i moj brak će biti u redu. U suprotnom bi verovatno čitao o meni u crnim hronikama. Da li te ovo plaši? Možda će ti to pomoći da odlučiš, možda ćeš me sad „otkačiti". Kako god, Vladimire, želim da znaš da sam jednostavna i da je sve što ti napišem istina. Ne podnose svi ljudi istinu. Kako ti stojiš sa tim?

Ne znam da li je pametno što ti ovo pišem, ali ipak ću ostaviti. Ne mora baš sve da bude pametno. Volela bih kad bi bar ponekad nešto prokomentarisao. Kako si mi ono napisao: *ako će me to učiniti srećnijom i zadovoljnijom*. A šta tebe čini srećnijim i zadovoljnijim? Jer ja bih radije tebe učinila srećnim i zadovoljnim. A znaš li šta bi mene učinilo srećnijom? Kad bi pričao sa mnom. Nikad nismo umeli da pričamo – bar ja nisam. A sada, izgleda, ne umeš ni ti. Ali ja se bar trudim.

I ta moja pisma, ko zna šta sam sve u njima pisala. Jedna moja drugarica je govorila da kad si zaljubljen uvek ispadneš glup. I ja sam nekad tako mislila, ali sada više ne mislim. Zaljubljeni nikad nisu glupi. Glupi postaju tek posle, kad počnu da se stide onog što su osećali. I ti nisi bio glup kad si pisao o berbi grožđa. Baš si je lepo opisao. Zašto bi bilo glupo pisati o berbi grožđa? Glupo je bilo samo poređenje sa berbom kukuruza. (Da li si uopšte znao šta je kukuruz? Sad da malo ja budem glupa...) Ali to je bilo tako simpatično. Pa zar ti nisam napisala da se toga rado sećam i da sam te zbog toga volela još više? Kad kažeš da si bio glup ispada kao da se kaješ, a meni je to sećanje dragoceno. Ja šta god da sam ti napisala, glupo ili pametno, neću se zbog toga pokajati, jer znam da sam se jako trudila, i samo to

bi trebalo da bude dovoljno. Da sam mogla bolje, sigurno bih pisala bolje.

Oh, Vlado, hoćeš li mi ikad napisati nešto drugo sem tog tvog kukanja? Znam, ti to treba da „odradiš“. Savršen kakav si uvek bio... Možeš li mi bar odgovoriti da li je na onoj razglednici Knin? Trudila sam se da skeniram.

Šta misliš kako mi je bilo? Taman sam napravila svoje „veliko spremanje“ i otišla u Beograd da počnem „novi život“, kad nije prošlo ni mesec dana, a devojka koja će postati moja najbolja prijateljica mi kaže: „Ja nisam odavde, mi smo ovde doseljeni. Ja sam iz Knina. Znaš li gde je to?“ Sad mi je smešno, ali tad mi nije bilo. Ostala sam dosledna svojim odlukama, nisam dozvolila sećanjima da se vrate. I posle sam godinama slušala o tom divnom kraju gde se ona oseća najbolje i koji obavezno moram da vidim. Svako leto je provodila tamo, slala mi je pisma i razglednice, a ja sam ih bacala. Ali eto, jedna ipak ostade i pojavi se baš sad. A moja braća napraviše vikendicu, ne negde na moru, kao sav normalan svet... Zaista, Vlado, šta to ima tako posebno u tvom kraju? Nikad mi nisi nešto posebno pisao o njemu. Mislim, nikad mi nisi pisao sa nekim posebnim oduševljenjem.

Znaš li da je moj kraj nekad bio poznatiji po vinogradima nego tvoj? Ogromne površine bile su pod vinogradima. I moj deda je imao vinograde, ali ja to nisam dočekala da vidim. Politika je opredelila taj kraj kao poljoprivredni i većina vinograda je uništena. Ostali su samo Vršac i Čoka, ali ni izdaleka onakvi kakvi su nekad bili.

A nekad se cena vina u celoj Evropi diktirala iz vršačkih vinograda. Vino bermet iz Đurine[46] pesme bilo je u vinskoj karti Titanika[47], a sad više ne postoji.

---

[46] „Mila“, Đura Jakšić

Iz Milinih ruku mali´,

– Ma se rasto bela sveta –

A sećaš li se da si mi pisao o kondenzatorima[48]? Ja sam te to molila. Bila sam fascinirana kondenzatorom. Verovatno ćeš to naći u jednom od prvih mojih pisama. Stvarno si bio dobar momak. Zamolila sam te bila da mojoj rođaki pošalješ razglednicu svog mesta, jer je skupljala razglednice, i ti si joj poslao. I to ćeš naći u mojim pismima.

Nisu meni smetale žute koverte. Bila je to prijatna žuta boja, tamna, a ne ona drečava. Ali znaš, kad ti neko ubaci crva sumnje, počneš da razmišljaš... A ono jedno crveno pismo me najviše razočaralo, ako to mogu reći za ijedno tvoje pismo. Znaš li zašto? U njemu je bilo najmanje teksta. Na jednoj strani se uopšte nije moglo pisati, jer je bila neka slika na njoj, pa si ispisao samo jednu stranu. Uredan i sistematičan kakav si bio, nikad nisi stavljao dodatne listove u koverat kao Goran. On je pisao dok god je imao šta da kaže, ma koliko to listova zahtevalo. Ponekad bih dobila i po dve dvolisnice A4 formata. Ti si se strogo držao samo onog što je pismo formalno nudilo, što je mene jako razočaravalo, jer sam želela da mi pišeš više. (Eto, i danas je sve isto.) Mislim da si samo jednom ili dva puta ispisao po dva žuta lista.

Zanimljivo je da se slabo sećam onoga što mi je Goran pisao, iako je pisao mnogo. Sećam se da je pisao o radnoj akciji, ono što sam ti već napisala, i sećam se nekih pesama. Sećam se i da je napisao da se nikad nećemo zaboraviti. I baš kad je to napisao, prestao je da piše. Zar to nije čudno? Žao mi je što nisam sva ta pisma sačuvala, bilo bi zanimljivo ponovo ih pročitati. Da li si ti toliko sve zaboravio da očekuješ da te moja pisma na nešto podsete? Nećeš u njima naći mnogo o radnoj akciji, naći ćeš samo gomilu beznačajnih stvari. Nismo mi pisali misleći na budućnost, pisali smo o nekim običnim, trenutno aktuelnim temama. Zapravo, mi smo neke

---

Mesto čaše od bermeta,
Otrova bi progutali.

[47] Luksuzni prekookeanski brod iz istoimenog filma, koji je potonuo na svom prvom putovanju.

[48] Kondenzator – deo strujnog kola.

važne stvari o kojima je trebalo pisati svesno i namerno prećutali. A kad sam ja jednom pokušala da napišem nešto drugačije, ispalo je da sam to toliko loše uradila da si ti prestao da mi pišeš. Sad mi kažeš da ti tako nisam pisala ni pre 30 godina. Kako sam i mogla?

Tačno je, pisma su samo oklop. Promašio bi sa crvenima, žuta su bila bolja. (Mislim na pisanje, ne na simboliku.) Ali ljudi su nešto drugo. Ono što je u čoveku čini da on spolja bude lep ili ružan, ili neutralan. Bar ja tako mislim. Mislim da ne postoji osoba koja je dobra i ružna, ili loša a lepa, samo treba malo bolje zagledati. Ja bar nikad nisam srela nekog ko mi se na prvi pogled nije dopao, a da sam kasnije promenila mišljenje.

Malo sam zaboravila na svoje loše raspoloženje dok ti ovo pišem. Zašto ti meni ne pišeš o nekim tako običnim stvarima, o onom svakidašnjem što ti se događa? Prestao si da mi pišeš i o svom poslu. Ni ja nemam previše vremena, ali uvek imam vremena za tebe ili za nešto što mi je važno. Šta misliš, zašto ponekad ostanem do kasno u noć da bih ti napisala poruku? Je l´ ti misliš da je moj posao lak? Radio si u prosveti i kažeš da ti je dosta. Kod nas ne moraju da budu Hrvati, sva su deca sada takva. A plate su bedne. Pre dosta godina imala sam priliku da odem iz ove zemlje, ali sam odlučila da ipak ostanem. Sad moja deca hoće da odu.

Kako je tvoj sin prošao na ispitima? Znam da se brineš. Možda će mu krenuti. Ali ako mu i ne bude išlo, nije to smak sveta. Postoje i druge stvari u životu, nije škola najvažnija. Eto, i ja imam problema sa ćerkom, stalno pravi gluposti, a tvrdoglava je da bi joj i mazga pozavidela. Nemam iluzije o svojoj deci, kao neki roditelji. Radim sa decom i savršeno mi je jasno da svačije dete može svašta da uradi.

Ovoga puta ti nisam napisala skoro ništa o nama. Nije da nisam želela, ali sam se uzdržala. Hoćeš li mi sada nešto napisati ili ću i dalje čekati? I dalje mislim da treba da razgovaramo telefonom. Moram da ti čujem glas. Pa neka i ćutimo. I to je nešto za prvi put. Ne želim da budeš moj psihijatar ili moje rame za plakanje. Ne treba

mi to, mogu i sama da se nosim sa svojim problemima. Rekao si mi da ćeš mi kasnije objasniti zašto ti tako misliš (tj. zašto ne treba da se čujemo telefonom). Pa objasni mi. Ne znam zašto mi nisi objasnio odmah. Stalno bi nešto da objašnjavaš. I ja sam nekad mislila da sve treba da shvatim, a onda sam saznala da postoje i drugačiji načini poimanja stvari...

Tema	**...**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Ponedeljak, Februar 4, 2013 2:08
Primalac	vladimirm@eps.rs

Sad znam, nije trebalo da ti se javljam.

Ne mogu ja ovo, Vladimire, suviše je teško. Nisam te prebolela. Ne shvatam zašto. Toliko je ljudi prošlo kroz moj život, a ja samo na tebe mislim. A ti mi ravnodušno kažeš: „Ne smeta mi da pišeš o svojim osećanjima ako će te to usrećiti.“ Dok nismo počeli da se dopisujemo imala sam bar neki svoj monoton život, a sad sam u potpunom haosu. Od tebe tražim da budeš stabilan, a ja... Ne mogu da shvatim kako je to moglo da mi se desi. Otkuda tolika osećanja? Kakva ih energija održava toliko dugo? Kako ih do sada nisam bila svesna? Pravim gluposti. Ne radim ono što treba. Ne radim ništa. Trebalo je da napišem neki stručan rad za objavljivanje u nekom časopisu, svi su to od mene očekivali, ali nisam. Trebalo je da pošaljem nekoliko radova za katalog za jednu izložbu – ništa naporno, samo da ih pošaljem mejlom... Ali eto, nisam. Da i ne pominjem gomilu papira koje treba da sredim. Ne zovem više ni prijatelje. Ne znam šta sa njima da pričam. Juče me zvala sestra, nisam mogla da pričam sa njom. Zaista mi treba odmor. Ne znam kako da se sama sa ovim izborim. Ti mi ništa ne pomažeš. Kao da sam omađijana.

Moram što pre da odem odavde, makar na kratko. Hoću li izdržati još desetak dana, tad sam planirala da idem u moj stari kraj. Nedostaje mi moj kraj, nedostaju mi moji prijatelji. Ali opet, ništa ne bih mogla da im kažem. Ovo je totalno ludilo. Ništa me ne ispunjava. Televiziju odavno ne gledam. Nisam ni svoj intervju gledala, samo sam čula od drugih. Kad bih i ja kao ostali debili mogla da gledam sve one glupe serije...

Oh, Vlado, šta se to događa sa mnom? Nemam nikog sa kim bih mogla ovo da podelim, da mi bude lakše. Mislim da bi me smatrali skroz ludom. Uzalud ti pišem o koječemu, ja mislim samo o nama. A ti ne želiš da mi čuješ glas. Lažeš me da si na sastanku, a ja ne podnosim laži. Ne znam zašto te zbog toga ne mrzim. Reci mi zašto baš tebe toliko volim. Zar nisam mogla voleti nekog drugog, nekog ko nije tako teška osoba kao ti? Da li zbog onog našeg prvog poljupca... Da li si me tada vezao za ceo život... Ne znam zašto si baš ti za mene bio poseban. Možda i postoji neka sudbina. Znam da mrak nije bio jedini krivac za ono što se te večeri dogodilo, jer sam već bila u sličnim situacijama, pa ipak nisam podlegla atmosferi i nije bilo ništa. A nisi bio ni prvi koji je pokušao da me poljubi. Prethodne večeri to je pokušao i moj komandant. Stajala sam sa devojkama u hodniku naše zgrade kad je došao i rekao da ima nešto da mi kaže. Odveo me je u drugi deo gde nas niko ne može videti, a onda me uhvatio za vrat i pritisnuo uz zid. Približio mi se toliko da sam mogla da osetim njegov dah na svom licu. „Šta ćeš sad?“ pitao me je. (Zaista pravi način da se osvoji devojka, zar ne?) Pošle su mi suze, molila sam ga da me pusti... I pustio me je. Ali je bio ljut i rekao je: „Sutra ideš u brigadu iz Knina.“ Nije mi vredelo što sam trčala hodnikom za njim, govorila da nije fer, da ne može tako...

Nije njemu bilo stalo do mene, on je samo voleo da stavlja recke. Pričalo se da je na svakoj radnoj akciji bio sa svakom devojkom sa kojom je hteo, a ja sam mu kvarila statistiku. Nešto slično, samo manje drastično, desilo se i prve večeri, kad smo tek stigli, pa sam morala već prvog dana da spremam spavaonice. Od drugih me je čuvao, a njemu nije smetalo što sam maloletna. Bilo je još maloletnih devojaka u brigadi, ali ni prema kojoj nisu imali takav odnos. Eto, Vlado, to ti je moja poslednja tajna sa radne akcije. Dugo sam se toga stidela. U životu postoji malo slobode i ona je uglavnom samo fiktivna. Kad je čuo za tebe nije me više gnjavio, ali me je i dalje kažnjavao. Pa ipak svemu tome nisam pridavala neki značaj, nekako sam takve stvari prihvatila kao normalna dešavanja u životu. Samo sam kasnije naučila da ih bolje kontrolišem i da više držim distancu.

Ne voliš kad kažem da je naša veza bila samo fizička, ali ja se samo toga sećam. Sećam se nekoliko izgovorenih tvojih rečenica, ali i to je bilo pre nego što smo se poljubili. Svoga glasa se uopšte ne sećam. Jesam li umela da govorim? Ili sam samo bila tu kao odziv na tvoj dodir i tvoje poljupce... Znam da sam se družila i sa nekima iz tvoje brigade, znam to jer sam bila sa nekim vašim momcima kad me je brat vašeg komandanta zapitkivao i neko mi je od njih rekao ko je on. Ali nemam pojma ni ko su bili ti momci ni koga sam uopšte poznavala. Znam da tad ni ti ni Goran niste bili tu. Ne sećam se ni kad sam upoznala Gorana. Onog dana sa vama na trasi uopšte ga nisam videla, ili se ne sećam. Sećam se samo tebe. I sećam se samo trenutaka kad smo bili zajedno, uvek u sumrak ili noću. Zar nismo imali ograničeno vreme do kad smo smeli da budemo napolju? Mislim da jesmo, ali se nismo uvek pridržavali pravila. Znam da sam često dolazila u spavaonicu kad su sve devojke već spavale.

Ne znam kako smo nas dvoje ostali sami te prve večeri, kad smo se svi zajedno vraćali sa večere. Gde su odjednom svi nestali? Ili sam ja bila toliko zanesena tobom da nisam ništa ni primećivala. Šta si to imao, čime si me zaveo? Znam da si na trasi bio ćutljiv. Ne sećam se ni da smo se zvanično upoznali, mislim da nismo razmenili ni reč. Otkuda onda odjednom ta želja? I zašto sam ti se tako pokorila, ja koja sam uvek bila divlja? Oh, Vlado, stvarno ne znam. Znam samo da si me jako brzo potpuno opčinio. Ja nisam zaljubljiva. Da mi je neko rekao da će mi se to dogoditi na radnoj akciji nasmejala bih se, jer to prosto nije bilo moguće. Uvek sam bila verna svojim osećanjima, a imala sam i svoju dečju simpatiju, onog maminog sina koji nije pošao sa nama jer nije mogao da podnese žuljeve na rukama. A onda si me ti pitao možeš li da budeš moj dečko... Nisam znala šta da odgovorim. Ali ti nisi čekao moj odgovor, iznenadio si me svojim poljupcem i nisi se tu zaustavio, nastavio si da me ljubiš, a ja nisam ni pokušala da te sprečim... Naprotiv, uzvraćala sam ti poljupce, možda u početku pomalo stidljivo... I svaki dodir tvojih usana palio je neviđenu vatru u meni... I sve više sam se opuštala i prepuštala ti se kao opijena... Mislim da sam sva gorela kao da imam temperaturu. A bila sam tako smotana...

Pomalo me plašilo to osećanje koje me obuzimalo. To nije bilo dečje osećanje simpatije, bilo je to osećanje strasti između muškarca i žene. Ne znam kako si se ti osećao, mislim da smo oboje goreli istim plamenom. Ili si se ti samo pretvarao? Znam da nisi, nisi se mogao pretvarati, bilo je suviše stvarno... Priznajem, malo sam se bojala tebe na početku, mada sam znala da me nikada ne bi povredio. Osećala sam se sigurno sa tobom. Ti nisi bio nimalo smotan. Naprotiv, ponašao si se kao iskusan momak. Ne znam koliko si iskustva imao, u svakom slučaju više od mene. I kad si mi dodirnuo grudi mislim da sam već bila spremna za to, taj dodir sam očekivala i želela sam ga. Tad sam još nosila samo majicu, ispod nisam imala ništa. Ne znam kako smo završili na travi. Znam samo da smo oboje ležali, videla sam te iznad sebe zanesenog i to je u meni izazvalo potpuni haos. Bila sam skroz izgubljena. Nisam znala da će moje prvo iskustvo biti tako žestoko. I sad teško dišem kad se toga setim. Iznenadila sam samu sebe, nisam očekivala da ću se tako ponašati. Nisam se ponašala kao dete. Ponašala sam se kao žena, ili sam se bar tako osećala. Bila sam negde na granici, kad devojčica izrasta u ženu. Naravno, dug je bio put do potpunog odrastanja, bio je to tek početak, ali tada, bila sam na sedmom nebu. Ne znam ni kako smo prestali. Verovatno si se ti zaustavio, jer ja nikad ne bih. Uvek si bio razumniji.

A te večeri, kao i svake večeri posle, mogao si da radiš šta hoćeš, ja te ni u čemu ne bih sprečila. Samo je od tebe zavisilo... Doduše, tad nisam baš tačno ni znala šta sve može da se dogodi između muškarca i žene. Nikada pre se nisam usuđivala o tome da razmišljam, mada sam neku predstavu imala. Drugarice su mi pričale o svojim prvim poljupcima i nijedna priča nije ličila na moju. Ali o drugim iskustvima mi nije pričala nijedna. Znala sam da nešto nedostaje. Vladimire, dovodio si me do ludila, a onda si me ostavljao... Samo smo se poigrali i nismo uradili ništa. A sad ne želiš da pričaš sa mnom. Zašto si se toliko promenio?

Možda imamo još desetak godina normalnog života, a onda će i to nestati. Ti se bojiš mog glasa, a ja sam željna da te čujem. I

željna sam tvog dodira. Naravno da se bojim. Ne znam kako bih podnela tvoj glas ili da te ponovo sretnem. Ali svejedno želim da te vidim. Ja sam i sada ista, ništa se u meni nije promenilo. Vlado, zašto ti više ne postojiš? Zar si baš sve zaboravio? Ili su neke druge strasti bile veće? Da li su mogle da budu? Ceo život sam se trudila da te prebolim, ali, eto, nisam mogla. Ne znam kako si mogao toliko da se promeniš. Možda ti više nije do strasti. Ili je imaš dovoljno pa ti ja nisam potrebna. Ja je nemam. Ja sam sama i željna samo jednog čoveka, onog ko možda više i ne postoji. Ili, ako i postoji, ne želi me. Oh, Vlado, oboje smo drhtali kao prut kad smo bili zajedno. Zar se toga ne sećaš? Mora da se sećaš, nemoguće je da si to mogao da zaboraviš. Sećaš li se koliko si se znojio dok smo se ljubili i mazili? Graške znoja su ti tekle niz lice... majica bi ti bila sva mokra...Prvi put nije, ali svaki sledeći put... Posle si je skidao... Ne sećam se da sam ja ikada skinula majicu. Ili to samo sad želim da budem fina... Jesam li? Ali tvoja ruka ispod moje majice... taj dodir me izluđivao ... A ja sam volela kad skineš majicu... i miris tvog znoja... i dodir tvoje kože... i volela sam kad smo zagrljeni da ti zavučem ruku u kosu...

Vladimire, zašto se svega toga sećam? I zašto me to proganja ceo život? Zašto mi nijedan dodir nije bio kao tvoj? Ne ljuti se što pričam o našoj vezi na takav način, možda si ti tu bio nekakav intelektualac, ali ja sam bila samo obična devojka željna tvog dodira. Još uvek sam te željna, Vlado. Ne ljuti se na mene, ali ne mogu ja ovo. Ne mogu da ćaskam sa tobom kad samo na jedno mislim. I ne mogu da podnesem kad toliko ćutiš. Ne mogu da strepim kad ćeš ponovo prekinuti ovo naše dopisivanje, da li na onaj način od pre ili na neki drugi... Zato mislim da ću ovog puta to uraditi ja. Ne mogu više da podnesem ova naša nadmudrivanja. Otvorila sam Pandorinu kutiju[49] i sad nisam sigurna da ću uspeti da je držim dovoljno dugo otvorenu. Bojim se da ću napraviti Pandorinu grešku i zatvoriti je pre vremena. Ne znam vredi li da se trudim.

---

[49] (vidi prim. 8)

Stalno mi govoriš nešto neodređeno što ne razumem. Vladimire, teško mi je što ovo kažem, ali možda je najbolje da sve zaboravimo.

Tema .....

Pošiljalac zlatnajabuka@edu.co.ba

Datum Utorak, Februar 5, 2013 9:56

Primalac vladimirm@eps.rs

Jutros sam ušla u jedan market u gradu. Na stepenicama je sedeo mali dečak, cigančić. Pitao me je: "Seko, hoćeš da mi kupiš čokoladu?" Kad sam izlazila dala sam mu „Milka“ čokoladu. Rekao je: "Hvala, seko!" Pomilovala sam ga po kosi. Bio je tako srećan. Pitala sam se kakve šanse ovo dete ima u životu. Čemu ova priča? Eto tako, ostavila je na mene utisak.

Juče sam ti u prvim satima poslala poruku. Radila sam do kasno u noć. Preko dana ne stižem sve, pa onda moram noću. Ponekad spavam samo tri-četiri sata. Odjednom mi je bilo svega dosta i napisala sam ti tu glupu poruku sa svim tim glupim osećanjima. Mislim da je ovo bilo najnerazumnije pismo koje sam ti napisala. Nisam se ni usudila ponovo da ga pročitam. Ponekad ni sama ne znam šta radim. Tebe opterećujem, a sama postajem neurotična. Vidiš da mi staro ime ne odgovara, nisam ja nikakav borac. Poslednji događaji su me slomili. Držala sam se koliko je trebalo, sad se svi oporavljaju, a ja tonem. I pri tom se užasno ponašam prema tebi. Nemam prava da tebe uvlačim u svoje glupe priče. Ti imaš svoj sređen život. Možda tako treba i da ostane. Istina je da nisam čula tvoju priču, ali nekako imam utisak da i ne želiš da je napišeš. Da želiš, već bi je napisao.

Očekivala sam da ćeš mi posle moje poslednje poruke napisati svoj stav, to oko zaboravljanja. Ja ne znam drugo rešenje. Mesec dana mi nisi napisao ni reč. Čak i onaj momak sa Serbian Cafea mi je čestitao Novu godinu, a od tebe ništa. A onda si se javio nekom nerazumljivom porukom. Mislim da sve ovo nije u redu. Ne možemo da nađemo zajednički jezik. Ne znam kako je tebi. Znam da je meni teško. Volela bih da se oko ovoga složimo. Očekivala sam da

ćeš mi odgovoriti, tj. da ćeš mi napisati da li sam u pravu. Celog života nosim neki osećaj krivice. Dozvoljavala sam da me za svašta okrive samo zato što nisam želela da se svađam. Bilo mi je lakše da uvek prihvatim svu krivicu na sebe. Sada bih želela da podelimo odgovornost. Ne želim da uradim ništa jednostrano.

Očigledno je da ovde nešto nije u redu – mislim na ovo naše dopisivanje. Ne mislim sada na moja osećanja, nekako ću izaći na kraj sa njima. Osećanja nikad nisu ni bila najvažnija. Mislim na taj tvoj stav. Ako ti je tako teško da mi pišeš zašto onda ovo održavati? U redu, vremena imaš za to tvoje „dugačko pismo“, ali šta je sa običnim porukama? Zar ne možeš, kad te nešto zamolim, da mi odgovoriš jednom rečenicom? Ako imaš problema, zašto mi ne napišeš nešto o njima? Ako ih nemaš, onda tek ne razumem. Život je tako jednostavan. Jednom sam ti napisala misao o sreći za koju mislim da je istinita: *Sreća je nastavak događanja kojima se ne opiremo*. Iako ovo smatram istinom, ja sam prva koja se opire. Moj životni stil je, izgleda, da bežim od sreće. Ja ne znam drugačije, ali bih želela da naučim. Ne smatram da si loš, samo ne znam ništa o tebi. Ali jesi čudan. (Sad ćeš reći: ko mi kaže.)

Molim te napiši mi nešto što ću moći da razumem. Može li neko da pročita ove poruke, pa da zbog toga imaš problema? Imaš li bilo kakvih problema zbog ovog pisanja? Da li je tebi zbog toga neprijatno? Zbog tvog nejasnog stava (meni nejasnog) moje amplitude oscilovanja su jako velike. Volela bih da mi napišeš, na primer: „Nije mi se svidela tvoja poslednja poruka. Ne slažem se sa...“ ili: „Ne želim...“ Znaš da ja tebi ponekad tako pišem. Nema razloga da i ti meni ne pišeš tako. Ne mislim da je to nešto loše. Naprotiv, mislim da bi to moglo da popravi naš odnos. Ponekad pomislim da ne želiš da ti pišem, tj. da želiš da prestanem. Otuda toliki lomovi u meni. Kad bih bar znala šta su tvoje želje... Hoćeš li da prestanemo sa ovim i da sve zaboravimo? Reci mi, moram to da znam.

Tema	**Re: Bila jednom jedna ljubav**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Sreda, Februar 6, 2013 2:23
Primalac	vladimirm@eps.rs

Vladimire, dragi moj, htela sam večeras da odem na trening (prestala sam sa treninzima pre dve godine i sad sam osetila želju da se ponovo vratim, zbog svih ovih stresova koje sam imala), ali rekoh: daj da pogledam poštu. I eto, ostadoh čitajući tvoje pismo. Najzad si napisao nešto normalno. Zadovoljna sam onim što si napisao. Zar ti je posao tako dosadan? I kako to da taj tvoj sektor nema još elektroinženjera? Danas se svi zapošljavaju preko veze, a ljudi koji umeju da rade često i ne dobiju priliku. No pusti posao, ne želim da ti pišem o tome. Opisao si mi atmosferu i razumem. (Mada, kad sam tražila da mi pišeš o poslu, mislila sam na stručni deo.)

Oh, Vlado, pa nisam ti ja rasturačica brakova. Meni je i ovaj jedan brak sasvim dovoljan. Ako nisi primetio i ja sam tebi još na početku napisala da ti ne nudim romansu. Baš je lepo što se ti i tvoja žena volite, to je danas retko. Nisam ni sumnjala u tebe da si veran. Pa ti si savršen, zar se ne sećaš? Da nije tako ne bih te ni volela. Nisi mi odgovorio da li je tvoja žena neka od devojaka sa one slike u studentskom domu. Šta ona radi, tj. čime se bavi, ako nije tajna? Srećnica jedna. Ne sumnjam da te zaslužuje. Pa valjda si mi našao dostojnu zamenu, ni za mene ne bi bio kompliment da je loša. Nemoj joj reći za ovo naše dopisivanje. Bio bi vrlo naivan da joj kažeš, toliko znam i ja, ovako glupa. Ni meni ne pada na pamet da bilo kome pričam, ovo se ionako nikog ne tiče. Zar ti ne shvataš da mi imamo pravo (mislim svako za sebe, a ne mi kao par) na svoju sopstvenu intimu? Ti i ja ne znamo šta je u glavama drugih ljudi, zašto bi oni morali znati šta je u našoj?

I ne vidim zašto bi bilo ko morao da bude povređen. Zbog dopisivanja? Pa ovo dopisivanje niko ne bi ni razumeo, ne misli da bi

ga razumela tvoja žena. A moja osećanja – pa pisala sam ti da pokušavam nekako da se izborim sa tim, čak sam te i molila da mi pomogneš. I ne mislim da bi trebalo da se volimo u virtuelnom svetu, to si ti skroz pogrešno razumeo. Pa ja i ne volim računare, a priznajem samo realnost. Zato bih i želela da te čujem i vidim, jer bi mi ta realnost možda raspršila iluzije. (A možda i ne bi. Ali ne znam dok ne probam.) Da, nisam te prebolela. Ali, kao što sam ti već rekla, to je moj problem, a ne tvoj. Zašto je tako, ne znam. Meni nije trebalo da odem na kafu sa tobom pa da se osećanja vrate. (A ko zna šta bi tek bilo da smo otišli na kafu. Ma šalim se.)

Žao mi je što ti je bilo neprijatno da „slušaš“ o mom braku, kako ti kažeš, *intimne* stvari. To što sam napisala verovatno nisam ni primetila, ili nisam tako gledala na to. Nisam ni ja posebno otvorena, a pogotovo ne za priču o *intimnim* stvarima, ali, eto, promaklo mi je nešto, opet kažem, verovatno u zanosu priče. Bar sam uspela da te takvim pismima isprovociram da mi najzad odgovoriš. Možda sam to podsvesno i želela, ne znam, ni ja nisam psihijatar. Ali da ne dužim o tom. Samo da znaš: nisam ni ja mnogo „švrljala“, kako ti kažeš. Ovo sam osetila kao prekor meni. Ja sam se samo normalno zabavljala. Ali zašto nikog nisam volela kao tebe, to ne znam.

Tačno je da je to moje poslednje pismo sad već nebitno, ali ipak me i dalje interesuje da saznam istinu. Rekao si mi da sam ti u njemu napisala da imam dečka i da naše dopisivanje više nema smisla. U to teško mogu da poverujem. Ali ti to kažeš tako uverljivo da i ja počinjem da sumnjam, jer ja sam tebi uvek verovala, mada znam da je to nemoguće. A u mojoj brigadi je bilo, mislim, nekoliko Milana, a čini mi se da nije bio nijedan Miloš. Pisala sam ti (mislim na ovo novo dopisivanje) za tog dečaka sa kojim sam zajedno odrasla i sa kojim sam u to vreme imala problema, ali sam sigurna (jesam li?) da ti o njemu nikad ništa nisam napisala. Za mene to jeste bila drama u to vreme, ali bih umrla, čini mi se, da si ti o tome bilo šta znao. Jer i ja sam bila stidljiva i sve sam shvatala kao svoju grešku. Zato ne verujem da bih ti o njemu bilo šta napisala, a naročito kad je i to bilo gotovo. Sem toga, on se zvao Ivan.

Odlično znam da nisam imala dečka, makar da je prošlo 30 godina. Sad se pitam zašto bih izmišljala jednu tako glupu priču, pogotovo što mi je donela toliko lošeg, jer sam ja stvarno bila očajna što mi više nisi pisao. Pa opisala sam ti šta mi se posle događalo. I kao za inat, mnogi su me nešto jurili, a to je bilo tako ironično, jer ja sam samo tebe želela, njih uopšte nisam videla, nisam ih želela, želela sam da nestanu, da me ostave na miru, da budem sama kad tebe više nemam. Ako sam ti zaista napisala takvo što, onda sam i zaslužila da budem nesrećna, ali sigurna sam da nisam. Pitam se da ipak nisam pokušala da napišem nešto o tom dečaku. Naivna kakva sam uvek bila, možda sam mislila da treba da znaš, ali ne znam zašto bih izmišljala ime, a on čak nije ni bio na radnoj akciji. Ne znam, to mi je zaista nejasno i ne verujem da ću uspeti da odgonetnem ako se pokaže da si u pravu.

Ali ovo sigurno znam, sto posto sam sigurna i mogu glavu na panj da stavim da je tako: nisam napisala da naše dalje dopisivanje nema smisla i napisala sam da te volim. I molim te nađi to pismo, jer želim da znam. I ako se pokaže da sam u pravu onda ćeš izaći sa mnom na kafu, bez obzira šta piše na nekakvim tračarskim portalima. Pa zar ti veruješ u takve stvari? Tačno je da ima čudnih podudarnosti, i ja sam ih često doživela, čak i sada u vezi sa nama, ali ipak ih uzimam sa dosta rezerve. Više volim da mislim svojom glavom. Pa zar ti zbog toga ne želiš da me čuješ? Napisao si mi da još nisi spreman da mi čuješ glas i ja sam videla samo to *još*. Zar bi mi i to uskratio? Toliko sam te volela i toliko te volim i sada (onog od nekad, ali izgleda da si i sad isti). A kako ja onda da protumačim „znake“ upućene meni? Kao nečiju želju da se još mučim, pošto te i dalje volim? Pa čime bih sad mogla da te zavedem? Bojiš se svojih starih osećanja. Osećanja su najbolja stvar u životu, ne aktiviraju se ona tako lako. Ne vidim zašto se ne bismo čuli telefonom. Uostalom, taj savet se odnosi na odlazak na kafu, a ne na razgovor telefonom. Sem toga, ja kafu ne pijem. Dakle, važi li ono što sam napisala: ako je tačno ono što ja tvrdim, tj. da sam ti napisala da te volim, onda izlaziš sa mnom na čaj (ili šta već)?

Vlado, nadam se da mi ne zameraš što ti ovako pišem. Na neki način sam zadovoljna što si mi najzad napisao bar nešto normalno, pa sam zato dobro raspoložena, i ovo je, zapravo, zbog moje veselosti. Napisao si mi da budem vesela, zar ne? Ne možeš mi sad to zameriti. Sem toga, kad sam ti pisala o svojim uspomenama poželeo si da ti još pišem o njima, a sad se zbog toga ljutiš. Ma ja sam ti takva, možda i imaš pravo, možda bih te ponovo zavela... Šalim se, nemoj odmah da pobegneš glavom bez obzira. Ne zaboravi da ja još uvek pokušavam da rešim svoj problem, tj. da te prevaziđem, i mislim da bi trebalo da mi u tome pomogneš. Ono što je bilo između nas za mene je ostalo nedorečeno. Mislim da se to može sasvim lepo i bezbolno razrešiti kroz neku normalnu komunikaciju. Zato me i nerviralo što stalno ćutiš.

Nisam ti ja ni tražila da pišeš dugačka pisma. Nekoliko normalnih rečenica je sasvim dovoljno. Osim ako ti želiš da te ja i dalje volim i da budem nesrećna zbog toga. Dakle, pomozi mi da prestanem da mislim na tebe onako kako sada mislim. Ni ja nisam imala nikakve druge namere kad sam ti se javila porukom, sem da saznam zašto si prestao da mi pišeš. Osećanja nisam planirala.

Opisuješ me kao nekog ko se lako zaljubljuje. Otkud ti to? Pa ja sam se u životu zaljubila samo dva puta. Prvi put u onog dečaka – ako je to i bila zaljubljenost, jer su nas još od malih nogu svi zadirkivali, pa su nam možda tu zaljubljenost nekako i nametnuli, možda to i nije bio moj izbor. Pa i ta takva „zaljubljenost“ kod mene je potrajala skoro deset godina, i za to vreme ja se nikad nisam zainteresovala ni za jednog drugog dečaka, za mene je postojao samo on. (Sigurna sam da si i ti imao neke svoje dečje simpatije kad si bio mali, možda i više njih.) A drugi put sam se zaljubila u tebe. I, s obzirom da sa onim dečakom nije bilo ništa, a moja osećanja su trajala toliko dugo, šta si mislio, koliko će trajati moja osećanja prema tebi?

Jesam se ja zabavljala, ali šta sam drugo mogla? A to što nisam dugo mogla da izdržim sa jednim momkom samo govori o tome da sam pokušavala da nađem ljubav, ali nisam uspevala.

Mi stvarno nismo imali sreće. Ti si mene voleo i patio zbog toga što nismo zajedno, i ja sam tebe volela i patila zbog toga što nismo zajedno. Problema, zapravo, nije ni bilo. Kako mi to nismo videli? Ako je tačno da sam ti napisala ono što tvrdiš, onda ne treba dalje ni tražiti, krivac sam ja. Onda sam i zaslužila da budem nesrećna ako sam takvo što mogla da ti napišem i da te tako povredim. Ali razmisli malo: zar bih ti sada, posle 30 godina, pisala sa jednom jedinom željom, koja me mučila sve te godine, da sam ti to napisala? Pa onda bih znala razlog. Zašto bih te sad za to pitala? Oh, Vlado, jako bih volela da pronađeš to pismo. Jer ja znam da sam tada imala samo tebe i da sam dugo posle tebe bila sama.

I ja sam se sa svojim novim dečkom sa fakulteta odlično razumela, i čitali smo misli jedno drugom, i sve to. I svi su se divili našoj savršenoj vezi, i svi su verovali da je to velika ljubav, samo je jedna moja pametna cimerka posumnjala. Pitala me je kako mi je sa njim i ja sam, naravno, pričala kako je lep, pametan, fin... A ona me gledala dok sam pričala i kad sam završila rekla je: „Ali nije to to.“ I baš je tako bilo, i ja sam to znala: to nije bilo to. Ali bilo je tako, uzmi ili ostavi, ja bolje nisam mogla da volim od toga. Čak sam mislila da se i ne može voleti, da to tako ide – prođe vreme kad voliš i posle je sve isto.

Uh, šta sam ti sve napisala, a nisam se još ni osvrnula na detalje o radnoj akciji koje si pomenuo. Hoćeš da kažeš da smo jedno drugom bili prvi? Mislim na prvi poljubac i tako to. To mi nisi rekao. Meni se nije tako činilo. Ali opet, šta sam ja tad znala. Pa i ja sam bila stidljiva. Pisala sam ti šta mi se sve događalo na toj radnoj akciji, kakve sve neprijatnosti. Pitam se šta li su tek doživljavale one slobodnije devojke. Sećam se da sam jednom ušla u spavaonicu preko dana, kad je obično bila prazna, i tamo zatekla jednu devojku (maloletnu, da naglasim i to) svu u suzama, a bili su tu i komandant i komandir i njen brat. Shvatila sam da se nešto dogodilo, ali meni nisu hteli ništa da kažu. Nisam zapitkivala, samo sam izašla jer mi je bilo neprijatno. Ja nikom ni za šta nisam plakala. I, hvala Bogu, dobro sam prolazila. Nije mi se ništa zaista dogodilo, iako sam imala

tih neprijatnosti. Čak sam, eto, doživela i jednu pravu, skroz romantičnu ljubav, uprkos takvim odvratnim stvarima. Mislim da se to događa kad je čovek čista srca. Štaviše, mislim da mu tada niko ne može ništa. To je moje životno iskustvo, i zato se ja ne plašim ni sa kim da odem na kafu (čaj), sem ako mi je taj neko nesimpatičan pa ne želim. Ali htela sam da pišem o akciji.

Bože, bili smo jedno drugom prva ljubav! Ne mogu da verujem. Sad mi pišeš koliko si me voleo. Zašto mi to nikada nisi napisao u svojim pismima? Ja sam bar Goranu pisala o tome koliko te volim, ako već tebi nisam mogla. Kakva glupost stideti se svojih osećanja. Ali eto, tada je to bila sramota. I sad smo mi konzervativni, to se vidi i po tvojim reakcijama na moje pisanje, a nisam napisala bog zna šta. Nemoj misliti da sam ti ja nešto mnogo slobodna oko tih stvari, možda je to stvarno i bila samo nesvesna provokacija stvorena da izazove tvoju reakciju, kad već ništa drugo nije moglo. Ali ne znači da nije istina. Jer stvarno mi je žao što tada nisam spavala sa tobom. Nadam se da se sad zbog ovog nećeš naljutiti, jer ja stvarno tako mislim. I mislim da bi mi bilo lakše da te prebolim da se to dogodilo. Misliš li da je meni lako da ti to napišem?

Na tim sportskim terenima o kojima pišeš imali smo jutarnju gimnastiku. (U 4 ujutro, brrr, kad se samo setim. I ona Đoletova pesma što nas je budila, i sad me preseče kad je čujem...) Sećam se i tog kukuruza. (Da, znao si šta je kukuruz.) Neko je postavio putokaz na kom je pisalo „partizanski park“, jer su za one koji su se voleli, kako ti kažeš, govorili da idu „u partizane“. Ali ja nikada ne bih otišla tamo, to sigurno znam, pa je potpuno pogrešno tvoje mišljenje da smo ikad i pokušali da odemo tamo. (Ko zna s kim si ti tamo išao. Šalim se.) To što mi pišeš o prvom danu kad smo se upoznali u vašoj brigadi: eh, što sam ti ja srećnica – svima sam se „sviđala“, i tada, i mnogo puta posle, a nikada nisam imala sreće u ljubavi.

Zaista nisam primetila da me posmatraš. Jesi li siguran u to, jer meni se uopšte tako ne čini. Pa mi smo još mogli i tad da se mimoiđemo. Ovako smo bar nešto imali. Ja sam bila ubeđena da me uopšte nisi primetio. Zato sam se i iznenadila kad si rekao da ćeš me

voziti u kolicima. A istina je da sam želela da me baš ti primetiš od svih njih, nisam želela nikog drugog. Zašto – stvarno pojma nemam. Nešto me kod tebe jako privlačilo. I već tad sam zapazila boju tvojih očiju. (Reci mi kako se zove ta boja.) I kad su mi svi oni ponudili da me voze u kolicima nisam to želela. Nisam rekla da je to glupo, već samo da ja to nisam želela. Na sreću, nisam stigla da ih odbijem, jer bi verovatno bilo nepristojno odbiti sve te momke. Pitaš se kako si se izborio, ali nisi se uopšte borio. Odlično se toga sećam. Kad su mi se svi oni nudili da me voze bila sam u neprilici šta da radim, ali tad si ti rekao: „Ja ću nju da vozim." I svi su odmah ućutali, više mi niko ništa nije nudio. Bilo je to malo čudno jer čak ni ja nisam rekla ništa, a ti me nisi ni pitao da li hoću da me voziš. (Eh, šta sam sve sad ispisala, ali nadam se da si razumeo šta hoću da kažem.) I onda su mi ti tvoji momci davali jabuke. Ja sam ih posle podelila svojima iz brigade.

U autobusu nisam sedela, stajala sam. Znam da su mi tada moji u brigadi rekli da ne mogu sa njima, da ceo dan moram da budem sa vama, tako je to valjda išlo. Mene je to malo razočaralo i nekako sam se osećala odbačenom. Zato nisam ni sedela, jer nisam mogla da sedim sa njima, a nisam znala sa kim bih sedela iz vaše brigade, jer nikog nisam znala. Vidiš, nisi mi ponudio da sednem sa tobom, sad ću to da ti zamerim. Šalim se, ne znam ni da li si ti sedeo, ne sećam se tebe u autobusu. Gde si bio nestao?

Mislim da smo bili zajedno na ručku, a onda smo opet uveče bili zajedno na večeri. Naše sećanje se zaista razlikuje. Moguće je da se sve to nije dogodilo baš te prve večeri, nego druge. Koje god veče da je bilo sigurna sam da ti nisam rekla da ću ti na to odgovoriti sutra, nisam ja umela tako dobro da se snalazim. A to da sam pocrvenela, u to ne sumnjam, sigurno je bilo tako. Takva sam ti ja čak i danas. (Ja koja te sablažnjavam svojim pričama.)

Taj razgovor ti mogu prepričati od reči do reči. Bilo je to na prostoru između tih kukuruza i naših spavaonica, bilo je tamo i nešto drveća. (A kuhinja je bila pored njive sa kukuruzima, pa se išlo još dalje desno.) Pitao si me da li imam dečka i ja sam se, naravno,

zbunila i verovatno zacrenela. Pala mi je na pamet moja simpatija, ali nisam znala da li je to *dečko*, pa nisam znala ni šta da kažem. Pitala sam te: „Misliš, ovde?“, a ti si rekao: „Da.“ Onda sam ja sa olakšanjem rekla da nemam, jer tu nisam imala ni „simpatiju“. Ipak, već tad mi je bilo malo krivo što je tebe baš briga da li imam dečka kod kuće, važno ti je bilo samo da nemam dečka na akciji. Pitao si: „Zar je to bilo tako teško reći?“, a ja sam ćutala. Onda si rekao: "Mogu li ja da budem tvoj dečko?" Šta odgovoriti na takvo pitanje? Ako do tad nisam, tad sam se sigurno crvenela kao bulka. I sad ću opet rizikovati da misliš da sam bezobrazna, ali tad sam osećala toliko uzbuđenje da nisam znala šta se to sa mnom događa. A ti nisi ni sačekao moj odgovor, nego si me poljubio, što me je zapanjilo, i nisi prestajao da me ljubiš, a ja sam se gubila i padala u trans. Više nikakve simpatije nisu postojale, ja sam videla samo tebe. I zaista je sam fizički osećaj bio toliko snažan... (Priroda, kako ti kažeš. Šta podrazumevaš pod tim?) Nismo se mi mnogo šetali, bili smo odmah iza spavaonica, ali niko nije prolazio, ili ja nikog nisam videla. Kad bi se večera završila tamo više niko nije išao.

Možda si ti samo bio srećan, ali ja sam bila izgubljena, i mislim na čistu fiziku. (Ili fiziologiju, da budem preciznija.) Misliš li da sam nepristojna kad tako govorim? Ja ne znam kako bih to drugačije nazvala. A rekla bih da si se i ti osećao isto. Naravno da smo još uvek bili deca, ali deca koja se igraju prilično žestokim oružjem. A da smo živeli samo nekoliko decenija ranije niko nas u tom uzrastu ne bi smatrao decom. Kako god, ja sam se od tada pozdravila sa detinjstvom i samo sam htela da istražujem. Ne sećam se da sam ti sedela u krilu, možda i jesam, sećam se samo kad smo ležali na zemlji. (Možda si i stavio brigadirku, ne znam.) Kao što kažeš, moralo se i spavati, pa smo se morali i rastati te večeri. A i sad ja moram na spavanje, pa ću ti nastaviti ovu priču drugi put, možda već sutra ako nemaš ništa protiv.

Ti mi ne moraš pisati kilometre teksta, ali bi rečenica-dve uvek mogle da se napišu. I ne brini, neću ni ja tebi previše pisati ubuduće. Sad sam samo pod utiskom ovog tvog pisma, pa je ovo još

uvek malo duže. Zadržala sam se u pisanju jer uporedo proveravam tvoje pismo, da bih mogla svega da se setim. Ne moraš da mi odgovaraš na sva pitanja koja ti postavim, valjda i sam možeš da razlikuješ pitanja koja sam napisala „onako“ i ona na koja bih želela da dobijem odgovor. Ako si sve ovo napisao dok su ti drugi ulazili i izlazili, svaka ti čast – mora da je bilo uzbudljivo sećati se prvog poljupca i pričati sa posetiocima. Izvini, šalim se.

Vlado, opusti se malo, neću ti ja ništa, čak ni kafu ne pijem. Samo sam htela da uporedimo sećanja. Naravno, još uvek te volim, ali šta te briga. I kad sam rekla da smo se upoznali na početku radne akcije nisam mislila baš na prve dane, ali sam sigurna da jeste bilo na početku. Tj. možda posle pet-šest dana od početka, a možda i pre. Jer znam da me je Zoli u vašu brigadu poslao jako brzo po dolasku u Kragujevac, toga se dobro sećam. I sećam se još ponečeg, ali reći ćeš mi da sam bezobrazna... (Zar nisi napisao: *Piši, nema veze ako se i rasplačem...*)

Vlado, misliš li ti da možda postoje onaj anđeo i đavo iz „Mi nismo anđeli“[50] i da su se oni igrali odlučujući našu sudbinu?

I ne brini zbog grešaka u tekstu. Kome su one važne?

[50] Poznati film srpskog reditelja Srđana Dragojevića u kom se anđeo i đavo u pozadini nadmeću ko će da upravlja sudbinom junaka.

Tema	**RE: RE: RE: Bila jednom jedna ljubav**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Cetvrtak, Februar 7, 2013 0:06
Primalac	vladimirm@eps.rs

Eh, Vlado, koliko je nama trebalo vremena da počnemo normalno da pričamo. Istina je da ni sa jednim bivšim, ama baš ni sa jednim, nisam očuvala bilo kakvu komunikaciju, a kamoli ostala prijatelj. Nije da ja to nisam želela, nisu želeli oni. Smatrali su me krivom i bili su ljuti na mene. Ali ko zna, možda bih sa tobom i mogla... Ne znam, ipak ne verujem, mislim da bi ta glupa osećanja ipak pravila problem. Ne znam zašto je Bog baš meni dao da tako volim, a ne kao normalni ljudi.

Sad ti mene stavljaš u nezgodnu situaciju, postavio si mi toliko pitanja da ne znam kako da ti odgovorim. (Zvuči li ti ovo poznato?) Bila sam mislila da „proanaliziram" i ostatak onog tvog pisma od juče, a ti si mi sad postavio nove zadatke. Sad ne znam odakle da počnem. Hajde ipak od poslednjeg pisma.

Prvo da ti se zahvalim na obuci iz računarske terminologije i interneta. A ono što sam ti dosad napisala, što se mene tiče, može da objavi i dnevna štampa. Šta ću, ja sam ti takva. Već sam ti napisala da sam obična i jednostavna (čitaj: glupa). Naravno, bilo bi bolje da ne objavi, ali tu ipak nema ništa bitno za bilo koga, sem za one koji bi možda bili ljubomorni (moj muž, tvoja žena), mada nema razloga, ali ´ajde objasni to nekom. Ja lično ne bih nikad ni želela da čitam ono što moj muž piše bilo kome, bez obzira šta piše. Ali to sam ja, znam da drugi ne misle tako. Vlado, to što mi pišemo nikog ne zanima. Da smo mi političari, javne ličnosti i sl. to bi bila druga priča. Sačuvaj ti ova pisma, kad jednog dana postanem bogata i slavna moći ćeš da me ucenjuješ...

Šalim se, Vlado. Ono što sam htela da kažem je da ja zapravo ništa bitno ovde nisam napisala. Kad sam ti napisala da ti ni izdaleka nisam rekla sve, nisam mislila na neke svoje izjave ljubavi (mada bi ti to želeo – šalim se). Mislila sam na mnogo ozbiljnije stvari, koje nisu za ovakva dopisivanja. Da, imam i ja „ozbiljne stvari“, ali to sada nije važno. Možda, ako ikada budemo zaista razgovarali...

To što si mi napisao za svog komandanta, odavno me neka priča nije tako oraspoložila. Ima više razloga. Prvo, napisao si to zaista simpatično. Zvuči neozbiljno, pa mi ni moj problem sa mojim komandantom ne deluje tako strašno kao što sam ga nekad doživljavala. Drugo, kad tako pričaš doživljavam te drugačije nego dosad. Nisam znala da umeš i na taj način da budeš neozbiljan. (Nažalost, ni to mi neće pomoći da te ne volim.) Meni je to sa mojim komandantom i sad traumatično. Ali kao što sam rekla, navikla sam sa tim da živim i nikom se nisam žalila. A i kome bih? I šta bih time postigla? Mislim da se sve žene sreću sa takvim situacijama u životu i to je stvarno nešto najodvratnije što žena može da doživi. Ja ipak mogu reći da sam uvek imala sreće. A moj komandant – ne znam da li je bio manijak, ali znam da je bio neotesan i karijerista. On je lepo iskoristio te radne akcije i druge omladinske aktivnosti za svoju karijeru. Bio je običan radnik, a uvek je bio u najboljim firmama na mestu nekog šefa ili rukovodioca. A posle je bio i neki faktor u politici u našem gradu. Ma nije on bio ni tako loš, samo je sebi želeo najbolje. Kako bilo, ja sam mu davno oprostila. Joca je za njega bio ljudina. I hvala ti još jednom što si mi ispričao ovu priču. Naravno, još uvek te volim (ne šalim se). Obavestiću te kad prestanem (ni sad se ne šalim – šalim se).

Znači tako si se ti učio umetnosti ljubljenja, gledajući svog komandanta. Vidi ti malog... Šalu na stranu, pa pisala sam ti ja kako su u mom kraju gledali na devojke koje su išle na radnu akciju. Da mi je i malo bilo stalo do mišljenja sredine nikad ne bih otišla. Ali ja nikad za to nisam marila, a znala sam i fine devojke koje su bile na radnoj akciji. A da znaš šta mi je tek posle Joca sve ispričao... Ma ja

sam ti bila naivna. (Čitaj opet: glupa. Znaš, to ti je samo finiji izraz za ovaj.)

Ne znam da li si ti baš tako fin kao što se praviš... Jer nisi mi baš sve rekao. Nisi mi rekao da si pisao Ani Kovač. To mi je ona rekla. Videle smo se onog leta kad smo se mi „posvađali“ i rekla mi je da si joj poslao razglednicu. Pitala me je da li smo još u vezi. Zamisli, samo mi je još to falilo. A kad pomislim da su te osječanke i došle na radnu akciju samo iz jednog razloga... Eto, sad te već volim manje. Napredujem polako, uspeću ja jednog dana...

Bilo bi lepo kad bi mogao da se navikneš na moje novo ime. Sad možeš reći da te volela i jedna Alma.

Kad sam rekla da bi meni bilo lakše da smo se posvađali nisam mislila da se sad svađamo. Objasnila sam ti već to, ali ti ne slušaš. Nikad me ne slušaš. Nadam se da ću sad biti jasnija, da se više ne bi time opterećivao. Naša veza se prekinula, priznaćeš, jako glupo. Ne znam koliko to shvataš: ja prihvatam prekid, tj.shvatam da se ljudi raziđu. Ali nisam mogla da prihvatim da se to dogodi na takav način. Pod „posvađali kao sav normalan svet“ mislila sam na ovo: prosto smo shvatili da dalje ne ide, nešto nije bilo kako treba, nismo se dobro slagali i odlučili smo da se rastanemo. Eto, to sam mislila pod „posvađali“. I da smo se tako razišli drugi bi rekli da smo se posvađali. Jer kad god se neko raziđe kažu: „posvađali su se“, što ne znači da prave svađe mora da bude.

I ja se užasavam svađe. Pa zar ne vidiš da uvek prihvatam svu krivicu na sebe. Prostirem se kao medveđe krzno iz onih crtaća da uvek poslužim kao otirač, samo da se ne svađam. Ja ne umem da se svađam – tj. da govorim ružne i uvredljive reči. Umem samo da se posvađam – tj. da zaćutim, okrenem se i odem. Zato se nadam da se nas dvoje nikad nećemo svađati, ni posvađati. Prošlo je vreme za to. Kad smo imali priliku propustili smo je. Jesam li dovoljno objasnila?

A sad o onom mom *novom momku*. Je l´ ti to mene zezaš? (Znaš li da je ovo ružna reč, ali ti si je prvi upotrebio, pa smatram da mogu i ja.) Pa sto puta sam ti napisala da nisam imala nikakvog

momka, ni novog ni starog. Sad moram da dodam: na žalost. Jer da jesam ne bih ni imala problem da te zaboravim. Da sam ti napisala da ne želim da mi pišeš zar bih čekala tvoje pismo i razočarala se što ne stiže? I sigurna sam, apsolutno sigurna, da sam napisala da te volim. Možda ti to i nisi video, kažeš da si ubrzo počeo da nosiš naočare. Baš mi je glupa ova šala, ali, eto pokušavam da se našalim, mada mi stvarno ovo nije smešno. Štaviše, tera me da se rasplačem svaki put kad se setim, a, eto, sad pokušavam tome da se nasmejem. Da li si uopšte svestan koliko sam te volela? Molim te nađi to pismo, pa ćeš videti ko je u pravu. I ne pominji mi više tog dečka. Ne znam šta sam tačno napisala, ali znam da sam napisala da te volim, to je bar trebalo da bude jasno vidljivo. Zašto ti to nisi video, ne znam. I molim te ne pominji mi više ovo dok to konačno ne razjasnimo, jer to što si prestao da mi pišeš je jedna od najtužnijih stvari u mom životu.

Pišeš mi o svom „drugom viđenju od skora", tj. da sam ja tebi mogla napisati drugo pismo. Eh, dušo, pa ja sam ti o tome već pisala. Razmišljala sam ja tada i o tome. Da ne tražiš po mojim pismima, evo, našla sam ja za tebe (petak, 25. januar): *Ne verujem da je u pitanju bila samo jedna greška, verovatno ih je bilo više. Da mi i Goran nije prestao pisati verovatno bih ti poslala još jedno pismo misleći da moje pismo nisi ni dobio. Pošto je i on istog časa prestao da piše bilo mi je jasno (bar sam ja to tako protumačila) da ti više ne želiš kontakt sa mnom i odustala sam od tog drugog pisma...* I pomenula sam ti sujetu i to da mi nikad nije donela ništa dobro. Stvarno je čudno što smo se tako rastali. Kao da je neko drugi to hteo. Zaista, kao da se neko igrao. Ne teraj me, Vlado, da stalno ovo ponavljam, stvarno me tera da plačem.

A što se tiče tih „znakova", nisam mislila na neke bog zna kakve znake. Ti si pomenuo da ti je to za kafu možda bio nekakav znak. Kad sam ja pomenula moje znake nisam mislila da si mi ti dao neki znak. (Opusti se malo, nisam ja glupa u intelektualnom smislu, ja sam glupa samo u međuljudskim odnosima.) Mislila sam na ono što mi je onaj momak sa Serbian Cafea pisao o svojoj ljubavi i svom glupom rastanku. To „glup rastanak" je ponovio toliko puta, da je

najzad moralo da mi dopre do mozga. A pisala sam ti i da sam još pre toga našla tvoju elektronsku adresu. Ali tad mi nije ni padalo na pamet da ti pišem. Prosto, to je bila prošlost. Bila sam zadovoljna što si živ i što ti je dobro. Shvatila sam i da si Srbin. (To mi je jedno vreme bila dilema, mada i sad mislim da nije bitno.) Eto, to me je vratilo u prošlost i podsetilo na naš glupi rastanak, a onda i na tvoj mejl. Kroz ceo život me je pratilo pitanje zašto si prestao da mi pišeš. Palo mi je na pamet da bih možda mogla da saznam odgovor. Eto, to je bio moj „znak“.

Kao što vidiš, samo sam napravila paralelu sa onim što si ti napisao o tvom znaku. Mene je moj znak terao na akciju, a tebe na povlačenje. (Anđeo i đavo – ali ko je ko?) Pisala sam ti već o tome. Trebalo mi je hrabrosti da ti napišem poruku posle toliko godina. Da ne pominjem da sam opet mogla da ostanem bez odgovora, kao pre. Samo sam se zapitala da li su mene moji znaci ponovo navodili da patim, ili je ipak nešto drugo. (Kad bi bio neko da tumači znake. Izgleda da ih za sada tumače samo naši strahovi.)

Pominjem znake. Drugi bi mogao biti ona razglednica Knina. Još mi nisi odgovorio da li je to Knin. Deluje mi kao malo mesto. Da li je Knin mali grad? Ja se stvarno ne mogu setiti kad sam tu razglednicu dobila. I kako to da je nisam bacila kao i ostale? Vlado, ja sam se četrnaest puta selila. Šta misliš koliko sam takvih stvari mogla nositi sa sobom? A te razglednice sam bacala čim ih dobijem. Zar onda nije čudno da se takva jedna pojavi baš sada? Naravno da je slučajnost, ali je ipak zanimljiva. Da li bismo mogli biti prijatelji? Ne verujem, Vlado, zaista ne verujem. Suviše sam te volela. Možda dok se ovako dopisujemo... Šta hoće ti „znaci“? Ili je ipak samo slučajnost? Ja se opredeljujem za ovo drugo. Ali...

Vlado, nikome ovo ne može da naškodi. Ovo je samo naše, nikoga se ne tiče. Pa zar nemamo pravo ni na sopstvene misli? Zašto bismo morali da nekome (bilo kome) polažemo račune? Zar smo nekoga ugrozili? Dokle ćemo biti svačim opterećeni? Rekla sam Ademu da bih volela da me muž ostavi, jer ja nikad neću imati hrabrosti da ostavim njega. On, onako neposredan kakav je, kaže mi:

„Što da te ostavi? Nije lud. Njemu ništa ne fali u tom braku. Eh, da ja imam takav brak...“ Ovo poslednje je mene malo ismevao, jer ja stvarno ne pravim pitanje ni oko čega, niti sam ikad. Ni kad sam bila mlađa nikad nisam pitala ni gde ide ni šta radi, niti sam tražila da mi kaže ono što sam neće. (Nadam se da ovim nisam prešla one tvoje granice...) Ne brini za moj brak, vidiš da čak i Adem misli da je super. (Šalim se.) Ali pusti to. Kao što mi je rekla jedna moja koleginica, Crnogorka: „Ostaćete ceo život zajedno.“

Da, nisi mi pisao o ljubavi, nisam ni ja tebi. Pisala sam ti samo u tom poslednjem pismu i vidiš kako je ispalo. A ti si meni samo jednom napisao: „Sav drhtim kad te se setim“... Ali sad pišemo o ljubavi, koliko si me voleo, i ja tebe. Ipak mislim da je i ovo što sada klinci rade bolje od onog što smo imali mi, tako preplašeni i istraumirani. Mene bi moja majka ubila da je znala da imam momka.

A za ono polje kukuruza: ne znam, možda si ti imao neke ideje. Znam da smo tuda šetali, ali znam i da ja nikad u njega ne bih ušla. Da si mi to predložio bilo bi mi smešno. Meni je, dušo, njiva sa kukuruzom bilo dosta. Pošto ti ne znaš o kukuruzu mnogo (dokazano) ovo moram da objasnim. Kod nas se njive sa kukuruzom nisu koristile za takve stvari kao na radnoj akciji, pa mi nije zbog toga njih bilo dosta. Uostalom, mislim da se ni na radnoj akciji to polje nije koristilo za *one* radnje, kako ti kažeš, nego da je to bila samo šala. Ja sam to zaista sve vreme smatrala šalom, jer ne znam ko bi normalan zbog toga išao među kukuruze. Da li si ti ikad ušao u neko kukuruzno polje? Ako jesi, onda znaš da je tamo jako neudobno za *one* radnje. Žitna polja su već nešto drugo... Ali mi nismo imali žitno polje. I vaši vinogradi su verovatno pogodni...

Nego, Vlado, tebe je stvarno teško odvući u krevet. Šalim se, nećeš mi valjda i ovo uzeti za zlo, ti tako konzervativan. Ma nisam ja bila spremna da spavam sa tobom, ko govori o spremnosti. Samo sam rekla da ne bih mogla da ti odolim i da se suprotstavim da si to želeo. Ti jesi bio dominantan u našoj vezi i sve je od tebe zavisilo, ja sam te uvek samo slepo slušala. I tvoja je odluka bila da idemo u grad te poslednje večeri. Meni to ne bi ni palo na pamet. Mene su bili

istrenirali kao one buve što skaču[51]. Ja nisam ni znala šta je grad (Kragujevac), niti sam ga ikad dotad videla. Pisala sam ti da me nisu puštali u grad. Kad god bi me neko društvo pozvalo i ja tražila dozvolu moj komandir bi odgovarao da mora da pita komandanta. I naravno, nikad nisam dobila tu dozvolu. I tako sam se ja navikla – bila na radnoj akciji u Kragujevcu, a nikad ga nisam ni videla. Istrenirali me kao Pavlov svog psa[52]. I kad si mi ti rekao da idemo u grad ja opet otišla kod Joce, i opet ista priča. Ali sad se ja nisam predavala. Pre mi je ionako bilo svejedno, a sad mi je baš bilo stalo. (Ne zbog grada, ma baš me bilo briga za grad.) Preklinjem ti ja Jocu, kažem mu ako pita Zolija da mi ovaj opet neće dati, molim ga... Joci valjda bilo žao deteta, da baš nijednom ne vidi grad. Pitao me je sa kim idem i ja sam mu rekla. Rekao mi je da dođem kasnije, hteo je da se raspita. I tako sam najzad dobila dozvolu i prvi put izašla na onu kapiju, a da nisam išla na trasu.

Čudno je kako se ti toga slabo sećaš, sram te bilo. A tad smo najduže bili zajedno. I nismo dugo šetali po gradu. Našli smo neki park (šumicu) i tu smo proveli skoro celu noć. Ako bih ti sad prepričavala opet bih rizikovala da me kritikuješ, zato je bolje da se uzdržim, kako ti kažeš. Ali jesi se mnogo znojio. I jesi me onda poljubio bez najave i bez pitanja. Eh, Vlado, što smo smotani, ova današnja deca bi nas ismejala zbog tolikog ustručavanja. Ali ne verujem da su ovi današnji poljupci tako uzbudljivi kao oni naši od nekad. Sećam se da si me šokirao tim svojim prvim poljupcem. Bila sam zatečena, a onda sam shvatila da i ja to želim... A ti mi sad kažeš

---

[51] Navodno se buve uče da skaču do određene visine tako što se stave u teglu i poklope. Kad god skoče previsoko udare u poklopac. Vremenom nauče da skaču samo do visine na kojoj se neće udarati. Kad se posle toga poklopac skine, buve će i dalje skakati samo do visine na kojoj ne mogu izaći iz tegle.

[52] Pavlov je ruski istraživač, dobitnik Nobelove nagrade za medicinu. Poznat je po otkriću uslovnog refleksa. Istraživanja je vršio na psima. Pokazao je da se pomoću urođenog refleksa lučenja pljuvačke na hranu, kombinovanog sa zvukom zvona pri davanju hrane, može razviti isti refleks lučenja pljuvačke samo na zvuk zvona, i kada hrana potpuno izostane (tzv. uslovni refleks). Ovo otkriće je našlo značajnu primenu u psihologiji.

da je i tebi to bio prvi poljubac. Nisam ni znala. I naravno, reči se ne sećam, kao da smo oboje bili mutavi. Sećam se samo govora tela...

Opet se gubim u sećanjima, bolje je da prekinem. Imamo mi potpuno iste osobine, samo su nam temperamenti različiti. Tog mog temperamenta sam se ja uvek i plašila u našoj vezi. Ali ti si na mene delovao tako smirujuće.

Vlado, divno ti je ovo pismo. Hvala ti. Sad shvatam u kakvu sam te poziciju stavljala sa gomilom pitanja u svakom pismu, jer sam, evo, jedva izašla na kraj sa tvojim pitanjima. Nadam se da sam na sva odgovorila, što bi ti rekao. Ali htela sam da ti napišem i još ponešto iz onog prethodnog pisma. Međutim, sad neću moći jer sam se umorila, pa ću drugi put. I ne brini za posao, stići ćeš ti sve. A na kolegu ipak pripazi, ljudi su previše radoznali...

P. S. Samo još jedna stvar za ovaj put: brigada „Veljko Vlahović“ nije bila iz Beograda, nego iz Niša. Iz Beograda je bila brigada „Ratko Mitrović“, verovatno ste sa njima bili bratska brigada. Mislim da si mi o tome pisao. Eto, samo toliko o pouzdanosti tvog sećanja.

I još nešto: U petak bi trebalo da dođem u Beograd na otvaranje jedne izložbe. Ako si raspoložen za kafu... (Šalim se, ionako neću doći. Osim ako ti zaista želiš sa mnom na kafu...)

Tema	**Poziv na kafu**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Petak, Februar 8, 2013 1:45
Primalac	vladimirm@eps.rs

Znači ipak čuvaš moja pisma, za svaki slučaj. (Mislim na onaj savet koji sam ti dala u prošlom pismu.) Hajde da probam da pogodim koliko bi to listova moglo biti. Da nije sto? Šta kažeš da sakupimo mi dovoljno toga pa da objavimo roman? Zar ne bi bilo zanimljivo i potpuno savremeno? Roman sav od mejlova, to još niko nije objavio. Kako bi ga mogli nazvati? Možda: „Tragom jedne poruke“? Šta ti misliš?

Izvini, verovatno sam ja kriva što tako dugo čitaš moja pisma. Već si se žalio da su mi poruke prekomplikovane, ali ja nikako na to da obratim pažnju. Tako ti je to kod mene, jedna rečenica drugu preskače, počnem jedno, pa onda još deset uz to, pa opet na početak. Ako sam tako i pre pisala pisma... Potrudiću se da ubuduće pišem bolje, tj. razumljivije, a ti mi reci jesam li bar malo pojednostavila svoje *pisanije* za tebe nepismenog. (Šalim se.)

Ti kažeš da počinješ da prihvataš moje viđenje onog mog poslednjeg pisma, a ja počinjem da razmišljam o tvom viđenju i pitam se da nisam ipak složila neku komplikovanu priču uz to moje *volim te*. Ako ovako nastavimo na kraju ćeš ti zastupati moj stav, a ja tvoj. Šalim se i za ovo, ali jako mi je važno da to znam. I zaista se nadam da ćeš naći to pismo, i da ga nećeš od mene sakriti kad ga nađeš, jer sam sigurna da sam u pravu bar za ovaj jedan deo.

A što se tiče te priče, ja sam u to vreme stvarno izmišljala priče. Nisam bila pisac priča, nego smo se jedna moja drugarica i ja

tako igrale. To je ona moja drugarica koja mi je pisala pisma posle tebe. Mi smo tad pravile pisma od postera, starih kalendara i sl. i slale ih jedna drugoj, i stvarno mi je to tad puno značilo. Ona mi je možda bila i najbolja drugarica u životu. I bila je jako maštovita. Niko se drugi nije setio da mi na takav način pomogne, svi su mi samo još više otežavali. Zamisli ovakvu vrstu pomoći: „Ma taj tip je kreten kad je mogao tako da te otkači. Nije vredan da uopšte razmišljaš o njemu." Šta misliš, koliko su me ovakve i slične izjave utešile? Samo su me ljutile, jer ja sam znala da ti nisi kreten, nego da sam ja kreten. A većina mojih prijatelja i nije znala šta bi mi drugo rekla. Znam ja da su imali najbolje namere, ali ponekad je bolje ćutati. Ili možda samo nekog zagrliti i reći da razumeš...

E ta moja drugarica i ja smo zajedno izmišljale priče, to nam je bila nekakva zabava. Ti kažeš da ti je nekad bilo toliko dosadno da nisi znao šta ćeš, a meni nikad nije bilo dosadno, meni je uvek dan trajao kratko. Ona bi, na primer, započela priču, a ja sam nastavljala. Onda bi ona nastavila tamo gde sam ja stala i odvela priču u nekom svom pravcu, zatim bih opet ja nastavila, itd. Uvek se žalila da joj kvarim priču, jer ona bi uvek počinjala nekakvu lepu bajku, a onda bih ja u nju unosila „surovu stvarnost". A ti si me opisao kao romantičara. (Neke od tih priča su stvarno bile dobre, šteta je što ih nismo zapisivale.)

Pa se sad nešto mislim, pošto je vreme našeg dopisivanja bilo istovremeno i vreme kad smo mi izmišljale te priče (već nekoliko godina), da nisam i za tebe izmislila priču? Pošto sam u to vreme imala problem sa onom mojom dečjom simpatijom (zvao se Ivan) i nekako ga razrešila, osećala sam da sam konačno slobodna, i možda sam poželela da i tebi to kažem. Ali onda, zašto ti nisam rekla kako jeste? Jer ti kažeš da sam pominjala nekog na M i to da je iz moje brigade. Možda sam htela da dam veći značaj tome, da ne deluje

klinački. Ali opet, šta sam ti mogla napisati? Možda da sam bila zaljubljena u tog nekog na M, ili već kako, ali da sad više nisam i da volim samo tebe. Kako ti ovo zvuči? Ako sam napisala i takvo što ja sam stvarno kreten. A ako ovo potraje mislim da ćemo zaista o ovome izmaštati čitav roman. Stvarno ne znam, glupo je da nagađam i bolje bi ti bilo da nađeš to pismo.

Evo još malo o toj mojoj drugarici: mi smo stvarno bile neverovatan tandem, i gde god bi se pojavile okretale bi sve naglavačke. Momci su nas obožavali, devojke gledale podozrivo, a babe u ulici ogovarale. Kakvu je energiju i entuzijazam imala ta devojka. I bila je lepa i pametna. Kad sam otišla u školu u drugi grad udaljile smo se, odprilike negde kad smo bile četvrti srednje. Ali kad sam posle mnogo godina saznala da ima probleme i da su skoro svi prekinuli komunikaciju sa njom javila sam joj se telefonom, i eto, sad se već nekoliko godina redovno čujemo i ponekad vidimo. Nekad je jako teško razgovarati sa njom, ali ja sam strpljiva i veoma mi je žao, a ponekad se i rasplačem zbog svega. U Suboticu idem i nju da vidim. A tamo je i moja najbolja drugarica iz detinjstva, znamo se od nekih tri-četiri godine. Ona se udala mlada i nije završila ni srednju školu. Videle smo se letos u njenoj kući sa bazenom - njen muž je sada neki važan faktor u tom kraju. E ovo ne bi trebalo da ti pišem. A ti brineš za naše naivne priče o ljubavi. I da ih staviš na fejs[53] – svako čudo za tri dana. A ako budeš toliko o tome razmišljao stvarno ćeš privući nešto loše. Zato zaboravi na to, a ja ti garantujem da se neće desiti ništa od toga zbog čega strepiš. Ja to znam. Ne pitaj me kako znam, ali znam.

Kad si me već pitao za nadimak: mene su svi zvali Beba. U školi su me, lokalno, u mom odeljenju, zvali *filozof* – šta misliš

[53] Facebook – popularna društvena mreža na internetu.

zašto? Imala sam nadimak i na radnoj akciji, dao mi ga je moj komandir Joca. Zvao me *divlja ruža*. Ali taj nadimak se, na sreću, zaboravio kad se završila radna akcija. Oni moji kod kuće nisu ni znali za njega, inače bi me zezali na mrtvo ime. Sad ovde niko ne zna ni moje staro ime, a kamoli nadimak.

Da, interesuje me tvoja biografija. Pa rekla sam ti već odavno, ali ti me ne slušaš.

Nisam se ni ja nešto posebno bavila politikom, ali imala sam i takva iskustva. Šta misliš, kako sam se zaposlila kad sam došla ovde? Ali bolje je da ni o tome ne pišem.

A to da mi u prosveti uživamo, to je, naravno, tačno. Ali ipak neću ići sutra na izložbu. (Danas zapravo, jer već je prošla ponoć.) Da si me pozvao na kafu došla bih. Ovako nisam dovoljno motivisana, a ne želim da me zavede neki stranac, dok pije kafu sa mnom, samo zato što sam zanesena prošlošću...

Je li, Vlado, šta si mislio pod tim: „U biti ne predajem se nikad, osim kod žena kad mi kažu *ne*“? Koliko ja znam gramatiku, ovo je sadašnje vreme. Šta ti to pitaš (i koje) žene i šta radiš kad ti kažu *da*? A mene grdiš zbog običnog pisanja i malo uspomena. I sa mnom nećeš ni na kafu.

Nije me nasmejao tvoj komentar o braku. U vezi sa brakom meni je sve previše ozbiljno. U jednoj ruskoj knjizi pročitala sam nešto slično priči te tvoje bake: *Zaljubljenost je igra ždrebadi na livadi punoj zelene, sočne trave. U braku dva konja vuku natovarena kola po klizavom, blatnjavom putu. Šta će se dogoditi kad jedan konj prestane da vuče?* Zato i kažem da je meni jedan brak sasvim dovoljan i ne verujem da bih poželela drugi. A što se tiče avantura, to je već nešto drugo...

Da, Adem je direktor kulturnog centra. I ne, nisam mu ništa ispričala. Rekla sam mu samo ono što sam ti napisala da sam mu rekla. Pa kako ti čitaš moja pisma po sat vremena, a ništa ne znaš šta piše? Ne znaš ti ništa o meni, ja sam ti najzatvorenija osoba na svetu. To što sa tobom ovako pričam pravo je čudo. Valjda zato što samo kuckam po tastaturi pa i ne mislim da to neko čita. A i ti si mi poseban...

Stvarno, Vlado, kad se ovako malo opustim mogu sasvim normalno da pričam sa tobom. A kad se setim prošlosti potpuno se pogubim, i tad više nisam ona osoba koja sam sada, nego ona devojčica sa svim svojim strahovima i strepnjama, i potpuno zaljubljena...

Taj naš odlazak na kafu, kakav bi scenario bio? Mislim da bi zavisilo od toga ko bih bila u tom trenutku, odrasla žena ili ta devojčica. Mislim da bih u ovom drugom slučaju verovatno pobegla. Ili, ako i ne bih pobegla, verovatno bih u zemlju propala. Ali hajde da probam da zamislim scenario. Kako bi moglo da bude? Sad smo oboje odrasli i ne moramo se zavlačiti po „partizanskim parkovima“, možemo sebi da priuštimo da popijemo kafu u nekom boljem hotelu. Dakle, neki bolji hotel, negde van grada, ili na nekom sasvim romantičnom mestu, zaklonjenom od radoznalih pogleda, jer ti ne želiš da budeš viđen... Ko dolazi prvi? Recimo ja. Sedim za stolom i čekam. Došla sam kao odrasla, ozbiljna žena, dakle stabilna. Vreme prolazi... Dok čekam razmišljam... Možda i vidim neki mladi par koji se ljubi u blizini... Prošlost se vraća... Prvi susret, događaji na trasi, vožnja kolicima... Onih nekoliko izgovorenih rečenica kao uvod... A onda prvi poljubac, iznenadan i strastan... Nestaje mi tlo pod nogama... Skoro da mogu da osetim tvoj miris... i plamen koji se širi mojim telom... Ponovo postajem devojčica koja prvi put drhti pred muškarcem... A ti svakog časa treba da se pojaviš... Kako li sada

izgledaš... Da li ću moći da se ponašam normalno... Šta da ti kažem... Šta ćeš misliti o meni... Možda te i vidim kroz staklo kako izlaziš iz auta... Odjednom shvatam da nisam u stanju da te sretnem, da neću moći da se ponašam normalno... Već počinjem da crvenim... (i danas mi je to ostalo). Možda me i kelner pita: „Gospođo, da li vam je dobro?“ Odlučujem da odem. Da li ostavljam nešto na stolu? Neku hartiju, pismo, recimo žuto... Šta bi pisalo u njemu? Nešto na brzinu napisano, ali jako važno... Kažem kelneru da ga da gospodinu koji će upravo ući... i nestajem kroz sporedni izlaz... A šta radiš ti? Da li ravnodušno gledaš hartiju koju ti kelner daje i sedaš za sto da ipak popiješ kafu zbog koje si došao? Možda i pozoveš nekog da ti se pridruži... Neku zgodnu damu koja se tu slučajno zatekla, tek da nisi džabe dolazio... Ili si razočaran, možda i očajan... Pitaš kelnera gde je gospođa koja je to napisala, on ti pokazuje rukom ka izlazu, trčiš za mnom na parking... Šta dalje? Da li ja u tom trenutku odlazim i tebi ostaje samo da gledaš za mnom... Ili stižeš na vreme, tek sam upalila auto, ubeđuješ me da ipak popijemo tu kafu...

Šta kažeš za scenario? Probaj ti da ga dopuniš ili potpuno izmeniš. Da li još neko pravi ovakve scenarije? Podseća me na priče koje sam smišljala sa mojom drugaricom. Vlado, baš smo čudaci. ´Ajde ja, ali zar ne primećuješ da i ti postaješ čudak? Šta bi rekli današnji klinci na sve ovo? Verovatno nešto u stilu: „Šta toliko smaraju ovo dvoje? Što se ne kresnu već jednom i ne završe s tim?“ Jesam li opet previše bezobrazna?

Stvarno je teško odgovarati na sva ova tvoja pitanja. Ostade mi opet neodgovoreno ono od prethodnog puta, u vezi sa odlaskom i našim rastankom, htela sam tu nešto da dodam. To će opet morati da sačeka. Znaš šta, lukav si ti. Ti meni uopšte nisi odgovarao na pitanja, samo si se žalio što ih tako puno postavljam, a sad si mene

navukao da ti na svako odgovaram. Moraću drugi put malo bolje da porazmislim pre nego što počnem da pišem...

P. S. Na donjem linku je jedan moj multimedijalni rad od pre nekoliko godina. U njemu ima jedna rečenica posvećena tebi. Probaj da je prepoznaš ako možeš.

http://www.youtube.com/watch?v=IQkTMyE9&list=HL135490&feature=mh_loz

Tema	...			
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba			
Datum	Ponedeljak, Februar 11, 2013 2:20			
Primalac	vladimirm@eps.rs			
Dodati fajlovi	DSC_0089.JPG	252K	DSC_0111.jpg	244K
	DSC_0112.jpg	234K	IMG_0007.jpg	166K
	IMG_0018.JPG	389K	DSCN6612.jpg	338K
	Image.jpg	564K		

Tvoja poslednja pisma su puna oduševljenja, pišeš opuštenije, ne paziš više toliko na greške i nisi toliki formalista kao pre. Sviđa mi se ova promena. Šteta je samo što moja osećanja sad idu nizbrdo, ali o tome ću kasnije. Čak si me i nazvao nadimkom, a nisi ni pitao da li to želim. Znam da nisi mislio ništa loše. Možda si mislio da će me to obradovati, ali ne raduje me. Vlado, ta je priča odavno za mnom. I još nešto: zamolila sam te da pisma ne završavaš željama da budem vesela i slično. Ne moraš ih uopšte završavati. Jednostavno to ostavi otvoreno, ili smisli nešto drugo.

Žao mi je što ti sad ovako pišem i bojim se da ću te rastužiti, jer taman si se malo opustio i počeo da mi pišeš „prava“ pisma. Zato bi te sad ovo moglo zbuniti, delovati kao hladan tuš, kako ti kažeš. A ja to ne želim. Želim i dalje da osetim tvoj entuzijazam. Sviđa mi se kad pišeš o događajima iz detinjstva i tvoje anegdote. Bio si mi mnogo uplašen, Vlado, i ne želim da te uplašim ponovo. Nikako ne mogu da te ubedim da treba da mi veruješ. Rekla sam ti već da sam jednostavna. Ne traži kod mene ništa između redova, i sve što želiš da znaš slobodno pitaj. Kad čitam tvoja poslednja pisma vidim stepenice koje sam ja davno prešla. Vladimire, u ovoj priči ti si dečak, a ja sam ozbiljna, odrasla osoba. Vidiš, ja mogu da shvatim i elektroniku, ali i bilo šta drugo, jer nisam sebe ograničila.

Elektronika nije samo realnost, to su i snovi. Seti se Nikole Tesle, on je najbolji primer. Ili sporiš da je bio dobar inženjer?

A vidim da želiš da sanjaš. Daj nekim stvarima šansu. Imaj malo vere. Videćeš šta će se desiti. Nisi džabe debeo. Ti si, zapravo, uljuljkan. Nisi se *po merdevinama mašte hrabro u mladost popeo*[54]. Kad ćeš mi poslati neku svoju noviju fotografiju? Obećala sam ti da neću praviti fotomontaže. Nisi mi ni rekao svoje mišljenje o tome. (Šta ću, još uvek volim da se igram, ne zameri mi.) Zaista, koliko imaš kilograma, ako nije tajna? Ovo sam ja samo radoznala.

Vladimire, kad sam ti rekla da pogledaš moj rad nisam želela da se oduševljavaš. Nisam htela da te oduševim ni svojim slikama. Pa šta sam htela, pitaćeš se sad. Htela sam da komuniciramo, da uspostavimo neki odnos. Meni je sve što radim samo način za komunikaciju. Ne želim da se „bavim umetnošću“, želim da kroz moja dela ljudi vide nešto što ja vidim. Možda čak i nešto o meni, ali nije neophodno. A posebno sam htela da čujem šta misliš o tekstu u katalogu. Ali treba mi tvoje iskreno mišljenje, kakvo god da je.

Vlado, kad kažeš: bravo, super, svaka čast, ti si umetnik... i slične gluposti, ne razumemo se. Ja nisam umetnik, nisam ništa posebno. Samo sam obična žena sa nekim svojim idejama za koje mislim da možda mogu naterati ljude da se zamisle. Nekako sam uvek mislila da me ti možeš razumeti. Volela sam te i želela da me razumeš. Sad se pitam da li si me ikada voleo. Zbog onog što si napisao u poslednjem pismu. Možda ti i nisi svestan toga, ali ja samo to u njemu vidim. Napisao si da se zbog mene ne bi potrudio, a zbog nekih drugih *šta sve nisi pokušao da ih smotaš*. Ako je zaista tako onda mislim da ono moje poslednje pismo neće ni biti potrebno. Neću sad o tome, moram još malo da razmislim. Jer, kao što ti kažeš, ako nešto pogrešno razumem mogli bismo opet da prekinemo komunikaciju. Ali mogu ti reći da te volim manje, što bi trebalo da te raduje.

---

[54] “Po merdevinama mašte hrabro u mladost se popni”, stih iz “Besmrtne pesme” Miroslava Antića.

Ovo pišem u dnevnoj sobi, ima i drugih oko mene, ali meni to ne smeta. Jedino što su mi ponekad suze u očima, ali to, izgleda, niko ne primećuje. Ovu ću poruku verovatno sačuvati kao nezavršenu i pisati je iz više puta pre nego što je pošaljem, jer nemam mnogo vremena u kontinuitetu da bih ti rekla sve što želim. Zato se ne čudi ako bude sa različitim temama, a verovatno i raspoloženjima. Poslednje dve poruke pisala sam ti po dva sata, jer sam morala da proanaliziram ono što si mi ti napisao i da pišem u skladu sa tim. Nije isto kao kad sam ti samo pisala ono što mi je padalo na pamet.

Evo upravo dok ovo pišem zove me Adem telefonom. (Da, direktor kulturnog centra.) Videla sam bar deset njegovih propuštenih poziva u poslednjih nekoliko dana, ali nemam vremena da ga pozovem. Prekidam pisanje da mu se javim. Pita me da li sam živa. Neki moji prijatelji imaju izložbu, ja sve to znam, ali ne stižem da bilo šta uradim oko toga. Tako je svaki put kad uključim telefon: zateknem bar deset propuštenih poziva, ponekad ne znam ni od koga su. (Znam od koga nisu. Zašto nisi sklon iznenađenjima? Hajde pozovi me jednom telefonom. Verovatno me nećeš dobiti jer mi je telefon uglavnom isključen, a za mene će biti prijatno iznenađenje da zateknem tvoj propušten poziv. Obećavam da ti neću uzvratiti, ako te to brine. Pokušaj bar jednom. A ako mi telefon slučajno i bude uključen odbiću ti poziv, obećavam.)

Hoćeš li da ja tebi opišem jedan svoj, čak i neradni, dan? (Danas je subota, 9. februar, oko podne.) Neću, ne brini, ali veruj mi da bi opis bio sličan, a možda i gori od tvog. Ti bar imaš radno vreme. Šta misliš, zašto često ostajem da radim do kasno u noć? Zato što to volim? Ja ne volim da radim noću, već sam ti o tome pisala. (*Mir, tišina*... kako si ono opisao?) Radije bih noć posvetila nečemu drugom...

Hoću da kažem da nemaš samo ti obaveze, imam ih i ja. I ne potcenjujem tvoje obaveze. Naprotiv, sto puta sam ti rekla da razumem. I odavno sam ti već napisala da ne moraš da pišeš maratonska pisma. Ali priznajem da je tvoj posao odgovorniji, pa samim tim verovatno i više stresan. Zato bi i trebalo da budeš više

opušten. Kad sam ti pisala o oazi, nisam mislila na virtuelnu ljubav (ja inače više volim konkretnu), nego na mogućnost da na trenutak pobegneš od svih tih briga i stresova. I ne brini, stići ćeš sve. A meni možeš napisati i par rečenica. A ponekad ne moraš napisati ništa, ako nemaš vremena ili nisi raspoložen. Ali nadam se da to neće trajati previše dugo.

Moj rad koji si video nije nikakvo umetničko delo. Štaviše, dosta je i tehnički i stilski loše urađen. Ali i nije bio cilj da bude savršen.To je priča o mom životu. Slike su autentične. Mislim na stare slike dedine kuće, dede, babe, mojih roditelja, mene kad sam bila beba i dete, pa i onda kad sam se napravila pametna i odsekla šiške (na slici gde držim lutku)... I moji dečji crteži – mog malog brata kad sam išla u prvi osnovne, ruže iz moje bašte... i krivo drvo (vrba) koje sam svakog dana gledala sa prozora moje sobe kad se ujutro probudim, i jednom odlučila da ga na brzinu skiciram i sačuvam od zaborava..., listovi iz mojih spomenara (nekoliko preostalih), stihovi iz pisama koje mi je moja drugarica slala na fakultet...

Da, skroz si promašio. Malo sam razočarana što nisi uspeo, ali mislim da je to zato što previše sanjaš. Rečenica kojom opisujem ono što smo nas dvoje imali je jednostavna. Zapravo, to mi je bilo sve što mi je od tebe ostalo jer ni tvoja pisma više nisam imala. Previše filozofiraš. Zar ne shvataš da sam ja jednostavna osoba? Sve opšte što je rečeno moglo se odnositi i na nas i na bilo koga drugog. Ja sam ti govorila o ličnom. U mojoj ličnoj priči trebalo je da potražiš sebe. Razmisli. Zar misliš da sam ja sve ove godine stalno, iz dana u dan, samo na tebe mislila? Da je tako bilo ja bih poludela. Rekla sam ti da sam te zaboravila, sasvim potisnula. Zar bih onda o tebi filozofirala? Pokušaj sebe da pronađeš u mojoj ličnoj priči, jer tu nisam mogla da te ne spomenem. Naravno, ne direktno po imenu, ali dovoljno direktno ako želiš da čuješ.

Pokušaj još jednom. Kao što si ti meni rekao kad si mi poslao slike sa akcije: biće ti draže ako sam otkriješ. Mislim da ne bi trebalo da ne primetiš. Ali nema veze ako i ne uspeš, i to nešto govori. Da, to

je priča o mojoj porodici i mom odrastanju, i potpuno je istinita. I slike sa radne akcije moje majke su autentične. Vidiš, i ona je imala slike sa radne akcije, a ja ih nemam. Kako to da tebi, tako pametnom, nikad nije palo na pamet da se fotografišemo? Sad kad razmislim, možda je trebalo da moja priča bude o tebi. Ali ne bih imala ni jednu fotografiju da je nečim potkrepim, niti sam imala pisma...

Kao što vidiš, nije bilo mnogo ljubavi u mom životu. Ako to možeš da shvatiš onda ćeš moći bar da nazreš koliko mi je bilo teško kad si prestao da mi pišeš. Tako je to u mom kraju, takvi smo ti mi, divljaci: volimo jednom u životu i samo jednog čoveka. Ako promašimo, tj. ako se pokaže da je on kreten, onda je to naša nesreća. Ti se čudiš mojim osećanjima, a ja sam još dobro prošla. Moja drugarica je zbog svojih osećanja poludela. Ja zbog svojih nisam. A izgleda i neću, jer su počela polako da nestaju. Eto, bar nečim da te obradujem, jer tebi moja osećanja smetaju. Još samo kad bih mogla da volim nekog drugog...

O, ja sam i sad zaljubljena, ali *...u vode ove, i drveće iza bedema*[55]... Pisala sam ti da su vreme i priroda ono u čemu uživam i što me nikada nije razočaralo. Ako je kiša odlično, jer obožavam kišu. Kad je kiša uvek se nešto događa. Ako je vetar opet je dobro. Vetar izaziva nemir u meni, čini da se sve uspomene uskomešaju i izvlači na površinu najneverovatnija sećanja... (Nažalost, i na onu košavu uoči mog venčanja, ali i to je moj život.) Pokušaj i ti da na taj način gledaš na vreme, i videćeš, nikad više te pogled kroz prozor neće razočarati. Ponekad samo treba da promenimo ugao gledanja na stvari pa da uživamo umesto da patimo. Ali samo ponekad. Najčešće je potrebno mnogo više od toga.

Na onoj mojoj školskoj slici ja sam ona najčupavija devojčica čija kosa leti na vetru. Dugo sam bila najviša u razredu. Bila sam skoro za glavu viša od svih ostalih i to mi je jako smetalo. Samo je jedan dečak bio visok kao ja. Zvao se Ivan i sedeli smo u istoj klupi skoro osam godina. Ali to nije bio taj Ivan, nego drugi – jedan tih

[55] „Dnevnik o Čarnojeviću“, Miloš Crnjanski

momčić crne kose, plavih očiju i belog tena. Nikad nisam obraćala posebnu pažnju na njega, a on mi je poslednje godine u spomenaru[56] napisao da me voli. A onaj drugi Ivan je dugo godina bio niži, a onda je odjednom postao ogroman. Posle one naše svađe naglo je postao popularan u školi i stalno je šetao neke devojčice pored mene, i dugo godina nije mogao da mi se normalno javi kad bismo se sreli na ulici. Ali više nikad me nije zainteresovao. Takva sam ti ja, kad nešto jednom umre u meni, umrlo je za ceo život.

Meni su moja osećanja velika pokretačka snaga. Zato mi je sad nekako i žao što ova moja osećanja prema tebi nestaju. Jer ona su mi jedino što me vezuje sa svetom živih i jedino što bi moglo da me motiviše da s radošću prihvatim život. Nažalost, takva osećanja nemam ni prema kome drugom.

Nisam išla juče za Beograd. Da si ti hteo sa mnom na kafu došla bih. Ovako ne vidim razlog. Beograd odavno nije moj grad. A nekad nisam mogla bez njega. Znaš li zašto? Tamo sam imala prijatelje. Sada ih više nemam. Ili su negde van (van zemlje), ili su me ostavili. (Kao tvoja zemljakinja, moja Marina.) Moje drage beogradske uspomene pretvorile su se u vrlo bolne, baš kao i uspomene na tebe. Zato ti kažem da ne volim uspomene. Mene uspomene bole, a ja ne volim bol. Volim da budem srećna.

Nisam ti ni rekla da sam te pre neko veče sanjala. I nisam te sanjala neodređeno, nego vrlo jasno. I u tom snu si me razočarao. Neću ti pisati detalje, ali kao da sam videla naš život kakav bi bio da se nismo razišli. Doživela sam taj san kao odgovor na moje pitanje zašto smo se razišli.

A prvi put sam te sanjala noć uoči moje slave, tj. slave mojih roditelja, tek smo bili počeli da se dopisujemo. Zapravo, sanjala sam naš susret, negde na moru, na nekoj terasi, kao pred svitanje. Nekakva izmaglica, atmosfera kao u SF filmovima. A mi smo kao nekad, samo nekako nestvarni. Ja sam došla prva, neko me dovezao

[56] (vidi prim. 45)

crvenim autom, a odmah si došao i ti, neko te dovezao plavim autom. I tako stojimo jedno naspram drugog kao u nekoj magli i ćutimo. A onda ja odjednom postajem svesna broda ispod nas u luci. Moj duh kreće put broda, silazi pod palubu... More je nekako crno kao katran, talasi udaraju u okna... Odjednom mi se zavrti u glavi i počinjem da padam u te crne talase... Budim se naglo i ne mogu da uhvatim dah, kao da se davim...

Mislim da je to bio prvi put u životu da sam te sanjala. Skoro nikad ne sanjam drage ili meni bliske ljude. Onda te jedno vreme nisam sanjala, a onda sam se jedno jutro probudila i poželela da te ponovo vidim u snu. Skoro nikad ne zaspim kad se jednom ujutro probudim, ali tad sam zaspala. I zamisli, zaista sam te sanjala! Sanjala sam da se budim u svom krevetu i ti stojiš iznad mene. Kad te vidim nekako mi bude drago i počinjem da se smešim. Ali kako to obično bude u snovima, nikad do kraja jasno, odjednom shvatim da je u sobi i jedna moja koleginica koja ne prestaje da nešto brblja. Okrećem se ka njoj i kažem: „Ajna, molim te izađi napolje.“ Odjednom svega nestaje i ja se budim. Ali zamisli, sanjala sam te kad sam to poželela!

Posle sam dosta često sanjala da vodimo beskrajne, iscrpljujuće razgovore. Više sam toga bila svesna nego što sam videla naše likove u snu, a mora da je bilo zbog ovog našeg pisanja. I konačno, poslednji san, tako jasan kao da gledam film. Kao da sam sanjala našu budućnost kakva bi bila da se nismo razišli. I evo, ti si me juče svojim poslednjim pismom razočarao. Da li je to znak, što ti kažeš?

I sam si napisao u jednom od ranijih pisama da si se predao bez borbe. Zar ti ono što si sa mnom imao nije bilo vredno borbe? A nikakva borba i nije bila potrebna. Neke druge su bile vredne borbe, za njih ti nije smetalo da radiš bilo šta, a ja, glupa zaljubljena klinka, nisam ti bila zanimljiva.

Ne mogu da verujem kako se o nama sećaš tako malo. Bili smo zajedno celu poslednju noć a ti se sećaš samo šetnje po gradu,

koje se ja skoro i ne sećam, a trajala je kratko. Ta noć je bila naša najuzbudljivija noć na akciji, kako možeš da je se ne sećaš?

Izgleda da se ipak sećaš onog nelagodnog osećaja vezanog za naš rastanak. Nisam znala da si me tražio. Ja se samo sećam da smo stajali dosta dugo blizu mog autobusa i da je bilo prilično mučno, bar meni. Tačno je, nismo se ljubili. Mislim, nismo se ljubili onako kako smo inače kad smo bili sami. I kako je trebalo da se poljubimo bar taj poslednji put. Ali jesmo se poljubili na kraju, onako bez veze, formalno, kao za neki praznik. Nerviralo me što je sve to tako, želela sam da je drugačije, ali nisam znala šta bih mogla da uradim. Stvarno smo bili smotani. Možda bih ja tebe i poljubila „onako“, ali je Goran bio tu i to mi je smetalo. Sećam se da sam tad mislila: „Zar on nema sa kim da se pozdravi? Zašto negde ne ode, zašto nas ne ostavi bar malo same?“

Goran je rekao da će nam biti kum, a ti si to potvrdio. Ne znam zašto sam mislila da ti je Goran bio najbolji prijatelj, valjda zbog toga. Shvatila sam to kao šalu, bili smo previše mladi da o tome razmišljamo. A taj poljubac za rastanak (mislim na „pravi“ poljubac) će mi zauvek nedostajati. Kakve smo kukavice bili. Nemamo mi pravo da pričamo o ljubavi. Da smo se zaista voleli ništa nas ne bi sprečilo.

I tako sam ja najzad ušla u autobus. I bilo mi je krivo što se tako rastajemo. I bilo mi je teško. A onda si se ti pojavio da mi još povećaš tu moju muku. Verovatno je i tebi taj poslednji poljubac nedostajao. I tad smo imali poslednju priliku i nismo je iskoristili. Zašto ti nisi došao kod mene, kad si već ušao u autobus? Ko je bio veća budala od nas dvoje? Zaista nismo zasluživali ljubav koju smo imali. Mora da smo tad nekog naljutili, nekog „anđela“ koji se možda potrudio da se sretnemo, upoznamo i zavolimo, a mi smo mu ovako vratili. Mi zaista nismo bili dorasli onom što smo imali, ni ti ni ja.

Primetila sam da si napisao ono *dečko iz malog mesta na kraju sveta*. Kad sam to napisala nisam imala nameru da te uvredim, nego samo da kažem upravo to: da smo bili jako daleko jedno od

drugog. Vladimire, nismo mogli biti dalje, ti u Dalmaciji, a ja na severu Bačke. Ali sve to ne bi ništa smetalo da smo bili pametniji. Kao što ti kažeš, vidiš kako smo sad naknadno pametni.

Vlado, ja mislim da nam je Goran zavideo. Mislio je da imamo nešto posebno, nešto što je i on možda želeo. Mislila sam da ti ovo nikad neću reći: Onog dana kad smo pričali, kad se ti nisi pojavio, pozvao me „u mrak“. Kad si u prošlom pismu pomenuo taj termin nisam mogla da na to ne pomislim. (To je, izgleda, neki vaš lokalni termin, od tebe ga sad prvi put čujem.) Kad mi je to rekao, prvo nisam razumela. Pitala sam se (kakva glupača) zašto bismo išli u mrak. Kad sam napokon shvatila pomislila sam da je to nekakav test. A onda sam pomislila i da ti ne bi ni imao ništa protiv, da to kod vas tako nekako funkcioniše... Izgleda da je na toj našoj radnoj akciji svako bio sa svakim. U mom (zaostalom) kraju momci i devojke nisu se delili sa drugima. Bio si me tad razočarao iako nisi ni bio prisutan, zbog pomisli da bi me sa nekim delio. Naravno da nisam pristala, a on to više nije pominjao. Ja nisam želela takve stvari da slušam. Kasnije, kad mi je Goran pisao, nikada nije pisao o tome, na čemu sam mu bila zahvalna jer nisam želela toga da se sećam. Kao što sam rekla, shvatila sam to kao nekakav test. Ali ipak je to pomenuo još jednom, u svom poslednjem pismu. Napisao je: „Da si one večeri otišla sa mnom u mrak da li bi se mi ikada mogli zaboraviti? Ni ovako se nikad nećemo zaboraviti.“ Za mene je to bio šok, jer sam shvatila da on to nije zaboravio i da ipak nije bio test. To je bilo njegovo poslednje pismo, jer i on je prestao da mi piše isto kad i ti.

Moja stara simpatija, dečak koji mi je rekao da sam kurva kad mi je našao tvoje pismo, ti koji si prestao da mi pišeš, i Goran, toliko ste me tad uzdrmali. Previše je to bilo i za nekog mnogo jačeg od mene. Znaš li uopšte kakve su bile posledice? Moji profesori su se čudili što ja, najbolji đak u školi, nisam upisala ništa u prvom roku. Da, dragi moj, ja sam srednju školu upisala tek u drugom roku, kao što to rade najgori đaci. Dok si ti filozofirao oko tog pisma meni je bilo teško. A svi ste me vi, kao, voleli. E, srećna li sam od tolike

ljubavi. Pitam se ume li iko da voli? Kao da ljubav može da bira. A ti samo strepiš da slučajno tebi ne bude neprijatno.

Nemam baš mnogo entuzijazma, zato se ne čudi što ću možda delovati depresivno. Izvini, ali ja ne umem da krijem osećanja. Možda se zato nisi ni trudio. Zašto bi, kad sam ja uvek na sve pristajala. Čak sam ti napisala i da bih spavala sa tobom da si samo poželeo. Znao si ti dobro kakav uticaj imaš na mene. Nisi napisao to pismo jer tebi nije stalo. Čak nemam više volje da čitam ni ranija tvoja pisma, sad i na njih gledam drugačije. I zaista se pitam znaš li ti išta o osećanjima.

Kaže mi moja drugarica, ta koja mi je pisala pisma: „Ja više ništa ne želim. Želim samo da putujem." Blesava kakva sam, ne razmišljam, nego odmah sva oduševljena kažem: „Odlično. Hajde dođi kod mene!" Ona se samo nasmeje i ja u trenutku shvatim kuda ona želi da putuje...

To za kamen što si napisao (sećaš se, za guslara), ne mora biti usmerenje, može biti i sugestija. Šta bi rekao za Mikelanđela, koji je u kamenu iz Karare, ambiciozno zasečenom pa napuštenom, video ništa manje nego Davida? I uspeo je da ga pokaže celom svetu onakvog kakvog ga je i sam video. Ka umetnosti te niko ne usmerava, sam je osetiš.

Opet je kasno, ništa ne stižem da uradim na vreme. Bilo je prelepo jutros kad sam ustala, svuda je bio sneg. (Danas je nedelja – zapravo već ponedeljak, odavno je prošlo dvanaest, pa se ovo odnosi na juče.) Bila sam na seminaru, a stigla sam i na izložbu kod Adema, u šest. Obećala sam da ću ti poslati još slika sa izložbe, ali sam na skoro svim uplakana ili izgledam tako očajno. Naljutio si se zbog mog pisanja, a ja sam bila totalno sluđena i možda i nisam uvek znala ili marila šta pišem. Ne znam zašto si ti tako bezosećajan. Čak mi se za sve to vreme nijednom nisi ni javio, da bar kažeš da ti je žao, ili ono glupo i prazno: *Srećna Nova godina*.

Ali ovih par pretposlednjih pisama zaista me obradovalo. Ne bih želela to da pokvarim. Hajde probaj da me podržiš. Znam da ćeš

sad biti u gužvi, probaj nekako sve da uskladiš. Još uvek sam mnogo umorna. Nadam se da ću ti sledeće pismo pisati u boljem raspoloženju.

Hej, mislila sam da je u pitanju samo poziv na kafu. Kakvu bi to fabulu i rasplet trebalo da ima? Gradiš li ti to svoj sajber-svet? Šalim se. Hajde baš da vidim šta si smislio.

P. S. Šaljem ti ipak nekoliko slika. Vidi se da sam sva natečena od plakanja, ali šta mari. Na jednoj je i moja ćerka. Liči li na mene od nekad? Obećala sam da ću potražiti slike sa akcije, ali su me događaji omeli u tome. Naravno, potražiću ih, a do tad ti šaljem ovu školsku sliku na kojoj su neki sa naše akcije. Zlata, devojka o kojoj sam ti pisala, je u sredini slike i ista je kao na akciji, pa ćeš je možda i prepoznati. Devojka dole levo je Ivanova sestraValentina. Probaj mene da prepoznaš.

Dala sam ti puno posla, ali ne moraš da žuriš.

Tema **RE: RE: ... Isprovociran da odgovori**

Pošiljalac zlatnajabuka@edu.co.ba

Datum Sreda, Februar 13, 2013 2:10

Primalac vladimirm@eps.rs

Ludice jedna blesava,

Izvini, ali moram da se nasmejem ovom što si napisao. A taman nam je lepo krenulo. Izvini, dušo, zaista si krivo shvatio. Šta? Pa skoro sve.

Prvo ono za nadimak: nisam ja svoj nadimak mrzela, a još manje ga se stidela. Samo sam napisala da je to sad moja prošlost, isto kao i ime. Zar ćemo se baš oko svega svađati? Pa dobro, kad nismo onda, možda bi trebalo sada. (Šalim se.) Eto, možeš me zvati kako hoćeš, neću se ljutiti. Stvarno je glupo svađati se oko toga. Zar ne misliš i ti tako? Jesmo li se oko ovoga dogovorili? Šta je sledeće? Moj rad.

Dakle, sad moj rad nije umetničko delo? Izvini, nisam mogla da odolim... Znaš da se šalim, zar ne? Samo sam htela da ne budeš opterećen time da se u nešto ne razumeš. Ne znam kako me sad razumeš, nisam baš sigurna da li sam dovoljno jasna. Verovatno nisam, probaću ponovo: htela sam da kažem da se ne moraš oduševljavati mojim delima, ne moraš mi laskati. Naravno, drago mi je ako ti se ono što radim sviđa, ali nije loše ni ako imaš i neku kritiku ili sugestiju. Ti mi stalno govoriš kako se ne razumeš u umetnost, a to nije tačno. Ja sam samo htela da taj rad vidiš kao priču o meni. I nisam te kritikovala. Pročitaj još jednom, možda će ti biti jasnije.

Šta imamo još? Za Gorana. Ja ne mislim da mi se „nabacivao“. (Ne volim tu reč.) Ovo će biti malo teže. Napisala sam ti da mi je to pomenuo i to samo jednom, pa nisam ni mislila da je ozbiljno. Sem toga, ja sam tad bila ljuta na tebe jer sam mislila da je

tebi svejedno, jer bilo je mnogo takvih veza na toj našoj radnoj akciji. Ne zaboravi da ja tad nisam znala da sam ti prva devojka, tek si mi sad to rekao. Za mene si bio stariji i iskusniji, ja sam bar tako mislila. Šta sam ja znala, kao da sam imala sa kim da te uporedim. I nisam ja ništa tajila, jer to zaista nije bilo važno, i brzo sam to zaboravila. A kako sam ti posle mogla o tome pisati, kad si prestao da mi pišeš? I nije on uradio ništa loše, samo je to jednom rekao. Ne želim da se ljutiš na njega, ne ljutim se ni ja. (Kao što sam rekla: više sam se ljutila na tebe i tad, a i sad, zbog toga. Ali pošto si ti sad ljut jasno mi je da sa tim nisi imao veze.) A Goran je posle zaista uvek bio fin. I nije on meni pisao stihove, nego bi prosto napisao neki stih uz svako pismo. Samo me iznenadilo to što je napisao u poslednjem pismu, jer sam mislila da je i on to zaboravio. Ja sam tada želela da znam da li si ti znao za to (znaš, kao ona Rada, Drago i Goran), ali se nisam usudila da pitam, jer ne bih mogla da prihvatim takvu kombinaciju a nisam želela da se razočaram. Vidiš, da si ti meni tada rekao da nemaš neko iskustvo, isto kao i ja, mislim da bi mnogo toga bilo drugačije. I meni bi bilo lakše jer ne bih stalno strepela da ću ispasti glupa, a verovatno ti ne bih pisala ni gluposti o tom dečku, nego bih ti jednostavno napisala da te volim.

Ne znam da li sam dovoljno objasnila. Uprkos svemu meni je Goran bio drag i ja ga nikad nisam tako videla kako si ga ti sad opisao. Ja samo mislim da nije bio naročito srećan. I stvarno mislim da nam je zavideo. Jer mi smo,Vlado, zaista imali nešto posebno, i to niko nije mogao da promeni, ni Goran, ni bilo ko drugi. A to što kažeš da bi me ti tada razumeo lepo je čuti, jer ja sa takvim priznanjima i sada, kao odrasla osoba, imam loša iskustva. Pisaću ti jednom o tome, pa ćeš moći sam da proceniš. Naravno, to nema veze sa tobom. (Nemoj opet da pomisliš da ti nešto tajim.)

Šta još? Moja osećanja. Vlado, osećanja prema tebi će me, izgleda, teško napustiti. Ali kako to da ti je odjednom stalo do mojih osećanja? Mislila sam da bi tebi bilo drago da to čuješ. Tu su još uvek. Bila su tu više od trideset godina, zar misliš da će tek tako nestati? Još uvek te volim, Vladimire, isto onako kao što sam te

volela nekad. I ne pada mi na pamet da prestanem da ti pišem. Pa umeš li ti da čitaš? I zaista očekujem da pronađeš tu rečenicu u mojoj priči. Zar ne vidiš koliko sam se ja tebe dugo sećala i koliko si mi bio važan? A očekujem i nastavak scenarija, onog što smo ga započeli. Zar bi tako uradio neko ko želi da prestane da ti piše? A ti se samo usudi da prestaneš da pišeš meni...

Zar sam tebe nazvala kretenom? Izvini, nisam tako mislila. Morala sam ponovo da čitam moje pismo da bih na ovo mogla da ti odgovorim. Stvarno sam napravila previd, izvinjavam se, ovo je moja greška. Nisam mislila da bi se i tako moglo protumačiti. Možeš li ovo da mi oprostiš? Znaš da ja to za tebe nikad ne bih rekla. Sad bih ti rekla nešto lepo, ali ti mi ne dozvoljavaš da ti tako pišem pa ću se, eto, uzdržati. (Posle reci da ti ne ispunjavam želje.) I još uvek si moj idealni dečko, mada ti je ovo pismo malo čudno, ne znam te takvog.

I još ono „bezosećajan“. Pa to jesam napisala. A šta bih napisala kad ja mesec dana ovde umirem, a ti se ne javljaš? Kako bi ti to nazvao? Ali ako ti to smeta izvini i za to. Zaista nemam pravo da tako govorim.

Jesmo li se sada pomirili?

Rekla sam ti da dopisivanje često može dovesti do nesporazuma, mi bar to dobro znamo. Ali u ovakvom tvom raspoloženju ne bih želela da se čujemo telefonom, jer sigurno ne bismo mogli da pričamo normalno i verovatno bi zaboravio svoj princip o nesvađanju, a ja zaista ne želim sa tobom da se svađam. Izvini još jednom, nije mi bila namera da bilo šta isprovociram, ne znam otkud ti je to palo na pamet. Zaista si blesav. Ali šta ću, ja te i takvog volim.

Pošto sam ti, nadam se, na sve odgovorila, mogu li sad malo o nečemu drugom? Nisam ni ja planirala večeras da ti pišem jer sam se kasno vratila sa treninga. Htela sam da odem na spavanje jer ujutro rano ustajem, ali đavo mi ne dade, uzeh da pogledam poštu. I

dobro je da sam je pogledala jer ti inače ne bih mogla odgovoriti, a ti bi onda pomislio da to ne želim. Dakle, ipak nije bio đavo...

Bila sam večeras na treningu, prvi put posle dve godine, i baš mi je prijalo iako sam dobila malo batina, pošto sam prilično van forme. Eto, ako će te to utešiti, kažnjena sam za to pismo koje te iznerviralo. Sad ćeš se pitati šta to treniram tako surovo, ali ostaviću ti da pogađaš, baš da vidim šta ti misliš.

Moje dopisivanje sa tobom vratilo me je u život, bila sam skroz van svega. I neću ti više slati slike na kojima izgledam neuredno i sasvim obično. Odrasla sam i treba tako i da se ponašam.

Ali već je kasno, moram da spavam. Neverovatno je koliko sam se zadržala oko ove kratke poruke. Nadam se da sam uspela da popravim stvar. Sutra ću ti, nadam se, napisati nešto bolje, jer sam noćas stvarno jako umorna. A u četvrtak, ako bog da, idem u Suboticu, i ostaću tamo do nedelje. Više od toga radovala bih se jedino susretu sa tobom. Nadam se da ćeš mi nešto napisati u međuvremenu, ali lepše nego što je ova poruka.

Smem li sad da napišem da te volim, ili ćeš mi i to zameriti?

Tema	**Hej, je li sve u redu?**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Sreda, Februar 13, 2013 9:30
Primalac	vladimirm@eps.rs

Sinoć nisam mogla dobro da razmišljam, ali nadam se da sam uspela da te razuverim. Stvarno si me iznenadio. Samo sam htela da proverim da li si pročitao, jer zaboravila sam da tražim potvrdu prijema. Ne želim da se nepotrebno nerviraš. Ovo ti pišem iz škole pa ne mogu baš da se raspišem, moram na čas. Javi mi se, da znam da je sve u redu. I da, još uvek te volim.

Tema	**Pre nego što otputujem...**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Cetvrtak, Februar 14, 2013 0:41
Primalac	vladimirm@eps.rs

Ti si stvarno lud. Ne znam više šta smem da napišem, a šta ne smem.

Čini mi se da ponovo polako preuzimaš kontrolu nad ovom našom „vezom", kao što si nekad. U takvoj igri ja ne mogu da se nosim sa tobom. Mogao bi ipak da napišeš malo bolje objašnjenje za ono što si napisao u tom pismu. (Tražio si moje mišljenje.) Nadam se da sam ja tebi sve objasnila. Ako si očekivao moj mejl ujutro onda si ti stvarno srećković, jer sam samo slučajno pogledala poštu. Stvarno sam bila jako umorna posle onih batina na treningu i jedva sam smogla snage da se istuširam. Eto, nije baš sve tako loše, i nama sudbina može nekad da bude naklonjena.

Sad stvarno ne znam šta smem da ti napišem, a šta ne smem. Šalim se. Mislim da ne smem da ti pišem da te ne volim. Jesam li u pravu? Hajde priznaj da ti je ipak stalo. A kako ti misliš da te zaboravim? Pa onda reci da nisi sebičan.

To za decu i za zezanje što si napisao, ne bih imala ništa protiv. Ionako sam želela više dece. Misliš li da se šalim? (Hajde sad da te još malo plašim.) Kažem ti ja, ne bi ti podneo život sa mnom, mislim da sam te tu dobro procenila. Bilo bi to za tebe previše uzbuđenja.

Rekla sam da ću ti napisati o svojim iskustvima o poveravanju, kad ti se neko „nabacuje". Znaš, bila sam ja dobra žena. Koliki „prijatelji" mog muža su mi o tome pričali kad su mi dolazili sa raznim ponudama dok je on bio „na rekreaciji", ili gde već. I tad bi mi govorili kako me izuzetno cene, ali eto, njihova osećanja... A da sam zaista bila dobra žena znam po tome što sam dorasla takvim

situacijama, tj. držala sam ih skroz pod kontrolom. Odbijala sam ih na takav način da im uvek ostavim mogućnost da sačuvaju obraz, i svi oni su posle o meni govorili sve najbolje. (Nisam se džabe još na radnoj akciji naučila šta sve mogu da očekujem od muškaraca.) Mom mužu nikad nisam mogla da kažem ništa o tome, jer bi on odmah okrivio mene. Znam to, jer sam jednom, još dok smo se zabavljali, pokušala da mu kažem za njegovog najboljeg druga – ali on to nije hteo ni da sluša, i ja sam naučila da o takvim stvarima ćutim i da ih sama rešavam. A volela bih da sam nekom o tome mogla da pričam. Tako smo se moj muž i ja i udaljili, i naš brak je postao normalan brak kao i svaki drugi. Zapravo i vrlo srećan, moglo bi se reći, jer svako gleda svoja posla. Jedino se zna šta ja ne smem, jer bi me skratio za glavu. Vidiš, ja više rizikujem nego ti.

A da sam u pravu što nikom ne pričam pokazalo se pre neku godinu, kad je u našoj familiji izbio skandal jer se jedna snaha žalila na nekog da je uznemirava. Naravno, ona je ispala kriva i svi su je osudili, pa i moj muž. A ja sam znala da je ona u pravu, jer sam i sama imala neprijatnosti sa tim čovekom, ali sam isto tako znala da ni meni niko ne bi verovao. Zato se ja držim po strani i sama rešavam takve probleme kako najbolje umem.

Eto takva su ti moja iskustva. Žene se, nažalost, sa tim jako često sreću, i stvarno je tužno što većini čak niko i ne veruje. Ili ostali namerno ćute da se ne bi dizala velika prašina, a to nije u redu.

Vlado, posle tvojih sećanja i meni je malo lakše da se snađem i ponešto dopunim u svojim. Sasvim je moguće da se to što nam se događalo na početku odvijalo u dva dana, a ja ih stopila u jedan. Moguće je da sam povezala početak prvog i kraj drugog dana, jer mi ono između nije ni bilo važno – a možda sam i jedva čekala da prođe – pa sam kasnije sve to nebitno vreme potpuno izbrisala iz sećanja. Da li je to tvoja sugestija, ili se i meni sad čini da sam taj prvi dan pobegla? Kad sam ostala sama sa tobom nekako mi je bilo jasno u kom smeru to ide... Izgleda da još uvek nisam bila za to spremna, pa sam verovatno zato i pobegla. Sem toga, ti si meni delovao ozbiljno i nisam mogla da zamislim da se neko tako ozbiljan zainteresuje za

mene. Možda si ti i imao sve te strahove o kojima pišeš, ali ja to ništa nisam primećivala. Za mene si bio ozbiljan momak koji se zainteresovao za klinku bez iskustva. Nisam ni pokušavala da se pretvaram da sam drugačija, jer je to bilo suviše očigledno. Ako sam ti i pisala o nekom momku, možda sam samo htela da ispadnem iskusna devojka koja bi ti bila ravnopravna. Ko zna? Možda sam se plašila da te ne izgubim, jer zašto bi ostao sa mnom tako smotanom? Mnoge sam dileme imala. I taj rastanak na kraju... Stojimo, i ti ne želiš da me poljubiš. Šta sam mogla da mislim? Jeste da smo se prethodne noći ljubili dovoljno za čitav život, ali ipak...

A ta poslednja noć... Ne shvatam kako možeš da je se ne sećaš? Hoćeš li da opet rizikujem da budem bezobrazna da bih te podsetila na ono što se te noći događalo? Ne brini, neću. Prepustiću ipak tebi da se sam setiš. Možda ću ti samo malo nagovestiti. Te noći se nije dešavalo ništa što se između nas dvoje već nije desilo... Vlado, razmisli malo: celu noć smo bili zajedno, kad smo se vraćali u naselje prali su ulice, a to se radilo rano ujutro. Zar zaista misliš da smo celu noć šetali po gradu? Ja se uopšte ne sećam grada i znam da smo u gradu bili jako kratko. Odmah na ulazu u grad bio je neki park, ili šumica. Vratili smo se u taj park, sedeli smo na travi, i celu noć pričali. Da li mi veruješ? Vlado, moraš se setiti. Celu noć smo se ljubili i radili još koješta. I da smo imali samo tu jednu noć, meni bi bilo dovoljno za ceo život. Treba li da te podsećam koliko si se znojio, ne znam zašto... (To bi ti mogao da mi objasniš.) Ja znam da sam bila izgubljena kao i uvek, samo deset puta više. Bila sam mokra od tvog znoja, možda i od mog, ne sećam se...

Izvini što ti pišem ovakve detalje, ali ja se samo njih i sećam. Rekla sam ti da je za mene naša veza bila fizička. Sećam se samo dodira i poljubaca... Vlado, te noći si me izludeo više puta, ali svaki put do određene granice. Verovatno smo oboje znali šta se ne sme. Mada, i sad mi je žao zbog toga. I tad sam bila pomalo razočarana. Osećala sam da ima još nešto... Bilo je to čisto fizičko osećanje... Ne, nije... Bilo je izazvano tvojim prisustvom. I sama pomisao na tebe u meni je budila pravu lavinu osećanja, a kad bi me dodirnuo krv bi mi

jurnula po celom telu... Gubila sam se tad u tvom naručju kako nikad posle nisam. Sve drugo sam posle tebe uvek mogla potpuno da iskontrolišem, samo sa tobom nisam mogla da kontrolišem ništa.

Da li je to bilo zbog godina? Gledam moje učenice, one su sad u godinama u kojima sam ja bila onda, i pitam se da li je moguće da se u tim godinama toliko voli i tako strasno. Znam da neke od njih već sad znaju mnogo više i otišle su mnogo dalje nego ja tada, ali mi se ne čini da ta deca imaju onu strast i onu zanesenost kakvu su imale naše generacije. Oni se danas ne ustručavaju, nego odmah „prelaze na stvar". A ti kažeš: *posle dužeg vremena verovatno bi došlo i to*. U pravu si, Vlado, treba dobro da čuvamo ovu našu prepisku da je neko ne pročita, jer će nas ismejati što smo tako zaostali.

Kroz sve ove godine meni nedostaje tvoj dodir i nisam sigurna da na drugi način mogu da te prevaziđem. Da li se zaista bojiš da bi se tvoja stara osećanja mogla vratiti?

Slažem se za Skajp. Mislim da smo ovaj način dopisivanja prevazišli. Ako nastavimo ovako možda ćemo se još više svađati. Ja sam sledeće nedelje sama pre podne, pa bi verovatno mogli to da uskladimo. Siguran si da nećeš kameru? (Šalim se.)

Pošto sutra putujem čućemo se tek u ponedeljak. Volela bih da, kad se u nedelju vratim, zateknem neku prijatnu poruku. Nadam se da me nećeš opet grditi. Volim te. Voleću te i u Subotici.

Tema	**Najzad sam nešto napisala...**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Sreda, Februar 20, 2013 12:56
Primalac	vladimirm@eps.rs
Dodati fajlovi	IMG00193-20130216-1339.jpg 480K; IMG00197-20130216-1341.jpg 448K; IMG00199-20130216-1341.jpg 487K

Četrnaestog si mi poželeo srećan put, a petnaestog si me pitao da li sam se vratila. Pa kako ću se brže vratiti iz Subotice, jedino da se samo vozim.

Vlado, nije mi dopisivanje sa tobom dosadilo, nego sam se vratila tek preksinoć kasno. Napisala sam ti da se vraćam u nedelju. A i ti treba malo da radiš, a ne samo da se dopisuješ. (Brinem za tebe, ljubavi moja, jer kada ostavim te ja ...*da li ćeš bez mene moći da spiš, bez lipe što u noći šumori vrh tvoga sna*?[57])

Nije mi se dalo da ti odgovorim na poslednju poruku jer mi je bila mnogo čudna. Nije mi bilo jasno zašto mi sad tako pišeš kad su dve prethodne tvoje poruke bile tako dramatične. Sada je meni delovalo kao da ti želiš da prestanem da ti pišem. Razumljivo je da voliš svoju ženu, tako i treba da bude. Toliko toga ste zajedno prošli, zar bi joj sad okrenuo leđa? Šta misliš, koliko bih te cenila zbog toga? I zar ti nisam rekla da meni ne treba tvoj brak? Zato sam se čudila otkuda odjednom toliki tvoj strah „da nešto ne shvatim pogrešno“. Ništa mi nije bilo jasno, i već sam mislila da neću ni moći da ti odgovorim. Poslala sam ti poruku telefonom, da ne pomisliš da nešto nije u redu, ali zaista nisam znala šta da ti napišem. A onda,

[57] „Uspavanka“, Rajner Marija Rilke – deo stiha.

večeras, dok sam išla na trening, odjednom sam shvatila... Vlado, mislim da će ovo biti duga poruka.

Ne znam kako ćeš ovo shvatiti, ali ja ne znam kako drugačije da napišem: U prethodnom mom pismu napisala sam ti ono za decu, i mislim da je to razlog za ovakvo tvoje pisanje. Ako jeste izvini, ali moraću opet da se nasmejem, jer zbog mene zaista nemaš razloga da brineš za svoj brak. Ali sad ću verovatno nastaviti da te iznenađujem, jer ne, nisam se šalila. Zaista se nisam šalila, ali to ne znači da bi ti trebalo da brineš o tome i da bi tvoj brak bio ugrožen. Ovo verovatno zvuči skroz uvrnuto i ne znam da li ću uopšte uspeti da objasnim, ali pokušaću, jer nije uvrnuto i mislim da je sasvim u redu. Doduše, čisto sumnjam da će iko drugi deliti ovo moje mišljenje.

Ne znam da li se sećaš, ali pominjala sam u nekim ranijim porukama da mi je žao što nemam više dece. Sad ću ti otkriti jednu „tajnu“, po cenu da misliš da sam luda: to je još jedina moja neostvarena želja. Molila sam i molim Boga da imam bar još jedno dete. Nemoj odmah da paničiš, to nije vezano za tebe, nije ni za koga posebno. Ja čak i ne znam kako bi to bilo moguće, jer ni sa kim ne spavam. (Sad ćeš opet reći da sam previše intimna.) Ali kao što kažu: sve je Bogu moguće, tako ja ipak verujem da je moguće i ovo. (Eto, sad si mi i ispovednik. Koliko ćeš još uloga imati u mom životu?) Kad si napisao da se iz zezanja i deca prave napisala sam to ne razmišljajući previše. Nisam ja, Vlado, mislila ono što si ti verovatno pomislio: da ja nešto želim od tebe. Tj. da želim... (Uh, al´ će ovo biti teško objasniti.) Ma da skratim, pa shvati kako hoćeš: i kad bih nekim čudom imala dete, sa tobom ili sa nekim drugim, svejedno, ne bih od tebe ili tog nekog ništa tražila, ama baš ništa. Ne znam koliko si shvatio. Možda se pitaš kako bih objasnila to dete mužu i ostalima. Ne znam, verovatno ne bih mnogo objašnjavala, ali budi siguran da nikog ne bih lagala, ali i da ne bih pričala o onom o čemu ne želim. (Npr. o ocu deteta.) Pa kako bih sa svim tim izašla na kraj? Lepo, ali to sad nije tema ove priče.

Ako posle ovoga ne budeš mislio da sam skroz luda biće to zaista veliko iznenađenje za mene. Znam da je ovakav moj stav za

tebe verovatno šokantan (*ne bi ti mogao da podneseš toliko uzbuđenja*, sećaš li se?), ali bar malo pokušaj da razumeš. Jedino što sam u životu želela je da imam više dece, a vi muškarci ste sinje kukavice. Ima istine u onom vicu o Crnogorcu kome se žena porađa a on kuka, i srećan je što mu se rodila ćerka, da se ne muči na porođaju kao on.

Šta ja sve tebi pišem. Ali sad si moj ispovednik i hrabro izdrži do kraja. Još nekoliko koleginica mi je reklo to isto: da su želele više dece, ali da njihovi muževi to ne žele. Kao da se oni porađaju. Ja sam svoju decu rodila lako, a ćerka je bukvalno „izmoljena“ od Boga. I biće mi veoma žao ako ne budem imala bar još jedno dete. Ali opet, biće kako je Božja volja. (Misliš li da On ispunjava želje i kad se nekom otkriju?)

Možda će ti ovo što sam napisala zvučati detinjasto ili glupo, ali zaista nije. Bog mi je dao telo kakvo mi je dao (još uvek sam vitka skoro kao nekad, čak mi i učenice govore o mojoj „liniji“), ali ja ne znam da li je to nagrada ili kazna. Jer to moje telo je, kao u pesmi, samo za gledanje. A godine prolaze...

Eto, završila sam svoju ispovest. Sad ćeš tek bežati od mene kao đavo od krsta. A ako i posle ovoga ne pobegneš, stvarno bi ti trebalo dodeliti medalju za hrabrost. Ne znam koliko si od svega ovoga razumeo. Veruj mi, nije ni važno. Ono što je za tebe važno je da se ne moraš bojati ama baš ničega u vezi sa mnom, jer se u tvom životu zbog mene ništa neće promeniti. Sem, možda, tvojih osećanja. Mislim, možda me na kraju budeš mrzeo. (Šalim se. Neće valjda tako biti?)

Pa ako i dalje želiš da se dopisuješ sa mnom, molim te prestani da se brineš da li će ti brak biti ugrožen, jer neće. I nemoj da strepiš da li će neko ovo pročitati, jer neće pročitati niko ako mu ti ne dozvoliš. A ako ti nešto nije jasno molim te da me pitaš, jer me mnogo zbunjuješ čudnim pisanjem. Samo mi nemoj reći da sam promašila i da je razlog za takvo tvoje pisanje neki sasvim drugi, jer će mi biti krivo što sam ti nepotrebno otkrila svoju „najveću tajnu“.

Šta sad kažeš o onom pozivu na kafu? Hoćeš li da nastaviš rad na scenariju? I kako sad posle ovoga da te ubedim da odeš sa mnom u krevet? (Izvini, šalim se. Ne znam šta mi je, skroz sam poludela.)

Ne moraš da objašnjavaš ono pismo od pre. Napisala sam ti da treba samo zato što si pitao šta mislim, ali ne moraš ako ne želiš.

I još nešto u vezi sa tvojim prošlim pismom: nisu mene prijatelji mog muža „saletali", kako si napisao. Nisam ja taj tip žene. To se događalo s vremena na vreme, i mislim da se sa tim suočavaju sve žene, pa i tvoja verovatno. Ja nikad to nisam želela niti sam na bilo koji način na to uticala – nisam se izazovno oblačila i nisam učestvovala u glupim šalama koje se ponekad pričaju na tu temu. I naravno da nikome nisam pričala ovakve priče kakve tebi pričam. Tebi je to možda smešno, i nešto sa čim misliš da se možeš šaliti, ali ja mislim da je to jedan važan društveni problem koji se potcenjuje. (Baš kao što ga ti sad potcenjuješ. A kažeš da bi razumeo za Gorana.) U našem društvu žene još uvek nemaju slobodu, ali to govorim gluvim muškim ušima. Neću ti više o tome pisati, pošto izgleda da ipak ne razumeš. A zamalo si me ubedio da bi razumeo. Izgleda da ovo mogu da razumeju samo žene. Nažalost, neke prođu i vrlo loše. Ja mogu reći da sam imala sreće. Naravno, ovde ne govorim o ženama koje žele da ih saleću, a ima i takvih. Ali hajde da se vratimo na naše teme.

Sebe ne lažem nikad, ni svesno ni nesvesno. Najviše što bi moglo da se desi jeste da ne znam istinu. A ako bih tebe lagala, lagala bih te drugačije – tj. ne bi to bilo na moju štetu.

Imala sam 15 godina i 4 meseca. Ovo se odnosi na tvoju dilemu koliko sam imala godina. Možda sam pre napisala da sam imala 14. (Ne snalazim se najbolje u vremenu, već sam ti rekla.) Ti si imao 17 godina i 6 meseci – dakle bio si skoro punoletan. Kad si me ostavio i jesi bio punoletan, tj. mogao si samostalno i zrelo da donosiš odluke.

Ali hajde sad ozbiljno.

Stvarno su nam čudna ova poslednja pisma. Mnogo se nešto objašnjavamo, Vladimire. Nigde ne stižemo ovako. Šta je bilo sa Skajpom? Zašto se stalno predomišljaš? Napisala sam ti da smo ove mejlove prevazišli, da ćemo se samo svađati ako nastavimo sa njima. Zar to želiš? Dušo, mnogo si mi pogubljen u poslednje vreme, saberi se malo. Ti si ozbiljan i pouzdan, sećaš li se? Samo takvog te volim. Ili želiš da te ne volim, pa se zato tako ponašaš?

Vlado, ponekad se bojim same sebe, jer mi se čini da imam proročke sposobnosti. Ne usuđujem se ništa da kažem, jer sve što kažem ispunjava se. Ne znam da li ćeš u ovo poverovati, ali sanjala sam svog muža davno pre venčanja – davno pre nego što sam uopšte i znala da postoji, čak možda i pre nego što sam tebe upoznala. Taj san je bio jako morbidan, i sad se plašim kad ga se setim. Bila sam u beloj venčanici, kratka tamna kosa, savršena frizura, sa podignutim velom, ali bez osmeha, potpuno ozbiljna. I čovek pored mene, u sivom sakou, sa leptir mašnom, a iza nas svatovi na onom našem velikom trgu, i svi nemi kao na pogrebu... Ja to sve posmatram sa strane kao da se ne radi o meni. Onda odjednom u gomili ljudi koja stoji na trgu i posmatra moje svatove vidim jednog mog komšiju koji je tad bio umro, i on počinje glasno da se smeje... San sam upamtila zbog bele venčanice (postoji verovanje da je ovo loše sanjati – tj. da si u belom, a naročito u beloj venčanici), a i zbog straha koji je u meni izazvao, zbog tog jezivog smeha koji me probudio. Tad sam bila jako mlada i na taj san sam vremenom zaboravila. Na mom stvarnom venčanju ništa nije bilo tako kao u snu. Ništa, sem njega...

Tada nisam bila svesna sna. Setila sam ga se tek kad sam videla slike sa venčanja. Ne možeš ni da zamisliš kako sam se tad osećala. Možda ipak neko za nas unapred odlučuje bar nešto, i možda neke stvari zaista nemaju nikakvu šansu. Ne volim ovako da mislim, ali sam u životu često bila zbunjena čudnim sticajem okolnosti, tako da ne znam šta da mislim i da li uopšte da mislim. Ovo sam ti napisala jer se pitaš da li mi biramo ili odlučuje neko umesto nas.

Naravno da mi sami biramo. Misliš li da ja to ne znam? Ali mi biramo kad nam se da pravo da biramo.Ti si izabrao da mi ne

napišeš to pismo. Znam da si napisao da ništa u svom životu ne bi promenio, ali sam mislila da je to fraza i da se odnosi na neke važne stvari. Tj. mislila sam da bi mi, da možeš to da promeniš, ipak napisao to glupo pismo. Sad kad mi tu frazu neprestano ponavljaš, čini mi se da ne bi. Pošto ne volim da pretpostavljam reci mi ti sam: da li bi mi ili ne napisao to pismo?

A ja se pitam zašto sam od toliko momaka htela baš tebe, već prvi put kad sam te srela? Da li je i to bio moj izbor? Ako nije, šta je Bog time hteo? Da bar jednom osetim ljubav, makar i po cenu da posle patim? Da sam mogla da biram zahvalila bih se na takvoj ljubavi i ljubazno je odbila. I zašto nisam mogla da se foliram kao sve žene? Zašto sam odmah na sve pristala? Zašto nisam mogla da kažem *ne* bar jednom? Prema tvojoj priči to bi bilo dovoljno, jer se ti više ne bi trudio oko mene. To jedno *ne* bi mnogo toga promenilo. Možda bi me tada više i cenio. Ti stalno pišeš o našoj zajedničkoj budućnosti (kako bi bilo da je bilo...), a ja stalno govorim samo o rastanku – jer si me ostavio i samim tim sve priče o budućnosti postale su izlišne. Za mene naša budućnost ne postoji ni u mislima – postoji samo rastanak i kraj. Zato se čudim što se stalno brineš za svoj brak. Ne moraš mi to stalno ponavljati. A nisam tražila ni da me voliš. To ionako ne zavisi od mene. Ti čak kažeš da to možeš da biraš. E baš si srećan kad to možeš.

Volela bih i ja da su za mene osećanja švedski sto, pa da mogu da biram. Volela bih da sam mogla da volim nekog ko je imao isti temperament kao ja, mada sam se samo sa takvima i zabavljala. Naravno, to je bilo posle tebe – kad je već bilo jasno da si doneo svoju odluku, i kakvu. I sve je bilo savršeno, nedostajala je samo ta jedna sitnica – to neko posebno osećanje za koje neki kažu da je precenjeno, a za mene je jedino važno: nije bilo ljubavi. Bar ne onakve kakvu sam ja želela. Onakve kakvu sam potrošila na tebe. (Da li je vredelo?). Zato ću se uvek pitati da li si ti zaista bio moj izbor, ili je to ipak bila nekakva sudbina. Ali ako je to i bila *sudbina*, sve ostalo su bili moji (odnosno naši) izbori.

Pitam se hoćeš li mi ikada dozvoliti da te zaboravim. Kad sam ti napisala da te volim manje nije ti se dopalo. U redu, evo, priznaću ti da sam u poslednjim pismima pisala *volim te* samo zbog tebe, a nisam zaista to i mislila. Da li si sad zadovoljan? Zašto mislim da nećeš biti? I da li mi veruješ ovo? Izvini, sad sam ja gruba, ali i ti si zaslužio.

Nisam tražila da me voliš. Za tebe su osećanja eksperiment. Ima i takvih srećnika. Zapravo većina ljudi je takva: može svesno i razumno da odabere. Ja to ne mogu. Ja sam rob svojih osećanja, i nije mi zbog toga nimalo žao. Naprotiv – žao mi je onih koji svoja osećanja žrtvuju zarad drugih, uglavnom bezvrednih, stvari. (Ovde ne mislim na tebe, da i to razjasnim – mislim uopšteno.) A ljudi uglavnom to rade. Ja mogu živeti i u kutiji od sardina, sa korom hleba, sama – ništa mi to nije važno. Jer za mene ima mnogo važnijih stvari. Sve što sam u životu materijalno stekla dala bih istog časa da mogu da vratim u život neke meni drage ljude, ili da ispravim neke stvari u svom i nekim tuđim životima – pa makar ostala na ulici i počela sve iz početka.

Vreme ne leči ništa. (*Možda sidu i tumore*[58]...) Ono samo učini da se neke stvari zaborave ili potisnu. Zato si možda i srećan što si zaboravio. I, ako želiš da ostaneš tako srećan, nemoj se ni truditi da se setiš. Ali nešto sam te molila. Da, napisala sam ti: *I piši... Želim sve da znam*. Ali sam i napisala da ne želim da znam samo o jednom... Trebalo je to da poštuješ. Mislim da si toliko mogao.

I ne brini za moja osećanja. Napisala sam ti da su ona kao retardovani potencijali, sećaš li se? Jedan elektroinženjer bi trebalo da zna šta to znači. Sad više i nije važno zašto su se ona ponovo

---

[58] „Lažu me“, Dino Merlin

Lažu, lažu me
Da vrijeme leči sve.
Možda sidu i tumore
al´ nju nikad ne...

pojavila, ali si ti kriv za to. (Tvoj odgovor na moje pitanje zašto si prestao da mi pišeš. Zapravo tvoja laž o tome. Kako li ćeš ovo shvatiti?)

Vlado, zaista letim suviše visoko. (*Koliko puta si ljubila stranca*[59]... – moja pesma iz studentskih dana, koja mi je zamenila *Yesterday* kad sam tebe zaboravila.) Nije ni čudo što sam tako usamljena, kao galeb Džonatan Livingston[60].

Možda si u pravu, možda se mi ne bismo dopali jedno drugom. Možda bismo se razočarali kad bismo se sreli. Možda bi i bilo tako. Ali bismo morali da se sretnemo da to saznamo. A ja ipak neću ništa da čuvam. (Tebe od nekad, tj. kakav si bio nekad.) Jer ja ne mogu da živim od uspomena. Koliko puta to treba da ti ponovim? Ja živim u sadašnjosti i čvrsto stojim na zemlji obema nogama. A tražim nemoguće samo zato što sam realna. (Ne brini, razumećeš me onda kad me budeš prihvatio – ako to ikada budeš sebi dozvolio.)

Zašto mi ne pošalješ neku svoju noviju fotografiju? Ja sam tebi poslala gomilu svojih, pa ako i nisu baš najbolje. (Uveravam te da bolje izgledam uživo.) I sad ti šaljem neke. Rekla sam da ti više neću slati neozbiljne slike, ali želela sam da vidiš labudove. Eh, Vlado, na kraju si došao čak u moje krajeve. Ko bi rekao. Ima čovek slobodnu volju, ali izgleda da postoji još nešto...

Zašto nećeš da mi napišeš koliko imaš kilograma? Evo ja ću tebi napisati koliko ja imam, nadam se da se nećeš razočarati: 54,7 kg zajedno sa odećom, mereno digitalnom vagom pre par dana. Nemam baš običaj da se merim, meni to nije važno. Misliš li da je premalo? Ja ne mislim. Meni je sasvim u redu. Koliki si u odnosu na mene? Hej, a koja si krvna grupa? Kladim se da si B, ili AB. (Daj bože da bar jednom promašim.)

---

[59] (vidi prim. 16)

[60] „Galeb Džonatan Livingston“ autora Ričarda Baha je priča o ptici drugačijoj od ostalih, koja je zbog toga bila izopštena iz zajednice.

Nikad se nisi potrudio da mi odgovoriš ni na jedno moje pitanje, sem na ono zašto si prestao da mi pišeš. A ja mislim da znam odgovor. Na osnovu onog što si mi napisao i što ja znam o tom vremenu i o sebi, nisam ti mogla napisati da imam dečka. Mogla sam ti napisati da sam imala dečka (prošlo vreme), ali da sada volim samo tebe. Ne verujem da je bilo koji drugi smisao moglo imati ono što sam ti napisala. Da i ne pominjem da ni to za dečka nije bilo sasvim tačno. Ali već sam ti napisala šta mi se tad događalo, da se ne ponavljam. A ti verovatno nisi mogao da prihvatiš da sam imala dečka. Nije ti mnogo značilo što sam napisala da te volim. Eto, to je razlog zašto si prestao da mi pišeš. A ja budala mislila da bi me delio sa Goranom, ili sa nekim drugim, i zbog toga se naljutila na tebe. Ipak si me, izgleda, voleo. Tvoja reakcija je na neki način razumljiva, ni ja tebi ne bih oprostila takvo nešto. I verovatno bih prestala da ti pišem bez objašnjenja, jer ne bih znala šta da ti kažem.Ne znam, Vladimire, jednostavno sam napravila glupost, a ti nisi bio u stanju da to prevaziđeš. Izgleda da ne možemo da ne pomenemo to pismo. Možda će postati jedno od najpoznatijih pisama u literaturi, ako jednog dana neko objavi ovu našu prepisku. (Šalim se. Nadam se da neće.)

Ne znači da bismo, da se to nije desilo, i dalje ostali zajedno. Možda bi se pojavilo nešto drugo, neki novi nesporazum ili prepreka. Ipak smo bili suviše daleko da bismo mogli tako lako rešavati nesporazume. Kao što kažeš, ne treba sad o tome misliti. I zaista ne verujem da bi ti mogao podneti sva uzbuđenja koja bih ja mogla da ti priredim. Ali da smo ostali zajedno ja verovatno i ne bih bila takva. Jer mnoge stvari koje sam kasnije radila, radila sam iz inata. Tek posle tebe sam postala takva. A verujem da bi i ti bio drugačiji. Naravno, bio bi mršav, ali ne samo to. Bio bi zadovoljniji životom. Iako tvrdiš da si zadovoljan, mnogo toga ti još želiš. Doduše, pomirio si se s tim da to nikad nećeš imati. Život koji vodiš je sasvim u redu, i ne moraš nikom, pa ni meni, ništa da objašnjavaš. Ali ipak, zar ne bi mogao napraviti bar jedan mali iskorak iz takve svakidašnjice? Imaš li malo više hrabrosti, ili samo toliko da mi pišeš pisma? Mislim na onaj poziv na kafu. (Zaista samo na kafu. Ili čaj, šta već...)

Nisam ti rekla da sam saznala da se onaj moj „dečko“ razveo. Sa oduševljenjem su mi to saopštili, ne znam zašto su mislili da će me to zanimati. A za tebe me niko nije pitao. Vidiš da nepotrebno brineš, bezbedan si, za ovo naše dopisivanje niko neće saznati. Ali da znaš da mi je bilo žao što su tebe svi zaboravili, što misle da mi je taj Ivan toliko značio, a nisu ni svesni koliko si mi značio ti, više od svih Ivana na svetu.

Zašto ja nisam došla kod tebe onda u autobusu, i ja se pitam. Mnogo je tih *zašto*. Pre toga smo proveli jednu skroz ludu noć zajedno (zar se baš ničega ne sećaš?), a sutradan se nismo ni poljubili kako treba. Sada pišemo ova glupa pisma. Ceo život foliranje. Znam, Vlado, da sam tada silno želela da te zagrlim, ali bilo mi je jako teško. Da sam te tada zagrlila, ne znam kako bih te pustila da odeš. Znam samo da ću se večno sećati tebe na vratima tog autobusa. Bio mi je to najteži trenutak u životu. Čak i kad bih prvi poljubac zaboravila (kad bi to bilo moguće), toga bih se sećala.

Ali čemu sad prenemaganje? Ja treba da te prevaziđem kako bih nastavila dalje, a ti mi u tome očigledno nećeš pomoći jer ti se sviđa da me držiš ovako zarobljenu („nit´ me voliš, nit´ me drugom daješ“), a to nije fer. Ako zaista želiš da mi pomogneš onda uradi nešto konkretno. Ne budi tolika kukavica. Želim samo tvoje telo, a i to na kratko. Sve ostalo možeš da zadržiš. Već si nekada davno bio sa mnom. Zašto bih ti pričala priče o poslednjoj noći kad to može mnogo bolje da se oseti. Ti si prvi i verovatno poslednji koji će od mene dobiti ovakvu ponudu. Shvati to kao pomoć meni i kao malu tvoju žrtvu. (Ili to i ne bi bila žrtva.) Ne brini, nećeš se zaljubiti, ja ti to neću dozvoliti. Rekla sam ti da su kod mene računi čisti, da nema ništa između redova.

Vladimire, tvoja „prva ljubav“ je odrasla. Ostavio si je kad je bila devojčica. Sada je žena. Ljubavi se učila u naručju drugih. Sada bi želela da zna kako bi to izgledalo sa tobom. Da li si dorastao tome ili si još uvek samo dečak? I uvek će biti samo ono što ti želiš...

E ova dva poslednja pasusa su šala. Nekad sam igrala igre da bi mi život bio zanimljiviji, izgleda da se još od toga nisam odvikla. Nemoj, molim te, toliko da se plašiš, jer me to neodoljivo tera da te plašim još više, prosto ne mogu da odolim. Vlado, nisam ja tako čudna, ali u virtuelnom svetu sve je moguće. Zar misliš da bih se u stvarnom svetu usudila da ti kažem i pola od onog što ovde mogu da ti napišem? A zaboravljam da se mi zapravo i ne poznajemo.

Pre nego što završim ovo potpuno ludo pismo, verovatno najluđe od svih dosad, napisaću ti kako mi je bilo na putovanju. Znaš, ne može meni ništa da prođe bez uzbuđenja...

Sve je bilo super do pred kraj, a onda je sve otišlo dođavola. Pisala sam ti da tamo imam dve prijateljice: jednu koja je moja najbolja drugarica iz detinjstva i koju znam bezmalo otkad znam sebe, i drugu, moju „sestru blizankinju“, koju sam upoznala kasnije i sa kojom sam bila nerazdvojna nekoliko godina. (I onda kad sam tebe srela.) Prva je sad *elita*, kako je naziva ova druga, i o njoj ne bi trebalo ovde da pišem. (Vidiš, takvi ljudi zanimaju javnost, a ne mi.) A druga nije baš u realnom svetu veći deo vremena i tako je već dosta godina, a šta je uzrok tome ostaje samo da se nagađa. (Pominje se i crna magija, ali nije moja oblast pa ne bih o tome.) Ono što mene muči je što ove dve moje prijateljice ne samo da se ne druže, nego među sobom uopšte ne komuniciraju. Prva je, iako je *elita*, sasvim u redu i meni jako draga. Mnogo je volim, često se čujemo i ne smeta mi što je elita, ali o njoj ne smem ni da pričam pred ovom drugom, jer je ne podnosi i mnogo joj zamera uspeh. Odmah mi je stavila do znanja da ne želi da se vidim sa njom, a naročito da na nju ne računam u tome. A ja, naivna kakva sam, ipak sam mislila da će sve biti drugačije kad dođem, jer ne mogu ni da zamislim da prevalim toliki put a da ih obe ne vidim. A mislila sam i da ova druga ne misli to ozbiljno. Ali potcenila sam njeno stanje.

I zaista je na početku izgledalo da će se odnosi između njih dve izgladiti, jer je pristala da ode sa mnom u „Boss“, da se tamo sretnemo sa ovom našom uspešnom drugaricom. Čak mi je izgledalo da joj je lepo, da uživa. Ja zaista jesam. Veče je bilo sjajno, i baš sam

se naivno poradovala da će da promeni svoje mišljenje, ali već na povratku mi je bilo jasno da neće. Dok smo sedele u kafeu našem stolu su prilazili razni pripadnici *elite* da se pozdrave sa tom mojom poznatom prijateljicom, koja ovde *žari i pali*. To je ovu drugu jako uzbudilo, bila je ljuta i mnogo mi je to prebacivala. Rekla je da neće da ima posla „sa onima koji idu u hajku na vukove“ (aluzija na ono što je ova uspešna rekla da se njen muž sprema jer počinje hajka na vuka, a on je strastan lovac), i ja sam shvatila da je moj trud uzaludan i pomirila sam se sa tim. A sećam se vremena kad je i ona žarko želela da uđe u tu *elitu*...

Hej, pila sam bermet[61] u Subotici! Nisam znala da ga još prave. Ne znam da li je to „onaj pravi“. Kažu ima neka vinarija u Sremskim Karlovcima... Ali nigde nisam našla tamburaše. Izgleda da je i to davna prošlost. Kažu da sad sviraju samo leti, a i tad ne baš često.

Posle je opet sve bilo dobro, jer posvetila sam se samo njoj. I tako je bilo sve dok nije trebalo da se vratim. Već pred moj polazak je uhvatila panika, a za đavola me još i ona druga pozvala telefonom da mi poželi srećan put. Rastanak je bio veoma buran, jedva da smo se pozdravile, bilo je i plakanja. Njen muž tad reče: „Vi se ponašate k´o da ste ljubavnice, a ne drugarice.“ Ispratio me je samo on. I rekao mi je da, znajući nju, ona mene sigurno neće nazvati, a ja... I eto, već nekoliko dana je prošlo, a nismo se čule. Sad ne znam kako ovo da izgladim.

Eto, Vlado, kako sam se provela. Nigde ja ne mogu bez „ljubavnih jada“. (Šalim se. Ja se uvek šalim, kako god da je.) Nisam svojoj drugoj prijateljici ništa rekla o ovome.

A zaista volim svoj kraj. Čim pređem Dunav osećam se drugačije, kao da ponovo pronalazim sebe. Ja svoju Vojvodinu mnogo volim ...*od štala do oltarskih dveri i od blata do pšenice... toplu od ciganskih gudala i blagdanskih očenaša*[62]... Žao mi je samo

[61] (vidi prim. 46)

[62] Iz poeme „Vojvodina“, Miroslava Antića.

što je sad tako pusta. Možeš kilometrima da se voziš kroz atare, a da ne sretneš nikoga. Eto, upoznao si moj kraj. Ne baš na način na koji sam ja zamišljala da ćeš ga jednog dana upoznati...

Šta ćemo sa ovim našim dopisivanjem? Izgubićeš mnogo vremena čitajući ovo, a ko zna kakve će sve utiske na tebe ostaviti. Bojim se da ću opet biti prorok kad kažem da ćemo se sve više svađati ako nastavimo ovako. Razmisli o Skajpu. Nedelja dana je već prošla. Još jedna nedelja i počeću da radim pre podne.

Da napišem da te volim? Ili da napišem da te ne volim? Ostaviću otvoreno, pa izaberi sam. Kao što sam rekla, biće kako ti hoćeš...

Tema	**Samo još jedna ideja…**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Petak, Februar 22, 2013 10:33
Primalac	vladimirm@eps.rs

Palo mi je na pamet da bismo mogli da se čujemo i bez Skajpa. Mogli bismo da pišemo poruke i preko nekog sajta kad si onlajn. Ovo je možda jednostavnije za tebe, mada ne znam koliko je funkcionalno jer nemam mnogo iskustva sa tim. Šta ti misliš? Naravno, ako još uvek to želiš, jer ne znam kakav je utisak na tebe ostavila moja poslednja poruka. Nadam se da se ne javljaš samo zato što si u gužvi i imaš dosta posla. Molim te nemoj da se ljutiš na mene, *nisam ja ni pola tol´ko loša k´o što kruže glasine*[63], samo sam još uvek ono ludo dete od nekad. Znaš, kažu: loša deca odrastu u loše ljude. A dobra deca nikad ne odrastu...

I ona pesma od „Filma“, nekad sam mislila da je glupa: *Sjećam se prvog poljupca, samo on je bio sladak... Sjećam se prvog dodira, samo tada sam drhtala... A onda su nestala osjećanja... Ne osjećam ništa, samo se sjećam...*[64]

Vidiš da sam detinjasta i da ne treba baš uvek ozbiljno da me shvataš.

Pa hajde sad radi, ti ozbiljni čoveče. Ali odvoji malo vremena i za onaj neozbiljni deo sebe, naravno onda kad to nikom neće smetati. Odoh i ja da radim, imam i ja svoju ozbiljnu stranu koja me ponekad dobro pritegne.

[63] Iz pesme „Na badnje veče“, zagrebačke grupe „Prljavo kazalište“. U originalnoj verziji tekst je u muškom rodu.

[64] „Sjećam se prvog poljupca“, pesma zagrebačke grupe „Film“. U originalnoj verziji tekst je u muškom rodu.

Tema	**Moje ime**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Ponedeljak, Februar 25, 2013 0:29
Primalac	vladimirm@eps.rs

Dodati fajlovi	Untitled 1.jpg	90K	Untitled 2.jpg	90K
	Untitled 3.jpg	95K	Untitled 4.jpg	95K
	Untitled 5.jpg	103K	Untitled 6.jpg	98K
	Untitled 7.jpg	100K	Untitled 8.jpg	94K

Najzad si počeo da shvataš umetnost. Znaš, to su one fine niti čije titraje osetiš ako se prepustiš...

Jeste, tako je. Ali ne zaboravi da mnogi sviraju i pevaju jako dobro, a da ih se sadržaj uopšte ne dotiče. Da nije tako odavno bi se potrošili. Ali ponekad čovek svira i peva samo za svoju dušu, a onda je to nešto drugo, i takvi se odmah prepoznaju. Vlado, možda ću ti jednom ispričati kako sam zavolela gitaru. To je jedna od lepših uspomena u mom životu, a vezana je za još jedan moj nadimak koji sam bila zaboravila. E vidiš, takvih uspomena se rado sećam – sa površnim osećanjima sasvim druge vrste, koja ne mogu da me povrede.

Strah me od tog tvog „odgovora“. Zašto moraš tako dugo da ga pišeš? Hoćeš li mi opet držati pridike? Nadam se da se nećemo uplesti u beskonačne polemike. Volela bih da možemo malo da ćutimo, kao nekad. Ali dobro, valjda ću i to preživeti...

Zašto se sad brineš za bezbednost? Da li planiraš i ove poruke da skidaš? Zašto ne otvoriš svoj nalog na kompu i ne staviš šifru? Ili još bolje: zašto ne nabaviš svoj komp (laptop, noutbuk, netbuk...)?

Ne mislim zbog ovog našeg dopisivanja, nego se pitam: zar ti ne treba? Ja ne bih mogla da živim bez svog kompa, iako ga ne volim. Nešto pre nego što smo počeli da se dopisujemo mom starom laptopu je crkla matična ploča i ja sam odmah morala da nabavim novi.

Kako li će izgledati to sa Skajpom? Nisam sigurna da ću moći i tako da razgovaram sa tobom. (Ja koja sam tražila razgovor telefonom.) Vlado, meni je neshvatljivo da mi i ovako „razgovaramo“. I kad god pomislim na nas od nekad, pitam se kako uopšte mogu sve ovo da ti pišem. A na rastanku nisam mogla ni da te poljubim, toliko sam se ustručavala. (Ja se ne sećam da se neko oko nas ljubio. Ne sećam se, zapravo, nikoga…)

https://www.youtube.com/watch?v=0xsA31iH9Y&list=UV9rEpYX3_OB_sesWNMQA&index=14

Ovo je link za snimak sa moje izložbe. Nije baš ono što sam ja želela, ali, s obzirom na uslove koje nisam mogla da kontrolišem, nije ni tako loše, iako ja izgledam užasno. Bar je opuštenije nego pre. I Adem je bio dobar, on se uvek dobro snalazi. (On je stručnjak za akt, ali mu žena sad ne da da radi aktove.)

Bilo je sedam dana od kumove sahrane, bila sam sva nikakva. Ali šta ću, i to sam ja, a neke stvari ne mogu da promenim. Kad sam se požalila da je snimak užasan i da na slikama izgledam loše rekli su mi: „Ma slike su super. Znaš li ti uopšte kako si izgledala?“ Zaista, ja od ovoga nikako da se oporavim, a prošlo je više od mesec dana. Svakog tešim, a mene nema ko da uteši. Ili misle da meni to ne treba, navikli su svi da sam od čelika. Potreban mi je i fizički i psihički odmor da se vratim u normalno stanje, a za to nemam vremena. Imam toliko mnogo posla da ne znam šta bih pre. A nekad sam bila tako ambiciozna, pitam se kud li je to nestalo. Moram malo da se sredim. Prvo ću da sredim haos u glavi, a onda, nadam se, i sve

ostalo. Moraću da napravim dobar plan. Ipak se bar nešto promenilo, valjda je to nešto pozitivno...

Moje ime na Skajpu, samo za tebe (za nas): twilightzone82[65]. Mislim da je odgovarajuće.

Vlado, tako sam umorna, pitam se da li ću se ikada odmoriti. Čini mi se da bih mogla danima da spavam...

65 twilight zone (engl.), zona sumraka

Tema	**RE: RE: Moje ime**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Sreda, Februar 27, 2013 16:22
Primalac	vladimirm@eps.rs

Pišem ti iz škole, trebalo je da idem kući ali su mi uvalili neku zamenu, pa sad imam pauzu. A čim dođem kući moram na otvaranje jedne izložbe i ko zna kad ću se vratiti. Sinoć sam tek u ponoć došla sa treninga, a ceo dan sam bila zauzeta.

Nisam mislila na nalog na Skajpu, nego na čvrstom disku. A što se tiče bezbednosti, to nema mnogo veze sa logovanjem. Hoću da kažem da podaci nisu bezbedni ni kad se izloguješ, valjda ti je to jasno. Ali dobro, ne moramo baš sve objašnjavati. Ti ionako znaš šta želiš, zar ne? I ne znam zašto ti treba puno vremena da prebaciš poruke u Word. Pa za to treba samo par sekundi. Kakvu to komplikovanu proceduru koristiš za prebacivanje? Moraću i ja uskoro da prebacim svoje poruke ako želim da ih sačuvam.

Pa zašto nemaš svoj kompjuter? Ako sam ja mogla sebi da ga kupim (a imam pet puta manju platu nego ti) zašto ti ne možeš? Ili ti žena troši previše novca na kozmetičke tretmane pa ti ne ostaje ni za šta drugo? Znam ja da se mene ovo ne tiče ali nekako se osećam glupavo. Malopre sam sa koleginicom pogledala sajtove nekih kozmetičkih salona po Beogradu i na svakom je među „fanovima" ime tvoje žene. Malo sam zatečena i zbunjena. Pa ja zapravo i ne znam sa kim se dopisujem. Jesi li ti to postao snob? Zaboravljam da si ti gospodin iz EPS-a, i to ne čak ni običan radnik, nego ne znam ni šta si. Vi ste sada, što bi rekla moja drugarica, *elita*, idete na „tretmane", „rekreacije", verovatno nosite i brendiranu odeću. (Hej, ideš li u lov na vukove?) A ja ti šaljem slike sa web kamere, na kojima se nisam čestito ni umila. Zaboravljam pri tom da ti nećeš ni da se fotografišeš bez posebnih uslova i posebnog aparata. Šaljem ti slike na kojima sam sva otečena od plača, potpuno bez veze... Ti si

sada različit svet od mog. Ja nikad neću ići na „tretmane“, prosto nisam taj tip. Ja sam za tvoju ženu obična seljanka. Nije ni čudo što me ismevaš. Zaista, Vladimire, ja te uopšte ne poznajem. Nisam te nikad ni poznavala, ali sam mislila da imamo bar nešto zajedničko.

Ma sve ovo što pišem je bez veze. Možda ne bi ni trebalo da ti pišem sada, jutro je mudrije od večeri, ali eto, nekako sam pod utiskom i razočarana sama u sebe. Ne znam ni šta sam htela ovom porukom. Valjda samo da ti se javim.

Tema	**RE: Pomalo uvređen ali ne i ljut**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Petak, Mart 1, 2013 4:07
Primalac	vladimirm@eps.rs

Dušo, na osnovu onog što si mi napisao rekla bih da si ti stvarno pod stresom. Bar se nadam da jesi, jer na drugi način ne bih mogla da objasnim ono što pišeš. Ako je tako neću ti zameriti, mada si ovoga puta stvarno preterao. Možda su krivi i ovi mejlovi. Rekoh ti da sam prorok i da ćemo se sve više svađati ako nastavimo ovako. Ma šalim se, ali stvarno nam nešto ne ide ovo dopisivanje u poslednje vreme. Taman mi se učini da je sve normalno, a onda opet bude nešto bez veze. Pošto me teraš da ti odgovaram, moraću – ali znaj da si počeo mnogo često to da koristiš pa ne znam koliko ću dugo moći da izdržim. Nemoj se čuditi ako mi jednom ponestane snage. (Nadam se da ćeš ovo pravilno shvatiti.)

Kad si napisao ono prethodno pismo sličnim tonom tvoja reakcija je na neki način imala smisla, zato sam ti i rekla da ne moraš ništa da objašnjavaš. Sada zaista nema i ne bih volela da nastaviš sa takvim načinom pisanja jer ti ja za to neću dati povod, kao što nisam ni sada. (Nisam ni prvi put – ali dobro, tad se nismo razumeli.) Mada, ruku na srce, iznenadio me je taj tvoj temperament. Nisam ni znala da umeš da budeš tako žestok. (Ali nažalost samo kad me grdiš. Hajde probaj malo da to preusmeriš na nešto „konstruktivnije“.)

Dragi moj, nisam ti ja tražila ispovest o tvojoj porodici. Hoću da kažem da nisi morao da navodiš sve te detalje. To su ipak vaše stvari, kao što i sam kažeš. Pa zar ti nisam napisala da se to (sa tim kozmetičkim tretmanima, ili šta već) mene ne tiče. Ja sam napisala da sam razočarana u samu sebe, a ne u tebe. Mogao si da pokušaš da me ohrabriš, a ne da vičeš na mene. Zar ne vidiš da uvek misliš samo na sebe? Kako bi bilo da malo misliš i na mene?

Dušo, ja zaista ne želim da se ti nerviraš. Znam da imaš posla i da ti treba koncentracija. A i ovo dopisivanje bi trebalo da bude nešto drugo, a ne glupo „prepucavanje“. Ali shvati da ne mogu uvek da budem u rukavicama, ne mogu stalno paziti baš na svaku svoju reč, nisam svetac. A imam pravo (valjda) i na svoje dileme. Šta si ti dosad meni sve napisao, da sam ja tako reagovala kao ti već bi se odavno posvađali. Možda je i bilo pametno da ti ne pošaljem poruku. (Jer jutro je zaista mudrije od večeri – moja omiljena izreka koje se skoro uvek pridržavam, ali, eto, sad nisam.) A ponekad je i nesvesna želja da povredimo one koje volimo. (Šta misliš da li je bilo nešto od toga kad si odlučio da mi ne odgovoriš na moje poslednje pismo?)

Nisam ti napisala da se šalim jer se i nisam šalila. Samo nisam znala da će te to toliko naljutiti. (Dobro, ´ajde, uzrujati – nisi ti ljut.) Nisam znala da si toliko ljut na elitu. U redu, ne mislim da si snob. Da si ti meni to napisao ja bih se samo nasmejala. Ali nečim si me ipak uvredio: *Eto, počela si se sad baviti i time šta moja žena misli i gde je nečiji fan*.

Ako i mogu da razumem da si zbog nečega ljut, ne mogu da razumem da ne umeš da čitaš. *Ja sam za tvoju ženu obična seljanka* – to je ono što sam ja napisala, a ne: *Tvoja žena misli da sam ja obična seljanka*. A razlika je ogromna, kako ti voliš da kažeš.

Ja sam tvoju ženu pomenula samo uzgred i ne vidim zašto bi ona mislila o meni. Kao što si i sam rekao, ne zna ni da postojim. (Hvala bogu, i neka tako i ostane.) Ovo je zaista bilo nisko sa tvoje strane. Šta ti misliš, koji je moj nivo? Shvati da mene tvoja žena ne zanima. Ovo i nije bila priča o tvojoj ženi, nego o tebi. (Moja sumnja u to ko si ti zapravo.) I bilo bi dovoljno da si mi samo napisao da nisam u pravu, što sam na neki način i očekivala. A ne ovako, kao kod Šekspira, mnogo buke ni oko čega[66]. I evo, ako će ti biti lakše, ja tvoju ženu nikad više neću pomenuti, ni u šali, ni ozbiljno, ni u bilo kom drugom kontekstu. Ali ću ti reći samo jedno: bila bi ljubomorna, Vlado, i nemoj ni da pokušavaš to da proveravaš. Poslušaj me bar

---

[66] „Mnogo buke ni oko čega“ je naslov jedne Šekspirove komedije.

jednom. To ti je jednostavno tako, jer ljudi su ljubomorni čak i kad ne postoje osećanja – čak ponekad i više, jer sebe smatraju vlasnikom nad nečim. A to što me nikad nije pomenula iako si joj rekao za mene (mada ne vidim zašto, i nadam se da je bilo jako davno) upravo govori o tome, iako ti misliš suprotno. Možda ti ne misliš tako, ali kako god da misliš, molim te, ne pominji nikad ovo naše dopisivanje.

Vladimire, da ja razmišljam kao ti, ovo što si napisao shvatila bih ovako: „Moja žena je svetica, ona je zlatna, a ti si kučka." Ali ja ne mogu i ne želim da mislim da ti tako razmišljaš. Nadam se da shvataš šta hoću da kažem.

Slažem se da su naše porodice samo naša stvar i da nemaju nikakve veze sa ovim. Kao što si rekao, ovo je samo naša priča. Ako ti smeta što ja ponekad pomenem nešto o svojoj porodici, reci, i neću više pominjati ništa. Tvoju porodicu nisam nikad ni pominjala, sem u nekom sasvim sporednom kontekstu. Ali eto, ubuduće je neću pominjati uopšte. Šta ćemo kad imamo porodice – nećemo ih se valjda odreći? Ne može se to baš toliko ignorisati. Ali ako ti misliš da tako treba, u redu.

Što se tiče raspravljanja, raspravljaš se samo ti. Ja sam samo nešto rekla, a ti si od toga razvio čitavu priču. Pogledaj šta si sve napisao. Toliko mi nisi pisao ni u nekim normalnim porukama. Da ti nisi malo previše ljut na elitu kad te ovo tako pogodilo? Da se razumemo: nemam ja ništa protiv kozmetičkih tretmana i tih stvari, i ne mislim da je to nešto loše, nisam to ni napisala. Napisala sam samo da sam razočarana u sebe. A reč *elita* upotrebila sam prosto zato jer mi je drugarica nedavno to često ponavljala. I to i jeste bila (ili je bar trebalo da bude) neka šala, i mislila sam da ćeš je tako i shvatiti. U tom smislu sam napisala i za lov na vukove – pa to je bar trebalo da shvatiš. Ali i ovde moram nešto da dodam: ja nemam ništa protiv elite, tj. protiv uspešnih ljudi u bilo kom smislu. Pojedinačno može neko da mi se sviđa ili ne, ali generalno ne smatram sve te ljude lošima, niti ih se gnušam. Ne znam zašto bih. Šta su ti loše

učinili? Oni su samo plod društva ovakvog kakvo je – ali to je već politika.

I zašto pišeš da si izgubio sve? To je glupost. Naravno da nisi. Pa zar ja treba to da ti kažem? Ti to i sam znaš. A ako misliš na materijalne stvari, ne znam da li će te ovo utešiti: nisi ti jedini. Pri tom ne mislim na izbeglice sa Kosova, iz Bosne... Ako baš hoćeš evo ti moj primer: ja nisam izbeglica, ali su mi ipak sve uzeli. Ko? Pa naši dragi Srbi, moje takoreći komšije. Neću ti sada ovo objašnjavati, ali znaj: ti za svoju nekadašnju domovinu kažeš *lijepa njihova*, ali ti u toj *lijepoj njihovoj* i dalje imaš kuću u koju možeš da odeš, a ja u toj *lepoj našoj* u svoju kuću ne mogu ni da uđem. Kad idem u Suboticu ja spavam kod rođaka ili prijatelja, a ne u svojoj kući. Razmisli malo o tome kad sledeći put budeš poželeo da izgovoriš to *lijepa njihova*.

Kivan si na Hrvate, Vlado, a meni su celoga života jedino Srbi pravili probleme, a živela sam u sredini koja je najviše od svih multietnička. Misliš da nešto znaš o mržnji. Ako bi neko trebalo da mrzi onda sam to ja, jer sam mržnjom zadojena sa majčinim mlekom. Moja je majka kao malo dete iz leske gledala kako ustaše pale njenu kuću i kolju sve po selu. Odkad znam za sebe slušala sam od majke i svih mojih bosanskih rođaka – ujaka i tetki – o tome da treba da mrzim Muslimane i Hrvate. Misliš li da sam to ikad naučila? Nikad i neću – ni ja niti iko od moje braće i sestara od tih istih ujaka i tetki. I sama je moja majka pričala da je njena rođena tetka provela ceo rat u Bihaću, u jednoj muslimanskoj porodici, koja je krila u svojoj kući kao jednu od svojih žena. I sami su rizikovali, ali njoj nije falila ni dlaka s glave. A maminog kuma koji je bio četnik i u više navrata spasao celo selo od ustaša ubio je prvi komšija, Srbin, i još je obuo njegove čizme i otišao kod njegovih u kuću da se pohvali. A kad sam ja jednom poželela da sašijem dimije moja majka je rekla da će me ubiti ako me vidi u dimijama, i to je ozbiljno mislila.

Zašto ti ovo pišem, Vlado? Čovek je svejedno čovek, gde god da se rodi. Nema generalno loših naroda, ima samo pojedinačno loših ljudi. Ja i za tebe nisam znala da li si Srbin ili Hrvat. Nikad o tome

nismo pričali, nije mi ni bilo važno. Palo mi je na pamet da to ne znam tek kad je počeo rat u Hrvatskoj, i tad sam počela da se pitam. Ali veruj mi, ni sad mi ne bi bilo važno i da si Hrvat.

Vlado, htela sam samo da ti kažem da su mnogi prošli kroz svašta i da si ti dobro prošao, jer su ti svi živi i zdravi. Moja snaha je izgubila muža i brata na Palama. Ona je žena-junak, ja joj se divim koliku snagu ima, a ostale joj dve ćerke bez oca, dve divne, prelepe devojke. Znam da nije lako kad se gleda u prošlost, ali život ide dalje.

Dosta sam odlutala od teme u ovako sitne sate. Da se vratim na tvoja pitanja jer je već kasno a ja sam umorna. I večeras sam se kasno vratila sa treninga, i još sam na povratku morala da tešim jednog komšiju studenta koga roditelji ne razumeju, pa se on tako meni ponekad žali i ja ga saslušam – sve u svemu, tvoju poruku sam pročitala tek oko dva posle ponoći. Onda mi je trebalo malo vremena da se priberem, a pošto ti verovatno očekuješ ujutro odgovor, ja se, eto, trudim da ti odgovorim koliko mi to sposobnosti dozvoljavaju u ovakvom stanju.

A što se tiče mog treninga, to nije nikakva tajna. Nisi bio daleko, treniram aikido, a večeras je moj partner imao oko 90 kg pa možeš misliti kako sam prošla. Niko me ne štedi. Naprotiv, imam utisak da su svi jedva čekali da se najzad pojavim tako nespremna, pa da mi pokažu mog boga. Taj moj večerašnji partner je taj komšija student koga sam posle slušala skoro ceo sat, a sad je i dosta smršao. Šalim se ja to za batine, nisam baš toliko smotana i nisam čak ni toliko plava kako sam očekivala. Imam tek po neku modricu, ništa strašno. Znam ja da bi ti voleo da dobijem više batina, ali bojim se da ćeš za to morati sam da se ogledaš sa mnom na tatamiju[67].

Ne mogu sad mnogo da tražim, mislim da će i ovo biti dovoljno: *Bogami, kako pišeš, nije tebi lako da se odbraniš od tih vernih i uzornih muževa*... ili: *Znaš kako kažu: vreme leči sve. Da li*

---

[67] Tatami – strunjača kojom se prekriva pod u sali za vežbanje istočnjačkih borilačkih veština.

baš sve i kod svakoga, pitanje je za tebe. Ne moraš da odgovoriš, znam odgovor u tvom slučaju. Dijagnoza je, za sada: neizlečiva. Ništa se ne sekiraj, bit ćeš izlečena... Vidiš, dušo, ovo ja smatram ismevanjem. Pisala sam ti o nečemu što ja smatram ozbiljnim, a ti se izmotavaš. Pisala sam ti o svojim osećanjima, a tebi su ona smešna. (A ne sviđa ti se kad ti kažem da te volim manje.) Pitam se šta bi ti meni rekao da ja tebi ovako pišem. Ali, naravno, ti ćeš za sebe uvek imati opravdanje. Ne brini, iako mi se ne sviđa kad ovako pišeš, ne zameram ti previše. Ja mogu da shvatim da nismo savršeni i da ponekad pravimo greške, i znam da nije namerno. I volim da verujem da nisi znao da mi se to neće dopasti.

Moram opet da pomenem tvoju porodicu: Čudi me ipak takav odnos. I kod mene u porodici su neke stvari zajedničke, ali svako ima pravo na svoju privatnost – pa čak donekle i mala ćerka (iako joj kontrolišem, na primer, nalog na fejsu, jer je još mala da bude samostalna). Ali da čitam nečije poruke na telefonu, ili da neko čita moje, ili bilo šta slično – izvini, ali to je stvar vaspitanja, a ne ravnopravnosti, slobode ili demokratije. Ako bi mi odrasla osoba rekla da nešto ne treba da znam za mene bi to bilo sasvim dovoljno i ne bih više o tome razmišljala, a to isto očekujem i ja od drugih. U redu, i treba da obrišeš poruke sa mobilnog, ja ti ih i ne šaljem kad mislim da si kod kuće. (Sem one za Novu godinu – ali mislim da se nije moglo zaključiti od koga je, mogla je biti od bilo koga.) Poruke se mogu i slučajno pročitati, ali ne mogu da verujem da neko može namerno da čita tuđe poruke. Ali ako su već takvi odnosi u tvojoj porodici to bi se sad teško moglo promeniti. Samo ne shvatam kako si mogao nešto takvo od početka da dopustiš. Dobro, i to je tvoja stvar, neću ja da ti pametujem.

Vlado, stvarno je jako kasno. Nadam se da sam ti na sve odgovorila i molim te nemoj više da me dovodiš u ovako glupe situacije. Da, ostalo je najvažnije, umalo da zaboravim (kažem ti da sam mnogo umorna): nije mi dopisivanje sa tobom dosadilo. Izvini što nemam mnogo snage da te sad u to uveravam. Možda ti sad pišem manje, ali to je zato što mislim da treba da radiš – i sam si

rekao da si u gužvi. Želim da te pustim da malo dišeš, bila sam te jedno vreme zatrpala porukama. Proći će valjda i ta gužva pa ćemo moći da pišemo normalno, a možda i Skajp bude od koristi, videćemo. A da li si pogrešio što si se upustio u ovo dopisivanje, to ti treba da znaš. Ako misliš da je tako onda znaš šta treba da uradiš.

Ne brini, dušo, slobodno za sve okrivi mene, ja sam na to navikla. I neki drugi koji su tvrdili da su me voleli nisu se ustručavali da me okrive, pridruži im se i ti. Kao što rekoh, navikla sam već odavno. A ja tebe neću nikad kriviti ni za šta. Naprotiv, *sve ću tuge poneti sa sobom, da te duša nikad ne zaboli*[68]... (Jesam li ti rekla da sam posle tebe postala tužna i da mi je to sada dominantna osobina?)

I nije te majka takvog rodila. (Hajde sad da za sve okrivimo majke.) Dušo, nećemo se mi svađati. Ja i ne umem da se svađam. Ja svađu unapred završim tako što prihvatim svu krivicu na sebe i jednostavno odem. Šta ću, takva sam, takvu me majka rodila. Šalim se ovo za majku, ali jesam takva. Valjda sam tako naučila, šta li.

Sad bih ti napisala da si kreten, ali si ti sam dovoljno puta to za sebe rekao u poslednje vreme, pa nema potrebe da ti i ja to ponavljam. Šalim se, naravno, ali se i pitam zašto tako govoriš o sebi. A meni ne daš. Šalim se i za ovo.

Zaista, Vlado, ovo što si mi napisao bilo je uvredljivo, bar veći deo. Šta mi vredi što posle pišeš da si možda prenaglio, da je trebalo da sačekaš... Ne moraš da mi se izvinjavaš. Ja to i ne očekujem. Ali bih volela da ubuduće malo više razmišljaš. Tim pre što i sebe dovodiš u situaciju da se nepotrebno nerviraš onda kad treba da radiš. Ne zaboravi da te volim zato što si ozbiljan i odgovoran, i ne mogu da te zamislim ljutog, pogotovo ne zbog gluposti.

A što se tiče vremena za Skajp: dušo, opet ne čitaš. Napisala sam ti da radim popodne, ali da ću od sledeće nedelje raditi pre podne.

---

[68] Iz jedne novokomponovane narodne pesme.

I još nešto: Ja za tebe ne bih rekla da si moje iskustvo, ma kako to začinila lepim rečima. Za mene su neki drugi bili *iskustvo*, a ti si mi bio mnogo više. Ali možda za nas ta reč ima različito značenje. U svakom slučaju hvala ti i za to, jer pretpostavljam da si želeo da mi kažeš nešto lepo.

I volim te još uvek. Nažalost, jer me ovako mučiš.

Tema	**RE: RE: RE: Pomalo uvređen ali ne i ljut**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Ponedeljak, Mart 4, 2013 2:02
Primalac	vladimirm@eps.rs
Dodati fajlovi	TPhoto_00016.jpg 21K TPhoto_00017.jpg 23K TPhoto_00019.jpg 21K

Kažem da te još uvek volim, eto šta kažem. Zar si mislio da će nekoliko kilograma nešto promeniti? Zar me smatraš tako površnom? Ne znam da li te ovo razočaralo. Ako jeste šta ja tu mogu. Nisam ja kriva zbog svojih osećanja. I ja bih volela da ih nema, jer je besmisleno da postoje kad si ti tako hladan.

Da, ja sam inicirala ovo dopisivanje. Priznajem, kriva sam zbog toga. Mada tad nisam mogla znati da ćemo se dopisivati. Nisam znala ni da li ćeš mi odgovoriti. I zaista ne znam zašto sam ti napisala tu prvu poruku, tada nisam imala nikakvu predstavu zašto to radim. A kasnije sam želela da znam zašto si prestao da mi pišeš. I to je sve. Da li sam baš za sve kriva? Hoćeš li me i dalje kriviti ako nešto ne bude kako ti želiš? Zašto i za ovo ne kažeš ono što ti inače voliš da kažeš: ko zna zašto je to dobro?

Ne želim ja da prestanem da pišem tebi, ali da li ti to želiš? Znaš da meni moraš sve da nacrtaš da bih razumela. U poslednje vreme često mi postavljaš to pitanje, pa moram da se zapitam da li sam ja tebi dosadila. Možda ti želiš da prestanem da ti pišem? Mnogo si mi ljut u ovim poslednjim porukama. Ako hoćeš nešto da mi kažeš, molim te reci mi tako da mogu da razumem. Vlado, ja ne znam šta bih sad bez tvojih poruka. Ali ne znam ni kako da izađem iz svega ovoga. Jer rekao si mi da je besmisleno, da me ne želiš, da jednom mora biti kraj. Mora da si me mnogo mrzeo dok si se fotografisao. (Uzgred: ne umeš da fotografišeš – držiš telefon suviše

nisko i pod uglom, a svetlo je iza tebe. A možda si to i namerno uradio.)

Koje sam jezike učila? Učila sam engleski i italijanski. Snalazim se, tj. snalazila sam se u njima, ali sad odavno nemam priliku da vežbam. Baš sam ovih dana razmišljala kako da to svoje znanje osvežim, pa sam se upisala na konverzacijski kurs italijanskog – počinje sledeće nedelje. Zanimljivo je da si me baš sad to pitao. Kao da imamo nekakvu intuiciju, često nešto radimo u isto vreme.

Obožavala sam seriju *Zona sumraka*[69]. Zar ne misliš da je i naša priča jedan njen deo? Ako misliš da je moje Skajp ime sumorno, učini nešto da ne bude. Ja sam se trudila, ali ti me stalno u tome sprečavaš, pa gubim volju. Kakav je tvoj filmski ukus?

Tek što sam došla iz grada – bila sam da se vidim sa prijateljicom. Vidiš, ja imam i svoj privatni život. Pošto ujutro rano ustajem (sećaš se, radim pre podne), samo ću kratko da ti se javim.

I nisam mislila bukvalno da imaš pet puta veću platu, rekla sam to onako. Znam otprilike kolike su vam plate, jer muž moje prijateljice radi u istoj firmi.

Važi ono o zaboravljanju.

A ovo na slikama sam nova ja. (Opet web kamera.) Mislim da ni na radnoj akciji nisam imala kraću kosu. A ja sam kao Samson[70]...

Dosta je bilo, idem da spavam. Šta li ti sad radiš?

Srećno nam bilo sa Skajpom!

[69] „Zona sumraka“ (engl. The Twilight Zone) je američka psihološka naučno-fantastična serija iz 50-ih godina prošlog veka. Čine je kratke priče o običnim ljudima koji na neki način upadnu u „petu dimenziju, prostor između svetlosti i senke, nauke i praznoverja... oblast koju nazivamo Zona sumraka“.

[70] Samson je jevrejski junak iz Biblije čija je snaga ležala u njegovoj kosi.

P. S. Je l´ mi nećeš napisati odgovor na onu poruku od pre? Mislim da je bolje da ga ne znam, s obzirom na ove poslednje tvoje poruke...

Tema	**Nadam se da više nisi ljut**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Utorak, Mart 5, 2013 0:32
Primalac	vladimirm@eps.rs

Pa rekla sam ti da se krijem iza svoje kose. (Šta misliš zašto?)

Nikako ne mogu da isplaniram vreme, stalno ostajem do kasno. Večeras sam planirala mirno veče, ali su me pozvali iz kluba. Predomišljala sam se, ali sam ipak otišla. Bilo je uzbudljivo, najbolja zabava u poslednjih nekoliko meseci. Adem je imao predavanje – slušala sam ga i ranije, ali uvek ga doživljavam na nov način. On je tako duhovit, sa njim je uvek nezaboravno kad je „u elementu“. Ne znam šta bih bez tih mojih prijatelja iz kluba, oni su mi kao druga porodica. I sinoć mi je bilo lepo sa mojom prijateljicom, i sve bi mi bilo savršeno da me ti ne sekiraš. Šta ću, ništa nije savršeno. Šalim se, Vlado, nećeš mi valjda opet zameriti. Ali ću zaista morati bolje da se organizujem ako želim sve da stignem. Preterujem sa tim večernjim izlascima u poslednje vreme. Valjda bežim od problema, šta li.

Ti si, izgleda, u gužvi. Ima takvih perioda. Kako je na tom kursu? Hoće li biti od kakve koristi, ili je kao kod nas, samo da se nazove da smo se stručno usavršavali?

Sutra sam slobodna do 11, pa onda nekih sat vremena od 13 časova. Ne znam kako ti to odgovara, zbog posla.

Tema	**Hocemo li se najzad usaglasiti**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Sreda, Mart 6, 2013 2:23
Primalac	vladimirm@eps.rs

Toliko sam umorna, jedva držim oči otvorene. Došla sam sa treninga oko pola jedan, dok sam se sredila evo prođe dva. Sad ćeš ti opet protumačiti ono što ti napišem kako je tebi volja. Znaš dobro da sam mislila na danas. (Zapravo sada već juče, tj. utorak, a ne na sredu.)

Što se tiče danas (sreda), ja baš ne mogu do 11, tad ću verovatno tek biti slobodna. ´Ajde pošalji mi zahtev za kontakt, pa ću ti se javiti kad budem mogla – cimnuću te telefonom ili ću ti poslati poruku. Da probamo da se „čujemo“ makar na kratko, mnogo se ovo odužilo.

Stvarno moram nešto da uradim po pitanju ovog kasnog odlaska na spavanje. Eto i sutra ću morati da odem na jedno predavanje u biblioteci, zbog jedne moje prijateljice. Tako je stalno kod mene: bar jednom, a češće dvaput nedeljno idem na neku izložbu, a sada utorkom i četvrtkom idem i na treninge. Ne znam kako ću italijanski da uklopim, a moram nekako da nađem vremena.

Sviđa mi se kako razmišljaš, i to što želiš da učiš jezike. Kod nas je svuda najvažniji papir, nikog nije briga da li taj papir ima pokriće u znanju i sposobnostima. Jedna koleginica je donela papir da je završila viši kurs engleskog, a ne ume da prepozna ni tekst napisan na engleskom – jednom je pitala da li je to italijanski.

I ja planiram da se više posvetim informacionim tehnologijama. Nikad me nije zanimao CAD jer se ne bavim dizajnom. Dosad sam koristila Photoshop i Illustrator, ali moraću ponovo da učim, jer se ovde sve tako brzo menja. Ovi naši kursevi i

seminari po školama su potpuno bez veze, ali sam ja u sopstvenoj režiji išla na neke kurseve koji mene interesuju.

U vreme kad ti ustaješ ja polazim na posao. Doduše, ustajem nekih petnaestak minuta ranije, jer mi ne treba mnogo vremena da se spremim. Gde ti to stanuješ kad tako daleko putuješ?

Idem sad da spavam. Valjda ćemo se sutra (tj. danas) čuti preko Skajpa. Ako ne uspemo, onda u četvrtak do 12 sati. Vidiš, čekao si da prođe vreme kad sam radila popodne, pa sad nikako ne možemo da se uklopimo. Jesi li i inače tako efikasan u realizaciji planova? Šalim se, nemoj, molim te, opet da se uvrediš. Više ništa ne smem ni da ti pišem, jedino mi preostaje da pišem meteorološke izveštaje. (*Lep je dan* i sl.)

Napisala bih ti da te volim, ali još sam pod utiskom onih tvojih kritika pa ću to ovoga puta izostaviti. Ali stalno si mi u mislima, a ponekad te i sanjam...

Tema ...

Pošiljalac zlatnajabuka@edu.co.ba

Datum Petak, Mart 8, 2013 7:26

Primalac vladimirm@eps.rs

Kako ti se čini Skajp?

Znaš, ono što sam napisala zaista sam i mislila. Samo ne znam kako bih to realizovala. I nikad se nismo ljubili stidljivo, čak ni prvi put.

Tema	**RE: RE: ...**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Ponedeljak, Mart 11, 2013 9:21
Primalac	vladimirm@eps.rs

Hej, poslao si mi stihove! Baš si me iznenadio. Otkud to? Ne razumem baš sve što piše, ali to nije toliko važno. Važno je da si mi poslao pesmu. Ne znam šta da kažem...

Moji učenici su mi za 8. mart priredili iznenađenje, a onda su me pitali ko me je najviše iznenadio. Morala sam da kažem da su oni, ali najviše si me iznenadio ti.

Nisam išla na proslavu. Dosta mi je slavlja, želim samo da se odmorim. Vikend mi je bio naporan. U subotu sam bila na selu. U nedelju sam imala obaveze do tri popodne. Kad sam se vratila iz grada zaspala sam, i nisam se budila do jutros. I opet sam jutros ustala neispavana. Svako veče ove sedmice mi je isplanirano. Moram to da promenim. I hoću ujutro da ustajem ranije. Hoću da idem na trčanje pre nego što odem na posao. To mi je slaba strana. Imam lep park blizu moje zgrade...

Nemoj da pomisliš da sam kod kuće i da ne želim da pričam sa tobom. U školi sam, imam pauzu.

Šta si ti radio za vikend? Nadam se da se čujemo sutra.

Tema	**....**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Ponedeljak, Mart 18, 2013 15:22
Primalac	vladimirm@eps.rs
Dodati fajlovi	DSCN6812.jpg 154K DSCN6866.jpg 393K DSCN6869.jpg 319K

O, Vlado, što ti je život čudo, nikako da shvatim kako funkcioniše. Zove me danas Adem pre nego što ću poći na posao, i evo otprilike našeg razgovora:

„Ademe, mnogo sam ti tužna..."
„Što? Da nisi zaljubljena? Ako je zbog ljubavi ja ti tu ne mogu pomoći."
„Čini mi se da nikad nisam ni prestala da to budem..."
„To je možda i jedini smisao."
„Možda. Jesi li se ti pomirio sa ženom?"
„Jesam. Hoćeš da je šutnem?"
„Što ja? I što da je šutneš? Odkad ti tako govoriš?"
„Pa tako, da promenim život..." (To se on, naravno, šali.)
„Pa zar je dotle došlo? Zar bi ti uradio takvo što..."
„Znaš, počeo sam ponovo da čitam novine. Obično ne čitam te priče u novinama, ali sam ovaj put pročitao... I sad ne mogu da se odvojim od te priče... Stalno joj se iznova vraćam, i vraćam, i vraćam... Piše je muškarac, ali u ženskom rodu, kao da je pisala žena. Žena dobija mejl od muškarca koji je pita da li je ona sestra njegovog najboljeg druga iz detinjstva, jer ga po lepom izgledu podseća na nju. Ispostavi se da jeste i oni počinju da razmenjuju mejlove. Ona je odbojna, ali joj prija takav vid komunikacije. On je u Norveškoj sa porodicom, oženjen je..."
„Kako se završava?"

„Prekidaju dopisivanje. Ali se ispostavlja da su se mnogo puta mimoilazili. Moglo je biti i drugačije... Ne moraš da tražiš te novine, daću ti ih...“

Zamisli, on pojma nema o našem dopisivanju, niti o bilo čemu vezanom za tebe. Ne zna čak ni da si ikada postojao u mom životu. Sad bi ti rekao da je to neki „znak“. Možda znak za mene da treba da prekinem?

Novine su od prošle nedelje i nemam nameru da ih tražim, niti me zanimaju detalji priče. Ali razmišljam o našoj priči...

Hajde sad ja tebe malo da oraspoložim: E to sam ti ja sada – mislim na ove slike koje ti šaljem. Šta ti misliš, jesam li stvarno previše mršava? Neki misle da jesam, a ja se ne slažem. Molim te reci da nije tako strašno...

Tema	**RE: RE: ....**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Ponedeljak, Mart 18, 2013 19:31
Primalac	vladimirm@eps.rs

E, Vlado, baš se nisam tome od tebe nadala. A lepo sam ti rekla (zamolila te) da mi kažeš da sam u redu takva kakva sam. Ma nemaš ti pojma. Da sam u Holivudu bila bih predebela. Ali baš me briga šta misliš, ionako nemam nikakve koristi od tebe.

Možda bi zaista trebalo da nađem ljubavnika, ali pravog, a ne nekakvog izmaštanog. Misliš li da ne bih to bila u stanju? Ili misliš da me niko ne želi? Da sam ranije tako razmišljala ko zna „gde bi mi bio kraj" (citiram te).

Ne znam da li sada posle ovog razočaranja želim da te čujem. Moraćeš u to da me ubediš. Naravno, ako ti želiš da čuješ mene. Ako ne onda je sve rešeno.

Drugačiji smo mi sada. Različitim stazama smo išli, različite stvari su nam se događale, ne usrećuje nas isto, u različitim stvarima uživamo... Znala sam te tek nešto više od par nedelja, posle smo se neko vreme dopisivali, a onda je i to prestalo. Bilo bi pravo čudo da uopšte imamo nešto zajedničko. Eto i sad me stalno zbog nečeg grdiš i okrivljuješ. Za šta će me to moji prijatelji provaliti? Pa ništa između nas ne postoji. Nekad je postojao taj fizički kontakt po kome se ja najviše i sećam tog našeg „poznanstva", ali sad ni toga nema. Čak ti ni glas nisam čula. (Ti moj jesi.) Zaista se nosim mišlju da bi možda trebalo da budem sa nekim drugim. Pričam svašta, bojim se da ne napravim neku glupost.

Znaš li šta si mi poželeo za 8. mart? Skinuto sa interneta ili ne, ti si to napisao. Napisao si da sledim želje svoga srca. Znaš li koje su to želje? Ja sam ti o tome pisala. Da li zaista misliš da treba da sledim te želje? Vlado, zašto si postao toliko drugačiji od onog

kakvog te se ja sećam? Ti kao da nemaš više ciljeve u životu. Zar nisi svestan da vrediš više? Ili ja to samo umišljam?

Vlado, ponekad toliko toga želim... Ali svi koje volim su daleko, a ja sad više nemam snage i nemam čak ni želju da ih čujem telefonom, jer nekako sam previše energije potrošila na tebe i na ovo naše dopisivanje. Zaista svi postaju svesni da se sa mnom nešto događa, jer nisu navikli da se ponašam ovako. Naravno, ne govorim o onima iz moje neposredne okoline...

Danas je u školi bila ludnica. Televizija je nešto snimala, nekakvu audiciju. Uz to je pukla cev u mom kabinetu pa smo imali poplavu. Završila sam sa časovima ali još uvek sedim u kancelariji, izgleda da ću i zaključati školu. Hajde, čućemo se sutra (valjda), moram da idem da me tetkice ne zaključaju ovde...

Tema	**RE: Opet zbunjen**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Utorak, Mart 19, 2013 17:58
Primalac	vladimirm@eps.rs

Šta da ti kažem? Pa rekla sam ti već da ne treba da pridaješ prevelik značaj svemu što napišem. Ponekad se ponašam detinjasto, da ne kažem: glupo, i to bi trebalo već da prepoznaješ. Najbolji savet koji ti ja mogu dati jeste da, kad ti napišem nešto takvo, to jednostavno ignorišeš. I ti se ponekad ponašaš tako, ali se ja trudim da preko toga pređem iako mi nije uvek prijatno. Ja uvek mislim da nisi imao loše namere i da nisi ni svestan da me nešto od toga može povrediti.

Zašto nekad tako pišem? Pa ima mnogo razloga, a najčešće sam jednostavno nervozna, ili „nije moj dan“, kako ti kažeš. Možda je razlog i to što se dugo nismo čuli pa onda počnem da mislim kako je ovo što radimo besmisleno. I možda i nesvesno tražim način da to prekinem, pa i po cenu da me mrziš. Nisi ti džabe pominjao da ti se čini da želim da prestanemo sa dopisivanjem, ima u tome istine i ti si to dobro predosetio. Nije da ja to želim, jer zaista ne želim. Ali, kao što sam ti rekla u poslednjem razgovoru preko Skajpa, ne vidim smisao i ponekad samo želim da pobegnem.

Eto, napokon sam i to priznala. Ne želim ja, Vlado, da prestanem da ti pišem i da pričam sa tobom, ali prosto ne znam šta bih drugo. A hvata me užas i od same pomisli da te više ne čujem. I eto, otuda sva konfuzija i sve te gluposti. U pravu si čak i za to da želim da te iznerviram da bi ti prestao da pišeš meni, jer ja i ne znam kako ja to da prekinem. Samo ne znam otkuda ti to sve znaš. A sve to radim čak i po cenu da me mrziš i da imaš loše mišljenje o meni. Vidiš, ja sam talentovana da sve upropastim. I to je jedna od mojih „sposobnosti“.

I to je značilo ono da je sve rešeno. Odnosno, ako bi se ti sad naljutio i ne bi mi odgovorio značilo bi da smo to rešili, tj. da smo prestali sa dopisivanjem. Eto, Vladimire, koliko sam ja luda. Prosudi sam koliko ti možeš da prihvatiš mene ovakvu. Jer ja ne znam da li ću to moći da promenim. Možda ću ponovo uraditi nešto takvo. Ne znam da li možeš ovo da razumeš. I ne znam da li će vredeti ako ti kažem da mi je žao što sam takva. I zaista mi je žao. Ali ne znam šta da radim sa tim i kako da to promenim.

Mi smo počeli sa Skajpom i čini mi se da nam to bolje funkcioniše. Jeste, sputana sam, i nije kao što je bilo u mejlovima (nekad, a ne sad), ali možda bi se to i moglo prevazići. Samo kad bi me ti tu malo više podržao. Teraš me da se prebrzo prebacujem sa teme na temu, ne daš mi da razmislim, a onda naglo moramo da završimo jer nam vreme ističe pa mnogo toga ostane nedorečeno. A posle se dugo ne čujemo pa mi sve to nekako napravi haos, pa počnem da se ponašam čudno. Mislim da si upotrebio pravi izraz, zaista se ponašam čudno – kao kompjuterski program kad se ubaci virus.

I ne očekujem ja nikakvu korist od tebe, to se samo tako kaže. Kad nekog nešto pitaš a ne dobiješ odgovor kakav želiš, onda kažeš: nemam koristi od tebe. E ti se baš za svašta uhvatiš i od svega napraviš priču. Hajde da se sutra čujemo preko Skajpa makar na kratko. Možeš me pitati sve što želiš i što ti nije jasno. Ponekad imam utisak da želimo da kaznimo jedno drugo. Samo ne znam ko to inicira, ti ili ja. Verovatno ja, ali u tebi uvek nalazim odziv za to, umesto da ti budeš pametniji.

Pa je l´ se čujemo sutra? Hajde potrudi se da nađeš malo vremena...

Tema	**RE: RE: Nisam više zbunjen**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Sreda, Mart 20, 2013 14:27
Primalac	vladimirm@eps.rs

Znaš li da sam za petnaest minuta stigla do škole. Ako me kazne dok prelazim ulicu na crveno tebi ću poslati račun.

Tema ....

Pošiljalac zlatnajabuka@edu.co.ba

Datum Cetvrtak, Mart 21, 2013 10:35

Primalac vladimirm@eps.rs

Šta radiš? Hoćemo li se čuti danas?

Tema **RE: RE: ....**

Pošiljalac zlatnajabuka@edu.co.ba

Datum Cetvrtak, Mart 21, 2013 11:28

Primalac vladimirm@eps.rs

Dobro. Javi se kad budeš mogao.

Divna je ova kiša, zar ne?

Tema ....

Pošiljalac zlatnajabuka@edu.co.ba

Datum Petak, Mart 22, 2013 10:29

Primalac vladimirm@eps.rs

Ti baš ne umeš da se javiš. Imaš li danas vremena ili si u gužvi? Besmisleno mi je da ti šaljem sve ove poruke kad si ti tako nemaran. Čak me ponekad i nervira.

Tema	**RE: RE: ....**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Petak, Mart 22, 2013 12:36
Primalac	vladimirm@eps.rs
Dodati fajlovi	dabudemonocaszajedno.mp3 3.78MB

U redu, dušo, nije problem. I treba da te kritikuju, samo se zabavljaš, a ne radiš ništa. Fešte, proslave, raspištoljiš se, piješ... a posle sam ja kriva. Šalim se, ali zaista mislim da treba prvo da uradiš ono što moraš. Ima vremena, čućemo se već. Samo mislim da bi mogao to da mi napišeš na vreme, da i ja mogu da planiram, a i da se nepotrebno ne sekiram.

A na poslu znaš i sam da moramo da odradimo sve svoje obaveze, tako je najjednostavnije. Mene jure da napišem jedan tekst za stručni časopis. Taman sam mislila da je za to kasno i da će me ostaviti na miru, ali kažu: produžen je rok. Šta misliš koliko mi je to zabavno? Da i ne pominjem da ja nemam ništa od toga, samo škola. Mene ovde poprilično koriste, a uz to me jednako mnogo kritikuju, valjda da bi napravili neku ravnotežu. Ali tako ti je to... Tebe bar bolje plaćaju. (Ovo ti pišem samo da te utešim zbog tvog dosadnog posla. Nadam se da sam uspela bar malo, mada je od toga slaba vajda, znam...)

Problem sa Skajpom je što ti sporo kucaš pa brzo prođe vreme. Sad ti se divim što si uopšte i napisao sve one poruke. Da sam to znala ranije ne bih te toliko kritikovala. Ne ljuti se zbog ovoga, ja sam stvarno dobra u tome pa mislim da su i drugi. (Mislim: bolji si ti od mnogih, ali ipak ne kao ja...) Kao što sam ti rekla, imam mnogo sposobnosti – ali nažalost i još više loših osobina.

Zaista mislim da je vreme da se čujemo baš zapravo. (Mislim na glas.) Valjda smo se dosad navikli jedno na drugo. Pa nismo deca, valjda možemo da izađemo na kraj sa tim.

U ponedeljak mi je rođendan. Šaljem ti ovaj „duet“ kao moj rođendanski poklon. Nemoj biti prestrog kritičar, nisam ja neka pevačica.

Eto toliko. Nadam se da ti nisam oduzela previše vremena. Hajde radi...

P. S. I ne zaboravi: lakše je kad se voli. (Mislim na ono što radiš.)

Tema	**Srecan mi rodjendan**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Ponedeljak, Mart 25, 2013 9:36
Primalac	vladimirm@eps.rs

Ja sam bila pijana i u petak kad sam to snimila. Da nisam ne bih ti ni poslala. Tako ti se ja nekad blesavim kad sam sama kod kuće.

Ni ja ne obraćam mnogo pažnju na reči kad je u pitanju muzika, ali ponekad mi ipak dopre do svesti i njihovo značenje.

Imam još jedan čas, biću kod kuće oko 11...

Tema	**RE: Srecan ti rodjendan**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Ponedeljak, Mart 25, 2013 13:07
Primalac	vladimirm@eps.rs

Hvala za čestitke, tek sad sam otvorila poruku.

Tema	**I uvek svecano obecam...**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Petak, Mart 29, 2013 11:52
Primalac	vladimirm@eps.rs

Evo imam malo vina ovde na stolu, ali ne znam šta bih slavila pa ga samo gledam. Ne mogu da pijem tek onako, a previše sam dobro raspoložena da bih svoje pijanstvo mogla da opravdam patnjom. Da ima neko pored mene već bi se našao neki razlog...

Znam, u gužvi si. Samo sam htela da ti se javim,da ne pomisliš da sam te zaboravila. Nadam se da ti dobro ide i da si zadovoljan.

Evo ti još malo muzike, odslušaj kad budeš mogao. Znaš, nisam ti ja baš tip za balade, više volim nešto malo tvrđe. Za ovog čoveka sam mislila da šta god da uradi ne može da obezvredi ono što je već uradio, ali sam se prevarila jer ispalo je da ipak može. Ali još uvek mislim da je napravio neke od najlepših ljubavnih pesama na ovim prostorima.

http://www.youtube.com/watch?v=UQ07rgNp3Xg

I još nešto: Adem zna za tebe. Loše sam se izrazila – ne zna baš za tebe, nego da se dopisujem sa čovekom koji je bio moja prva ljubav i kog sam nekad davno volela. Kaže: „Uvek si bila razmažena i okružena trnjem.“ A nije u pravu. Za trnje jeste...

E, zadržah te. ´Ajde radi, nemoj samo da sanjariš. Šta misliš da se zaista čujemo sledeći put kad budemo na Skajpu? Ili telefonom? To bi ipak bilo najbrže i najjednostavnije...

P.S. Sad te volim manje, ali samo malo. Šta bi mi rekao kad bih ti rekla da sam našla ljubavnika? Dobro, neću opet da te ljutim, reći ću ti koji bi bio pravi odgovor: „Rekao bih ti da lažeš.“ Ne brini, dragi moj, neće meni biti tako lako da nađem ljubavnika, jer *niko nema časti ni strasti ni plamena dosta da mene voli*[71]... Naravno, lažem te i za to da te volim manje. Odsad nemoj ništa da mi veruješ. Znaš, učim se da lažem. Bilo je krajnje vreme, svi vi to tako dobro radite, a ja jedino tu sposobnost dosad nisam uspela dobro da razvijem.

[71] Iz pesme „Serenata“, Miloša Crnjanskog.

Tema	**Postoje i drugaciji ljudi**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Ponedeljak, April 1, 2013 2:19
Primalac	vladimirm@eps.rs

O, dušo, otkud toliko nepoverenje u ljude? Kakvim si to ljudima okružen kad nikom ne veruješ? I što se toliko uzbuđjuješ zbog sitnice?

Nisam se ja izletela, ja sam mu to svesno rekla. Ne znam koliko ti to možeš da razumeš, ali taj čovek mi je ovde jedini pravi prijatelj. Mislio je da o meni zna sve i mnogo se iznenadio kad je saznao da je u mom životu postojao još neko. A ti mi kažeš da ne znam da čuvam tajnu. Ne znaš ništa o tom čoveku, jedino za to si u pravu. Jer njemu i da ostavim otvoren mejl, on ga neće pročitati ako mu ja to ne kažem. Neće me on nikad ničim povrediti, niti će uraditi nešto što bi mi moglo naškoditi. Ako nikog takvog nisi upoznao onda mogu da razumem takvu tvoju reakciju. A ja ti kažem da je on dragocen u mom životu. Ne zaboravi da je meni sada teško. On je bio tu pre tebe, i biće tu i kada ti ponovo nestaneš.

Dobro, neću više o tome, nadam se da si shvatio. Molim te nemoj se uzbuđivati zbog svačega, ili me bar pitaj pre nego što počneš da paničiš. Jer ja dobro znam kome i šta pričam. (Naročito ovo poslednje.) Uostalom, stalno mi ponavljaš da će me prijatelji provaliti da imam ljubavnika – pa eto, da ih preduhitrim – bolje je da im ja kažem svoju priču, nego da oni izmaštaju ko zna šta. A ti ne moraš da brineš, dragi moj, ti si za njega bezimen. Ja mu, budi siguran, neću pričati detalje, i neću mu reći nešto takvo kao što je: da te još uvek volim, da želim da spavam sa tobom itd...

Opet mi se dogodilo nešto zanimljivo. („Znak“, kako ti kažeš.) Našla sam malog žutog plastičnog medu sa izgriženim ušima. Nisam znala ni da je još živ, tj. da postoji. Jasmina me pitala da li mu

je ona izgrizla uši, ali nije – uši mu je izgrizao Ivan, moja simpatija iz detinjstva, jer to je bio njegov meda. Stalno mi odnekud iskrsavaju neke uspomene iz prošlosti, i to ovde, u tuđem kraju, gde nema ništa moje. Kako bi ti protumačio ovaj znak, ti što tako uspešno tumačiš znake? A sa radne akcije ne mogu ništa da nađem. Zamisli, baš ništa nemam, a znam da ništa nisam bacila. Misliš li da to nešto znači?

Evo šta ja mislim: mislim da ne znači ništa. Takvi „znaci“ su samo zablude, ili, što bi neko rekao, iskušenja. (Kao što peva Đole: *Vuče te đavo na tu stazu*[72]...) Život je uvek ono što mi od njega napravimo, a ne što nam diktiraju nekakvi „znaci“. Može postojati i hiljadu znakova, mene taj čovek više ne zanima, kao ni bilo šta što je vezano za moj stari kraj. Kao ni Beograd, ni Subotica više nije moj grad. Ja sam sada nomad, osoba bez porekla, osuđena da luta i da nigde ne nađe svoj dom.

Bolje je da ja prestanem sa ovim, jer kako sam počela, opet ću napisti neku glupost. Ali ti sada znaš, zar ne?

I zar ti nisam rekla da ništa ne treba da mi veruješ? Hoćeš li ikad početi da me slušaš? Jer dok god mi veruješ moram ti govoriti istinu.

[72] Đorđe Balašević, stih je iz pesme „Na bogojavljensku noć“.

Tema Ma bice sve u redu, ne brini

Pošiljalac zlatnajabuka@edu.co.ba

Datum Cetvrtak, April 4, 2013 3:47

Primalac vladimirm@eps.rs

Meni si uvek poželjan sagovornik. Štaviše, baš bi bilo dobro da malo više ćutiš da bih i ja mogla da dođem do reči. Nisam ni znala da si toliko brbljiv. Naravno, šalim se, mada mi šala nije umesna u ovom trenutku.

Ni meni nije baš lako, još su ostali tragovi od onog što se događalo na početku godine. Nemam volje ni da izlažem. Moji iz kluba opet nešto organizuju, ali ja ne učestvujem. Ne mogu da se vratim u stari kolosek. I moja izložba mi se smučila, zbog svih tih velikih pritisaka koje sam jedva podnela. Sad ni sama ne znam kako sam sve to izdržala. Nemam snage da bilo šta započinjem i pitam se da li ću je ikada ponovo imati. Jer u ovom trenutku mi se ne čini tako. Jednostavno, sve je stalo. Senad nije došao kući od kumove sahrane, evo ima skoro tri meseca. I Jasmina je bila jako vezana za njega, još od malena ga je obožavala. Prvi njen susret sa smrću bio je kad je umrla moja majka, za koju je takođe bila veoma vezana. Imala je tad pet godina i samo se osamila i ćutala. Jednom mi je rekla da je sanjala baku, da je ova došla i rekla joj da će je naučiti da priča sa pticama. Rekla joj je: „Ti to već znaš, samo treba da se setiš." Sad kad joj to pomenem kaže da se ona tog sna uopšte ne seća. Bilo je davno, deca valjda nauče da prevazilaze takve stvari.

Smrt je nešto što sam odavno shvatila kao sastavni deo života, mada nikad nisam našla pravi način da je prihvatim. Verovatno pravi način i ne postoji. Kad sam poslednji put razgovarala sa mojim drugom Svetislavom pitala sam ga da li je nekog ubio. Rekao je: „Nadam se da nisam." Trebalo je da ode u Švajcarsku sa jednim svojim prijateljem. Pitala sam ga zašto nije. Rekao je da ne bi mogao da pogleda u oči svog komšiju čiji je sin

jedinac poginuo. I sad kad se setim Svela mene to jako zaboli i suze mi same krenu. Ne shvatam zašto je sudbina htela da se sretnemo taj poslednji put, kao da zaista postoji nešto više od onog što mi u našem svetu možemo da vidimo. A ja ne verujem da postoji bilo šta posle smrti. Postoji samo jedna velika praznina, kao i pre nego što smo nastali, pre nego što smo došli na ovaj svet...

I moj deda po ocu je imao osmoro dece. Petoro je umrlo kad su bili veoma mladi, svi u vrlo kratkom vremenu. Moja baka je zbog toga poludela. Bakino ludilo bilo je, zapravo, povlačenje u sebe, i nekoliko godina kasnije i ona je umrla. Ali deda je „odlepio“ na sasvim drugi način. I ranije je, kažu, imao tešku narav, ali tad je prevazišao samog sebe – niko nije smeo na put da mu stane...

I meni je sa mamine strane živa još samo jedna tetka, a bilo ih je sedmoro. Mnogo sam volela svoje ujake, bili su svojeglavi kao sam đavo, stalno su se svađali i nikad nijedan nije hteo da popusti. Takva je bila i moja majka. Jedino ova tetka je bila drugačija. I sad volim da je čujem, ona peva dok priča, kao svi bosanci, ima divan glas. Ali već ima dosta godina, mada se dobro drži. Oni su se svi mnogo napatili za vreme rata, ali su ipak bili jedna normalna familija, za razliku od očevih, koji su formalno bili ugledni („dinastija“, kako je za njih govorio moj kum), a zapravo su bili *gospoda Glembajevi*[73].

Al´ te ja lepo uteših ovim svojim morbidnim pričama. I pri tom se i sama isplakah. Šta mi je, što plačem toliko u poslednje vreme? Valjda da nadoknadim to što nisam plakala kad je trebalo... Hajde da se vratimo u stvarnost. A stvarnost je da ćemo i mi jednoga dana otići u neku drugu dimenziju. *I hiljade šarenih riba lepršaće nam kroz oko*... I moglo bi nam se desiti da posle trideset godina (ako poživimo toliko) opet kažemo *nažalost* za ovo što nam se sada događa (odnosno ne događa), kao što smo sada to rekli za ono što se

[73] „Gospoda Glembajevi“, poznata drama hrvatskog književnika Miroslava Krleže. Prikazuje vrhunac tragedije jedne ugledne aristokratske porodice za koju se ispostavlja da je sasvim trula i propala.

dogodilo (tj. što se nije dogodilo) pre 30 godina. Ali tada će zaista već biti kasno za sve...

Hvala ti što želiš da me posavetuješ. Ali, dušo, zaboravljaš da sam ja odrasla. Gde si bio kad su mi saveti bili potrebni? Zar misliš da ja sama nisam svesna sveta oko sebe? Ma jesam, samo ne marim, što bi rekli u mom starom kraju.

A znaš li šta me je Adem prvo pitao? Da, muška radoznalost i stare „muške priče". Ali znaš li šta me je iznenadilo? Kaže mi: „Ne osuđujem ja tebe." Zamisli, pa za šta on mene da osuđuje? Zar za to što se sa nekim dopisujem? I on da me osuđuje, on koji stalno ima neke avanture. Ali to je, izgleda, za muškarca normalno na ovim našim prostorima. Možda ga ipak ne poznajem tako dobro. Ali neću da razmišljam o tome. I neću više o ovome da pričam. Zaista ljudi ne razumeju, i svi hoće da dele savete. Naravno, Ademov savet je klasika: treba da prekinem sa ovim, to je virtuelni svet, a i dobro je da je samo virtuelni, jer da je stvarni bilo bi još gore... Znaš, on brine za mene i ne želi da meni bude loše. Tim pre što je kod mene „sve savršeno", pa ne bi trebalo to da kvarim. O Bože, kakve gluposti. Zar ljudi ne znaju da ćute i samo da slušaju? Zašto uvek moraju da se mešaju? Ja njemu nisam davala savete, samo sam ga slušala. Ma dosta o tome, u pravu si da nikom ništa ne treba pričati. Kao što vidiš, nisam ni ja neki poželjan sagovornik ovih dana, dosta sam razočarana pa ne delujem ohrabrujuće ni na druge. Ali već sutra će biti bolje.

Bolje je da sada prestanem. Uvek se raspišem na kraju, kad sam već previše umorna, a onda ne mogu da razmišljam baš najbolje. Stalno kažem da ću promeniti tu lošu naviku kasnog odlaska u krevet, ali nikako to i da uradim. Navike se teško menjaju, ali ja ću svoje ipak promeniti.

Nego, Vladimire, piši mi nešto o sebi: šta voliš, šta ne voliš... i tako, neke obične stvari. Hajde da malo više pričamo o nekim važnijim stvarima. Slažeš li se?

Tema	**Mozda je ovo bolje...**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Petak, April 5, 2013 0:32
Primalac	vladimirm@eps.rs

Poslednja poruka bila je skroz bez veze, pa želim bar malo da popravim stvar. Ja zaista jesam optimista, ali sam okružena ljudima koji to nisu pa me ponekad zavedu na krivi put. A moj kum je bio veći optimista od mene. Mene je terao da budem vedra i raspoložena. Ali u poslednje vreme je bio počeo da priča da više ni u šta ne veruje, da živi samo za decu, da ga više ništa ne interesuje. Ne brini, neću o njemu. On je promašio za mnoge stvari, i ja sam to odavno videla, ali mu nikad nisam rekla. A sad je kasno.

Ti kažeš da današnja deca nemaju ono što smo mi imali i da su robovi savremene tehnologije. Pitao si me da li i ja isto mislim. Ja ne mogu da se sasvim složim s tim. Pre bih rekla da smo svi mi robovi medija i sredstava propagande, ali ipak mislim da su današnja deca u boljem položaju nego što smo mi bili. Šta smo mi mogli? Ja sam uvek bila liberalnih shvatanja, ali šta mi je to vredelo kad nisam mogla ništa da uradim? Morala sam da pognem glavu i da pokorno prihvatim ono što je diktirala sredina. Nije se imalo kud, nisu postojale nikakve druge mogućnosti. Sada nam ostaje samo da izaberemo, ceo svet je širom otvoren. Mojoj ćerki sad ne bi ni bilo jasno kad bih i pokušala da je kritikujem zbog nekih stvari zbog kojih su kritikovali nas. A i zašto bih to radila? Danas su bar deca iskrenija. Tako kako ti govoriš govorili su stariji kad sam ja bila dete, i ja sam već tada rekla da nikad neću biti takva. Ja mojoj majci nisam smela ni da kažem da imam momka. Zamisli šta bi tek bilo da sam joj rekla da si možda Hrvat. Ja stvarno ne verujem da bih to preživela. Jeste, pisali smo pisma i željno ih iščekivali, kao što kažeš. Ali ti zaboravljaš kako sam ja sa tim pismima prošla...

Dragi moj, ja zaista mislim da deca danas imaju mnogo više uslova i šansi da budu srećna. Neka to i jesu, a neka ne znaju kako to da budu. Svaki dan sam sa decom i neka od njih me oduševljavaju. Tad vidim da ljudski rod ima budućnost. Uostalom, uvek je bilo tako: većina je i pre bila bez veze, a nekolicina „izabranih“ je bila svetlost svima ostalima. Definitivno današnja deca imaju više šansi nego mi. I ona mogu trčati za loptom kao i mi nekad, mogu pisati pisma, družiti se, provoditi večeri uz gitaru... Mogu raditi šta god požele.

I meni je žao što više vremena ne provodim napolju. Želela bih da češće šetam, da igram košarku, da se družim sa ljudima koji se ne bi bavili samo tračevima, nego bi ih interesovale i druge stvari... Mnogo mi nedostaje da slikam. Prestala sam o tome i da razmišljam, a kamoli da nešto radim. Imam zaista velike želje, ali ne radim ništa. Nekako kao da sam izgubila motivaciju za sve odkad se dopisujem sa tobom, umesto da bude obrnuto. Čekam da se nešto samo od sebe iskristališe, pa da vidim kojim putem da krenem. U svakom slučaju nešto se veliko lomi u ovom trenutku, veliko za mene, i ja više nisam sigurna da želim i mogu da nastavim ovako kao do sada. Ko zna, možda ću nešto i napisati. Uvek sam imala neku nejasnu predstavu da ću da pišem. Naravno, ne ovo što pišem tebi, nego neki pravi spis, možda pravo književno delo. (Uzgred, znaš li koliko smo mi do sada ispisali, zajedno sa Skajpom?)

Vladimire, dušo, ljubavi moja davna, šta se sa tobom događa? Jesi li pao u depresiju? Ne zaboravi, život ide dalje. Kako ono beše... Moram da pogledam. Aha, evo: „Živi, vrišti, razbijaj i pleši... Čovek je rođen da gubi i greši. Prodivljaj dane, prokockaj noci, jer jednom se ni to nece moći.“ Slediš li ti ovaj savet koji si meni dao, ili je to samo onako skinuto sa interneta? Ja baš nisam sklona razbijanju, ali sve ostalo može. Moram da zaradim gomilu para da bih mogla da uradim sve što želim. Nedostatak ambicija ljudi oko mene ubio je i moje ambicije. Ne znam zašto ja ne mogu da utičem na ljude, a oni na mene mogu. A ja uvek govorim o pozitivnom, a oni, naprotiv, o negativnom.

Uspevaš li ti da uradiš sve to na poslu? Izgleda da je i tebi prilično dosadno to što radiš. Zar nema druge zabave u tvom kraju, osim tih pijanki kad se nešto slavi? Radiš li ti nešto samo za sebe? Zar nemaš nekih želja? Zar nikad ne pomisliš da bi mogao i pametnije da provedeš vreme? Meni jako nedostaju neki ljudi sa kojima sam se nekad družila, ali u poslednje vreme nekako nemam snage ni da ih pozovem telefonom.

Ne znam da li je ova poruka vedrija od prethodne. Volela bih da jeste. Ali same poruke nisu dovoljne. Sad ću bar ranije otići na spavanje. Nadam se da ćemo se čuti sledeće nedelje. Volela bih da ti kažem nešto lepo, ali ne znam šta bi ti želeo da čuješ. Zamisli sam ono što želiš, i eto, ja ti to želim, šta god da je. (Znaš da bih sve uradila da budeš srećan.)

Tema	**Jos jedno secanje**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Ponedeljak, April 8, 2013 9:35
Primalac	vladimirm@eps.rs

Imam pauzu u školi, pa da ti se javim. Sutra sam slobodna pre podne, pa možeš da me pozoveš telefonom. Jesi li se sredio bar malo? Da li te nervira ova kiša?

Vladimire, kao što kaže Đorđe Balašević: *Čudo je ljubavi moć*[74]...

Juče sam razgovarala sa sestrom. Pitala me je: „Je li onaj tvoj Vladimir bio iz Knina?“ Zamalo mi nije ispao telefon iz ruke. Trideset godina te nisam pomenula, niti je iko, a ona me sad to pita tako normalno kao da svaki dan pričamo o tebi. Ne sumnjam da te se seća, ali otkuda sad... Vrti mi se u glavi, ali sam svesna da moram da se priberem i odgovorim, inače će postati vrlo čudno. Kažem kratko: „Jeste“, a ona kaže: „Eto vidiš, znala sam. A Dane kaže da je iz Beograda.“

To su mi brat i sestra od ujaka. Otkud da oni sad pričaju o tebi? Ja ćutim. U glavi mi zvoni ono *ti-ni-ni-ni ti-ni-ni-ni* iz Zone sumraka[75]. A ona počinje sa pričom: „Sećaš li se kad smo mi došli kod vas, i Dane i ja smo trebali da ostanemo, a tebi poštar doneo pismo. Ti čitaš i odjednom kažeš Danijelu: „Sad ću da te ubijem.“ I onda si ga jurila oko stola, a on se rasplakao i kaže mami: „Idem i ja sa vama kući.“ A ne sme ništa da kaže. Šta je bilo? Vladimir ti je napisao da je dobio dopisnicu od tvog brata. Ko zna šta je on tamo nažvrljao (bio je klinac od 11 godina) i kad je video da ti čitaš pismo shvatio je o čemu se radi. Zamisli, otkud mu adresa, i kako mu je to

[74] „Bogojavljenska noć“, Đorđe Balašević
[75] (vidi prim. 68)

palo na pamet? I još da pošalje dopisnicu! Da je bar neku razglednicu...“

Ja sam taj događaj bila potpuno zaboravila. Sad sam morala i da se nasmejem. Taj moj brat je kao mali bio miran i tih, nemam pojma zašto je to uradio, šta li mu je bilo na pameti – ali znam da sam tad bila jako ljuta na njega. A mnogo sam ga volela. Kad se rodio ja sam mu dala ime, imala sam tada četiri godine. Njega sam srela u Subotici kad su ga mobilisali.

Eto, čudne stvari se događaju, ali ja ne komentarišem. Zona sumraka je zaista zanimljivo mesto...

Tema ....

Pošiljalac zlatnajabuka@edu.co.ba

Datum Utorak, April 9, 2013 9:33

Primalac vladimirm@eps.rs

Hej, jesi li živ?

Brineš me. Nisi se valjda opet naljutio? Šalila sam se za ono: *možeš da me pozoveš telefonom*. Samo sam htela da te malo razbudim, bio si mi nešto depresivan. Ne čudim se što mi ne uspeva jer ni sama nisam dobro raspoložena, ali ja to nekako prevazilazim. Napiši mi bar da si dobro, stvarno se brinem.

Sve te čudne stvari koje mi se događaju su samo prolazne i uskoro će potpuno prestati. Takva su bar moja ranija iskustva sa „čudnim“ stvarima. Ili, u tvom tumačenju: *oscilacije će se vratiti u razumne granice da rezonancija ne bi napravila haos*. Možda je vreme da se i ja uozbiljim. Sklona sam da budem neozbiljna, a ne volim neozbiljne ljude.

Baš se davno nismo čuli. Zbog svega što se događa nisam ni svesna koliko je vremena prošlo. Kao da gubim kontrolu nad sopstvenim životom, a to ne smem sebi da dozvolim. Zašto se ne javljaš? Znam da nisi toliko zauzet. Ili opet previše razmišljaš? Znaš da sam glupa za običan život. Uvek kad nešto ne razumem hvata me panika. Nedostaje mi da te čujem. Ti mi nedostaješ...

Tema ....

Pošiljalac zlatnajabuka@edu.co.ba

Datum Petak, April 12, 2013 1:32

Primalac vladimirm@eps.rs

Vladimire, dušo, tako sam nervozna. Kad bi znao koliko jedem ovih dana... Ako nastavim ovako trebalo bi vrlo brzo da imam 100 kila kao ti, onda ću ti se možda više sviđati. Šalim se, ne ljuti se. Nažalost, ne mogu tako lako da se ugojim, ma koliko da jedem.

Bio si u pravu, nije trebalo ništa da pominjem Ademu. Nisam očekivala takvu njegovu reakciju. Zaista ne shvatam. Samo sam mu rekla da me je iznenadila njegova priča iz novina, jer, eto, i ja nekom pišem poruke... I sad hoće da zna detalje, i stalno mi govori da treba da prestanem sa tim, jer ugrožavam svoj brak „a to je nešto realno, provereno i sigurno“... A do nedavno mi je recitovao: *Prevari muža odlazeći da se počešljaš u nekom boljem hotelu*... Sad mu je odjednom jako stalo do mog „srećnog života“. I to mi kaže on, koji je pre dve godine bio spreman (to su njegove reči) da ostavi sve i počne novi život sa drugom ženom.

Neće on nikome o tome pričati, ali me nervira što misli da sam toliko glupa. A i nisam očekivala da će to toliko da ga uzbudi. Uzalud mu pričam da tu nema ničega od onog na šta on misli. Očigledno je da ljudi koriste različite aršine za sebe i za druge. On insistira da prestanem da ti pišem i da obrišem sve sa računara. Teško mi je da ga lažem, ali mislim da ću mu reći da sam prestala da ti pišem i tražiću da me više nikad ne pita o tome. I neću ga lagati, zaista ću prestati da ti pišem, ali samo privremeno (ovaj deo ću prećutati). I to nema veze sa njim nego sa tobom, jer ti nemaš vremena za moje poruke. Samo te dekoncentrišem pa je bolje da ti neko vreme ne pišem, dok ti ne prođe ta gužva na poslu. Nadam se da se sa ovim slažeš. I nije ovo nikakav moj štos, neka nova fora smišljena da se iz svega izvučem, jer ti znaš da ja želim da te čujem.

Ovo sam morala da napišem jer znam da sam nekako izgubila tvoje poverenje i želim da znaš da mi je stalo. Kad ti budeš poželeo da me ponovo čuješ, biću tu. Priznajem da sam pogrešila. Mnogo grešim u poslednje vreme. Kažu da se na greškama uči, valjda su u pravu. Meni se svi poveravaju i ja svakog slušam, ali tek sad vidim da to ne funkcioniše u oba smera.

Potrudiću se da se skoncentrišem na rad. Imam puno posla, a oduvek mi je rad bio način za prevazilaženje problema. Ja sam fanatik u radu, mogu da radim danima, kao manijak, da ne jedem, ne spavam... Ali u poslednje vreme nešto ne mogu da se pokrenem. A imam gomilu stvari koje bih morala da uradim. Naravno, tu su i kućni poslovi, a njih posebno ne volim...

Nisam ti rekla: našla sam svoju knjižicu sa radne akcije. I opet je bilo slučajno – našla sam je u jednoj činiji sa nekim medaljama. I setila sam se da smo poslednjeg dana na akciji išli na neku svečanost, nešto kao slet za 25. Maj[76], mada ne tako grandiozno. I nisam te videla tamo. Svaka brigada je išla posebno i morali smo da se pridržavamo protokola.

Da li si ti uspeo da se setiš svih detalja one poslednje noći? Ili bar nekih? Ne verujem ja tebi da se baš ničega ne sećaš. I zaista sam mislila da bi bilo jednostavnije da ti pokažem šta se tada događalo... teško je prepričati... A da li je stvarno bilo tako vruće te noći, to bi ti trebalo bolje da znaš... Jer ti si se znojio i to više puta... I ti si skinuo majicu, a ne ja...

Nadam se da te nisam previše zadržala. Ne znam kako da završim... I ne znam kad ćemo se čuti... Ti odluči o tome. Zaista mi je stalo da sve što imaš završiš i ne želim da zbog mene imaš probleme. Ma sve znaš...

---

[76] 25. Maj se u SFRJ proslavljao kao Dan mladosti i Titov rođendan. Toga dana se u Beogradu održavao veličanstven slet na kom se Titu predavala štafeta, koja je prethodno putovala po celoj zemlji, kao simbol bratstva i jedinstva svih republika i pokrajina.

Tema	**RE: RE: ....**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Ponedeljak, April 15, 2013 10:53
Primalac	vladimirm@eps.rs

Nisam ni ja mislila tebi da pišem, ali na ovo pismo moram da ti odgovorim. Znam da voliš da si u pravu, ali ovaj put si skroz promašio. Opet sam verovatno ja kriva jer nisam dobro objasnila.

Nisam ja nervozna i ne jedem mnogo zbog mog prijatelja i onog što sam mu rekla, nego zbog nekih drugih stvari koje mi se događaju. A što se tiče mog prijatelja, nisam očekivala da ćeš ti toliko da se uzbuđuješ zbog toga. Sad mislim da nije ni trebalo o tome da ti pišem. Ne mislim da je trebalo da to od tebe sakrijem, nego sam i sama iznenađena i teško mi je da sve shvatim.

Nije Adem nikom ništa ispričao, niti će, niti će čitati moje poruke, niti pokušati da do njih dođe, tu sasvim grešiš. I ne bi vredelo da mu kažem da sam se šalila, zna on da se ja tako ne šalim. I nisam mu rekla da sam prestala da ti pišem. Nisam mu rekla ništa.

Ali za jedno si u pravu: ne poznajem ja muškarce. Ne poznajem nikoga, verovatno ni samu sebe. Pitaš se da li sam odrasla. Zar ti nisam rekla da dobra deca nikad ne odrastu? Ti si odrastao, pa šta imaš od toga?

Dobro, ja sam detinjasta, a ti si odrastao. A kako to da se ja ne bojim, a ti se bojiš? Kako to da ja znam da se ništa loše ne može desiti od toga zbog čega ti strepiš, a ti to ne znaš? I ako „odrasti“ znači stalno strepeti i biti rob svojih strahova, onda hvala lepo, i bolje je da ne odrastem. I ovo je bila samo jedna od stvari koju sam pomenula u tom pismu, a pisala sam još... Kako to da ništa drugo nisi primetio?

A za mog prijatelja ne brini, već ću smisliti pravu priču za njega. Krajnje je vreme da i ja naučim da lažem. Svi vi to tako dobro

radite. Uostalom, sam mi je rekao: „Ti treba da pišeš." „Već pišem", rekla sam ja. „Ne to, nego nešto ozbiljno." Ono što ću mu ispričati biće ozbiljno. A Bog zna da ja umem da pričam...

I opet ti kažem: ne brini zbog njega, on nije naročito blizak sa mojim mužem i retko dolazi u našu kuću i nema nikakve šanse da pročita bilo šta sa mog kompa. I neću ništa da brišem, ni zbog njega ni zbog bilo koga. Pa ja nikog ne interesujem, ni ono što ja pišem. A o tebi niko ništa ne zna. Adem još uvek ne zna da sam bila na radnoj akciji, niti bilo šta drugo. Zna samo da postoji neko koga volim, tj. koga sam nekad volela. Neće me valjda stavljati na muke da bih im pričala o tebi. Nije ovo vreme inkvizicije.

E pa, dragi moj, nisam baš toliko glupa kao što misliš. Možda ti se tako čini zato što sam opuštena, ali ja sam opuštena zato što znam da ne može ništa loše da mi se desi, ni tebi ni meni. I to je zaista tako. I sto puta sam te molila da mi malo više veruješ. Mogao bi ti to ako bi se bar malo potrudio.

I ne umem ja da se snalazim. (Ono što kažeš: *snađi se*.) Kod mene je zaista uvek sve otvoreno. To ne znači da ljudi o meni sve znaju. Naprotiv. I nisu žene slabe kao što ti misliš. (Ono što si mi pisao o svom prijatelju.) One samo žele da tako izgleda, a u toj navodnoj „slabosti" je možda i njihova najveća snaga, jer im pomaže da uvek izgledaju kao žrtve. A ja ne umem da se tako ponašam, tj. ne umem da se „snalazim" i ne vredi da meni daješ takve savete. Ja sam ti, dušo, otvorena knjiga. Ali u ovoj zemlji je puno nepismenih...

I zar ne bi trebalo da više pričamo o nama? Svi ti sporedni likovi zaista nisu bitni. I mislim da bi trebalo da neke stvari prihvatiš takve kakve su. („I besmisao nekad ima smisao", reče jedan filozof, mislim da ga poznaješ.)

Vlado, ne moram ja da tražim ljubavnika... Pogledaj ove naše poruke. Možemo mi da pričamo šta hoćemo... I ne brini, ne računam na tebe. Napisala sam ti da želim dete – da li si pomislio da sam te za to planirala? Dragi moj, ja ne pravim planove takve vrste. To je samo moja želja još od ranije. (Znaš, nemaju svi želju za bogatstvom i

uspehom.) Nije ni trebalo o tome da ti pišem, kao, uostalom, ni o mnogo čemu drugom. Samo me zaneo ovaj virtuelni list papira, učinilo mi se suviše lako sve to napisati... Ne pravim ja nikakve planove u svom emotivnom životu, samo prihvatam stvari onako kako se događaju. Planiram samo svoje poslove, a i to mi loše ide u poslednje vreme.

Ti mene kriviš za ovo dopisivanje – u redu, ako će ti biti lakše, neka sam ja kriva. Ali u mojim prvim porukama nema ništa neobično. A šta si uradio ti? Napisao si mi jednu poruku i onda zaćutao. Da li si se setio članka sa tog glupog portala? Ili ti se nije dopala „tetkica“ sa televizije? Ili si odjednom sve video u drugom svetlu? A ja sam do tad bila „normalna“ i sve je bilo obično. Ali to me je nekako vratilo u prošlost, jer je bilo suviše slično onom od pre 30 godina... I mislim da to nisam mogla da podnesem... I ono za šta sam mislila da je mrtvo odjednom je počelo da oživljava... A ja sam zaista bila skoro potpuno zaboravila na radnu akciju, iako mi ti ne veruješ. Ja bih mogla da kažem da si ti kriv, ali neću, jer mislim da nije kriv niko. Prosto je tako. Možda je trebalo da predvidim da će se takvo nešto dogoditi, ali eto, nisam... A onda sam samo htela da sve to nekako prevaziđem, da od svega pobegnem.

Sigurna sam da ti moj brat nije napisao pismo, ne moram ništa da ga pitam. Znam, jer on to nije bio u stanju. To bi zahtevalo i falsifikatorske sposobnosti, a on je bio samo klinac, možda malo ljubomoran što nije u centru pažnje. On ti je napisao samo običnu dopisnicu. To ti je jedan komad kartona, nije čak ni kao razglednica. Ne znam ni da li danas postoji takvo što, ali nekad su bosanci rado slali te dopisnice, valjda su im bile najjednostavnije. Verovatno je ukrao jednu od ujaka.

Ali Vlado, dragi moj, hajde da budemo realni: ko god da je i šta napisao ti si doneo odluku da prestaneš da mi pišeš, a ja sam to prihvatila. Mislim da smo oboje krivi, ako je to sad uopšte važno. Već smo dosta o tome pisali. Prosto, nekako su okolnosti bile takve, kao da ništa nije bilo na našoj strani. Da smo se tada svađali kao što se svađamo danas možda bi i bilo drugačije. Možda je i trebalo tako

da bude, jer ko zna i da je bilo drugačije da li bismo ostali zajedno. Možda bismo kad-tad poželeli da budemo sa nekim drugim, iz radoznalosti ili iz inata, ili ko zna zbog čega. (Vidiš kakvi smo oboje.) A možda smo i pogrešili, zaista ne znam. Ali ne znam zašto sada moramo da prolazimo kroz ovo. Zašto mučimo jedno drugo? Zar ne može da bude jednostavnije?

Opet se vraćam na onu poslednju noć, odnosno na poslednji dan. Bio je to tako velik kontrast – ta noć i taj dan. U noći smo bili jedno, a po danu sasvim drugo. Pa ipak nikad nisam pomislila da osećanja ne postoje. A čini mi se da ti sad mene kriviš i za taj dan. Da li sam zaista bila kriva? Tačno je da ti nisam prišla onda u autobusu i da mi je posle zbog toga bilo krivo i to sam ti već mnogo puta rekla. Ali sve se dogodilo tako brzo, nisam se tome nadala i nisam ni mogla da se ponašam kako bi možda trebalo ili kako si ti to od mene očekivao. A ti si me pustio da odem tako bez veze, pa si se tek onda setio da je trebalo da bude drugačije. Zar si mislio da ja tek tako mogu da ispravim ono što smo oboje propustili? Ja sam očekivala od tebe da budeš drugačiji, a ti si se ponašao kao da ti nije stalo i šta sam ja tu mogla. A prethodna noć je bila skroz drugačija i to me je potpuno zbunjivalo. I kasnije kad smo se dopisivali pisali smo sasvim obična pisma, nikada nije bilo ni reči o osećanjima. Ili veoma retko i nejasno, poput onog tvog „sav drhtim kad te se setim“, i to samo jednom, a ne sećam se da sam ja tebi ikad išta napisala, sem u onom poslednjem pismu. I možda je to moje poslednje pismo, posle svega kroz šta sam prolazila, i bilo nekakva provokacija na jedan glup, dečji način, ali sam bar napisala da te volim – ono što ti meni nisi nikad. I znala sam, uprkos svemu, da osećanja ipak postoje, čak i kad si prestao da mi pišeš. Ali izgleda da nam osećanja nisu bila tako važna kao neke druge stvari – ni tada, a izgleda ni sada. Bili smo smotani i pre i izgleda da smo takvi i ostali.

Vladimire, znaš li šta ja želim? Želim da ti čujem glas... Možda i da te zagrlim i da budem sa tobom... Za ovo poslednje ne znam, ti si tako ozbiljan i jedva da te poznajem. Zašto od svih ljudi na svetu baš ti moraš da budeš tako konzervativan? Ne govorim ti o

zajedničkom životu, niti da ćeš zbog mene morati nešto da menjaš. I ipak neću razumeti ako ti to ne želiš, uprkos svim tvojim objašnjenjima, zato mi i nemoj objašnjavati.

Nisi mi završio onaj scenario sa kafom. Hoćeš li da ga ja završim? Ili bar da pokušam? A šta kažeš da preskočimo kafu? Mogli bismo da se sretnemo negde drugde... Mogao bi da bude mrak, ili bar sumrak, možda bi bilo lakše... I ne bismo morali da pričamo... Ni na akciji nismo mnogo pričali, pa smo se ipak dobro snalazili... Mislim, bolje nego sad. Možda si bio razočaran prvim razgovorom na Skajpu, ali ja sam ti zapravo takva, uglavnom ćutljiva...

Ne očekujem da mi odmah odgovoriš na ovu poruku, naročito ako sam te opet naljutila. Ali hajde bar da pričamo o tome... Nekad sam mislila da pamtiš ono što ti pišem i tek sam skoro shvatila da ponovo čitaš poruke. Za naš razgovor preko Skajpa rekao si da ćeš se „bolje pripremiti“. Nemam ja ništa protiv toga, ali zar je priprema zaista potrebna? Ja se ne pripremam. Možda si zato i razočaran što ti nisam dovoljno dobar sagovornik, ali ja i ne znam kako bih se pripremila. Prosto sam tu bez ikakvih planova i priprema. Ne pravim nikakve planove, samo puštam stvari da se dogode... Nekako mi se čini da je tako najbolje. I da nije, ja ne umem drugačije.

I ne treba nama mnogo vremena. Zašto misliš da kratki i-mejlovi moraju biti bez sadržaja? Ne moraš ti pisati kao ja, piši kako ti želiš.

Pominješ Hrvatsku i Skajp. Nemoj mi, molim te, pričati o nečemu ako se nećeš ni potruditi oko toga, jer ću se jako razočarati.

Znam, poruka mi je opet malo duža... A rekla sam da neću pisati... U Zoni sumraka ne vredi se oslanjati na logiku...

Tema	**RE: RE: RE: RE: .... (moj odgovor)**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Sreda, April 17, 2013 0:53
Primalac	vladimirm@eps.rs

Šta je sad opet tebi? Stvarno si čudak. Jesi li uvek bio takav? Nisam stigla bolje da te upoznam. Kad smo razgovarali preko Skajpa za moj rođendan upravo sam htela to da te pitam, ali si ti naglo prekinuo jer si žurio na kurs.

Onda u Kragujevcu dok smo bili zajedno nijednom nismo imali nesuglasice, uvek smo se oko svega slagali. Mislim da zaista nikad nisam želela nešto drugo od onog što si želeo ti. Možda zato što sam bila zaljubljena pa mi je sve drugo bilo nevažno. Zato verovatno i nisam upoznala tu tvoju drugu stranu. Da sam možda samo jednom poželela ili uradila nešto drugo ko zna kako bi već tada bilo. Možda ti i nisi bio tako dobar kakvim sam te ja zamišljala...

Ovaj put ću ti odgovoriti na malo drugačiji način. Ispod tvog teksta dodat ću moj odgovor ili komentar druge boje.

Dobro, i ja ću na isti način prokomentarisati tvoj odgovor. Ali moram da kažem da nisam mislila da ono što ti napišem treba da stavljaš pod hirurški nož. Mislila sam da mi razgovaramo (tj. dopisujemo se), a ispade da pišemo službene izveštaje.

Moram da kažem i ovo: jednim svojim komentarom si me šokirao. Ne mogu da verujem da si mogao to da napišeš.

Ne znam ko te je tako naljutio da mi ovako pišeš. Možda i nije niko, možda ti se to periodično događa samo od sebe. Kako god, trudim se da razumem, jer imala sam i ja svoje mračne trenutke pa si

ih ti nekako podneo. (Ne baš bez reakcije, ali smo to ipak nekako prevazišli.)

....

Tačno je, ja sam ti napisala: *Bio si u pravu, nije trebalo ništa da pominjem Ademu.* Bio si u pravu za to da nisam trebala ništa da mu pominjem, ali razlozi su sasvim drugi od onih koje si ti naveo. Što se ti duriš? (nemam ja šta da volim ili ne volim...) I nisam rekla da si kriv. Naprotiv, zar ne vidiš da piše da sam verovatno ja kriva… Eh, namćore tvrdoglavi…

....

Pa naravno da to nisi ti rekao. (Pomisliću da i ti spadaš u one nepismene.) Ja samo kažem da nisam nervozna zbog Adema, nego zbog drugih stvari. To znači da se zbog Adema ne traumiram, nego samo konstatujem ono što se događa.

....

Nisam rekla nikome za *naše* dopisivanje. Rekla sam da pišem tamo nekom (bezimenom) i mislim da je to velika razika. Pobogu, samo sam rekla da nekom pišem. Više mi neće ni pasti na pamet da bilo kome bilo šta pomenem, ma ni reč *pisanje* više neću da pominjem, izbaciću je iz rečnika… I odsad ću rado primati tvoje dobronamerne savete, samo me, molim te, više nemoj ovako mučiti.

....

Pa u pravu si. Kad si u pravu, onda si u pravu. (Ljubi ga majka tako pametnog.)

....

Dušo, luda sam za tobom. Pa zar misliš ovako da me se otarasiš? Kako li samo smišljaš sve te genijalne rečenice? Čekaj

malo: ko ti je rekao da dolazim u svet odraslih? (*Ko ti je rekao da snovi tamne nikad neću znati*[77]*...*)

Uzgred, mogao bi mi poslati neku vedriju sliku, na onima koje si napravio za mene ubijaš pogledom. (Sem na poslednjoj, gde si se, izgleda, malo odobrovoljio, ali sasvim malo.)

Na šta drugo mislim? Na primer, na ovo:

....

Ti si želeo da te podsetim šta se događalo te poslednje noći. I pitao si da li je zaista bilo tako vruće... Zar sam opet ja kriva?

....

Objasni šta si hteo da kažeš ovim što sam podvukla, jer mi ne zvuči dobronamerno. Ili se samo varam? (Zar sam kriva i za to što umem da sastavim pristojnu rečenicu?) Znam da nisi ljut, samo se pitam kakav li si kad si ljut. Dragi, dobro mi ti došao u svet dece. (*U namanekadpoznatomcveću nepoznata lutka plače suze-senke. Zašto si odrastao?*)

....

Da, imaš pravo na svoje mišljenje. I mnogo mi se više sviđa ovaj pomirljivi ton.

....

Pa ništa ti ne prebacujem, samo pišem. (A da li se ovo što sam podvukla odnosi i na one moje želje?)

....

[77] Stih iz pesme „Umiru jeleni“ nekadašnje beogradske grupe „Poslednja igra leptira“.

Kad sam pisala ono gore mislila sam na ovaj citat iznad. Ko je sad kontradiktoran? Nisam imala nameru da lovim tvoje kontradiktornosti, ali me tako lepo provociraš. Pa odluči se ti sad, gospodine Kontradiktorni, da li su žene jake ili slabe? Ja mislim da su one „najslabije“ zapravo prave „guje u procepu“. Inače volim jake žene (istinski jake), divim im se i volela bih da sam i ja takva. Ali nisam, bar ne onda kad bi trebalo. (Na primer, sada.) Vladimire, da je umesto mene ovde jedna „lukava i snalažljiva žena“ ti bi joj već odavno jeo iz ruke i ne bi to ni primetio, i čak bi bio srećan zbog toga. Ja nisam takva. Jeste, ja umem da smislim zaplet za roman (ili scenario za kafu, ako baš hoćeš), ali se u stvarnom životu ne snalazim najbolje, tj. ne umem da smišljam „scenarije“. Kod mene ti je *što na umu, to na drumu*. Možda bih i mogla da budem drugačija, ali nikada to nisam želela. Ja sam ti jednostavno rekla šta osećam i šta želim. Neko bi tu naivnost bar poštovao. Brineš se „da ta knjiga ne bude pocepana“, a zaboravljaš da si ti istrgao prve stranice. I nastavljaš i dalje... A ti si pismen. (Ili bar veruješ da jesi.) *Nadam se da shvataš ovo*.

Ali ti si zaista jak. Koliko god ja da se trudim ti si neosvojiv. Ne znam šta bih još mogla, moraću da odustanem.

....

Već sam ti pomenula da je ovaj virtuelni list hartije za mene bila ona „rupa” iz ove bajke. (Imaš link dole.) I često sam zaboravljala da će to neko čitati, posebno da ćeš taj neko biti ti.

http://www.jevtic.net/u_cara_trojana_kozije_usi.html

Ovo je link ako želiš da čitaš...

http://www.youtube.com/watch?v=6rTri3gX-5s

...a ovo ako više voliš da slušaš.

....

I ja sam davno to prihvatila. Pa nikad ti više nisam pisala, zar ne? I ja sam poštovala ono što ti želiš. Vidiš kako smo mi bili lepo vaspitani. (Znaš li da su u ljubavi najjači oni slabi? Jeste nelogično, ali je tako.)

Ne bežim ja od tebe nego od sebe, tj. od onog što osećam. Ja kažem *volim* jer ne znam drugu reč, a znaš li kakav je to osećaj? Ovo je najbolji opis koji ja mogu da dam: kao da mi je jedan nož pod grlom, a drugi zabijen u grudi. Šta misliš koliko je to prijatno? Da li tako treba da se oseća neko ko voli?

....

E ovo mi se sviđa – mislim, komentar o svađi, tj. žešćoj diskusiji. Mislim da se to zove optimizam. Najzad jedan svetao trenutak. Nažalost ne toliko svetao da bi mogao da obasja mrak koji sledi...

....

Ne, nije ovo šok. Ovim si me ubio. Završio si ono što je počelo pre 30 godina. Ne mogu da komentarišem, samo ću navesti par citata.

....

Ipak moram da prokomentarišem. Ovde sam ja to prvi put pomenula. To me je sve vreme mučilo, rekla sam ti to više puta. I rekla sam ti da čak i kad bih taj prvi poljubac i mogla da zaboravim, ovo nikad ne bih zaboravila... Kako možeš da sad meni to prebacuješ, ti koji se toga nisi ni setio dok te ja nisam podsetila?

....

Ovde sam to pomenula drugi put. I zaista nisam normalna, jer sad plačem zbog nečeg što je bilo pre 30 godina, a tad nisam...

A ovo si napisao ti:

....

O ovome smo još mnogo pisali i izgleda da si ti tu stalno nešto novo otkrivao. Ja sam ti pisala da je čudno što to nikad posle u pismima nismo pomenuli. Pisala sam ti i šta ja mislim da je razlog, bar moj razlog. A zamisli da smo tad imali mobilne telefone. Verovatno bih te odmah pozvala i problem bi bio rešen. Eh, Vlado, imaju ova današnja deca mnogo više od nas i bolje šanse nego što smo imali mi...

....

Mislim da smo mi oboje previše komplikovani. I previše smo svojeglavi. (Mada ja sad nisam svojeglava kao nekad. Bar sa tobom nisam...) Ali čini mi se da je ovde možda reč o onom što sam ja pomenula još na početku ovog mog odgovora: ovde se prvi put ja ne ponašam onako kako ti želiš. I eto, odmah imamo problem. A zar sam ja kriva? Jesam li, zaista? Zato što nisam bila dovoljno zrela sa svojih petnaest godina? Kako sam se ja to ponašao kao da mi nije stalo? Mislila sam na tvoje ponašanje dok smo stajali pored autobusa, jer tad si se ponašao kao da ti nije stalo. Mislim na to što nisi želeo da me zagrliš i poljubiš. Nisam ja tad mislila da ti to nisi želeo, ne mislim ni sad. Ja tebi to ne prebacujem, samo kažem da si se tako ponašao, a ja sam znala da je to zato što nam je neprijatno. Nikad nisam mislila da je razlog neki drugi. Jer, Vladimire, mi se nikad nismo ljubili pred drugima. To smo radili samo kad smo bili sami, i tad je sve bilo nekako prirodno i jednostavno. Navikla sam se na tebe, čini mi se da smo se dobro slagali, mogla sam da osetim šta želiš, sve mi se sa tobom činilo lako. Rekla sam ti da bih i da si

poželeo nešto više ja to verovatno prihvatila, tebi tada ništa nisam mogla da odbijem. Ako to nije bila ljubav ja ne znam šta je. I možda sam tad kad smo stajali kod tih autobusa ja i mogla nešto da promenim, ali nisam se usuđivala da ja tebe prva zagrlim. Nikad ni pre ja nisam napravila taj prvi korak, nisam smela, nisam znala kako bi reagovao... Ipak si ti bio stariji, ozbiljniji, iskusniji. Bar sam ja tako mislila. Šta sam tad znala... Sem toga, tu je bio i Goran i nekako mi je to dodatno komplikovalo, a mislila sam da to i tebi smeta. I nikad tebe nisam krivila što je bilo tako, nije mi to ni palo na pamet. Samo mi je bilo jako teško tada, zbog samog rastanka. Taj poslednji poljubac sam po sebi i nije mi bio toliko bitan. (Uostalom, ljubili smo se dovoljno. Ljubili smo se cele prethodne noći...) Ali rastanak mi je teško pao. Verujem da bi bilo drugačije da smo bili sami, ali nismo bili sami. A onda sam ja ušla u autobus, a ti si valjda shvatio da je to bilo glupo i pretpostavljam da si želeo da to popraviš, ali nisi to uradio do kraja. Zašto si mislio da je dovoljno da se samo pojaviš? Zar si mislio da sam ja dorasla takvoj jednoj situaciji, da odmah mogu ustati i poleteti ti u zagrljaj? A ja sam za to kratko vreme već počela da proživljavam svoju krizu, počeo je da me hvata očaj, i sad, kad tebe više nije bilo, mogla sam da se prepustim osećanjima... Mi nismo plakali napolju, ali sada, kad sam ostala sama, ja sam bila spremna da se rasplačem, bila sam na granici suza... I u tom trenutku se ponovo pojavljuješ ti tako iznenada... Baš da sve bude najgore moguće. Vladimire, zašto mi nismo plakali kao drugi? (Kažeš da su oni oko nas plakali, ja se ne sećam. Ništa od toga ja nisam videla, videla sam samo nas blesave.) Ili bar ja, zašto ja nisam plakala? Vlado, ja sam ti već tad bila kao sinovi *starog Vujadina*[78]. Ja sam ti i

[78] U epskoj narodnoj pesmi „Stari Vujadin" uhvaćeni stari hajduk, suočen sa predstojećim mučenjem sebe i sinova, savetuje svoje sinove: „O sinovi, moji sokolovi, ne budite srca udovička, no budite srca junačkoga..."

napisala u jednoj poruci da si se ti tad pokazao boljim od mene. I koliko puta moram da te molim da mi to oprostiš, bez obzira da li je to sad važno ili ne i da li se sad volimo ili mrzimo. A ja to sebi ionako nikad neću oprostiti i da živim hiljadu godina. I zar ne bismo mogli da o tome razmišljamo kao u onoj tvojoj poruci u kojoj si mi napisao da bi sada bilo drugačije? Svidelo mi se to što si napisao. Iako nije bilo tako, volim da mislim da jeste. Evo, probaću sad to da pronađem. Našla sam:

....

....

Ovo si ti napisao:

....

Pa ja te samo molim za pomoć, kao što si ti mene.

....

A šta kažeš za ovo?

....

I ja mislim da je interesantno. Ali...

....

A to bi moglo da se promeni. Lako je, samo promeniš...

....

Neću ni ovo komentarisati.

Ja hoću:

....

I opet sam ja kriva. Stvarno, sram me bilo...

………………………………………………………………………………

Mislim da je ovo dovoljan komentar.

………………………………………………………………………………

Samo sam pomenula, jer se stvarno jako razočaram.

Odgovara li ti ovaj moj način pisanja? Meni je ovako lakše.

Naravno da je lakše, ako želiš da nekog stavljaš pod mikroskop ili da ga seciraš kao žabu. Ali zar ne možemo samo da pišemo? Mislim, samo onako, neopterećeni nekim „velikim temama“? I neće više biti drugih ljudi u „našoj priči“. Ili bar neće biti povezani sa pričom, to ti obećavam.

………………………………………………………………………………

Možda se ovde sa mnom nećeš složiti, ali mislim da razumem Nenada. A zar nisi pomislio da je možda zato i poželeo da zaplače što je tako? Razumem ga, zato što ni ja u Srbiji više nemam ništa. On je ipak uspeo da negde nađe svoj dom. Kažu da je dom tamo gde je srce, a moje srce je tamo negde preko Dunava, i ne znam gde je jer luta. Kad sam imala dvadeset i neku (mislim na godine) imala sam i ja priliku da odem „preko bare”. Dugo sam razmišljala i ipak odlučila da ostanem. Da li je to bilo pametno? Pa ne znam. Da sam onda otišla sad se ne bih dopisivala sa tobom – dakle, nije bilo pametno. (Šalim se, nije bilo pametno iz drugih razloga. Ali kad sam ja bila pametna?)

Eto toliko za sada.

E sad najzad da i ja nešto kažem, ako uopšte imam snage, posle ovog tvog „vampirskog“ tretmana. Moguće je da ovako umorna opet kažem nešto pogrešno, ali prihvatiću taj rizik, a ti nemoj biti prestrog – znaš da moja skromna pamet ne doseže tvoje nebeske visine.

Vladimire, nekad si divan, ali nekad ne mogu da te prepoznam – kao doktor Džekil i mister Hajd[79]. Kad si divan volim te kao nekad, ali kad si drugačiji pitam se s kim uopšte razgovaram. Ja ovo što osećam prema tebi (ili prema onom Vladimiru od nekad) mogu prevazići na razne načine. Ovakvo tvoje ponašanje je jedan od njih. Moram priznati, to je stvarno ružan način.

Pitam se koga sam ja to onda volela. Ponekad pomislim da mi pijan pišeš ove poruke. Takvog te ne poznajem, Vlado, i teško mi je da prihvatim da si bio takav i onda, a da ja to nisam znala. Ne znam, možda si takav postao vremenom. U to bih nekako više volela da verujem. I to bi značilo da onaj Vladimir od nekad više ne postoji. Jesi li se ti to pretvorio u tipičnog grubog balkanca koji gleda utakmice, pije pivo, goji se, psuje... Teško mi je da te zamislim takvog, ali ako je tako onda se ne sekiraj, jer sigurna sam da te takvog nikad ne bih mogla voleti.

Vidiš, ja sam ostala ista. Baš sasvim ista, samo sam usput pokupila malo više priča. Zato su valjda i moja osećanja ista. I baš su žilava, ništa im ne mogu. Ali pomaže kad te vidim u drugom svetlu. Ako želiš da se osećam loše na pravom si putu, nastavi sa trganjem

[79] Lik i njegov „alter ego“ iz poznatog literarnog klasika Roberta Luisa Stivensona „Doktor Džekil i gospodin Hajd“, po kome je snimljen istoimeni film. Doktor Džekil je lekar blage naravi i pristojnog ponašanja, sve dok ne popije napitak koji ga pretvara u krvoločnog monstruma Hajda.

stranica. Sto puta sam te to molila i ti si, izgleda, najzad odlučio da mi u tome pomogneš.

Ipak bih želela da si još uvek onakav kakvog te ja pamtim. Jesu li to samo moje puste želje, ili postoji makar i varljiva nada da je nešto od toga još ostalo u tebi? Jer ja ne želim da te ne volim.

I mislim da je Skajp bolji. Ne znam kako smo se ponovo vratili na ovo. Zar nismo zaključili da smo ovaj način dopisivanja prevazišli i da ćemo se samo svađati (pardon, malo žešće diskutovati) ako nastavimo ovako?

Možda je ovo bolja poruka za kraj:

http://www.youtube.com/watch?v=5PdAETLXg5o

Kad ćemo se čuti preko Skajpa? Ovo pisanje me izluđuje.

Tema	....
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Cetvrtak, April 18, 2013 10:27
Primalac	vladimirm@eps.rs
Dodati fajlovi	Nisi mi rekao ko je ko.jpg 327K

Ne javljaš mi se, dragi moj. Je l´ se opet ljutiš? Izvini, zaboravila sam – ne ljutiš se ti, ne možeš na mene da se naljutiš. Ili ipak možeš... Ma šalim se, zaboravi.

Jesam detinjasta, ali šta ću, takva sam. Ne znam kako da odrastem, a možda i ne želim. Možda je i zato što radim sa decom.

Kakav sam san jutros sanjala. (Nije o tebi, ne sanjam te već dugo.) Sa jednim dečakom posmatram leptira. Leptir odjednom počinje da bledi dok ne postane sasvim proziran. Onda počinje da se pomera i staje na detelinu. Počinje ponovo da se menja i postaje kao ta detelina. Zatim se sklupča i zaspi (?). Više ga ne vidimo, ali na mestu gde je, detelina se naizmenično podiže i spušta, kao da diše. I onda ja kažem tom dečaku: „Kad god budeš video da detelina diše znaćeš da na tom mestu spava leptir.“

Je li ti dosadno kad ovako pišem? Za mene je leptir simbol detinjstva. Još pamtim jednu dečju pesmicu iz spomenara: *Kao leptiri odbegli iz šaka nestale su sve dečje uspomene. Još su samo praškom krila laka jagodice prsta posrebrene*. A danas ljudi često peru ruke, pa nema više ni onog srebrnog praha...

Ne volim kad se ne javljaš, naročito ako smo prethodno „malo žešće diskutovali“. Ne volim ja da te nerviram, samo ne znam zašto se toliko nerviraš. Meni sve zbog čega se ti nerviraš izgleda beznačajno. Sad ćeš opet reći da sam detinjasta. Ali nisam. Samo ne shvataš da su mnoge stvari koje ti smatraš važnim nevažne. Bojim se da ćeš kasno to shvatiti. Ako ćeš ikad...

I razumem ja tvoje strahove. Ipak si ti veliki dečko, realan, znam da ne možeš da mi pišeš u svim okolnostima. Ma znam i ja da ovo nije baš tako bezazleno i da bismo mogli imati problema. Ali problemi nastaju samo kad neko paniči (neću reći ko), inače se sve rešava samo od sebe. To je ono što ti ja stalno govorim: da treba da imaš više vere. U šta? Pa u to da je ono što radiš dobro. Za koga? Pre svega za tebe. Ako počneš tako da razmišljaš sve će biti jednostavno. I nikad nikog nećeš povrediti. Samo nijednog trenutka ne smeš izgubiti glavu, ma šta da se dogodi. Ako imaš nekih nejasnoća u vezi sa ovim možemo o tome da „diskutujemo“. Jer to je važna životna filozofija.

I zašto se nerviraš kad kažem da želim da budem sa tobom? Pogledaj me pa reci šta misliš, da li bih se zaista usudila da te sretnem? Ti si tako ozbiljan. Čoveče, pa ja samo pričam prazne priče, nikada ne bih imala hrabrosti za to. A ti, veliki momak, zbog toga se uzbuđuješ. Znaš li kolika bi mi tvoja podrška trebala za to? Bezbedan si ti, dušo, što se mene tiče... Šta misliš šta bi tebi tvoj kum savetovao kad bi mu rekao za ovo dopisivanje? Ili taj tvoj drug Miloš? Baš bih volela da znam. (Naravno, ovo je samo hipotetički.)

Napiši mi kratak mejl u kom neće biti mesta za „malo žešće diskutovanje“. (Otprilike kao ovaj moj.) A da li će biti bez sadržaja, to zavisi od tebe. Jer sadržaj ne zavisi od dužine.

Hoćemo li se ikada čuti? Ja sam sada tu...

Tema	**RE: RE: ....**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Cetvrtak, April 18, 2013 15:13
Primalac	vladimirm@eps.rs

http://www.youtube.com/watch?v=OS0Tg0IjCp4

Pogledaj ovo. Ako ne razumeš, naknadno ću ti objasniti. To je žena sa kojom nalazim dosta sličnosti. Naravno, ja nemam njenu snagu, ni blizu. Za sve ostalo odgovoriću ti u sledećoj poruci.

Tema Odgovor

Pošiljalac zlatnajabuka@edu.co.ba

Datum Petak, April 19, 2013 11:42

Primalac vladimirm@eps.rs

Šta bih rekla? Pitala bih: „Kad i gde?“ Sad se pitam šta ćeš reći ti.

Mislim da ti nikad nisam napisala da sam neozbiljna. Verovatno si to sam zaključio odnekud. Teško da sam ti to mogla napisati, jer nisam neozbiljna. Sad ćeš opet reći da sam kontradiktorna, ali biti detinjast ne znači i biti neozbiljan. Naravno da mislim to što kažem, ali hrabrost mi nije najjača strana, pa me ti uvek lako sasečeš svojim „argumentima“.

Kad sam rekla: *pogledaj me pa reci*... mislila sam na to da li ti izgledam kao neko ko je toliko samouveren da može olako da se upušta u nekakve avanture. (Naravno, ovo ne bi bila *nekakva* avantura, ali valjda razumeš šta sam htela da kažem.) Da li se stidim svog izgleda? Treba li? Nisam o tome nikad tako razmišljala.

Izvini, nisam znala da tako pišem. (Mislim na reakcije tih tvojih prijatelja.) Jesi li siguran da bi bilo baš tako, ili ti samo to preuveličavaš? I kakav ti je to izraz *uraditi posao*? Misliš li da je to kao pisanje tih tvojih izveštaja?

Svi razmišljaju o svom izgledu, jer je to stvar pristojnosti. (Mislim, ne bismo trebali baš biti zapušteni kao Diogen[80].) Razlika je u tome što ozbiljne žene ozbiljno razmišljaju o svom izgledu, a u tom smislu ja nisam mnogo ozbiljna. (Inače jesam.) Volim ja lepu odeću, ženstvenu čak, ali je retko oblačim. Volim i brendirane stvari. (Nadam se da ti to ne smeta.) Samo mi je problem dekorativna kozmetika i stvarno me mrzi da je stavljam. Ne znam, možda i tu

[80] Starogrčki filozof za koga se priča da je živeo u buretu.

nešto promenim, kad sam već toliko toga promenila u poslednje vreme.

Ko je tebe učio da daješ komplimente? Reći nekom da mu *ova frizura mnogo bolje stoji nego ona pre* može značiti i: „Pre si izgledala katastrofalno, a sad na nešto ličiš.“ Šalim se, naravno. Nemoj, molim te, odmah da reaguješ na ovo, znam da nisi tako mislio. Znam ja, dušo, šta mi dobro stoji, samo je pitanje koliko mi je do toga stalo. A zar bi ti imao romansu sa nekim ko izgleda skroz bez veze? (Jer kažeš da izgled nije važan, ako sam dobro razumela.)

I evo još jednom, za svaki slučaj, ako nisi primetio: Da, ja zaista mislim sve što napišem. (Mislim da sam ti jednom napisala da ćeš teško sresti nekog ko je od mene ozbiljniji i jednostavniji.)

Tema	**RE: RE: Nemam vise snage...**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Ponedeljak, April 22, 2013 9:57
Primalac	vladimirm@eps.rs

Vladimire, stvarno me iscrpljuješ do krajnjih granica i nisam sigurna da to dalje mogu da podnosim. Šta god da kažem i kako god da kažem tebi se ne sviđa. Ako ti je stalo do ovog našeg dopisivanja molim te još jednom: razmisli malo pre nego što nešto napišeš. A ako ti nije stalo onda nastavi tako. Treba ti još samo malo, jer od te otvorene knjige ostale su još samo korice.

Znala sam da ćeš opet nešto da mudruješ sa onim tvojim pitanjima, jer zvučalo je previše lepo. I znala sam da ti nemaš hrabrosti da sa tim ideš do kraja. Zato sam ti i napisala: *Sad se pitam šta ćeš reći ti*. I mislila sam da ćeš opet nešto smisliti da sve nekako izokreneš, ali nisam mislila da će biti tako nisko. I nisam znala da će me tako pogoditi. I ko sad beži u sigurnost interneta?

Pitam se čime sam to zaslužila? Ili je kriva ta smena direktora, pa si opet pod stresom? Šta je sad u pitanju? Ali šta god da je, Vladimire, zar je tvoja „prva ljubav" to zaslužila? Zar nisi želeo da je sačuvaš u lepoj uspomeni? A sad si je srozao u blato kao da je najgora na svetu. Ako si želeo da ispitaš granice moje tolerancije, eto dostigao si ih. Jesi li sad srećan? I s kim me to porediš, Vlado? S tim tvojim prijateljem za koga kažeš da juri žene kao manijak. Pa zar sam ja takva? Zar zaista imaš takvo mišljenje o meni?

Pišeš kako nemaš mnogo vremena i da ćeš biti kratak. Da, imao si taman toliko vremena da me povrediš. A mislila sam da to ne želiš, skoro da si me ubedio u to.

Znaš li šta sam poželela kad sam pročitala ovu tvoju poruku? Htela sam da ti istog trenutka napišem nešto skroz nerazumno i da jednom zauvek završim sa ovim jer me toliko zabolelo da mi više ništa nije bilo važno. Ipak sam uspela da prisilim sebe da još malo sačekam da bih bila u stanju da pišem bistre glave. Ali jedva da sam spavala, a subota mi je prošla katastrofalno, toliko sam bila ogorčena. Ceo vikend sam se ubijala od posla ne bih li kako prestala da razmišljam, ali nisam uspela, jednako je bolelo sve vreme, i tek jutros sam se malo pribrala. Ali bol ostaje i ne znam kako se ovo može popraviti.

Evo šta sam htela da ti napišem, pa prosudi sam da li sam bila pri zdravoj pameti: Ukratko, kad si me već uporedio sa tim tvojim Milošem, htela sam da ti kažem da mu daš moj i-mejl. Mislim da ne moram dalje da objašnjavam. U svakom slučaju za nas bi bilo gotovo sa bilo kakvim normalnim dopisivanjem. Nisam sigurna da i ovako nije. Zaista ne znam šta nam se to događa i ko se to igra, ti ili ja. Mislim da nije u pitanju igra, a ni nerazumevanje. Ima tu još nešto.

Razumem da imaš problem sa tim izveštajima, ali ne razumem zašto nekoliko dana ne ostaneš duže na poslu i ne završiš ih već jednom. Dosadno ti je da to radiš, znam, ali svima nam je mnogo toga dosadno pa ipak moramo to da uradimo. A meni govoriš tako kao da sam ti ja uzela sve vreme ovog sveta, pa ti zbog mene kasne izveštaji. Jeste, malo smo duže pričali na Skajpu nekoliko puta, ali mislila sam da tada imaš vremena. Da sam znala da nemaš ne bih ti dozvolila da toliko pričaš. Ali imao si ti i drugih gubitaka vremena, mnogo dužih, za koje ja nisam bila kriva. Uostalom, mogao bi ti da pričaš sa mnom i van radnog vremena, samo kad bi hteo. Mogao bi, na primer, da uzmeš netbuk i izađeš u neki kafić, ili već negde, pa da pričamo uveče. To bi bilo skoro kao izlazak na kafu, zar ne? Eh, ja se još i šalim, a stvrarno mi je muka. Dobro, znam, imaš ti svoje

planove, i ko zna šta je razlog zašto tako ne radiš. Nije ni važno. Ali zaista bi se koješta moglo da je dobre volje.

Objasniću ti šta si video na onom linku, tj. šta sam ja htela da vidiš. Nisam ni tražila da analiziraš, samo sam te zamolila da pogledaš. Nisam ni očekivala da uočiš neku vezu između mene i nje, samo sam rekla da imamo sličnosti. Nije nikakva telepatija, sve je sasvim obično. Marina Abramović[81] je najveća umetnica današnjeg vremena, žena koja je pomerila granice u umetnosti. Naravno, nisam ja očekivala od tebe da to znaš, niti sam htela da te učim umetnosti, a ovo o njoj ti govorim da znaš ko je ona. Da pomenem i to da je mnogi smatraju kontraverznom. (Eto ti sličnosti sa mnom, pošto i ti to isto misliš za mene. Ovo je moja nesuvisla primedba.) A sad ću preći na stvar, tj. zašto sam htela da pogledaš taj snimak. Marina je konceptualna umetnica. Ono što si video je deo jednog njenog performansa u MoMA (Muzej moderne umetnosti u Njujorku). Performans se sastojao u tome da posetioci muzeja dolaze i sedaju na stolicu naspram nje, dok je između samo sto kao barijera. Pitaćeš se kakva je to umetnost, ali bolje nemoj, jer tako gledano to nije lako shvatiti. Ali i ti ćeš shvatiti vrlo lako ako ti kažem da su ubrzo počeli da dolaze ljudi sa svih strana sveta, među njima i mnoge velike zvezde i poznate ličnosti, da bi seli na stolicu naspram nje, i da su danima čekali samo da uđu u muzej, jer je i sama ta situacija kod njih izazivala neverovatna osećanja, pa su neki spontano počinjali da plaču i sl. (Današnja umetnost je živa interakcija između umetnika i publike.) E sad, strpi se još malo, stižemo do onog što sam ja htela da ti vidiš. Performans je trajao danima i smenjivalo se mnogo ljudi. A onda, jednoga dana, ispred nje je seo Ulay, čovek njenog života, sa kojim se razišla pre mnogo godina. To sam htela da vidiš, taj susret.

[81] Srpska umetnica koja živi u SAD. Izvodila je performanse u kojima je povređivala svoje telo. Član je Američke akademije umetnosti.

Sad kad sam ti ovo ispričala možda ćeš poželeti da ponovo pogledaš snimak, i verujem da ćeš ga sada videti drugim očima. Na kraju mu ona pruža ruke i oni se dodiruju, ali ga ipak pušta da ode... Nadam se da shvataš i da ti dalja objašnjenja nisu potrebna.

Eto, na to sam ja mislila kad sam rekla da želim naš susret, tj. da želim da budem sa tobom. Naravno, nisam mislila da bi bio baš takav. Naravno da ne bi, jer svaki je susret različit. Samo sam te molila da mi dozvoliš da na jedan normalan način prevaziđem našu davnu vezu da bih mogla da nastavim dalje. I napisala sam ti da ja nisam jaka kao ona, tj. da bi mi taj susret teško pao, i da verovatno ne bih imala hrabrosti ili bi mi trebalo veliko ohrabrenje za to. Dragi moj, nisam ti ja pričala o seksu, kad već insistiraš na toj reči. (Jesi li na to mislio kad si naglasio TO u mojoj rečenici? Jer ja pod *to* nisam podrazumevala ništa, samo sam morala nekako da završim rečenicu.)

Sad se opet nećemo dobro razumeti. Ne kažem da sam tu mogućnost isključila (kako li ćeš ovo razumeti), samo kažem da o njoj nisam razmišljala i da nemam nikakve planove u vezi sa tim. (O seksu ili o bilo čemu drugom.) Jer mi i ne znamo kako bi bilo, tj. kako bi reagovali jedno na drugo. Razmisli malo, pametan si: ko bi normalan mogao da planira seks sa nekim koga nije video 30 godina? A i da planira, ipak ne bi znao da li je to ono što želi (tj. što oboje žele) sve dok se ne sretnu. To je ono što sam ja želela – samo da se vidimo. I zato sam ti napisala da bih pitala: *Kad i gde?* Jer si me pitao šta bih rekla ako bi ti pristao da se vidimo. O romansi nisam rekla ništa. Romansu niko ne može da obeća, ona se ili desi ili ne desi. Ne želim sad o tome da filozofiram – o romansi i sl. Uostalom, napisala sam ti da se možemo sresti i drugde, ne bi to morao da bude hotel.

Eto vidiš da si neozbiljna, detinjasta i kontradiktorna. Ali nisam, Vladimire. Samo mi nije baš sve jasno i nisam baš u sve sigurna. Ovo nije nauka, dragi moj, nisam znala da baš sve mora da se slaže i da bude „pod konac“. A i da sam znala da to od mene očekuješ ne verujem da bi mi uspelo. Imam i ja svoje dileme, kao i ti. To ne znači da sam neozbiljna. Nisam bila neozbiljna nikad, ni onda kad si me upoznao. Znam da se to ponekad tako čini, ali veruj mi da nije tako. Uostalom, nečija ozbiljnost se može proveriti samo na delu i u teškim trenucima, ne možeš nekoga samo ubediti u to.

I opet nepažljivo čitaš poruke, jer bi inače morao ovo primetiti: *Šalim se, naravno. Nemoj, molim te, odmah da reaguješ na ovo, znam da nisi tako mislio.* Da si to primetio ne bi mi ovo napisao: *Naravno da je ono za frizuru bio kompliment, stvarno tako i mislim. Ako mi ne veruješ ne mogu ti pomoći da te razuverim. Znaš, dušo draga, sve reči mogu da se tumače na više načina…* i još dosta nepotrebnih reči čiji smisao ne razumem. Umesto da mi napišeš nešto lepo, kad već nemaš mnogo vremena. Jer to se radi kad se nema mnogo vremena: napiše se nešto lepo i to je dovoljno.

I šta ti sad ovo znači: *Znam, sad ćeš reći: „Pa što onda ne zoveš bar telefonom?“ Ne znam, čini mi se da je ovako bolje za sada. Možda jednog dana i telefonom budemo razgovarali.*

Šta da ti kažem za ovo? Uvek ista priča. Dokle ću slušati bajke o jednom danu?

Morala sam na kratko da prekinem pisanje jer me je zvala sestra, ona što me nedavno pitala za tebe. Opet te pomenula. Meni je nešto palo na pamet da je pitam za onog mog nesuđenog dečka (valjda zato što tebi upravo pišem poruku, a on mi nekako ima veze sa tobom), a ona kaže: „On je isti kao pre. Što ti je on sad pao na pamet, a onog tvog iz Dalmacije si zaboravila.“ Ja, naravno, ćutim.

Više ne pravim greške, nikom ništa ne pričam. Pita me šta radim. Kažem da radim nešto na kompjuteru. Mislim se: „Eh, kad bi znala..." I ako ikad budem obrisala ove poruke biće to zbog tebe ili mene, a ne zbog bilo koga drugog.

Sad se vraćam na ono o čemu sam počela da pišem: Optužuješ me da sam nepostojana, da stalno menjam mišljenje, čak i da se igram. Ovo poslednje možda, ali samo malo i bez zle namere, jer mi je tako lakše da nešto kažem. I nije to igra... Ti si, naravno, postojan, ne menjaš mišljenje. (Da li?) Mislim da oboje znamo da se ovde ne radi o promeni mišljenja, već o promeni jednog svojeglavog stava. (Uostalom, zar tvoje mišljenje nije bilo *možda*? Ako je sada *ne* znači da si ga već promenio.)

Opet kažem: ja ne znam šta bi se desilo pri našem susretu. Ali znam da bismo oboje o tome odlučivali, a ne samo ja. I ne znam zašto se ti toga bojiš. U stvari i ja se toga bojim. Zato i kažem da nemam hrabrosti i ispada da se predomišljam, ali ipak bih volela da se sretnem sa tobom i da konačno to prevaziđem. Zapravo verovatno bi, kao i pre, o tome šta će se desiti odlučivao samo ti. Tako je bilo sa tobom onda, mislim da bi tako bilo i sada. Zato i ne shvatam zašto se ti plašiš. Zar ne bi trebalo samo ja da se plašim? To što si sad drugačiji meni ništa ne znači. Rekla sam ti već, meni ćeš uvek izgledati super, bolje od svih koje znam. I ne bi to bilo bolno, bar ne toliko koliko je sada. Jednostavno bi se završilo jednom za uvek. Mislim da bi mogao toliko da mi učiniš, a i sebi. Ako imaš neke dileme u vezi sa ovim mogli bismo o tome da pričamo. Samo me, molim te, nemoj više optuživati za koješta, jer stvarno to više ne mogu da podnesem. Pomisliću da ti je ipak još uvek stalo do nas, iako kažeš da nije.

Naravno da ovo može da se završi i drugačije. Možeš učiniti da mi se sve smuči, i ovo sad i ono što smo nekad imali. I kad se ovako ponašaš upravo to i radiš. A kažeš da si emotivan, da su ti suze u očima. Ako je zaista tako, kako onda možeš da me povređuješ? Ili misliš da mene to ne boli?

Ti si mi, dušo, rekao da si srećan (a ko sam ja da sumnjam u to) i da ne želiš ništa da menjaš. U redu, neka bude tako. Ja od tebe ništa nisam ni tražila. Onda bi trebalo da prekinemo ovo. Kad sam ti predložila da prestanemo sa dopisivanjem rekao si da ne želiš. Da li si se sada predomislio pa ipak želiš? Vladimire, zašto mi ne možemo da budemo normalni? Ovo što nam se događa nije ništa neobično, i drugi su to doživljavali. Zašto mi toliko dramimo oko toga? Ako tako nastavimo mislim da ćemo na kraju samo mi biti povređeni. A moglo bi da bude drugačije. Dušo, nepotrebno komplikujemo. (Bože, navikla sam se na ovo *dušo*, ko bi rekao.)

Nisam baš insistirala da znam šta bi tvoj kum ili taj tvoj prijatelj rekli o našem dopisivanju, više sam to rekla onako. Ti kažeš da bi tvoj kum bio jako iznenađen – da ne upotrebim tvoj izraz, koji je slikovitiji. Možda ja nisam svesna, ali zaista ne vidim zašto bi bio toliko iznenađen. Zbog toga što neko *tebi* tako piše, ili zbog toga što ti *tako* piše? Dragi moj, možda bi ti taj tvoj kum i rekao da *batališ to*, ali sam skoro sigurna da ne bi imao ništa protiv da njemu neko piše nešto slično. Možda bi ti se čak i hvalio. Uostalom, nije valjda da ti treba njegovo mišljenje? A za ovog drugog, tog Miloša, šta uopšte da komentarišem? To su dve krajnosti. A istina je najčešće negde na sredini.

A moj kum se ne bi začudio što ti ovako pišem. Ali moj kum ne bi mogao da veruje da ti dozvoljavam da se tako ponašaš prema meni. E, da je to znao... (Ovde sledi onaj tvoj izraz...) Izgubila bih

svaki ugled u njegovim očima. Jer moj kum je mogao da razume i veze van braka, još lakše osećanja, ali ne bi mogao da razume da trpim ponižavanja. A i meni je dosta, stvarno nemam više snage za stalne promene tvog raspoloženja. Meni kažeš da se igram, a šta radiš ti? Pomeneš nešto pa se posle predomišljaš. Ponašaš se kao malo dete. A onda bežiš u sigurnost tih tvojih stavova. Toliko si tvrdoglav da ćeš dozvoliti da te učine nesrećnim samo da tvoja bude poslednja. Bio si tvrdoglav i pre i samo zbog toga mi nisi napisao to pismo. Da, bio si povređen, znam, ali samo zato što nisi umeo dobro da čitaš.

Znam da ni ja nisam to pismo najbolje sročila. Pisala sam gluposti, ali prvi put sam pokušala da pišem o osećanjima. I ja se sećam da sam nešto zabrljala, setila sam se i šta, znala sam to i tada – ne baš odmah, ali kad sam već poslala pismo postala sam toga svesna. Napisala sam ti: *dosad te nisam volela, ali sada te zaista volim*. Mislim da sam ti možda i doslovce tako napisala, sad ne mogu biti sasvim sigurna, videćeš kad nađeš pismo. Ali ja sam tad mislila da je to nekakva izjava ljubavi. Tek kad sam poslala pismo shvatila sam da je ta izjava nedorečena, da u njoj nešto nedostaje. Trebalo je da stoji: *dosad te nisam volela kao što sam mogla* (ili: *kao što sam želela,* ili nešto slično). Ovako je ispalo kao da te uopšte nisam volela. Ali pismo je već otišlo i tu se više ništa nije dalo popraviti, a nije bilo telefona da se dodatno objasni. Ostala mi je neka jadna nada da će taj drugi deo rečenice biti važniji. Mislila sam i da ti je možda Goran pričao o tome koliko te volim, jer njemu sam o tome pisala. (Valjda mi je tako bilo lakše, da pišem posredno.) Naravno, ni njemu nisam pisala bog zna šta, samo to da si divan, da te volim i da mi mnogo nedostaješ. I uvek sam te pozdravljala u tim pismima. A od tebe sad čujem da ti on nikad nije rekao da se dopisujemo. I mislila sam da ti ne možeš poverovati u to da te nisam volela. Kako bi mogao, ljubili smo se tako iskreno i sva sam ti se predavala. Svašta

sam nešto mislila tada... Ali ti si izgleda sve to što smo imali ipak zaboravio, a setio si se samo onog u autobusu. Izgleda da nikad nisam umela dobro da pišem o ljubavi. (Evo zameraš mi i sada zbog načina na koji ti pišem.) Ipak, trebalo je da mi napišeš nešto, da me pitaš o čemu se radi... Ali izgleda da si i onda bio tvrdoglav. I ja sam to prihvatila. Iako sam bila svesna i tih svojih grešaka nikad ti više nisam pisala. (I ja sam bila tvrdoglava.) Mogla sam i da crknem zbog ljubavi (jedno vreme sam i mislila da hoću), ali ti ipak više nikad ne bih pisala. A što se tiče tog momka koga si ti pomenuo, još uvek se ničega u vezi sa tim ne sećam. Ako je to tačno jedino objašnjenje za mene je da sam možda pokušala da napišem nešto o onom dečaku kog sam ti pominjala, ali sam možda želela da izgleda ozbiljnije pa sam ponešto dodala. Stvarno nemam pojma. Znam, ponavljam se... Nadam se da ćeš naći ta pisma, pa da vidimo šta sam sve pisala. Ali bojim se da ćemo prestati da se dopisujemo pre toga. Hoćemo li? Mislim da smo i onda prestali da se dopisujemo nekako u ovo vreme...

Zaista, Vladimire, da li ti želiš da prestanemo sa ovim dopisivanjem? Ako to želiš, molim te, reci mi, a nemoj me mučiti ovako kao što sada radiš. Stvarno ne razumem kakve su ti to igre. Odluči se već jednom, i nemoj mi stalno moralisati. Budi jednom običan čovek sa svojim osećanjima. Vladimire, ništa loše nam se ne može desiti, mogu nam se desiti samo dobre stvari. Molim te pokušaj to da shvatiš.

Možda je konfuzno, možda je preopširno, možda je bez veze... Šta ću, nisam mogla bolje, skroz si me slomio. Kad pročitaš ovu poruku, molim te, nemoj da analiziraš svaku rečenicu i da me pitaš što sam rekla ovo ili ono, jer sve to zaista nije važno. Shvati samo ovo: stalo mi je do tebe. Molim te reci mi možemo li mi da

imamo neke normalne odnose. Ako možemo onda hajde da se oboje potrudimo. Ako ne možemo onda neka sve ide bestraga...

Tema	**Nije vredno nerviranja**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Utorak, April 23, 2013 20:07
Primalac	vladimirm@eps.rs

Sad se osećam krivom, kao da sam vikala na tebe. Radi te svoje izveštaje, ili šta već imaš, nemoj sad misliti o meni i o našim razgovorima. Možeš ti to sve da završiš na vreme. Možemo se čuti i posle praznika, treba nam malo odmora. Nije ni trebalo ponovo da pišemo ove poruke. Ja sam počela, pa se onda to nekako nastavilo i izmaklo kontroli.

Neću više ništa ni da ti pišem preko poruka, možda samo jednu ili dve rečenice. Možda je bolje da mi ne odgovaraš na poruku, nego da razgovaramo kad budeš imao vremena. Tako ćemo se bolje razumeti.

Nadam se da stižeš sa tim poslom. Ostaj mi zdravo!

Tema	**Kad putujes**
Pošiljalac	zlatnajabuka@edu.co.ba
Datum	Cetvrtak, April 25, 2013 21:19
Primalac	vladimirm@eps.rs

Kad putuješ za Hrvatsku? Je l´ za ovaj vikend?

utorak, 30. April 2013.

22:25 SMS (tel 385 99 -- -- ---)

Na skajpu sam posalji mi kontakt na lale65 ako imas vremena

22:35 SMS (tel 385 99 -- -- ---)

Na skajpu sam. Mozemo li se cuti

četvrtak, 16. Maj 2013.

11:50 SMS (tel 387 -- -- ---)

Kad mogu da te pozovem telefonom?

12:07 SMS (tel 381 -- -- ---)

Moze odmah, kasnije sam zauzet

Tema ...

Pošiljalac zlatnajabuka@edu.co.ba

Datum Četvrtak, Maj 16, 2013 21:39

Primalac vladimirm@eps.rs

Izvini, morala sam danas onako naglo da prekinem. Ipak je to za mene bilo previše, tvoj glas mi je iscrpeo svu energiju. Ne znam kakav sam utisak ostavila, nadam se da te nisam razočarala. Išla sam u školu, i kasnije na kurs italijanskog, i večeras na trening, i tek sad sam se posle treninga i tuširanja malo pribrala. Mislim da će kasnije biti bolje, treba mi samo malo vremena da se naviknem. Kakvi su tvoji utisci?

P. S. Nadam se da si promenio lozinku za mejl.

Tema	**RE: ...**
Pošiljalac	vladimirm@eps.rs
Datum	Petak, Maj 17, 2013 10:57
Primalac	zlatnajabuka@edu.co.ba

Nisi me razočarala, a nadam se ni ja tebe. Razgovor je tekao „očekivano”. Čini mi se da smo više ćutali nego pričali. A i razgovor je bio nekako služben. Rekoh ja da će tako da bude. Dobro, možda je to i normalno za prvi put.

Mene je pomalo iznenadila boja tvog glasa preko telefona. Nekako mi se razlikuje od onog glasa sa interneta, ali u pozitivnom smislu. Čini mi se da sam sve vreme razgovora analizirao tvoj glas i pokušavao da se setim kakav si glas imala pre, tako da sam se slabo skoncentrisao na sam razgovor, a i celo jutro mi se spavalo. Ja sam očekivao da ti vodiš razgovor, ali izgleda da smo oboje bili pomalo zbunjeni prvim razgovorom posle toliko godina pa se nismo baš najbolje snašli. Nema veze, bit će bolje drugi put.

Ne brini, menjam lozinku svaki mesec. Pre nego sam otišao na godišnji obrisao sam sve sa računara i snimio na USB disk, ako si mislila na to.

SADRŽAJ